

ഭാരതീവിചാരം.

ഗുണകർത്താവ്

പി. കൃഷ്ണൻ എമ്പ്രാന്തരി
എടക്കുണി.

1106

വില 1-0-0

കുതിരം മോശമുഹമ്മദ് കമ്പനിയുടെ.

ഭാരതീയീലാസം.

എന്നുകൊണ്ട്

പി. കൃഷ്ണൻ മേനോനതി
മുദ്രണി

താമരപ്പാലം, മലപ്പുറം.

1108

വില 1-0-0

മുദ്രണം: മേനോനതിലാസം കമ്മിറ്റിയിലേക്ക്.

അവാതാരിക.

പാശ്ചാത്യസംവികൃതങ്ങളായ പരിചയം നിമിത്തം ജാതീയപണ്ഡിതന്മാർ പഴയ മതമൂലകളെത്തന്നെ മുറുകിപ്പിടിക്കാതെ പല പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലും കൈവെച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഏതായാലും ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾക്ക് അഭ്യുത്പാദനം അഭിവൃദ്ധിയും അനുസാരസൃഷ്ടി വരുന്നതിലുള്ള പ്രതിപത്തിയും ഉണ്ടായിരിക്കാണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആശംസ്യംതന്നെ.

സമസമയം ദീർഘിതം ഗുണോപദേശം ചെയ്യുന്ന കൃതികൾ ജനതയിൽ വളർച്ച വരുത്തുവാൻ അനുസരണത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും നൈപരിഷ്കാരത്തിനും അപരം സത്സംഭാവപ്രദപിതാവിടാനുമാകുന്നു. പ്രാചീനന്മാർ പ്രേരണാപ്രദവിചാരങ്ങളായ കഥകളെ ഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ പശ്ചാത്യകന്മാരായിരുന്നു.

ശാസ്ത്രജ്ഞാനം വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഇക്കാലത്തോളം ജനതയിലുള്ള ആദർശങ്ങൾക്കു ഗണ്യമായ ഒരു പരിണാമം വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അകാരണികങ്ങളും അജ്ഞാതങ്ങളുമായ കഥകളെക്കാൾ സത്യസന്ദേശികളും സാമൂഹികങ്ങളുമായ വിചാരങ്ങളെയാണ് ജനമനുഷ്ഠിക്കാൻ ആരംഭിക്കുന്നത്. അന്തിമത്തെ ചരിത്രസംഭവങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കാൾ മലയാളത്തിലുള്ള പുതിയ പ്രവൃത്തികളെ ഗ്രഹിക്കുകയാകുന്നു.

ജാതീയവിചാരം ഏതെങ്കിലും ഗ്രന്ഥം ഒരു സാമൂഹികജനാവലോഭനം വരുന്നതായാട്ടു വിശിഷ്ടം വരുന്നതല്ല. ഏതെങ്കിലും സ്റ്റേജിനായ വി. കൃഷ്ണൻ ഏബ്രാഹിമി ഒരു സംഗ്രഹപണ്ഡിതനും ആധുനികവാദകഥകളെ നിമിഷിക്കുന്ന ഒരു വിശാലമുദാഹരണമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രൂപകത്തിൽനിന്നുപ്രഥമമായി പുറത്തുവരുന്ന ഈ കൃതിയെ ജനജനസമുദായം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നതിൽ ഏതിക്കു സിദ്ധാന്തമായ കൃത്യമുണ്ടാകുന്നു.

ടി. എ. രാമചന്ദ്രൻ; എം. എൽ. സി.

പ്രസ്താവന.

സ്വന്തര പുസ്തകപരമ്പരയെന്നതിൽ കാല്പദ്യമുള്ള എനിക്ക് ഒരു നോവൽ എഴുതിയാൽ 'കോളാറം' ഒരു ശബ്ദമെന്നും അതിലേക്ക് എന്റെ ചില സ്നേഹിതന്മാർ എന്നെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏതു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചാണ് എഴുതേണ്ടതെന്ന് അപേക്ഷിച്ചിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഒരു വിഷയം എനിക്ക് ഉഷ്ണമായി.

എന്റെ വാസ്തവത്തിൽ സമീപം ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു വൃദ്ധനായ വനം നാവാലയായ വധുവു കൂടി കഴിച്ചു പോയിരുന്ന രംഗത്തുനിന്നു കണ്ടുപോയ 'വൃദ്ധസ്മൃതം' എന്ന ആപ്തവാക്യത്തിലെ സാരം എനിക്ക് ഉഷ്ണപ്പെടുത്താൻ ആ രംഗത്തുനിന്നു കണ്ടുപോയ വാക്യത്തിൽ നിന്നു കണ്ടുപോയ നല്ലതായി. 'പ്രതി' അതിനുവേണ്ടുന്ന അംഗങ്ങൾ ഗണിച്ചും മറ്റും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് പ്രകൃതപുസ്തകത്തെ രൂപവൽക്കരിച്ചതാണ്.

ഇതേപ്രകാരമായി ഞാൻ എഴുതിട്ടുള്ള ഈ ആപ്തവാക്യം സഹൃദയന്മാരുടെ ഹൃദയങ്ങൾ ഉണർത്തുന്നതിനായിരിക്കും ഞാൻ ഏറ്റവും കരുതുന്നതായി. ഒരു വലുതായോ വേഗമോ കിട്ടുന്നതിന് എഴുതിട്ടുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അനേകം സ്വന്തമായിരിക്കുമെന്നും ഉണ്ടായിരിക്കും

കാ. മഹാശയന്മാരായ സമുദയന്മാർ അവകളെ ഒരപൂർവ്വം കണ്ടിച്ച് ഏതെങ്കിലും പ്രതിപക്ഷത്തിൽനിന്നും എന്തിനും സാഹിത്യപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും പ്രവേശനം പ്രദർശിപ്പിച്ചു തന്നെന്നും വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ആവൃത്തികളെ യുദ്ധസമയം സവിനയം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പ്രകൃതവസ്തുതകൾ എഴുതുന്ന സദാചാരികൾ അവരുടെ വ്യക്തികളിൽ വേണ്ടപ്പോഴോടുകൂടി ഉപാധിമയം സമയസംഹാരണങ്ങളും ചെയ്തതന്നെ ശ്രീ. മ. രാമൻ ജ. കൃഷ്ണൻവരിയർ അവർകളോടും, ജ. രാമവരിയർ അവർകളോടും, ജ. ശങ്കരൻകുട്ടിവാരിയർ അവർകളോടും, ജി. നാദാശ്വനമനയൻ ഐ. എ. എൽ. ടി. അവർകളോടും നന്ദിപറഞ്ഞു കൊള്ളുന്നു.

വിശിഷ്ട, പ്രകൃതവസ്തുതകൾ കാലത്തോടുകൂടി വളരെ ഭംഗിയാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ 'അഗാധമം' കമ്പനികളോട് പ്രത്യേക നന്ദിപറഞ്ഞു കൊള്ളുന്നു.

എസ്

ഗുണകർമ്മ.

ഭാരതീയലാസം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

രേഖിമി.

കാലം കൊക്കേടം. സൂര്യോദയകാലം. ദിനം പ്രതി വലിച്ചുവരുന്ന ഉഷ്ണനീലിത്തം വകയും, മഞ്ഞ കൊണ്ടു സമീപിച്ചുവരുന്ന തണുപ്പിനാൽ മാത്രിയും എന്നങ്ങൾ രേഖരേഖിമി കയ്യടക്കിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു. പൂ, കിണർ, കളം മുതലായവയിലെ ജലം ദിനംപ്രതി കുറഞ്ഞുവരുന്നതു കണ്ടാൽ സൂര്യഭഗവാൻ മഹാമനസ്സാൽ ജലം കൊണ്ടുതളക്കുന്നു കോരിക്കുവിച്ചു വാരിക്കുത്താണോ എന്നു തോന്നിപ്പോകും. ക്ഷീണപല്ലവാദികളായ വൃക്ഷലതാദികളെല്ലാം തണുത്തു ഇതുവരെയും ജലസേചനത്താൽ പോഷിച്ചിട്ടുവരുന്ന പഴമ്പും പൊട്ടുന്ന വിരിയകളാൽ ദാലാത്തകളും എന്നു തോന്നുന്നു. ശ്ലീക്ക, പല്ലാട്ട്, കൊക്ക്, പൊയ്യ, പരുന്ത് മുതലായ പക്ഷികളെല്ലാം ഇതുവരെയും പരിപൂർണ്ണജലത്തോടുകൂടിയ വയൽ, തോട് മുതലായവയിൽനിന്നു തങ്ങൾക്കു ലഭിക്കുന്നതായ ജലമുള്ളതുകൊണ്ടു ലഭിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതിരിക്കും, ഇം ജീവസരണിൽ അതുകൊണ്ടു മരണമുണ്ടാ

പരസ്പരം കൂട്ടി കൂട്ടുകൾക്ക് കൂട്ടുകൾക്കുമേൽ വലിയ തിടയല്ലെന്ന് സഞ്ചരിക്കുകയും, ആരോടൊന്നുമുള്ള സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

[illegible]

നമ്മുടെ ഈ കഥാകാരികളായ മല്ലികാർഗ്ഗം ഗോവി
ന്ദനന്ദനാൽ എന്ന ആദികൾ വെണ്ണ കോവതിൽ കറു
കയില്ല. ഇങ്ങനെയൊരു പരിവർത്തനം വെണ്ണകൽ പ
രിവർത്തിപ്പിച്ചുവെന്നു പറയുന്നതിൽ ആയിരം
അളക്കൽ മതിയെന്ന് അറിയാം. മലയാളം കേരളത്തിൽ ഉ
ന്നതും ഉദ്യോഗാലോഭം കൊണ്ടും എട്ടു വർഷങ്ങൾ
മുമ്പ് ഗോവിന്ദനന്ദനാൽ സ്വന്തം വെണ്ണകൽ പരി
വർത്തിപ്പിച്ചുവെന്നു തന്റെ സ്വന്തം നാടായ കോഴിക്കോ
ട്ട് വന്നു താമസമുറപ്പിച്ചു. അൻ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ദ്രവ്യ
ത്തിന്റെ ആദായംകൊണ്ട് കേരളത്തിൽ സമരമായി ന

കൃത്യത്തി കഴിപ്പാൻ പ്രയാസമില്ലാതിരുന്നതിനാലും, അതിൽ പ്രായാധിക്യം ആനന്ദിനാലുമാണു വന്നി രാജി കൊടുത്തത്. ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന വിരമിച്ചശേഷം ഗോവിന്ദഭാനുവന്ദൻ നാലു വയസ്സു പ്രായമായ ഒരു പുത്രിയും ഒരു വയസ്സു പ്രായമായ ഒരു ആറു മാസം തികയാത്തതും ആയ രണ്ടു പുത്രന്മാരും മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അദ്ദേഹം സ്വഗൃഹത്തിൽ താമസമാക്കിയിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാരീരികമായ കൃഷ്ണകണ്ഠാഭം സദാദർശി തിരുമുഖത്തിനെയും വിശുദ്ധികാരാഗോഷ്ഠത്തിൽ പരമേശ്വരൻ പ്രാപിച്ചു. ആ കണ്ഠാഭത്തിൽ ശോണിച്ചതു ഗോവിന്ദഭാനുവന്ദൻ മാത്രമായിരുന്നു.

ഗോവിന്ദഭാനുവന്ദൻ ഉടനെ മരണമുണ്ടായും അന്നു വിരമിച്ചിരുന്ന നാലാലത്തെ പ്രസവത്തോടു കൂടി മരണമുണ്ടായ ഒരു കുട്ടിയും കല്പമതിയെ പ്രാപിച്ചു. രണ്ടുവരുന്നും സമയമുണ്ടാക്കി ഒരുപ്രാണ കൊടുക്കുക പതിവില്ലാത്തു. ചെറിയ കുട്ടികൾ—താൻ ഏകൻ—എന്നുതന്നെയല്ലാത്തതുകൊണ്ടു ഹൃദയം പരിശീലിക്കാനുവന്നു. ആകയാൽ കണ്ഠാഭമെന്നവിനയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടോടുകൂടി. കുട്ടികളുടെ ശൂന്യമായ ഒരു വൃദ്ധിയെയും, ദേഹബലത്തിൽ ഒരു വാലകനായും വിശേഷം വിശേഷമായി വീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഗോവിന്ദഭാനുവന്ദൻ ഒരു ഗുണവാന്മാരും ഇദ്ദേഹം കൈരളമായിരുന്നു. അതത്വാസികളായ ജനങ്ങൾ ഇദ്ദേഹത്തെ വളരെ സ്നേഹത്തോടെ അനുവർത്തിച്ചിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം പ്രവാചകത്തിൽ ഏഴു നൂറു ദേഹത്തുളി വരുത്തി

തനിനശേഷം സുമാർ ഒരു മണിക്കൂർനേരം ഇപ്പോൾ പ്രായ്ക്കുന്ന ചെട്ടുംകോണിലിടം. മണി ഏഴടിച്ചാൽ ചായ കഴിച്ചു തോട്ടത്തിലേക്കു പോകും. അവിടെ ചെന്നു വെലക്കുറക്കുകയാണു് അംഗി എടുപ്പിക്കുകയും അപ്പോൾ നീച്ച തന്നെ കരം പണിയുകയും ചെയ്യും. പത്തു മണിക്കൂർക്കുശ്ശി കട്ടി കഴിച്ചു പന്ത്രണ്ടു മണിക്കൂർ മുൻപായി ഭക്ഷണം കഴിക്കും. വിരുന്നുകാരായി വല്ലവരും ഉണ്ടോ ഏതൊക്കെ തിന്നശേഷമല്ലാതെ ഒരു ദിവസവും അദ്ദേഹം ഭക്ഷണം കഴിക്കുക പതിവില്ല. ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ കരം നേരം ഉദ്ധരിക്കുകയാണു് നാമം. ഇവിടെയും പിന്നീടു വിശ്രമനേരം അല്പം ശയിക്കുകയും ചെയ്യും. മൂന്നു മണിക്കൂർ ചായ കഴിക്കുന്നതിനശേഷം വീണ്ടും തോട്ടത്തിൽ പോയി കാരാ ബോലികൾ നേരക്കിയും നേരക്കിയും ഉദ്യോഗം അഞ്ചു മണിക്കൂർക്കുശ്ശി വീട്ടിലേക്കുതന്നെ കടത്തിവരും. കട്ടി, ഇലം, ഭക്ഷണം, ഗ്രന്ഥപരമായണം മുതലായതു കഴിഞ്ഞു മാത്രം പത്തു മണിക്കൂർക്കുശ്ശി ശയിക്കും; ഇങ്ങിനതായിരുന്നു ഇദ്ദേഹം ബോലി മാലി പെല്ലതിൽപ്പിന്നെയുള്ള ദിനചര്യ.

മുഴുവനായും മകരമാസത്തിൽ ഒരു ദിവസം ഗോവിന്ദമനോരൻ ഉച്ചയ്ക്കു ഭക്ഷണത്തിന്നുമുമ്പു അതിഥികളും കൊല്ലും വരുന്നതോ ഏന്നു നേരക്കി. നീക്കുപോൾ ആരോ കരം കരിപ്പൊത്തു കയറി കരൻ വിടിന് അരികുലക്കായി വരുന്നതു കണ്ടു. ആഗതന്റെ അടുത്തുഗമനത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം പടിക്കൽ ചെന്നുനിന്നു.

ഗോവിന്ദമനോരൻ പടിക്കൽ ഏത്തിയപ്പോഴേക്കും

ഗോപക - ഏതൊരു കണ്ണും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല കര
 ണ്ത ചാത്ത കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഇപ്പോഴും വിശ
 പ്ത തുടങ്ങിയിട്ട് പ്തിനമിട്ടുണ്ടെന്നു കണ്ടപ്പോൾ എ
 ങ്കിലും ഉണ്ടാകുമായികും സുഖമായി.

ആഗതൻ—ഓ! ഉത്തരവ് എടുത്തു. രണ്ടി ച
 ന്താണിട്ട് ഇവിടും കണ്ണും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലല്ലോ.
 മറ്റൊരു ചീണം ബാധി തുടക്കത്തിലെന്നും ഇനി
 വന്നുവരുന്നതെന്തെന്നും കഴിഞ്ഞിട്ടാവാം. ഞാൻ
 വേഗം കളിക്കട്ടെ.

എന്നു പറഞ്ഞു ഉടപ്പു കാറ്റിത്തുടങ്ങി അപ്പോഴ
 ക്കും ഭൂതൻ കതിരുകൾ കിട്ടി ഭൂതനായത് അറിയില്ല പര
 തത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള പപ്പാ വെള്ളവും കരൾ
 ന്നു കരൾ കരൾ കരൾ കരൾ.

ആഗതൻ ഉടപ്പു കാറ്റി ഭൂതനായിട്ട് കളങ്ങി
 കളങ്ങി നട്ടു വെക്കുകയും, തപ്തം ഉറപ്പും മുറുകുതും
 പൊതു ഏതൊക്കെയും ഒരു ചെപ്പു ഉണ്ടാകുകയും
 പരമേശ്വരൻ കയ്യുണ്ട് അവിടെ പരമേശ്വരൻ.
 ഭൂതൻ കയ്യുണ്ട് പരമേശ്വരൻ സോമിട്ട് എ
 ന്നു പാഞ്ഞു അവിടെനിന്ന് ഏതൊരു കരളിൽ പെര
 തി കളിത്തുടങ്ങി ഭൂതനായ സോമിട്ടു തലക്ക് കെട്ടിക്കര
 ന്നുപോലെ കെട്ടിയുതലായി. ദൈവം ഭൂതനകൾ
 മന്നു വിടയ്ക്കു. ഏകിലും അദ്ദേഹം ഉത്തരവിൽ പണി
 പ്പെട്ട കളി ഭൂതൻ ആകി ഉത്തരവ് കടന്നു.

ഗോപിനാഥൻ പറഞ്ഞു ആഗതൻ കണ്ണത്തിൽ ഇ
 ന്നു കളിക്കുകയും അദ്ദേഹം ഇവിടെയെ കളിക്കുന്നു

മുറയിടുന്നവകിലും, ആഗതന്മാർക്കുണ്ടാകുന്നതിന്നു പേരും
തലിയുണ്ടായില്ല. അല്പം ഉണ്ടു എന്നു വരുത്തിയ കി
ണി വെച്ചുവെക്കും കടിച്ചുതേറ്റു.

ഗോവിന്ദമേന്മാൻ—എന്നാ, കേണവദാതം തലി
ച്ചിട്ടല്ലന്നുണ്ടോ?

ആഗതൻ—തലിക്കുറയ്ക്കുന്നല്ലോ, ആകപ്പാടെ തലക്ക് ക
ണ്ടുവെച്ചില്ല. വെതിലത്തു വന്നു ഉടക്കു കളിച്ചതു
കൊണ്ടുതലിക്കുറയുണ്ടാകും വേണ്ട...

ഗോമേ—ഉം, ഏതും, വേറെ തല്ല കാരണമുണ്ടുണ്ടോ?
ആഗതൻ—ഇല്ല, സാക്ഷിപ്പു വരുന്നതുകൊണ്ടും മറ്റും
കിട്ടി കണ്ടുപോയി. തലക്ക് എന്തും കേസാതുത
ന്നേണി.

ഗോമേ—ഈ കളിയുടെ വെക്കും വെക്കും തന്നെല്ലാ
നാണ് വിശദം വെക്കുന്നതു വരികയും ചെയ്യുന്നല്ലോ.
ശിഷ്യന്മാർക്കും മറ്റും കണ്ടാൽ ആയിരിക്കും ഇതേ
അസഹ്യതയ്ക്കു കാരണം. മേൽ ഉറപ്പിതാൽ എല്ലാം
മേൽക്കും എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

എന്നു പറഞ്ഞു ഓരോ ഓരോ പേരും കൈ കഴുകി
മാളികയിലേക്കു പോകുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ പടി
കയറുന്ന ഒരു കുട്ടിയെ കാട്ടിപ്പോ, അപ്പോ, അപ്പോ, അ
ങ്ങുളിഞ്ഞാൽ വിശേഷം കണ്ടുപോ" എന്നു പറഞ്ഞു
കൈയ്ക്കു കേൾപ്പായിൽ വന്നുകയറി.

ഗോമേ—എന്നു വിശേഷമാണു നിങ്ങൾ കണ്ടത്?
കന്യാമൻ—അതേ! പറയാം. അങ്ങൻ സ്കൂളിൽനി
ന്നു ഉള്ളു വെട്ടു വാൻ ചുറ്റത്തു വന്നു. ആ സമയത്തു

രോട്ടിൽ കൂടി ഒരാൾ കതിരയെ കാട്ടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു കണ്ടു. കതിര സ്ത്രീകളിലിന്നു ചേരെ അടുത്തപ്പോൾ, മേലേമനകലെ ആനയെ അതിലെ കെട്ടുവെക്കുകയായിരുന്നു. കതിര ആനയെ കണ്ടു പേരിട്ടു “വേല, വേല, വേല,” എന്നു ശല്യിച്ചുകൊണ്ടു രണ്ടു ചാട്ടം ചാടി ആന, “ഹീ!” എന്നു നിലവിളിച്ചു. പന്നരക്കും മോട്ടും കരിപ്പൊത്തു ഇടുന്നിത്ത ആന “ഹീ!” എന്നു രോട്ടുചാലിലേക്കു വീണു. കതിര അവിടെ കിടന്നു വരക്കും പാഞ്ഞുതുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും അയാൾ ഏഴനേരം കതിരയെ പിടിച്ചുനിറുത്തി പിന്നെ കരിപ്പൊത്തു കയറി ചാറുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങനെ—അല്ല, ഈ നേരംപോലു കണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഏ സ്ത്രീൽ എത്തുവാൻ നാമം കൈകിട്ട്പോയി. മെസ്സർ മേ-യു-ല്ലൂട്ട് ഇതങ്ങു പോട്ടിച്ചു. ഇതാ ഒരു വിശദം.

കട്ടികളുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ ആഗതികൾ മുഖം നന്നു വിളർത്തു. ഗോവിന്ദനേനവൻ കട്ടികളേ നന്നു “ഹി, ഹോക്കി ഏവിയെ?” എന്നു ചോദിച്ചു.

കന്നടൻ—മാപ്പോളെ ചെമ്പകശ്ശേരിയിലെ അനകി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവേ. മാപ്പോളെ അങ്ങോട്ടു നദിയോളം ഉറൽ പറഞ്ഞു. അങ്ങാടി ഇങ്ങോട്ടും പോന്നു.

ഗോ-മേ-നിങ്ങൾ വേഗം മരണനം കഴിച്ചു പോകുവാൻ (പിന്നീട് മേൽനോക്കി) നമുക്കു മുകളിലേക്കു പോവുകയല്ലേ?

ആഗതികൾ—കട്ടികൾ പറഞ്ഞതു ശരിയെന്ന് എങ്കൽ

കരിക്കൽ ആനയെ കണ്ടു പരിചയമില്ല. അതുകൊണ്ടു് ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചപ്പോൾ.

ഗോ.മേ. — (പരിഭ്രമത്തോടെ) മല്ല പടക്കം പറിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ആഗതൻ — ഇല്ലാ. കുട്ടിക്കുറുപ്പൻ പോകുമ്പോൾ പുറത്തായ വേദനയോടുകൂടി സാരമില്ല.

ഗോ.മേ. — എന്താൽ നിങ്ങൾ അല്പം കിടക്കവിൻ കരളുറക്കിയാൽ എല്ലാം ശേഖരം.

എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ കോസരി വിളിച്ചുകൊടുത്തു. ജനവാതിലിന്റെ കടക്കകളിൽനിന്നു് അദ്ദേഹം പുറത്തുപോന്നു. ആഗതൻ സമീപിച്ചപ്പോൾ അതി.

എകദേശം നാലുമണിയോടെ ഉറക്കിയതിന്റെശേഷം ആഗതൻ ഉണർന്നു. എഴുന്നേറ്റു. ലോസകലം ഒരു വേദനയുണ്ടാക്കുകയോടെ എഴുന്നേറ്റു. വളരെ ദുഃഖമായി. കയലും എണ്ണിന്റെ പുറത്തു വെള്ളംകൊണ്ട് പുകയ്ക്കുകയും ചെയ്തതോടെ ഉറക്കിയതോടെ കോസരിയുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുകയും ചെയ്തതോടെ ചായ കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. പലതരത്തിൽ ആദ്യം ചെയ്യുന്നതല്ല. പിന്നെ മേനവൻ എങ്ങനെയോടുകൂടി എന്നു പറയുകയോടെ ചോദിച്ചു. അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേദനയിൽനിന്നു് ഇപ്പോൾ വരും. വേദനയോടെ വിളിക്കും. എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ വേദനയുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്ങനെയോടുകൂടി.

മേനവൻ — എന്താ, ഉറക്കം സുഖമുണ്ടോ? ചായ കഴിച്ചുവോ?

ആഗതൻ—കുറെ ഉറങ്ങി. ചായയും കഴിച്ചു. ഏകി
 ലും തലക്കു സുഖം തോന്നിത്തുടങ്ങി നിട്ടില്ല.
 തേനവൻ—കുറെ തെളുകളിയുംകൂടി കഴിഞ്ഞാൽ എ
 ലും സുഖപ്പെടും. അസുഖം ചൂടുവെക്കുകയുംകൂടി ചെയ
 ത്തവൻ പറയുക.

എന്നു പറഞ്ഞു ഉച്ചയ്ക്കു് നൂറു മൂലത്തേക്കു മന്നു വോ
 കി. ഭൂതൃൽ ഉച്ചേന ചെയ്ത കൃതകളെഴുത്തു കളുത്തിടക്കു
 പോവുകയും ചെയ്തു.

അവർ അല്പദൂരം കാരാണ സംസാരിച്ചിരുന്നതി
 മന്ദഗതം ഗോവിന്ദഭഗവൽ സ്നേഹിതനെ നോക്കി
 ഐന്ദ്രിയാ നിരന്തരം വളരെ വന്തമനസ്സാർ ചോദി
 ച്ചിരുന്നുണ്ടു്. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു സുഖക്കേടേ
 കകാണു്? അതു നമെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ നല്ല നല്ല
 എന്നു ചോദിച്ചു.

അവിടുത്തെ സേനകൾ വെളിച്ചത്തോടുകൂടി. എ
 നിക്കും വളരെത്തേളം പറയുവാൻപോൾ വാങ്ങുവാൻ
 കാരണമില്ലാത്തതി. അതുകൊണ്ടു മന്ദഗതം പറയുന്ന
 തു ഹി. നന്നായിട്ടില്ലാത്തതും എന്നു് ആഗതൻ പറ
 ന്തു. ഐന്ദ്രിയാൽ നമുക്കു കളിക്കുവാൻ പോവുക എന്ന
 പറഞ്ഞു് ഗോവിന്ദഭഗവൽ സ്നേഹിതനോടുകൂടി കള
 കളിക്കുവാൻ പോയി.

ആഗതൻ എന്നു മറ്റൊരിടലും ഉണ്ടെന്നു തലിയു
 ഞ്ചെയ്തു. മക്കളാകട്ടെ മക്കളാകട്ടെ മക്കളാകട്ടെ
 പോയി ആവർ അല്പദൂരം സംസാരിച്ചിരുന്നതിനേറ
 ശേഷം കിടക്കുകയും ചെയ്തു.

[illegible]

നോക്കൂ പ്രഭാതകാലം. ദീപകലയെല്ലാം ഉണർന്നു ശബ്ദമുയർത്തി. പാലകികൾക്കു ചരമോചയസാക്ഷികളിൽ ഏതാ തിന്മയുണ്ടെന്നുള്ളിൽ മറഞ്ഞു. അതേസാക്ഷി ഉദയസാക്ഷികളിൽ ഇരുളുകയ്ക്കു തിരിച്ചു. ഉദയ നീക്കി ഗൈത്രവേദം മഹാത്തമം പാക്കുകയും കളകളുണ്ടുംകേട്ടു ഗോവിന്ദമന്ത്രം ഉണർത്തിക്കൊണ്ടു. മേകതിങ്ങയും കണ്ണുനീർ മരിക്കുന്നതിനുള്ളതായി കണ്ടു കിടന്നു കിടന്നു. ആ സമയത്തു് അപ്പോൾ മലയത്തിൽ നിന്നു ഗുഹകാരങ്ങളും അപ്പോൾ അപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും ശബ്ദങ്ങളും കേട്ടു. അപ്പോൾ പാലകികൾ എന്തിനോടടുത്തുവെന്ന്, “അപ്പോൾ, അപ്പോൾ” എന്ന് കേൾക്കുന്നപ്രകാരം വിളിച്ചു. ഉത്തരം ഇല്ല. എന്നാൽ കലാകിവിളിച്ചുകൊണ്ടുവെന്ന് അപ്പോൾ അപ്പോൾ ദേവ

ത്തിൽ കൈവെച്ചുനോക്കിത്തപ്പോൾ കരൽപ്പൊത്തു കയ്യു
വെച്ചതുപോലെ തോന്നി. “ഹോ, ഒരു കാക്കിരി ശക്തി
യായി പനിക്കുന്നുണ്ടല്ല?” എന്നു പറയുമ്പോഴേക്കു ചേവ
ളി” എന്നു ഒരു ഭീമസ്വരം കേൾക്കുകയാൽ ഗോവിന്ദ
ഭാഗവതൻ മുററുന്ന മിതപ്പെട്ടു നമോമൻനാഥർ, മോമൻ നാ
ഥർ” എന്നു വിളിച്ചു.

ഏകദിന മോമൻനാഥർ! ആരു വിളിക്കുകയാണു? ഈ
അവസരത്തിൽ ഈവക കാക്ക ചോദിക്കുവാനാ? നല്ല സ
ന്ദർഭം കാണുകല്ലെ? അപ്പോൾ പ്രാദേശിക ഇരകളെ ചോദ്യം
കഴിക്കുമ്പോൾ കരഞ്ഞു് ഒരു വളളു പടിയെങ്കിലും കയ
റി ഇറക്കത്താൽ സുഖമില്ല. ഉദാഹരണം: ഹരികൃഷ്ണൻ
ഇല്ല. അന്നു, രാമത്തിലേ ഇവർ കിടക്കുവാൻ തരമുണ്ടു
വെല്ല. പിന്നെയുണ്ടോ ഈ സായത്തു വിളിച്ചാൽ അ
വർ ഉണങ്ങുന്നു? ചേപറക്കു ഓലകളെ ഉണയ്ക്കുന്ന
വരും.

ആർ വിളിക്കുകയാണെന്നു ചോദിച്ചാൽ മോമൻ ഭാ
ഗവതൻ, മോമൻ” എന്നു വിളിച്ചു. മോമൻ അങ്ങ അര
ത്തിൽ കിടക്കുകയാണിരിക്കുന്നു. മോമൻ മോമൻനാഥനെ
വിളിക്കുന്നു ശബ്ദം കട്ട് അയാൾ ഉണങ്ങുന്നു അപ്പോ
ൾ വിളിക്കു് അയാൾ ഉടനെ വെടി അടക്കുമെന്നു
വെണം.

ഗോവിന്ദഭാഗവതൻ പുതിയതാ നോക്കി ചോദ്യം വെ
ളുത്തു വിളിച്ചു. ബഹു മകാശമെന്നു അടക്കമുണ്ടെന്നു
പോയിട്ടു ചോദ്യമുണ്ടെന്നു വെണം. വി കിടന്നിരിക്കുന്നു മോ

യിൽ ചുരുളകാരതിൽ ഒരു 'ശ്ലോ' ഇരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. 'ശ്ലോ'യിട്ടും അവിടത്തെയെഴുത്ത് ഇതാ ഈ കപ്പി പ്രാനത്തിലേ വെള്ളം കൊണ്ടുചാതി നല്ലൊണ്ണം തിളപ്പിച്ചു കൊണ്ടുവരും" എന്നു പറഞ്ഞു.

അവൾ ഉടനെ കവളം തിളപ്പിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു കൊടുത്തു. ഗോവിന്ദനോട് അതു മൂടാറി കണ്ടുകൊണ്ടുതന്നെ 'ഗോവിന്ദ കടിക്കാൻ കൊടുത്തു അപ്പം കവളം അകത്തു ചെന്നപ്പോൾ 'ഗോ' 'ശ്ലോ' എന്നു തന്നെ പൂർണ്ണമായി.

അന്നുവൻ ചകളെ ചോക്കി 'ഹേ' ഇവിടെ നില്ക്കൂ" എന്ന് ഇപ്പോൾ വരാം" എന്നു പറഞ്ഞു താഴെത്തു വന്ന് ശങ്കര, ശങ്കര" എന്നു വിളിച്ചു. അതിനത്തോളം കേൾക്കുന്നതിനുള്ള തോന്നുപതിൽനിന്നു പിടഞ്ഞതെന്നിരിക്കിലും ഇടയ്ക്കും കടമകെട്ടിയും ന.ശ്രീകൃഷ്ണദീക്ഷിത ശരിപ്പെടുത്തിയെന്നു കാണു് ഒരു സന്ദർഭം അന്നുവൻ മുമ്പിൽ പ്രവേശിച്ചു. 'ഹേ' ഈ ഏഴത്തു പൊക്കൽ ചിതംവെട്ടുന്ന കൊടുത്തു് അ.ശ്രീകൃഷ്ണ ഉടനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുചെന്നു. ന.ശ്രീകൃഷ്ണ വന്നിട്ടു കൊണ്ടു പൊക്കുളം. 'വേഗം വരണം' എന്നു പറഞ്ഞു ചാരിയകാരനെ അയച്ചതിനശേഷം ചെന്നാൽ ദൈവശാസ്ത്രപരമായി പരിചിതർ ഇവൾ ചാക്കുനമ്പു കരിച്ചു മുകളിൽ വന്നു. അതി അവിടത്തോളം നിലുനമുറയിരുന്നു. അന്നുവൻ 'ഹേ' അങ്ങനെയെ പൊക്കുളം" എന്നു പുതിയ്ക്കു് അന്നുവൻ കൊടുത്തു. 'വേഗം വരുന്നിട്ടുണ്ട്', ഇനി മൂടുകിട്ടിക്കിട്ടെന്നാ' എന്നു അവൾ ചോദിച്ചതിന്, 'ചേ

செப்டம்பர் மாதம் உடனடியாகவே கட்டப்படும் வரையில்

ഡോക്ടർ വർണ്ണനയോ എന്ന ജനവാതിലിന്റെ പടി
 ഇറങ്ങുക. എന്തെന്നു ചോദിച്ച്, ജനവാതിൽ വ
 ടിന്റെ ഹിറകണങ്ങൾ കിഴിയിരിക്കി അകത്തേക്കു പ്ര
 വേശിച്ചതുകൊണ്ട് ഉടനെ ജനൽ അടച്ച് അദ്ദേഹം അ
 പതു കോലായിൽ വന്നു നില്പായി. അപ്പോൾ മറ്റൊ
 പതികൾ പരിഭ്രമത്തോടുകൂടി വടക്കുപുറത്തു കാഴി
 പ്പോകുന്നതു കണ്ടു "മേകൻനായക" എന്ന മേനവൻ
 പ്രവേശിച്ചതിന്നു്, അദ്ദേഹം എന്തു കണ്ടു ചോദിച്ചിട്ടു
 അദ്ദേഹം പുറപ്പെട്ടതു മേനവൻ അതുകൂടി "ഉം"
 എന്നൊന്നു കൂടി അപ്പോഴേക്കു് ഡോക്ടർക്കായി അയ
 ച്ച വണ്ടിയും പടികൾ വരഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വണ്ടി
 യിൽനിന്നു് ഡോക്ടറും, കൈവെട്ടിയതും ഇറങ്ങി അ
 കത്തേക്കു കടന്നു ശങ്കരൻ ഡോക്ടറെക്കു കൈവെട്ടി
 കൊണ്ടുവന്നു കേൾപ്പാൻ വന്നു. ഡോക്ടർ മേനവ
 നെ നോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് "ഈവേ നാളായി പാ
 ത്തുകിട്ടു" എന്നു പറഞ്ഞു കോലായിലേക്കു കയറി. സേ
 മിയുടെ വെച്ചുകൊണ്ടു നില്പായാണു് എന്നു മേനവൻ
 പറഞ്ഞു.

ബോർഡർ-അറേബ്ബി സീഷ; ജീവനരക പട്ടണിനു
 റാൻ?

നോഡൻ - ഏകദേശം ൨൫ ഡിഗ്രി വരെ ഉയർന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതിനാൽ താഴെ പറയുന്നവർക്ക് ആശങ്കയുണ്ടാകാം.

കൊടുക്കുവാൻ. കമ്മീഷിനായി ഭരണം കൊടുക്കുമ്പോൾ സാധനങ്ങൾ കൊടുക്കുവാൻ മരുന്ന് ശേഖരണം തുടങ്ങി. നാലു കാലാവധി വരെ മരുന്ന് ശേഖരണം, നാൽപ്പതു വരെ. സാധനങ്ങൾ തേർമാതിരിയെ മരുന്ന് പരക്കുവേണം. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

എന്നു പറഞ്ഞു മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

പിറ്റേദിവസം കമ്മീഷൻ മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ഗവണ്മെന്റിന്റെ ഈ തീരുമാനം മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ഇതേ തീരുമാനം മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മരുന്ന് വെട്ടി വിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

[illegible]

മാതൃലഭൻ സഹായത്തോടുകൂടി മുൻപിന്മറിയിട്ടു

നമ്മൾ പേരെങ്കിൽ പൂവള്ളിക്കൽ ഒരു അമ്മേയിരു
 ക്കെ മംഗല്യവശത്തോടു കൂടി അനന്തമവനൻറെ പാതിര
 ത്തിനെ പ്രേമപ്രിയവർത്തകളിൽ താതി. ചിലരുടെ ശിഷ്യ
 വിദ്യാലം കരകളിൽ പഠിപ്പിക്കാമെന്നു അമ്മേയൻ ഒരു
 സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ സമ്മേളിതനവകിലും പാഞ്ഞാതി
 ത്തുകെ കലരിനാടനം കലരിനാടനം ഒരു മായാമയ
 നിശ്ചയം നശിപ്പിച്ചു. കരുണാകരനായർ ചെറുപ്പ
 ത്തിൽത്തന്നെ സാമന്തത്വം, ദുരൂഹം, പാശ്ചാത്യകര
 ക്കെ, മരണാനന്തി, പരമവൈദികം, കൃത്യം, സ
 സ്മിതകളായ സമ്മേളനങ്ങൾ ഒരു നവകയിൽ
 ന്ന പ്രാമുഖ്യം നവകയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു. അമ്മേയൻ
 ന്നതിനാലാകെ സമ്മേളനം നവകയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു. ഒരു
 ന്ന നവക. അമ്മേയൻ പാശ്ചാത്യനവകയിൽ വ
 ത്തുകെ മേയ്ക്കു മേയ്ക്കുവാൻ കലരിയിൽ കലരി
 സസ്യകളും ഇല്ലാതില്ല. അമ്മേയൻ മേയ്ക്കുവരി
 ക്കെ അമ്മേയൻ കലരിയിൽ കലരിയിൽ കലരിയിൽ
 കലരിയിൽ കലരിയിൽ കലരിയിൽ കലരിയിൽ
 ഒരു സസ്യ കലരിയിൽ കലരിയിൽ കലരിയിൽ
 അമ്മേയൻ പാശ്ചാത്യനവക. പാശ്ചാത്യനവകയി
 ല്ല കലരികൾ കലരി കലരി ചെറുചെറു മേയ്ക്ക
 ല്ല കലരികളുടെ കലരി വെളുത്തതെല്ലാ പേരും
 പേരും പേരും പേരും കലരിയിൽ കലരിയിൽ. അമ്മേ
 'ഗ്രാമപരിവർത്തനം' കലരികൾ പേരും പേരും അമ്മേയൻ
 കലരിയിൽ പാശ്ചാത്യനവക. അമ്മേയൻ കലരി
 പേരും പേരും പേരും പേരും പേരും പേരും പേരും പേരും

പ്രകൃതി പര്യടനങ്ങൾ ശക്തനാക്കിയപ്പോൾ ജാസ്സായി
ഹൃദയം നമുക്കുണ്ടിവന്നു.

പത്തു ദിവസക്കാലം ചവിട്ടിയിട്ട് ഏകദേശം 40000 ബുദ്ധമസ്തർമാർ ഉണ്ടാകുമെന്നും വേണ്ടിവന്ന മറ്റു ദിവസം അഞ്ചു ദിവസം അധികമെടുക്കുമെന്നും കണക്കാക്കുകയാണ് അതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പഠനം.

കുടുംബകാര്യങ്ങൾ—തൊഴിൽ വിഭാഗം കൂടി പരിശോധന
ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവട്ടെ. നമ്മുടെ അധികാരം അധികൃതർക്ക്

അതി—ഏറ്റവും കൂടുതൽ ചെലവഴിച്ച് ടി. നന്ദൻ ചുമ്പി
 ഉടന്നു നിൽക്കുക? അവിടെ യാഥാർത്ഥ്യം ഉണ്ടെന്നും
 നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.

കുത. 10—കുട്ടിയുടെ പേരെന്താണ്? അമ്മയി എ
 ന്നോ, അമ്മേ, അമ്മി എന്താണ്?

മുദ്രാതി അടവട, താഴെ കാണുക.

കമ്മ്യൂണിസം—കുടുംബശ്രീയും കമ്മ്യൂണിസമാണ്. അതുകൊണ്ട്
തിരു—

മാരകി വിജയം കരയിക്കും സംസ്ഥാനത്തുതന്നെ പൊതു കിടർ വരണമിട്ടു് ദേശം ഇഷ്ടമിന്നാൽ മലയാളം പതിപ്പാൽ ഇടയാക്കാം.

കുറേ നാൾകൂടി അദ്ധ്യയനം പ്രതിഷ്ഠാതക്കണ്ഠ, പ്രകൃതി
 വിപ്ലവങ്ങൾ ഉണ്ടക സംസ്ഥാനത്തിലുണ്ടല്ലോ. കേര
 ള്ള സംസ്ഥാനിക്കാമകഴിയാമോ. കൂടി പഠിക്കുന്നവർ
 കേരളം ഉയർ

കരുനാ—ഏന്താ പറിക്കുന്നത്? ഇംഗ്ലീഷോ?

അരികി. ഇംഗ്ലീഷും പാട്ടും ഉണ്ട്.

കരുനാ—ഏന്താ ക്രോസ്സിംഗാ?

അരികി—അറിയാമെന്ന്.

ഇവരുടെ സമാധാനം ഇവർക്കൊരു ഏതാനും
പ്രദേശങ്ങൾ, ഗോവിന്ദമന്ദിരം മുതലായവയെക്കുറിച്ചാണ്. അ
പ്പോഴാണ് കരുനാവും അരികി കാഴ്ചക്കുറിച്ചുപറയുക.
ഗോവിന്ദമന്ദിരം—ഇപ്പോൾ കിഴക്കുനിന്ന് കരുനാ
വി മധ്യഭാഗം കണ്ടുവരുന്നു.

കരുനാ—കുറേയ്ക്കു പുറത്തുനിന്നുവന്നുകൊള്ളുമെന്ന
ന്റെ അർത്ഥം ധാരാളം സമ്മതിക്കുന്നില്ലത്രേ.

ഗോവിന്ദമന്ദിരം—അതു ശരിയാണ് കറുപ്പു ദിവസം
കൂടി കഴിഞ്ഞു പുറത്തുനിന്നുവന്നു മരിച്ചു കിടന്നു ന
ല്ലാത്തതും അതാണ്.

കരുനാ—ഇപ്പോൾതന്നെ കിഴക്കു കാണിക്കുന്നു. ക
ുറേയ്ക്കു നടക്കുകയാണെന്നു കരുതുന്നത് ഏകദേശം നിശ്ച
യിച്ചു അറിയാതെ കണ്ടുവരുന്നു.

ഗോവിന്ദമന്ദിരം—വല്ലാതെ പരിശോധിച്ചാൽ ഏ
താനും പണിയായിരുന്നു അത് ചെയ്ത സമയം.
അല്ലെങ്കിൽ ഏതാനും പൂർവ്വകാലം ചെയ്ത സമയം
കൊണ്ടുവന്നതും അതിനാൽ ഇവ ദിവസത്തിനുള്ള
കുറുപ്പുവേണ്ടി അതുകൊണ്ട് അതാണ്.

കരുനാ—ഇവ കരു വെട്ടം ഏതാണ് ഇവിടെ സംഭവിച്ച
തുകൊണ്ടു അതാണ് കാര്യം. അല്ലെങ്കിൽ ഏ

കുറേകുറേ നല്ലവർണ്ണങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതാണ് ഏത്യാൽ ചിത്രങ്ങളെല്ലാം ബുദ്ധിമുട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവെല്ലാം എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടതാണ് എന്റെ ധൃതിയെ നീക്കുന്നത്.

കുറുംകുര ഉപ വിനയത്തോടുകൂടി വൃദ്ധനിക്കെട്ട്
 കൂറുപത്തായി ഉപകരിക്കുമായി കിട്ടിയതുകൊണ്ടും മറ്റി
 ന്നവകരിക്കാത്ത പ്രയോജനങ്ങളും അറിയുകാലത്തുക
 ികാത്ത പുരുഷനുകൾക്കും പുത്ര പ്രദാനം നൽകാ
 ത്തുണ്ട്.

കമ്മ-നാ- ഓതു ശരിയാക്കാ'

പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ, ഉത്തരവ് നൽകാനായി ക
ണ്ട ചേർച്ചകൾ കഴിഞ്ഞില്ലാത്തതിനാൽ മാ
ത്രമേ ഈ വെച്ചിട്ടുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്ക് തൃപ്തി
കരമായ ഉത്തരവ് കേൾക്കാനിരിക്കുന്നു. ഈ ഉത്തരവ്
കൂടി കിട്ടാത്തതുകൊണ്ട് വ്യക്തിഗതമായി
നൽകുന്നതിനായി പട്ടാളത്തിൽനിന്നു കണ്ടെത്ത
ണമെന്നായിരിക്കുമോ?

▲ജനനം—താമരപ്പുറം, ഇടുപ്പമുക്ക് നടുവിൽ, തിരുവനന്തപുരം

൧൭൭-൧൧ - (കുറുമ്പുഴക്കര) ഏതാനു നാട്ടിലേക്കു പോയ
 ഉപാധി അജ്ഞാതരായിട്ടുള്ള ഭക്തിപ്പിൻ തീർത്തവർ

കുറന്നു—ആ കഥ കണ്ടു പറയണം. കഴിഞ്ഞതൊന്നു പതിനാലാംനൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനമാണ് കഥ കമ്പി കിട്ടി. അവിധികിട്ടി പുറപ്പെടാൻ തീർന്നു. കഥ കമ്പി കിട്ടി. അവിധികിട്ടി പുറപ്പെടാൻ തീർന്നു. കഥ കമ്പി കിട്ടി. അവിധികിട്ടി പുറപ്പെടാൻ തീർന്നു.

വീട്ടിൽ ഉപന്ന സഭയെ പൂട്ടം ഭേദിച്ചു തെല്ലാക്കെ അംഗീകരണം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അക്കാലത്ത് ഹിന്ദു മതം അധികൃതർക്ക് അറിയാമായിരുന്നില്ല. അക്കാലത്ത് സഭയെ പൂട്ടം ഭേദിച്ചു തെല്ലാക്കെ അംഗീകരണം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അക്കാലത്ത് സഭയെ പൂട്ടം ഭേദിച്ചു തെല്ലാക്കെ അംഗീകരണം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ഗവൺമെന്റ് കൺസർവേഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ അധീനതയിലുള്ള വനഭൂമി കടം വേണമെന്നായിരുന്നു.

[illegible]

കുതനം—പിന്നീട് കടകാക്കല്ലാവണം എന്റെ നേരി
 തിരിച്ചു പിടിച്ചും പലിടും ആയി കടവും ധനവും
 കൂടിക്കണക്കുകിടന്നാകിത്തപ്പോൾ ഏകദേശം ഉറു
 പ്പികൾ എട്ടുനൂറ്റിൽ കടക്കാക്കു വീതിപ്പാൻ വകയു
 ണെത്ത കണ്ടു എന്റെ തലച്ചാരിപ്പോയി ഒരു പതി
 നായിരം ഉറുപ്പികയുപോകേൽ മെലക്കിരി ദിശയി
 തന്നാ. എന്റെ കൈവശം നാലായിരം ഉറുപ്പികയു
 ണ്ണതും കരമാവധി വെച്ചു നാരിൽ നാടച്ചാരിപ്പോ
 ന് ഇവിടന്നു വല്ലഭകാര്യം ചാടിപ്പോയാൽമതി
 എന്നുള്ള വിചാര്യോയി കടവിൽ സകല മുതലകളും
 വെട്ടി കടം തിരിച്ചാൽ എന്തില്ലു വൃന്തസമ്മതകൾ ന
 ന്നും, ഇതിലുണ്ടാവുന്ന താക്കൂടും ചാടിപ്പോയാൽമതി
 ന്നാൻ ഉത്തരവാധിമതിപ്പനും, ഈ അവാട്ടസംഗം പ
 കരയ്ക്കു എല്ലാ ബുദ്ധിമുട്ടും ഇതോടുകൂടി ഒഴിഞ്ഞി
 മിക്കന്നു എന്നും കറുപ്പം കാണിച്ച് ഒരു മരമിടുകാട
 ന്നു് അവിടെനിന്നും ചോന്നു പട്ടാളത്തിലേയ്ക്കു ചേർ
 കത്തീനമുത് നിന്നാട്ട ഒരു കണ്ടുചരകാക്കൊന്ന
 വിചാരിച്ചാൽ നാ വലക്കു തിരിച്ചു

ഗോ.കേ. കഷ്ടം നഷ്ടമേ അവാട്ട് ഇങ്ങിനെ താതി
 പ്പോയല്ലോ'

കുതനം—എന്തു ചെയ്യാം എന്റെ കയ്യിലെ ആ
 എന്തല്ലാതെ എന്താണു പറയുവാനുള്ളത്?

ഗോ.കേ.—നിങ്ങളുടെ മനസ്സും ദേഹവും തെങ്ങുപോലെ മു
 ടുചിട്ടായിത്തലനിക്കാം മൊട്ടെന്ന് ഈ പനി ഇ
 ദിക്കുവരെ കാണാത്തതാണു അങ്ങനതും.

കു.ന. 140-ാം ഓർഡിനൻസ് പ്രകാരം.

உலா. 32 (உருக்கியது கணக்கில்) செ. எண்ணம் 800,000-இல்
 ரூபாய் எண்ணம் 100,000-இல் உள்ள பணம் வசூலித்து,
 அதை உருக்கியது கணக்கில், செலவழி.

കരുണാകരനായതുകൊണ്ടാണിവിടെയും ചെല്ലാത്തതും മറ്റും കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചും മറ്റും ഉണ്ടായ അറിവ്. കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചും മറ്റും ഉണ്ടായ അറിവ്. കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചും മറ്റും ഉണ്ടായ അറിവ്.

കുരു 10—4. ഗ്ലാമിനാ, ഷാൻ ഉന്നിട്ട വളരെ ദിവസമാ
യെല്ലാം ഇവിടെയിരിക്കുകയും ഇവയെ ദിവസ
മെഴുത്തു കൈമാറ്റം നല്ല സാധനമായിട്ടുണ്ട്. എ
ന്നിടം പലകവർണ്ണ നിറങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയും.

ഗോ.ഭം—ഇപ്പോൾ ഭിക്ഷുക്കൾക്കും, ബുദ്ധമതക്കും
 പള്ളികളിൽ വെച്ചുവെക്കുക എന്നതും കഴി
 യുള്ള ഒരു കാര്യം.

കുറേ നല്ല പേരെ ഇപ്പോൾ വട്ടാകുനത്ത മെഡൽ പ്രദാനമായിട്ടു കാണുക.

4700 ചെ. ഏക്കറാലും നാലുലക്ഷവും കൂടിക്കഴിഞ്ഞ ചോ
 ത്താൽക്കൽ.

കമ്മ്യൂണിസം അല്ലെങ്കിൽ ഓരോരുത്തരുടെയും സ്വതന്ത്രതയെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുകയും അതിനെക്കുറിച്ച് ചർച്ച നടത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്. അതിനായി ഓരോരുത്തരും തങ്ങളുടെ സ്വതന്ത്രതയെ സംരക്ഷിക്കുകയും അതിനെക്കുറിച്ച് ചർച്ച നടത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്.

വം കടമപ്പട്ടമിട്ടു. ഈ കടം തീർക്കാൻ എന്താൽ സാധിക്കുമോ, കൈമാറാനാവില്ല.

൧൯൨൩-പ്രവൃദ്ധകാലഃപ്രായാൽ മദ്ധ്യീ-ഈ പ്രവൃത്ത
 തല്ല കൂത്ത് ഘടനീയകളിൽ വർദ്ധ്യം ചെയ്തുകൊ
 ന്ന ഒരു കൃത്യമാണ് ഇതു ധാരാ കർമ്മങ്ങൾകൾ നാ
 മ്യെപ്പിച്ചുവന്ന കർമ്മത്തു, ഒരു ദിവസം ഗംഗയിൽ
 ബോധ മിശിമളം, നിങ്ങൾ കർമ്മപ്രവൃത്തമാണ്
 ഏതെന്നും ഏതെന്ന് കർമ്മപ്രവൃത്തം മാനസികവി
 രഹിതമാകുന്നതും മറ്റും ഒരു സഭയം നിങ്ങൾ മ
 കർമ്മപ്രവൃത്തിയ്ക്കും, ഏതെന്ന് കർമ്മപ്രവൃത്തം ഇവരെ
 കർമ്മപ്രവൃത്തിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു. മറ്റും നിങ്ങൾ ഇവ
 കിൽ ബാധം ഇവ കർമ്മപ്രവൃത്തം ഉപേക്ഷിക്കുന്നതും
 കർമ്മപ്രവൃത്തം കർമ്മപ്രവൃത്തം ഇവ പ്രവൃത്തി ഏ
 ന്നാണ് ഏതെന്ന് കർമ്മപ്രവൃത്തം കർമ്മപ്രവൃത്തം ഇ
 വർദ്ധ്യം നല്ല കർമ്മപ്രവൃത്തം. നമുക്കൊന്ന കർമ്മപ്രവൃത്തം
 മറ്റും

എന്നു പറഞ്ഞു അവർ ഒരുപേരും ചുറ്റണുവാൻ
 തി. അവിതന്ന നമ്പരമില്ലാത്ത കടന്നാകൽ നഗര
 ഗുഹയിൽനിന്നു നോക്കി, യേശു ചിതറിക്കൊണ്ടു നാടും
 മറ്റും യാത്ര പറഞ്ഞു മടങ്ങാൻ തുടങ്ങിയതിൽ
 ശ്രദ്ധ.

നാഷണലിസം

உ.ம. சீ.கே.

കേരളം കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെയും സോവ്യറ്റ് യൂണിയന്റെയും സഹായത്തോടെ കേരളത്തിൽ സോവ്യറ്റ് ഭരണത്തിന് സ്ഥാനം നേടാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. കേരളം കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെയും സോവ്യറ്റ് യൂണിയന്റെയും സഹായത്തോടെ കേരളത്തിൽ സോവ്യറ്റ് ഭരണത്തിന് സ്ഥാനം നേടാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

[illegible]

ഗുണവാതിൽ കർമ്മപ്രവൃത്തികൾക്കുവേണ്ടുന്ന സമർത്ഥതകൾ കഴികാലം എങ്കിലും നമ്മുടെ സമീപസ്ഥാനം കണക്കാക്കുന്ന ഭയത്തോടു കയറിയെടുത്തതിനെ നമ്മുടെയൊക്കെയും ഹൃദയം എന്തെങ്കിലും

മുൻപ്രകാരം എത്രകാലമായി ഈ കാര്യത്തിൽ താല്പര്യം ഇല്ലെന്നു?

പ്രബു—അതായത് പലതവണയും സംസ്കാരകർമ്മങ്ങൾ കയറിക്കൊണ്ടിട്ടും അതൊന്നും കാര്യമായിട്ടൊന്നും കഴിയാതെപ്പോയിരിക്കുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ട് ധാരാളം തല്പരതയോടെയും കാര്യം ചെയ്തെങ്കിലും

പ്രബു—അതായത് പലതവണയും ഈ കാര്യത്തിൽ കയറിക്കൊണ്ടിട്ടും കാര്യമായിട്ടൊന്നും കഴിയാതെപ്പോയിരിക്കുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ട് ധാരാളം തല്പരതയോടെയും കാര്യം ചെയ്തെങ്കിലും

മുൻപ്രകാരം എത്രകാലമായി ഈ കാര്യത്തിൽ താല്പര്യം ഇല്ലെന്നു?

പ്രബു—അതായത് പലതവണയും സംസ്കാരകർമ്മങ്ങൾ കയറിക്കൊണ്ടിട്ടും അതൊന്നും കാര്യമായിട്ടൊന്നും കഴിയാതെപ്പോയിരിക്കുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ട് ധാരാളം തല്പരതയോടെയും കാര്യം ചെയ്തെങ്കിലും

പ്രബു—നമ്മുടെ കർമ്മകാര്യങ്ങൾ കാര്യമായിട്ടൊന്നും കഴിയാതെപ്പോയിരിക്കുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ട് ധാരാളം തല്പരതയോടെയും കാര്യം ചെയ്തെങ്കിലും

നമുക്കു വിവിമുദിക്കുവെണം. അദ്ദേഹം അഭിമാനി
ശത്രുക്കളെക്കൊന്നിപ്പിപ്പിച്ചാൽ കയറുന്ന ഭദ്രക
നൊണമല്ലോ.

ഇവർ ഇക്കിഴന കീഴടാനെടുത്തതിന്റെ പി
റേറ്റിലും ഭേദധികാരി 'ലിപ്പു' കാര്യത്തെ പേർപട്ടിക
അറക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ ധർമ്മലിംഗം
പിള്ള മുതൽപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഭേദധികാരി— 'ഗവർണ്ണമെന്റ്' അറയ്ക്കുക എന്നാകാൻ
നായർ ഹാജരായാൽ അയാളുടെ ഭേദധി ഉണ്ടാ
കൂടാത്തതായിരിക്കണം.

ധർമ്മലിംഗം— അപ്പോൾ എന്തിനായിത്തീർന്നു. നല്ല
പ്രദേശത്തുവെന്ന് ഹാജരായാൽ മതിയല്ലോ.

ജോലിക്കുവേണ്ട ഭേദധികാരി മറ്റു സ്ഥലത്തിൽ
നിന്നു പുറത്തുവെക്കി ഉപയോക്താക്കൾ. ധർമ്മലിംഗം
പിള്ള മുതൽപ്പോൾ അയാളായാൽ ൧൦ പതിപ്പുകൾ.
ധർമ്മലിംഗം— അയാളെപ്പറ്റി വെറുപ്പുണ്ടെന്നു ചെപ്പ്
ട്ടനാൽ 'ഗവർണ്ണമെന്റ്' വെറുത്തു.

ഭേദധികാരി— ഉം, എന്താ പൊട്ടിപ്പോയിത്തന്നു കാ
ണെ?

മുതലാരി— പീടനമില്ലെന്നു മിട്ട.

ഭേദം— പിന്നെ എന്താ ധർമ്മലിംഗംപിള്ള പറഞ്ഞതി
ന്റെ സ്ഥലം?

ധർമ്മലിംഗം— (ചൊരിച്ചുകൊണ്ട്) കർമ്മത്തിന്റെ 'പ്ര
വചനം' തന്നെ.

മല താഴെ—ഏറ്റവും വലിയ മലയുടെ, അതായത് നല്ല മലയിടി
അടുത്തുവന്നിരിക്കുന്നു.

പ്രബന്ധം - അദ്ധ്യായം - അദ്ധ്യായം - അദ്ധ്യായം

4. இது நிர்வாகச் சபையானது கூடுதலாகவோ அல்லது
வட்டியாகி நிர்வாகச் சபையோடு கூடுதலாகவோ
உத்தியோகத்தில் சேர்ந்திருக்கிறது.

உ.அ.உ.பி. — கவிதைகள். இதனால் கவிதைகளின்
மேல் இவ்வளவு கவனம் செலுத்தப்படுமா? இது உ.
அ.உ.பி. அமைதி உடனடியாக நிறைவேற்றப்படும்
உ.அ.உ.பி. அமைதி உடனடியாக நிறைவேற்றப்படும்

കുടുംബം സൗഹൃദം ആയിത്തീർന്നുവെന്നും കേരളത്തിലെ സാമ്പത്തിക മുന്നേറ്റം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ നടത്തുന്ന പദ്ധതികളെക്കുറിച്ച് വിവരങ്ങൾ അറിയാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഉള്ളതും പുറത്തുള്ളതും എന്തെല്ലാം ചെയ്യണമെന്നും അന്വേഷിക്കുന്നു.

മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ തദ്ദേശീകരാണ് സാമ്പത്തികമുഖ്യം, അതാകട്ടെ കയറിയതാണിത് ഇതാണ് സാമ്പത്തിക കോളിംബം.

உத. எ—அங்கு 1000 கனவ வரிகளால் எவ்வளவு கன
நீர் கிழிந்துவரும் என்பதாம்.

[illegible]

കര. ജാ. മ. 'ശിശുപാലൻ മേലധികാരി നല്ല യോഗ്യ
നാണെന്നും, ക്ഷത്രിയഗണ്ഡർവിൽ ഉള്ള ഒരു പ്രതിവ
ത്തി ഉള്ളവനും കൗരവർക്കു കൂടെ ഇണക്കോപ്പത്തൊടു ചി
ന്തിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നവനാമാണെന്നാണു ഞാൻ കേ
ട്ടിട്ടുള്ളത്' ഉപേക്ഷിച്ച് മരിക്കുകയും ചെയ്തു. ചിലപ്പോൾ
യോഗ്യന്റെ കൂടെ ഗോമർദ്ദം വാണയമുണ്ടു്. ഏതാൽ
സേവകർക്കു് രാജസ്വം സംഭവിക്കുകയും ചെയ്തു.

മുനസ്സാലി- അദ്ദേഹം കൂട്ടിക്കാത്ത ഒരു കൂട്ടക്കാരനാണു്.
കര. ജാ. ശം. ച. വ.

ധർമ്മലിംഗം- അകപ്പാക്കു കരകൾക്കും കീഴാട്ടുഗേ
ന്ധന്മാർക്കും കയറും കര നല്ലതുകൂടിയും പ്രാവിക
കയും കൗരവന്മാർക്കു് പകരം നോട്ടാമതി
മന്ദ്ര പ്രധാനഗുണമെന്നു് പറയുന്നു.

ഇവർക്കു് പരമാവധി ഇണക്കോപ്പത്താൽപ്പരമ
മേലധികാരിയുടെ കയ്യിൽ വന്നിരിക്കുന്നതും കേട്ടു്, അ
ദ്ദേഹം ബംഗ്ലാവാ, മലയാളം, മറ്റു മിക്കവാറും ഉ
ള്ള പലതരം ഭാഷകളെ മനസ്സിലാക്കുകയും കത്തിയിട്ടു് അ
കരയില്ലാത്തതും നല്ലതുംകൊണ്ടു് ഉപയോഗിക്കുന്നു.

കരണകേരളം നായർ എന്നു് കരകൾക്കു് പരമാവധി
ഇണക്കോപ്പത്താൽ പരമാവധി ഉള്ളതും കേട്ടു്, അ
ദ്ദേഹം ബംഗ്ലാവാ, മലയാളം, മറ്റു മിക്കവാറും ഉ
ള്ള പലതരം ഭാഷകളെ മനസ്സിലാക്കുകയും കത്തിയിട്ടു് അ
കരയില്ലാത്തതും നല്ലതുംകൊണ്ടു് ഉപയോഗിക്കുന്നു.

യൂപ്പോൾ ചേലധികാരി ഇ. പ്രമോത്തത്തന്നെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കേളാശ്വരം ശരിയ്ക്കു നോക്കിക്കൊള്ളി എന്നു പറഞ്ഞതല്ലാതെ മേലര യാതൊന്നും ചോരി കൈയോ പറയുകയോ ഉണ്ടായില്ല. കരുണാകരൻ നായർ ചേലധികാരിയുടെ സ്വഭാവം കണ്ടുകേൾക്കാതെ ആ കല്പനകളെ തൃപ്തികരമായി തോന്നിയില്ല.

മരണം കണ്ട ഒരു കഴിഞ്ഞു ഒരു ദിവസം ചേലധികാരി ഉലാത്തുചാൻ പത്ര സമയം ധാരാളിംഗപ്പെട്ടു യും പിന്നാലെ കൂടി ചേലധികാരി പിള്ളയെ നോക്കി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

ചേലധികാരി—നിങ്ങൾ എന്നു പറഞ്ഞതു ശരിയാകുന്നു തോന്നുന്നു. നായർ എന്നു കാക്കുവാൻ വയസ്സേറ്റാൻ തൊന്നയാമല്ല കാര്യം സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി. കണ്ടുകേൾക്കാൻ അയാൾ വരിച്ച അറിവിലെത്താൻ എന്തിന്നു തോന്നിയത്?

ധർമ്മലിംഗം—സാരി, അങ്ങൻ വൃദ്ധനും പാതാരില്ല.

പറയുകയുണ്ടല്ല അവിടന്നു ചോരിച്ചപ്പോൾ ഉള്ള വസ്തുത പറഞ്ഞു പുറത്തു ഉള്ള.

ചേലധികാരി—അതുമാത്രമല്ല, ഇന്നലെ ഞാൻ അന്തർദ്ദേശം ആപ്പിപ്പു മുറിക്കത്തു മെത്തപ്പോൾ തൊപ്പിയും ഉടുപ്പും എടുത്തുവെച്ച്, ഒരു നേരിട്ടു നടത്തുന്നതും ധരിച്ചുകൊണ്ടാണു ചോലി എടുക്കുന്നതു കണ്ടത് അയാൾ എന്നെ കണ്ടു എന്നാണു തോന്നുന്നത് എന്നിട്ടും യാതൊരു മായഭേദവും ഉണ്ടായില്ല. ഒരു മറുക്കി

മി അധികപ്രസംഗിക്കണമെന്ന് ഏറിട്ടും തോന്നുന്നുണ്ട്.

ധർമ്മലിംഗം - ഏതും ഏതിന്റെയും അ. രിത്തമുക്തം. തന്മൂലം വേറെ ഒരു പോക്കില്ലാത്തതിനാലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴൽ ജോലി എടുത്തു കഴിച്ചു കൂട്ടുന്നത്.

മേധവകാരി - നിങ്ങൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ അസരം തോന്നിയില്ല. ഇപ്പോഴൊട്ടാം ശൈത്യത്തിൽ അന്നു വെട്ടിട്ടു തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു.

ഇവർ ഇങ്ങിനെ ചോദിക്കുന്നു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതോടൊത്തു ചിലർ ചോദിച്ചു. ആ സമയത്ത് അവിടെ ഒരു താഴെത്തറയിൽ കീഴെത്തറയിൽ ഒരു ജോലിക്കിടയിൽ തോറ കണ്ടു പടിച്ച്, കരണാകാർ നായർ അവിടെ കലമ്പിക്കുന്ന സ്വയംഭാവം. മേധവലിംഗം വിളി, "ഇതാ, കണ്ടിട്ടു, ഇങ്ങിനെയാണു വരിച്ച് സ. ഗുഹയിൽ എങ്കിലും കഴിഞ്ഞുകൂടും," എന്നു പറഞ്ഞു മേധവകാരിയും മിണ്ടിയില്ല. അദ്ദേഹം മനോരമയിൽ കണ്ടു നടിച്ചു അവിടെനിന്നു പോയി. ഇങ്ങിനെ മിത്രാനു നിഷ്ഠായ ധർമ്മലിംഗം വിളിച്ചു കേൾ വേണ്ടതെല്ലാം പ്രായോഗികമായിട്ടു നടന്നു വന്നിരുന്നു.

മേധവകാരി കരണാകാർ നായർ കാണുമ്പോൾ ഒരു തൃപ്തിപ്പെട്ടു നടിച്ചുകൂടി ശരിക്കാട്ടുള്ള റിക്കർട്ടുകളിലും കൂടി കരണാകാരിയെ കണ്ടു നായർ വല്ലാതെ വെട്ടിയില്ല. "ഇതൊരു കഥയാണ് ഞാൻ ജാഗ്രതയോടെ പ്രവർത്തിക്കുകയും, മേധവകാരി ഒരു

മൂ. അപ്പോൾ... .. ചെട്ടുത്ത് കരയം കയറാതിക്കു അ
 ന്നേടിക്കയറ്റാതെ ഏതു ചെട്ടുപാൽ കഴിയും. ബാക്കി
 സംഗതി മഴിയെ ഭദ്രപടിക്കു അപേക്ഷ

എന്ത് സ്വന്തം

ഏതാഴ്വരയിൽനിന്നുവന്നു (മുറ്റം)

കരുണാകരൻ നായർ ഏഴുതൂക്കു വരയിട്ടു ചിന്താക
 ലനായി കിടക്കുമ്പോൾ ചേലധികാരി പെട്ടെന്ന് അവി
 ദേക്കു കയറിവന്നു. അദ്ദേഹം വന്നതു കരുണാകരൻ നാ
 യർ അറിഞ്ഞതായെല്ലാ ചേലധികാരി കരച്ചതോടെ അ
 വി, ഭയത്തോടെ നിന്നു നായർക്കു തന്നെയും ദാവയോടേയും ക
 ബിപ്പു. കാണുമ്പോൾ അദ്ദേഹം! സ്വന്തം നായർ മുറ്റ
 ശ്വയം വിചാരിച്ചു വിചാരിച്ചു വൃദ്ധനായിട്ടുള്ളതും അ
 തോടുകൂടി കയർന്നു ഗണപത്യം കിടന്നു സ്വപ്നിച്ചു ആപ
 ത്തമല്ലാ അറിഞ്ഞപ്പോൾ ചിന്താ പരമേശ്വരനോടേ
 കരുണാകരൻ നായർ കിടന്നു കണ്ടിട്ടു ചേലധികാരി
 അത്യാത്മ കവിത പാടി. ക.ൻ വന്നതിനെ അറിയിക്കു
 ബ്രഹ്മാവിന്നു ഏതും തോന്നുമ്പോൾ ഒരു ചുരുക്കു അവി
 ദേനിന്നു പോയി.

ചുരുക്കു കരുണാകരൻ നായർ അന്നാദിത്തിൽ
 നിന്നും പിറ്റേന്നുവരെ ഒരു വാക്കു ഒന്നു പറയില്ല. ചേ
 ലധികാരി പോകുമ്പോൾ ക.ൻ ഒന്നു വരുമിട്ടു. ചുരുക്കു
 ത്ത് ഇദ്ദേഹം അന്നുവരയിൽനിന്നു ഏതും ശക്തിച്ചു അവി
 ദേ ചേലാ ആദ്യം ക.ന്നാത്ത നായികിന് അദ്ദേഹം
 അന്നുവരകൊണ്ടു വിചാരിച്ചു ചേലാദ്യം ഏതും വ
 ന്നു! കൈവരേ, ഏതും ക.ന്നാത്തപ്പോൾക്കു തോൽ അ

“അറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ? ചേരികൾ പരക്കത്താ കയ് എ
ന്ന കട്ടിലായല്ലോ ഈ സംഭവം ഇവി ഏതെല്ലാമു
ന്നാലും വരേണ്ടവകത്തു ഏല്ലാം കൈവത്തി
ന്നമത്രം അറിയാം. ചേലധികരിക്കരുത് ബഹുദാനിട്ടി
ല്ലെന്ന കരാം വകിയ കരാം തന്നെ” കരുണാകരൻ നര
യൻ ഇങ്ങിനെ ദാഹരണ വിചാരിച്ചു. മകരത്തിൽ
സ്വേദം, കയ് ശിഥിലം കോ ധികാരികൾ ഒരു കരികര
നും അല്ലെങ്കിൽ കൈയവനം കൊടുത്തു. അതിനെ
വാവകം നാഴ് പരയും പ്രകാശമായിരുന്നു.

നീക്കം ബഹുദാനപ്പെട്ട ഒരു ഉദ്യോഗത്താ
ണല്ലോ മരിക്കുന്നത് നീക്കം പ്രകൃതി കണ്ടാൽ,
ഈ ഉദ്യോഗത്തിന് കട്ടം അതാ പ്രകൃതി പരമത്തിൽ
രിക്കുന്നു. കേവലം ചെയ്ത കണ്ടാൽ മേലധികരി
യേയും കൂടി ബഹുദാനിക്കാൻ കിടക്കുകല്ല ഉണ്ടാ
യ്ക്ക് അതാ കരകിയും നന്നായിരുന്നു അതിനെ
യോ അതാണിട്ടുണ്ടാകാം അതാ കരകിയ നിന്നിട്ടാ
നീക്കം ഏതാ കണ്ടോ? നീക്കം പരമനിയ
കം അറിയാവല്ലോ ഏതാ സമയത്തും ചേലധിക
രിക്കരുത് വേലാന നിന്നിട്ടും അവരെ പര ബഹു
ദാനിച്ചു. ഇരിക്കത്താ കിഴക്കേ പരമൻ അറി
നന്നാലുള്ള ശിഷ ഇന്നതാണെന്നും അറിഞ്ഞിരിക്കു
ല്ലോ ഇന്ന കട്ടിലല്ല ഇതാ പരമ വേല പരമത്തി
ലും നിന്നിട്ടും പരമകരകട്ടം അതാ കണ്ടിരിക്കുന്നു.
ഇതാ പരമം കിടക്കുന്ന ഏകീകര ഇനി കരകിയൻ
തരില്ല കരകിയൻ കിടക്ക ഉദ്യോഗത്തിൽനി

ന്ന നിഷേധമയ്ക്കായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം കതിരായ സമര
ധാരണം ഉടനെ ഭോധിപ്പിച്ചുകൊള്ളണം.”

ഈ കഠിപ്പു വായിച്ചു ഉടനെ സാധുവായ കരുണാ
കരൻ നായരോട് മുഖം ചേർത്തു വിളിപ്പറഞ്ഞു. ആ
സമയത്തു്, അല്പം അകലെയായി ധർമ്മിംഗംപിള്ള മു
തൽപ്പേർ അയ്യപ്പനും നടിക്കത്തും തമ്മിൽ ചിലതു് ഗു
ഹ്യമായി സംസാരിക്കുന്നതും അദ്ദേഹം കണ്ടു. അപ്പോ
ഴും നോക്കി പ്രകൃതപരണം ചിന്തിച്ചായില്ല.

കരുണാകരൻ നായർ ഇതിന്നുറപ്പാക്കു സകാര്യം
നും ഭോധിപ്പിക്കണമെന്നറിയാതെ അല്പനേരം ആ
ലോചിച്ചിരുന്നതിനാലേയും താഴെ പറയുന്ന കാരണം കരു
തുകയടി ഏഴതി താൻതന്നെ ചേലധികൃതിയുടെ കൈ
യിൽ കൊണ്ടുപോയിക്കൊള്ളുന്നു.

അയാൻ ഭോധിപ്പിക്കാൻ സദാ അയ്യപ്പാദി
യവനും അവിടു് ചേർന്നിട്ടുള്ളവരും അവരോട് കല്പന
കളെ കണിപ്പാറി അനുസരിക്കുന്നവരായെന്നു. അവ
രിൽ താൻതന്നെ അയാളെയും അയാൻ ഇതുവരെ കണ്ടി
ച്ചിട്ടില്ലത്താണു് ഏതൻ വിശ്വാസം. അന്യമുത്താൽ
ചല്ല കൊണ്ടും അയാൻ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ അതിന്നു
സവിധതം ഉപ്പു് ചേർത്തിട്ടുണ്ടെന്നു ഇന്നു് അവിടു
ന്നു് ഏതൻ അപ്പീസുമാരിൽ വന്നിരുന്നതു് അയാൻ
അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുള്ളതു ശരിക്കെന്നു. അയാൻ കല്പനയും
ചെയ്തിട്ടല്ലാ കിടത്തിക്കൊണ്ടു് അയാൻ ചരിക്കുകയും ആ കൃ
ത്യം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു സത്യവും ചെയ്യും. ഏതൻ
കുറുപ്പു് അപ്പീസുമാരിൽ ചേർന്നു കിട്ടിയതിൽ അദ്ദേ

യത്തിനു സംഭവിച്ചതായ ദൈവശിക്ഷകളെ മാത്രം ചിന്താപര്യമാനമ! കിടക്കത്താളിതന്നു. അതിനാൽ അവിടുത്തെ ആഗമനം അറിയുവാൻ അമരയില്ല അവിടുന്ന് ദൈവത്തോടി ആ ബന്ധരായത്തിനു മാപ്പുതന്നു മെന്നു വീണ്ടും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.¹¹

ലേഡികൾക്കിടയിൽ അനേകം വാർഷിക കണക്കുകൾ
 നൽകുന്ന ക്രോഡോവാക്കാട്ടെപ്പി കൗം ലേഡികൾക്കിടയിൽ
 കൗം അനേകം മറ്റുവടികൾ കൗം അനേകം വാർഷിക കണക്കുകൾ
 നിർമ്മിക്കുകയും കൗം അനേകം വാർഷിക കണക്കുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും
 ചെയ്തു. ലേഡികൾക്കിടയിൽ അനേകം വാർഷിക കണക്കുകൾ
 നൽകുന്ന ക്രോഡോവാക്കാട്ടെപ്പി കൗം ലേഡികൾക്കിടയിൽ
 കൗം അനേകം മറ്റുവടികൾ കൗം അനേകം വാർഷിക കണക്കുകൾ
 നിർമ്മിക്കുകയും കൗം അനേകം വാർഷിക കണക്കുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും
 ചെയ്തു.

കമ്മ്യൂണിസം നമ്മുടെ ജനതയ്ക്കായി ഉറപ്പും ഉണർവ്വു നൽകിയ ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണ്. അതിന്റെ ഉറപ്പും ഉണർവ്വു നമ്മുടെ ജനതയ്ക്കായി ഉറപ്പും ഉണർവ്വു നൽകിയ ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണ്. അതിന്റെ ഉറപ്പും ഉണർവ്വു നമ്മുടെ ജനതയ്ക്കായി ഉറപ്പും ഉണർവ്വു നൽകിയ ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണ്.

അതിന്റെ സ്വഭാവത്തെ പ്രകൃതിയാണെന്നു വിചാരിപ്പാ-
 നും തെളിപ്പു ഈ ഒരു പ്രശ്നത്തിന്നു് എന്തും സൗകര്യം
 ഒരു വേദം ആരോടും പ്രവർത്തിച്ചു കാണുന്നില്ല. ധർമ്മ
 വിശ്വാസത്തിൽ മുതൽപ്പേർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലിയ സേ-
 വകാരായിട്ടും കാണപ്പെടുന്നു. അവർ വല്ലതും പറഞ്ഞു്
 അദ്ദേഹത്തെ കരംദിക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കുമോ? മേ,
 അങ്ങിനെ വരുവാൻ തെളിപ്പു സമാപനത്തിൽ ദൈ-
 വം കല്പിക്കുന്നതു പറയാല്ല! അതുകൊണ്ടു് എന്നല്ല, ഒരു
 തത്വം തന്നെ ഒരു ദൈവവും ചേർന്നു് പ്പോളാ ഇതു്
 എന്റെ കർമ്മദായകതയെപ്പറ്റിയ വേദം ഒന്നും പറയാൻ
 കാണുന്നില്ല. പുനസ്ഥിതിക്കു് ഇവിടെ തന്നെ ഏ-
 താനെന്നാണു് ഇവിടെ മോക്ഷം എടുത്തു കഴിച്ചു കൂട്ടേണ-
 ത്? അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണിൽ ഒന്നാമതായി വിധത്തി-
 ലുള്ള ആകാശവുമായും ഉൾപ്പെട്ടു. ഉദ്യോഗവും വേണ്ട, ക-
 ണ്ണത്തെയും വേണ്ട, വലിയൊരു ദൈവം എന്തെങ്കിലും പേരായി
 എന്നാ? തന്നെ ഇത്രകാലം മോക്ഷം എടുത്തുകൊള്ളുക
 ന് ഇവ പട്ടാളത്തെയും വേണ്ട കോട്ടത്തിട്ടില്ലല്ലോ.
 വിധിയെ എന്നാണു് ഇത്ര ആലോചിച്ചാണുള്ളതു്? പ-
 ണെ, കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ ഒരു മാർഗ്ഗം ഉണ്ടോ? വേണ്ട വ-
 ല്ല ഉദ്യോഗവും മരിച്ചുത്തന്നുള്ള പരിപാടി ഇല്ലല്ലോ—
 ഉം, എന്നിവിടെ ഉദ്യോഗം? എന്നിവിടെ പരിപാടി?
 ആരെ വ്യഭാജനംകൊണ്ടു് ഈ കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചു
 ത്ത് മരണവിചാരമുണ്ടാ, സമോർഗ്ഗസമോർഗ്ഗം
 രേഖയാ, മറ്റു കൈ ഇവയോന്നാ കൈ കേണതു് ഈ
 കൈയ്ക്കു് എന്നിങ്ങനെ ചോദിക്കുന്ന കൈയെ മുൻകൂട്ടിക്കൊണ്ടു

വിധി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്താൽ അത് ... അത് ..
 അതുണ്ടായിട്ടുവെന്ന് മകളുടെ കാര്യം വാചാൻ! കല്യാ
 ണം കഴിക്കേണ്ട ചുമതലക്കാരൻ അറക്കത്തായല്ലേ!
 ആ ഒരു ഏല്പാടുകൾ എനിക്കു വേണ്ട. സ്വയംകൃത
 നന്മത്തിൽ ആവുന്നതും മെല്ലെ ചർച്ചയെ കഴിക്കേണ്ട
 ഈ അനുകൂലമായൊരു അനുകൂലം 'വിശ്വീകൃത പൂർവി
 വി നമോ: ബഹുവ' എന്നൊരുപോലും. അന്തർവാർത്ത ഉ
 ദേശം: അതിർക്കാട്. മരിച്ചുനന്നുവരെയും മെല്ലെ
 ന്നു തുറന്നുവന്നതിൽ പല പണ്യമേകിയതും ഉ
 രു് അസംബന്ധം തീർത്തതും ഉണ്ട്. അവിടെയിൽ
 മെല്ലെ സ്നാനമെടുക്കുകയോണ്ടാത്ത വാചാൻ! വ
 രുതി നാലാലുവയസ്സായ പ്രാപിക്കുന്നതല്ല ഉത്ത
 മൻ ശരി, എന്തിനേക്കി ചേരുകയും വേണ്ട ക
 ഏല്പാടുകൾ കഴിയുന്നതിലേക്കു പണം അറ
 സ്വരായിട്ടുണ്ടാകട്ടെ" ഇങ്ങനെ കാരണം വിചാരി
 ച്ച് അദ്ദേഹം ആ രാത്രി ശിവാഗ്രിതാതിത്തരയെ കഴി
 മുക്കി

പ്രഭാതമായപ്പോൾ നായർ താഴ്മകളെടുത്തു
 കഴിച്ച് മരിച്ച കാരണങ്ങളാൽ ഒരു അതിഥി
 ഏഴിമേലധികാരിയുടെ കയ്യിൽ സമർപ്പിച്ച അദ്ദേ
 ഹം അതി വായിച്ചതോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പ
 പോകും മുമ്പായി കരുണാകരൻ നായരെ നന്നു തുറ
 ച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു
 മേലധികാരി... എന്താ ഇപ്പോൾ പണം അതിവേഗ
 വാൻ ഉറപ്പുതന്നെ കാണാം!

കര നാ— (അഭയം കാണുക) പ്രഭാത കാലത്തുണ്ടായ

ഘടനയിൽത്തന്നെ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്

മേലധികാരി— അതു ഞാൻ വായിച്ചുനോക്കി.

കര നാ— അതിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലാതെ വേറെ വി
ശേഷിച്ചവയൊന്നും എനിക്ക് പരമാനില്ല.

മേലധികാരി— ഉപോദ്ധി നിങ്ങൾക്കു നല്ല ദൈവദൂത
ബലമുണ്ട്. ഈ സമയത്തുണ്ടാകുന്ന ഉദ്യോഗം മാർഗ്ഗം
തന്നെ.

കര നാ— ദൈവദൂതത്തിൽ കാലത്തുണ്ടാകുന്നതൊന്നും ഹർജി
യിൽ കാണിച്ച സഹതീകരം നടത്തുന്നതാണ്. നന്നി
ന്നും ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്ത സമയത്തു പുണ്യം ചെയ്
യവൻ സഹതീകരമാണ്.

മേലധികാരി— ഓ, നിങ്ങൾ ഒരു യോഗിനാകയാണല്ലോ
മറയ്ക്കുന്നതും തന്നെയാണല്ലോ.

കര നാ— ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ചും ഉദ്യോഗം നിർമ്മാ
നം ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടില്ല. കാര്യം നിങ്ങൾക്കും മറ്റും ഉണ്ടാകുന്ന
ഉദ്യോഗമില്ല.

മേലധികാരി— മേൽവടിയെഴുതുകയും ചെയ്ത ഹർജിയിൽ
മാർഗ്ഗം അനുവദിച്ചു വന്നതായതും മേലധികാരിയെക്കുറി
ച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, അതിനോടും അനുവദിക്കുന്നതല്ല.
അതിന്നു മേൽവടിയെഴുതുകയും ചെയ്ത വന്നതായതും. ഇ
പ്പോൾ മേൽവടിയെഴുതുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടു.

കര നാ— കര നാ— അതാണ് മേൽവടിയെഴുതുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടു.
അതു മാർഗ്ഗം അനുവദിച്ചു വന്നതും ഉദ്യോഗം ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടു.
അതാണ് മേൽവടിയെഴുതുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടു. ഇ
പ്പോൾ മേൽവടിയെഴുതുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിട്ടു.

മിചസം മണുകഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം മരിക്കാനിരിക്കെ
 സ്ത്രീ വേഷമെടുത്തുകൊണ്ട്, ഉടുപ്പിച്ച് മെയ്ക്കുമാറ്റി അടുത്ത
 മറയിൽവെ സ്നേഹത്തിൽ ചെന്നുചെന്നു. വെടി വെ
 വാൻ അപ്പം അറസ്റ്റുചെയ്തതന്നു. അദ്ദേഹം മേലതി
 റിസീ "കുരിശ്" ഇരിയ്ക്കുമ്പോൾ അധികമുണ്ടായിരുന്ന
 വരിൽ ചിലർ അദ്ദേഹം വെട്ടുകാരും സംസാരിക്കുന്നതു
 കേട്ടു.

ഒന്നാംതരം കെട്ടിപ്പു, സർ, പി. അൻ. അറക്ക് വെർട്ടി
അനുഷ്ഠാനം

മണലാൽ - ഡബ്ബു 'താൻ കെട്ടിപ്പൂട്ടാ'

[illegible]

മിഷനാമൻ - ആപ്പാസ്റ്റിൾ വട്ടിഴം പേരും ദേവനും നേരിട്ട
പുതിയ സഭയുണ്ടാകട്ടെ

കണ്ണൂർ - വട്ടം വളരെ പറ്റിട്ടുണ്ടാവു -

ഇവയുടെ മൂല സംഭാഷണം കേട്ട കരുണാകരൻ നായരുടെ മുമ്പം കറുത്തു. ഏതാനും തുടിച്ചു. കല വട്ടം ചുറ്റി. "ആയുസ്സുവായി. ചീട്ട് തരിച്ചു—ഉദ്യോഗം മാറിയവയ്ക്കു—നാലു പൊളിഞ്ഞു. അല്പം സമ്പാദിച്ചതും തുലഞ്ഞു—ഇവിടെ ഏതൊക്കെ, കണ്ണിട്ടു സമാധാനം, സമാധാനം! ഒന്നാം ദിവസം കിട്ടിപ്പോയി, ഒരു 'എല്ലാവരും' 'എല്ലാവരും' എല്ലാവരും"

ന്നു വിദൂഷിപ്പിച്ചുതന്നുകൊണ്ട് അവിടെയിരുന്നെന്നിറു പുറത്തു
 സ്കൂളിലായി.

ചിറ്റാർ ദിവാസം കരുണാകരൻനായർ തന്റെ സ്വ
 കലസംഗതികളും കാണിച്ചു ഗോവിന്ദമനോഹരൻ ഒരു ക
 തയച്ചു. അന്നുതന്നെ ഇന്നു ദിക്കിലേക്ക് എന്നു തീച്ച
 കല്പനയ്ക്കൊക്കെ അമരംവിടിക്കൊണ്ടു ഭരണിപ്രദമെ അ
 ദൃശ്യം ദേശാടനത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടുകയറുക ചെ .

മൂന്നാമദ്ധ്യായം.

ഒരു വെള്ളപ്പൊക്കം.

പ്രിയവരന്മാരേ, ഇതി നടുക്കു ചാൽപാകുന്ന
 കഥ തെറ്റുന്നാട്ടിലൊക്കുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ അവിടെക്കു
 നീച്ചുകൊള്ളൂ.

ഗോദാവരിനദിയുടെ ഉത്തരീതത്തായി വിശാഖ
 പൂരി എന്നൊരു പ്രദേശമുണ്ട് അവിടെ ഒരു ചാതിരി
 കച്ചവടസ്ഥലത്തും, ചില പ്രളയക്കാലം സുഖവാസ
 ത്തിന്നുവണി പണിമിച്ചിട്ടുള്ള അംഗാദികളും, ചില ഇ
 പ്രളയക്കാലം ഹരിതം പറ്റാ ഉള്ളതിന്നു പുറമെ
 ഒരു ഗോപീസ് സ്തലം ഒരു രുദ്രസ്തലം കൂടി ഉ
 ണ്ടായിരുന്നു. ഗോദാവരിയിൽ തിരക്കൊക്കെ ഭയന്ന
 ജലം റിപ്പിത്തം ചേർ പ്രദേശത്തു് അക്കാലംകാലത്തിൽ
 ഉണ്ടാകേണ്ടതായ സമ്പ്രദിക്കുണ്ട് യാതൊരു കുറവും
 സംഭവിക്കുക പതിവില്ല ഉള്ളുകാലത്തു് ആ പദം
 അതിസുന്ദരമായതായിരുന്നു.

സംവരണ ഒരു വർഷത്തിൽ കർമ്മബുദ്ധിസംഹാരം കൃഷിക്കാരും അട്ടമഹാസികളിൽ ചിലതും മാത്രമേ ആ നാട്ടിലുണ്ടാവരുള്ളൂ. എന്നാൽ മദ്ധ്യവനപുരാണം അവി ട്തും വളരെ ആധാരത്തിലുണ്ടായിരിക്കുന്നു. ഉണ്ണുനീറ്റിത്തം പല പട്ടണങ്ങളിൽനിന്നും ഭൂമിൻകാർത്തം ഉദ്യോഗ സ്ഥാനം വിദ്യാർത്ഥികളും ഒരു പ്രദേശത്തു വന്ന അമ സിപ്പക പാതിവർഷം.

മുതലുമാകുന്നതിൽ ചിലരിച്ച സംഭവം നാത്തതി ന്നും അടുത്തകാലം മദ്ധ്യവനലിപ്പുള്ള ഉണ്ണുപാലയ യുള്ള ഒരു ഉണ്ണു അതുവഴിയും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഒരു കെര ല്ലം കർമ്മവർഷംതന്നെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു സംശയ മാണ്. വെതിലിന്നും കീഴ്ത്തുകകാണ്ടു സർവ്വവിവര ഖണ്ഡം ഗതംസംകല്പന മിലയിത്തീന്നു വലിയ പ ത്തണങ്ങളിലും തുടർത്തുകലിലും മറ്റും കഴിഞ്ഞുവെ ള്ളം ഇല്ലാത്തതായി. അസംഖ്യം ജനങ്ങൾ സ്വഹാര ണങ്ങളും ഉപേക്ഷിച്ച് ജലമുള്ള പ്രദേശത്തെ അന്യ ഷിച്ചു പലായിത്തുടങ്ങി. പലരും പല ദിക്കുകളിലാമി സ്ഥലംവിടിച്ചു തുടങ്ങി.

ഈ സമയത്തു നമ്മുടെ വിശ്വലക്ഷ്മി ജനമിത്തമു ത്തി തീർന്നിട്ടുണ്ടു. മനസ്സിലെ അമസിപ്പോൻ കെട്ടി ടങ്ങൾ കിടക്കത്തത്തിനാൽ കൂടാതെടിച്ചും മെച്ചവട്ടിച്ചു മായി അനവധി ജനങ്ങൾ അന്യഭരപ്പിച്ചു.

ഒരു ദിവസം മാത്രം മണി പന്ത്രണ്ടടിച്ചതിന്നുശ ണം ഒരു ഇടിമുഴക്കവും മിന്നലും ആരംഭിച്ചു. അങ്ങേ ടകൂടി മഴയും തുടങ്ങി. തുടങ്ങിയ മഴചാകാട്ടു, ധാരാവി

അതേ അതിഗാമിയുടേതാകട്ടെ വളരെനേരം പെട്ടു. ഇ
ക്കാരത്തിയും മേയ്യവട്ടിയും മറ്റും താമസിച്ചിരുന്നവർ ഓ
ടി അലഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഗ്രാമങ്ങളിൽ പാഞ്ഞിരുന്നവർ
ഓടുകൾ ചേർന്നൊലിക്കുകയാൽ ഇരിയ്ക്കുവഴംകൂടി സ്ഥ
ലമില്ലാതെ കാരോ മുകളും ഉയർന്നുവായി പെട്ടോ
വുകളിൽ അടങ്ങിക്കൊണ്ടവർ കൊടുക്കാരവുകാരും, ഇടി
മിന്നൽ, മഴ മുതലായതുകാരും വലിയ വൃക്കങ്ങൾ പ
ഴുതി വീഴുകാ മിന്നൽ ഉള്ള അകാശാധിപൻ കേട്ടു വ
ളരെ അത്ഭുതം വശാകി. ഗോപാലൻകുമാരൻ ഇവർ കൂ
ത്തിൽ കയറിക്കയറിക്കൊണ്ടു. എന്തിനധികം പ്രഭാതം
കൂടി ആ പ്രഭാതംപോലും ഇവർക്കായിത്തന്നെ ഇതി
യില്ലെന്ന് അസംഖ്യം പെട്ടവർകൂടും, കാലികകൂടും വിശ
കകണാധികയും ചെയ്തു.

ഇതുതന്നെയാണല്ലോ പ്രകൃതിയുടെ ഭാരം. ഇന്ന
ലത്തെ സ്ഥിതിയും ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയും മറ്റേതെന്നോ
മ്പോൾ ഒരു പതിനഞ്ചു നാടികകൊണ്ടുണ്ടായ ഭേദഗതി
ആശ്ചര്യകരംതന്നെ. കൈവിലാസം ആകുന്നതും. നദി
യിൽക്കൂടി എത്ര വൃക്കങ്ങളാണു്, എത്ര വേനങ്ങളാണു്,
എത്ര സരോതങ്ങളാണു്, എത്ര ജനങ്ങളാണു്, എത്ര നാ
ലുപരികളാണു് ലോകമെങ്കിലും ഇതു കാണാൻ ക
ഴിയിരിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കു് ഒരു കയ്യടക്കുന്നതല്ല. മഴകി
ല്ലാകുന്നവരിൽ ചിലർ പ്രയാസപ്പെട്ടു കര പാറുന്നു. ചി
ലർ കരകലോളം അടുത്തുവെക്കുകയും കൈകാൽ തളിർ
മുക്കുകയും ചെയ്തു. ഉദാത്തമായ ചില കർമ്മങ്ങൾ തന്നെ
ഇതിൽ കഴിയുവേണ്ടി ചിലരെ മക്കിക്കുന്നു. ദോഷാധികമു

ന ചിലർ പെട്ടി, ചെറുതും കൂലായത്തു പിടിക്കുവാൻ തന്നി
ക്കുന്നു. ഈ ശ്രമക്കാരിൽത്തന്നെ പലരും നരഭാവമേറിയ
തായിത്തീരുന്നുണ്ട്. ഏതാൽ ഇത്ര അസുഖവും മനോരമം
കൂടിയിട്ടുള്ളതിൽ അധികം പേരും കണ്ടുനില്ക്കുകയാണു്
ചെയ്തിരുന്നതു് രാജാസംഹരിക്കുവാനും അത്യന്തം
മിന്നിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഹിറ്! കുഞ്ഞു്! ഇതാതും അങ്ങനെയല്ല! ഒരു മരത്ത
കിരയ അവലംബിച്ചു് താൻ കഴിച്ചുവരുന്ന 'കുഞ്ഞി
ക്കുണ കുഞ്ഞി' എന്ന് ഒരു വിചിത്ര നിരവധി
മിക്കുന്ന കുറുക്കുകയും ചെയ്തതാൽ കഴിക്കിൻ ശ
ബ്ദംകൊണ്ടും ആ സ്വരവിന്റെ വിവചിത ആരം കേൾ
ക്കുന്നില്ല. വഴിയുടെ കയ്യത്തിൽ കൂടി കവിച്ചും തന്നെ ആ
മനുഷ്യൻ അവരോടൊന്നി ഉണ്ടായിരുന്ന തടിയും ഭദ്ര
കിരന്റെ ശബ്ദംകൊണ്ടു് അതാതിൽനിന്നു വേർ പട്ടാവാ
യി. ആ ശബ്ദം കേൾവിയിൽനിന്നും കേൾക്കു
യും തടിയുടെ കയ്യത്തിൽ കയ്യത്തുടക്കി. മീതസ്വര
കിൽ വലർ അതാതെ കയ്യത്തുടക്കുന്നതിലേക്കു വെള്ള
ത്തിൽ ചാട്ടുവാൻ കൂടിച്ചു അവർ സായിച്ചിട്ടു ആ
സമയത്തെ പ്രവാഹം അത്രയും അകലായിരുന്നു ആ
വരല്ലാവരും അപ്പോഴു് കേൾക്കുന്ന ഉള്ളു. കഴിയുന്ന
ആളുടെ തല കയ്യം കാണുന്നതു് അല്ലാതെയുംകൂടി
കഴിഞ്ഞാൽ അതാതെ കഥ അവസാനിക്കുമെന്നുള്ള
ബുദ്ധിപ്രാപ്തി.

അപ്പോഴേക്കും കേൾക്കുവാൻ പ്രാണനേരം വന്ന
തായെല്ലു പെട്ടെന്നു വെള്ളത്തിലേക്കു് എടുത്തു ചാടി നീ

[illegible]

ഏകദേശം ഒരുതുടങ്ങിയൊട്ടുടി കാര്യം മഴയും തിര ശമിച്ചു കഴക്കാകൾ റീപ്പി ചെയ്തിൽ കഴുതു തുടങ്ങി. ഗീതാന്തനായ ജനങ്ങൾ ചെയ്തിൽ കണ്ടാലും വസ്ത്രാദികൾ ഉണക്കിയും പാവപാല പാരിചിട്ടുള്ള ക ണ്ടുകൾക്കു പാലയും വിപണിച്ച്, ഇവി ഏതാനും പ്രദ ണ്തികളെണ്ണു ഏതം വിപണിപ്പാക്കുക അലഞ്ഞും തുട ണ്തി, പലതം പല വഴിക്കായി പോയിത്തുടങ്ങി.

[illegible]

മക്കൾ—പ്രഭു ജ്ഞാനിയൊക്കെ ഗുണമുള്ളതായ
വണ്ണം തോർ ഏതൊരു പ്രവർത്തിക്കുമുള്ളത്? തോറ
ശ്ലോകിൽ മഹാദേവൻ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കൃത്യമായ ഇ

ഈ രോഗം വൃഥാ മരിച്ചുനന്മ കണ്ടുകൊണ്ടു നില്ക്കൽ
ആകെങ്കിലും മരണമുണ്ടാകാമോ!

മഴകിയന്ന ആൾ — ആ കൃത്യം നിറവേറ്റിയതു നിങ്ങളാ
ണല്ലോ. അസംഖ്യം ജനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ?
വേറെ ആരെക്കൊണ്ടു സാധിച്ചില്ലല്ലോ!

മക്കകൻ — ആ മാഗം സാരമില്ല ഞാൻ പരമപ്പെട്ട
പ്പോൾ വാക്കിച്ചുള്ളിൽ പിൻവാങ്ങി എന്നല്ലതെ
അന്യഥാ വിചാരിപ്പാൻ കരമില്ല. “പരോപകാരം
നമുക്കിടം ശരീരം” എന്നല്ലേ?

മഴകിയന്ന ആൾ — മഹാശയ! മാഗംകൊണ്ടു നി
ങ്ങളെ മരിക്കുവാൻ എന്താൻ സാധിക്കുകില്ല. (അ
ദ്യമത്തിന്റെ കൃത്രിമ കിരീടം മാ നമുക്കുണ്ടെന്നു ഞ
നു വിളിച്ച്) ഇതാ, എന്തും ലഭ്യമായ ഒരു സംഭവ
ന. ഇതു പ്രാണമെന്ന പ്രതിഫലമായി തന്നെല്ല.
കേവലം നവീകൃതമാകു മന്ത്രമാകുന്നു. ഏതാൻ നേ
ർത്തായി ഇതിനെ സ്വീകരിച്ചുവേ.

ആ 200 ഉദ്ദേശം പതിനായിരം ഉദ്യോഗ വിജയ
ശിക്ഷണശാലയിൽ ഏകിലും മേക്കൻ ആ മാല
യെ നോക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ, തൊഴുതുകൊണ്ടു,
പ്രഭാതം ഞാനും റത്തംവെട്ടുകകളെന്നു. നിങ്ങൾ ഭ
യവുമായി ആ അപേക്ഷയെ സമാധാനപ്പെടുത്തണമക
ളല്ലെന്നു! ഒരു മാഗം ചെയ്യണം

മഴകിയന്ന ആൾ — (സാധകമാകുകി) നിങ്ങളുടെ അ
പേക്ഷ എന്തുതരണമായിരുന്നാലും വേണ്ടില്ല, ഞാ
നി സാധിച്ചില്ലകൊള്ളാം, സത്യം

മക്കൾ—പ്രഭാതം, ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നത് എന്തും സപ്തമത്വം ഒരു കാൽമാണ് പരിവേഷമെന്നുള്ളത് ഇപ്പോൾ ഞാൻ ചെമ്മിട്ടുന്ന സഹായം എത്രയും പാലുതരമാണ് അതിന്നുചേർന്നു കാര്യം തുടങ്ങിയ പ്രതിഫലം സമ്മാനം വാങ്ങാൻ അത് എന്റെ വിദ്യയെക്കുറിച്ച് ഉത്തരം എന്റെ അപേക്ഷ.

പ്രിയപ്പെട്ടവരായാ, മഴകിടന്നിട്ടുള്ള ഒരു കേരളം നോക്കിക്കൊണ്ട് ആ കാലത്തിന്റെ നമുക്ക് അനുഭവിക്കാൻ പറ്റും. അദ്ദേഹം ചെട്ട പ്രതിഫലം എത്രയും ഉറപ്പായിരിക്കട്ടെ. ഈ ഒരു സമ്മാനത്തിൽ ആരോടും വിദ്യാഭ്യാസത്തിലോ അല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോഴുള്ള നമ്മുടെ ഭാവിയിലോ മിക്കവാറും വെട്ടി. ഈ ഒരു വെട്ടത്തിൽ നമ്മുടെ കൈയെ (പുഴയിൽ നിന്ന്) ആകട്ടെ കൈയെ, അല്ലെങ്കിൽ വെട്ടി ആകട്ടെ കൈയെ കൈയെ പാലുതരമാണ് എന്റെ അപേക്ഷ.

മഴകിടന്ന ഒരു വാൽ കേട്ട കരച്ചി നോക്കി നോക്കി നിന്നുപോയി. ചിരിച്ച് ഇരിക്കുന്ന വിചാരിച്ചു—“ഇതെന്തു കഥയാണ്? ഇതിനെയും ചിലതേക്കാൾ ഇതേ കഥയെക്കുറിച്ചും കേൾക്കുകയോണ്ടാ? ആ വിചാരം അത്യാശ്ചര്യത്തോടെ ഇദ്ദേഹം സാധിച്ചു. അദ്ദേഹം അതിന്റെ പ്രകൃതിയും, അദ്ദേഹത്തിൽ ഇല്ലാത്തതും പാലുതരമാണ് ഇതിന്റെ സഹായം കൈയെ ഇദ്ദേഹം ഒരു വാൽ കേട്ട കരച്ചി നോക്കി

ഇതിന്നു സംശയമില്ല. അല്ലെങ്കിൽ ആദർശമില്ല. തിനാതിരം രൂപ വിവരമില്ലാത്ത ഒരു ആദർശമല്ല. അതോ? എന്നല്ല നന്നേ സ്വീകരിക്കാതെ മറ്റൊന്നു വലിയ കടക്കം നാടി വെക്കുകയാല്ലു ചെയ്തത്! ഓ. ഇതെന്തൊരു അത്ഭുതമാണ്! ഇദ്ദേഹം ആദർശമില്ലെന്ന് ഇതിനെ കേൾക്കുന്ന വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ കഷ്ടതയ്ക്ക് അന്ത്യമുണ്ടാകും. നോക്കി, പ്രേമം, ഏനിയ്ക്കു പേരുകൊണ്ട് അർത്ഥം തരണം! എന്നു വളരെ വിനീതനായി അപേക്ഷിച്ചു.

മറ്റൊരു കാര്യം കൈകൾക്കും കൈ വീടില്ലെന്നോ, പ്രാണമെങ്കിലും ഏകദേശം കൈപറയ്ക്കും; അതായത്, ഇന്നു നാം ഏകദേശം എന്താണല്ലോ, അതിൽ ഒരു ദിവസം കൈകൾക്കും ഏകദേശം കൈവീടില്ലെന്ന്, ലഘുപരമായ ഒരു അത്ഭുതത്തെ സ്വീകരിച്ചതിന്റെ അർത്ഥം, നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്ന് ഏകദേശം സമ്മതമാണ്! എന്നു പറഞ്ഞു. ആ വാക്കുകൾ, മറ്റൊരു, അത്ഭുതത്തോടൊപ്പമായിട്ട്, പ്രേമം, ഏനിയ്ക്കു തിന്നും സമ്മതമില്ലാത്തതാണ്. എങ്കിലും മറ്റൊരു നിങ്ങളുടെ അർത്ഥം കൈവീടില്ലെന്നു എന്നു വളരെ അത്ഭുതപരമായൊരു സ്വീകരിക്കുന്നതിന്നു ഞാൻ അയ്യോ! എന്നു പറഞ്ഞു.

പിന്നീട് ഒരു പേരും ഒരു വാക്കും പോലെയും ചെയ്തു.

നാലാമദ്ധ്യായം

മെ രസ്യതൃ

നേരം പ്രഭാതമായിത്തുടങ്ങി. ആദിത്യഗേഹവാൻ തമസ്സുകാലാരംഭമായിരിക്കുന്ന ധരിതീരുപത്തേ തന്റെ കരണമുൾ മെ മിത്ഥഗമൻ രോഗിയുടെ ദോഷത്തെത്തയാപ്രദമെ മന്ദരകാവസ്ഥയും കലോദിതമായി. സമോജിനിയാകട്ടെ ജാത്യാ തന്റെ ശത്രുവായ ഗഗനകന്റെ അഭാവത്താലും, പ്രിയചിത്രകേതത്താലും ഉണ്ടായ സന്തോഷംനിമിത്തം വികസിക്കുവാനായ് മവിച്ചു. ഭംഗത്തമക സന്ധാരവും പതികളുടെ കളിച്ചുകിടവും കേൾക്കൽ ആവയും മിനകഗേഹവാന്റെ ഗഗനാരോഹണവേളയിൽ 'പ്രഗൃസ്തസ്താ'കാരിയെപ്പോലായ്ക്കഥം ചെയ്യുന്ന ചിത്രവരയാൾപ്പോലെ തങ്ങളുടെ ചിത്രപടത്തെ സാമീകരിക്കയാണോ എന്നു തോന്നും. പല്ലവംണീയങ്ങളായ ആദിപ്രംശ്ചികൾ കൂടെയിൽ പ്രസരിച്ചതുകൊണ്ടുപോലും 'ചിന്തനഗമം' പട്ടണത്തിലെ മലഞ്ചരങ്ങളും, ദേവതാനിക്ഷേപങ്ങളും മറ്റും സുചർമ്മദ്രവങ്ങളാൽ സേചനംചെയ്യപ്പെട്ടവയോ എന്നു തോന്നുമാറു വിചിന്തിക്കുകയി. സകലമലശാസ്ത്രത്തോടും, സന്നേനത്തോടും ശോഭിച്ചിരുന്ന ആ പട്ടണത്തിലെ അന്തകായിരം ഗൃഹങ്ങൾ മോദമിക്കത്തുളായിരിയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഇവ സന്ദർശനത്തിൽ 'മുതലമ്പ്രസേനൻ' ജാതിതാരുക്കൾ പലരും വെച്ചു മറ്റും അത്യന്തം ശോകാവസ്ഥയിൽ എത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു.

ഭയചന്ദ്രസേനൻ ജയിക്കാർ കലിത കോടീശ്വരനായ,
 ആ നഗരത്തിന്നൊത്തു, അദ്ദേഹ നഗരങ്ങൾക്കകത്തു മി
 അവിടെനിന്നുപോയതു കണ്ടതും ആകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു
 സുമാർ അയ്യപ്പൻ അപ്പാറൻ, പ്രായം കാണാം. അദ്ദേ
 ഹം സത്യവാനും ന്യായസ്വരും ആശ്രിതന്മാരിൽ ആ
 വിഷ്ണുക്കളുള്ളവരാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്നു സഹോദരി
 സഹോദരന്മാരായ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഏക വിചാരം
 ചെയ്തും അപത്യസുഖം അദ്ദേഹത്തിന്നു കണ്ടതും അന്നു
 കലിത കോടതിയിൽ. സന്മാനവിഹിതനായ അദ്ദേ
 ഹത്തിന്നു സകലകൗശല്യങ്ങളും കന്നനചന്ദ്രികയോ
 കല പരിണമിച്ചു.

ഇപ്പോൾ ജനമനോഹരനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ഈ നാട്ടിലെ നാട്ടുനായകന്മാരിൽ (നാട്ടുനായകന്മാരിൽ) ഇദ്ദേഹത്തിന്റേതാണ് കിരീടം. ഈ നാട്ടിലെ നാട്ടുനായകന്മാരിൽ (നാട്ടുനായകന്മാരിൽ) ഇദ്ദേഹത്തിന്റേതാണ് കിരീടം. ഈ നാട്ടിലെ നാട്ടുനായകന്മാരിൽ (നാട്ടുനായകന്മാരിൽ) ഇദ്ദേഹത്തിന്റേതാണ് കിരീടം.

ഡോക്ടർമാർ ഏത് കണ്ണും, കൈ ചെങ്കിട്ടറാവു

വും, ടി. ഗോവിന്ദൻ നായഡുവും, ജമീന്ദാർ വെള്ളാർ
 ഗ്രന്ഥത്തിൽ ചികിത്സിച്ചുവരുന്നുണ്ട് ; ഇവരിൽ ആരെ
 കിടന്നു മരിക്കാൻ പോയിട്ടുണ്ടോ അടുത്തിപ്പോൾ സമയമില്ല
 ഇവർ ഒരു പട്ടണത്തിൽ വെച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താനാക
 ന്നു. ഇവരുടെ ചികിത്സകൾ ആ യാത്രയ്ക്കു മുമ്പും ക
 ണ്ണാത്തതിനാൽ മിസ്റ്റർ കെ. വെങ്കിട്ടറാവുവിന്റെ അഭി
 പ്രായപ്രകാരം ലേഖനത്തിൽ നിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താ
 ന്ന ചില നുട്ടചികിത്സകന്മാരെ വരുത്തി കഴുകയും
 അവർ ചില ചികിത്സകൾ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു.
 എന്നാൽ ഇവരുൾക്കു മുമ്പായി മറ്റൊരു പട്ടണത്തിൽ
 കല്ലറകൾ താക്കൽ പണിപ്പെടുത്തണമെന്നായില്ല. മി
 നംപ്രതി മംഗലം അധികമായി വരികയാണെന്നാകയാൽ
 ജമീന്ദാർ സകലമാണുതേയും മറ്റൊരു പട്ടണത്തും,
 ചികിത്സാദികളെ ചെയ്യിക്കുന്നതും, മറ്റും അടുത്തതി
 ന്റെ സ്വന്തം വകയും കല്ലറകൾക്കും ആയ വകിൽ
 കെ. വെങ്കിട്ടറാവു സാർവ്വകാരികൾ, അടുത്തും തന്റെ
 ജോലിക്കു കീഴിൽ മറ്റൊരു പട്ടണത്തിൽ പട്ടണത്തിൽ
 മരിച്ചവരുടെ അടക്കമെന്നും ഇവ ചെയ്യാവുന്നതായിരുന്നു.

കെ. മിസ്റ്റർ കാലത്തു ഏകദേശം ഏതെന്നി സമ
 യത്തു വകിൽ മറ്റൊരു അധികളും ധാതൂർ കെ. വെ
 കിട്ടറാവു അധികളും ടി. ഗോവിന്ദനാഥു അധികളും
 കൂടി മരിക്കാൻ പോകാൻ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അവർ
 മീനസ്ഥിതിക്കു മുമ്പായി സംസാരിച്ച ലിജാസ്വാമി മേധാ
 ന്നു വെള്ളാർ മന്നം ഒരു ഭട്ടമെന്നായി. ഡോക്ടർമാർ മുഖ
 യോടു മുഖം വാക്കി, ഉടനെ ചില മരണകൾ കൈ
 ന്തു വകിലാടുമെന്നും ഡോക്ടർമാരുമായി,

ജരാനി വക്കീൽ രജിസ്ട്രാക്കുമെതിരെ നൽകിയതിനെക്കുറിച്ചും അതിന്റെയും ഹേതുവും എന്തെന്നും വറങ്ങു മോശികിടക്കയുടെ ചുവട്ടിൽ നിന്ന കാര്യം കെട്ടത്തു വക്കീലിന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു് ഒരു അൽമാരി മുണ്ടിക്കാണിച്ചു വക്കീൽ അൽമാരി ഇറങ്ങപ്പോയി മുറ്റംവെച്ചു ഒരു ലക്കോട്ടം ഒരു ആധാരവും കണ്ടു വേറെ യാതൊന്നും അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലാ വക്കീൽ അതെടുത്തു മോശികയെ കാണിച്ചു. മോശികയു നീട്ടിപ്പോയ കെട്ടിയ രജിസ്ട്രാക്കെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. രജിസ്ട്രാർ ആധാരം നൽകിപ്പോയി ലക്കോട്ടത്തിൽ ഏഴതിയിരുന്നതുടോടായി പക്കിലിന്റെ മുഖത്തുടോടായി ഒരു ചിരിച്ചു.

വക്കീലിനെ കാര്യമാണം കാട്ടിപ്പോയപ്പോൾ സബ് രജിസ്ട്രാർ ആ ആധാരത്തെ വക്കീലിന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. വക്കീൽ അതു വാങ്ങിപ്പോയി അടുത്തുവരുന്നതായി ഭവിച്ചു.

ഒരു ആധാരം വക്കീൽ കാണിച്ചു അചർക്കട്ടെ പേക്ക് ഏഴതി വെച്ചു ഒരു മുക്കാർനാമംവെച്ചു അതിൽ ഏഴതിയിടത്തിൽ ഒരു സാരംശം താഴെ പറയും പ്രകാരമാകുന്നു

ജമീനാരുടെ സകലസ്വയംമേൽക്കൽ ഇത്തരം അല്ലെങ്കിൽ മറ്റെ ഒരു ആമ്മടിനത്തിന്റെ പേക്ക് ഒരു കയ്യെഴുത്തിന്റെ ലക്കോട്ടിൽ അടക്കം ചെയ്തിട്ടെന്നും, ഒരു മുക്കാൽ രജിസ്ട്രാക്കെ കൊടുത്തു രജിസ്ട്രാർ ചുവടുവെച്ചു എന്നും, തന്റെ മരണാനന്തരം മേൽക്കൽ

സുരഭികളുടേയും, അടിമന്തിയും മുക്താപിൻ പര
 യുത്ത സംഖ്യ ചിലവുചെയ്ത വക്കീൽ അപർകരനെന്ന
 നടത്തിക്കണമെന്നും, ചിന്തിച്ച വക്കീലവർകൾ ഹാജി
 മൂലം ലക്ഷാദ് വെട്ടിച്ചു് ഒരു കസേബയിൽ കാണുന്ന ആ
 രുക്ത കഴുപ്പിടിച്ചു തന്റെ സകലപാത്തുക്കളും, ആ
 ആപത്തു ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു കെനി വരെ നന്നാക്കുന്നു, അ
 ത്തുപോലെ തന്റെ സകല പാത്തുക്കളും വൃദ്ധകളെയും വ
 കീലാർകൾക്കുതന്നെ നൽകണമെന്നും പറയുകയുണ്ടു്.

സബ്ജക്ടിസ്റ്റ് ക്ക് ഏകദേശം വക്കീലിന്റെ കയ്യിൽ
 നിന്നു വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു കിട്ടിയതു കേൾക്കാൻ
 വന്നു. ലക്ഷാദ്യിൽ നിന്നും പത്തു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു
 സമ്പന്നരും പത്തു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു
 നാലു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു മുപ്പതു

ദേവി... അ... അ...

സബ്ജക്ടിസ്റ്റ്—നന്ദി കേൾക്കുകയും ചെയ്തും നിങ്ങളുടെ
 കേൾക്കുകയും ചെയ്തും

ദേവി... അ... അ...

സബ്ജക്ടിസ്റ്റ്—എന്താൽ സബ്ജക്ടിസ്റ്റ് ചെയ്യുകയും ചെയ്തും

ദേവി... അ... അ...

സബ്ജക്ടിസ്റ്റ് ക്ക് ഏകദേശം ലക്ഷാദ് സബ്ജക്ടിസ്റ്റ്
 ചെയ്തു് പോയതുകയും, ലക്ഷാദ്യന്തൽ കാണുന്ന
 ജീവനരുടെ പേരും ആദ്യമായിത്തന്നെ ഇത്രയിൽ കാണു
 ന്ന ആകുലതയും സബ്ജക്ടിസ്റ്റ് ചെയ്തും അങ്ങനെയെങ്കിൽ
 ചെയ്തു് ലക്ഷാദ് ജീവനരുടെയെങ്കിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും
 ചെയ്തു്

അങ്ങനെയുള്ള പേരും കേൾക്കുകയും ചെയ്തും ദേവി

കുറഞ്ഞതും ഒരു മുട്ടുപുറമായി ഉദ്ദേശം ഉണ്ടി വാങ്ങാ
 ത്കൂടി ചോദിച്ച് അടുത്തടുത്തു ചെന്ന മൂന്നു മുട്ടുപുറമായു ക
 യും, കണ്ണിലെ കണ്ണുണിയിൽ കണ്ട ഭൂത പ്രാമത്യ പ
 ദ്വത്തിരിഞ്ഞു നിറുകയിൽ നില്ക്കുകയും, വേദാന്ത മുട്ട
 ലോകകൂടി അദ്വൈതത്തിൽ നാ ശാസ്ത്രവാദി നാശാദി പര
 ത്തിപ്പുകയെ പോവുകയും ചെയ്തു.

ജനിനാമക ശാസ്ത്രവാദികളെക്കൂടും, അതി
 ത്തന്മൂലമുണ്ടായ വെളിച്ചമെന്ന കൃത്യങ്ങളും, സർവ്വജ്ഞി
 മുഖമുദയ മധ്യമുദയം വകിൽ കെ. രാജാജി അയർ
 കർമ്മ താക്കോൽ ലോകസംകൂടാതെ നടത്തി. അതിനാൽ
 കെ കഴിഞ്ഞതിനാൽ ശാസ്ത്രം കേവലമായു വന്നതാകയാൽ
 ലോക ജനനാമക അന്നുണ്ടിപ്പോഴുള്ള വകിലാർ
 കർമ്മ രാജാജി അയർകൂടും ഉപാധക കെ മരണ
 തോടായിപ്പിട്ടു.

ആ സമയത്തു രാജാജിപ്പിള്ളിൽ കൂടിയിട്ടുള്ള ഒരു
 അധികാരിയായ പാലക്കാട് സാധാരണക്കാരനായ ഒരു
 സ്വന്തം കിട്ടത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഒരു പാൽ മുട്ടുപുറം
 കണ്ടു. എന്നാലായാൽ ഉൽക്കണ്ഠാതാപകൂടി പകലു
 നെക്കൂടും കേവലമായു വന്നിട്ടു കേവലകണ്ഠാലോകം ശ്രദ്ധ
 മുഖമുദയം നിശ്ചയമായും നിശ്ചയമായും സർവ്വജ്ഞി
 സ്വർമ്മ ലോകമു പോട്ടിപ്പിട്ടു കേവലമായു വന്നു വക
 ലോകത്തിൽ ചേർത്തതിനാലേയും രാജാജി പാലക്കാട് വ
 ന്ന നാൽ.

ആ സമയത്തു പാലക്കാട് കേവലമായും ഉള്ളിൽ കിട്ട
 ന്ന പാലക്കാട് വിചാരിക്കാതെ ഏകാധികാരികൾക്കു വര

യോജനാപരിപാടി. കൗടില്യൻ വല്ലാത്തതാണ്. നീ ക
 ത നിമിത്തംകൊണ്ട് രാജവശവിയിലും സ്വാർത്ഥാഭിലാഷം
 ലിലും സഞ്ചരിക്കുന്നു. ഉടനെ അധഃപതിക്കുകയും ചെയ
 യ്ക്കുന്നു. നിന്റെ മോഹത്തിനകിതമോ? നീ കേരളം
 വിചാരിച്ച് അലയുന്നതു കണ്ടാൽ ഈ ലോകം മുഴുവനും
 നീ കൗടില്യനാകുമെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ. കഷ്ടം! നീയെ
 ഹിരണ്യം നിന്റെ മോഹമേറിക്കിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു വിചാരി
 ക്കുമ്പോൾ കൗടില്യൻ ചാടി കൂറ്റന്മാരുടെയിടയിൽ താണി
 യിൽ കിടന്നോടിക്കൽ കർമ്മമുണ്ടോ? എല്ലാം കഴി
 വേണ്ടുവോളം വരുമെന്നു സാധാധിഷ്ഠിതമാണെന്നല്ല
 മ് കേടവിൻ ചുവട്ടിൽ ക്രോധം! എന്തെങ്കിലും ഉ
 പേറ്റാൽ എത്ര ജനങ്ങളാൽ ചുമ്മാപ്രദങ്ങൾ ബല
 മായി രാജാവിന്റെ ചുമ്മയും കൂട്ടിച്ചു നില്ക്കു
 ന്നതു!

സത്യരാജാവിന്റെ എല്ലാവരും കേൾക്കത്തക്കവണ്ണം
 കേൾക്കുവാനായിട്ടു അരുവുതടയും വിട്ടുപോകുന്നതായ
 ആകാശം ശാസ്താവനാകാതിരിക്കുവാനാകാതെ കേ
 രാ കരം ജ്വലിച്ചുതുടങ്ങി. ഉള്ളിലുള്ള അസമ്യത പര
 ത്തമുള്ളതും എന്നാകയാൽ ഇതിനെ നോക്കുമ്പോൾ ഇല്ല
 ആകാശമെന്നു തോന്നും എന്നു പറയുക.

കൗടില്യൻ പറയുന്നു: — കൗടില്യൻ വിശദമാക്കിയിട്ടു
 ണ്ടായ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെ ഉത്ഭവസ്രോതസ്സെന്ന് ജ
 മിന്ദാകര ആരു വിചാരിച്ചിട്ടും അങ്ങനെയൊരു സാധിക്കാ
 നെ അദ്ദേഹം മുൻ കണ്ടിരുന്നതായിരിക്കാമല്ലോ. കേ
 റാൽ തന്റെ പ്രാണനെയും കൂടി ഗണിക്കാതെ വെള്ള

ദേശം ലക്ഷ്യവുമാകുന്നത് എഴുത്തുകത്തുകൾ നടത്തിയതിൽ പൂർവ്വകാലത്ത് എന്തൊരു തത്വമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും, ആ തത്വമുണ്ട് ഇപ്പോൾ കടന്നു വരികയാകുമെന്നു എന്നും, ആ തത്വത്തിൽ കടന്നുവരുന്നതായല്ലോ ഒരു ആശയം ഇല്ലെന്നും, അദ്ദേഹവും ഇപ്പോൾ നമുക്കു വിശദീകരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുള്ളതായെന്നും, അദ്ദേഹം എന്തു ചിന്തിക്കുന്നുണ്ട് എന്നും വിശദീകരിച്ചു എന്നും മറ്റും അറിഞ്ഞു. അതിനാലേയും ഇന്ത്യയിലെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും, ഇംഗ്ലണ്ട്, ജർമ്മനി, ഫ്രാൻസ്, റഷ്യ മുതലായ അസ്സൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും ഇതേ സ്പെഷ്യലിറ്റി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും ചെയ്തു.

— അതായത് —

അന്ത്യോശ്വരം

അതിരവർണ്ണ കലർത്തലും

കടന്നുവരുന്നതായ വർണ്ണ വിട്ടുപോകുന്നതായും എന്നു കരുതുന്നതായും ഇതിനാൽ ഒരു വേർതിരിയിൽ വാർത്തകൾ വിശദീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു വിശദീകരണത്തിൽ കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം ധർമ്മലിംഗം വിജയം മുറിഞ്ഞു നായരും വേണ്ടുന്നപോലെ ചെയ്തതായും വാർത്തയിൽ മറ്റു വേർതിരിയെ മനസ്സിലാക്കി കരുതുന്ന വാർത്തകൾക്കായിരിക്കും, ആ വാർത്തയിലെ വേർതിരി ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഒരു "വേർതിരി"യെക്കൊണ്ട് അതിനെ വേർതിരിയെ വേർതിരിയെ ചെയ്തതായും "എന്താണോ അത്" എന്നു ആ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ചോദ്യം. ഇതു "വേർതിരി"

പത്രം "മരണാനന്തര ജീവനും മറ്റുമായി പരസ്പരം. "ഇങ്ങനെ
മകരബുദ്ധി, മരണം എന്നീ രണ്ടാകട്ടെ അമ്മയ്ക്കി വെ
ണ്ടു. നിങ്ങളുടെ വാഗ്ദാനം വിശ്വസിക്കി വരികയും
മറ്റും" എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അ
ദ്യ വരുന്നവർക്കും മറ്റു പലർക്കും വാഗ്ദാനം.

ഒന്നു മുതൽ ൧ രണ്ടുവരെ

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അഭിപ്രായം അനുസരിച്ച് പദ്ധതികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം എടുത്തു. 2019-2020-ലെ പദ്ധതികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം എടുത്തു. 2019-2020-ലെ പദ്ധതികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം എടുത്തു.

കെ. ഷാമുറു സെവർകൾ ബി. എ., ബി. എൽ.
 ട്രൈ കോർട്ട് വകീൽ
 മുഖ്യനഗരം

ഈ പക്ഷം കേട്ടുകേൾക്കാൻ ആവിടെ ഉണ്ടായ കോലാഹലം ഇന്ത്യകാരന്മാർക്കു് ഏഴതി അറിയില്ലാൻ സാധിക്കത്തക്കതു മൺചിഹ്നംപിള്ള “ഹാക്കു മ്മ ഏ ഏ ഏകാദശ് ആ കഴണകഴണോ കോഡീ യുവണോ” എന്നു ചൊരിച്ചു ചെയ്തിന്റെ ഒന്നും മിണ്ടാതെ കടന്നു കിടപ്പിടത്തന്നെ സ്കരിച്ചുപോയി നരതപ്യ ഭണമുട്ട അരക്കം ബാഗ്ഗാം കണ്ടിമളി” എന്നു പറഞ്ഞുകൊന്ന മാറ്റത്തു കൈകൾവെച്ചു

മൺചിഹ്നംപിള്ളയ്ക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് ഉറപ്പാക്കാതി. സ്വഭാവത്തെ നിർണ്ണയക്കേളിയിരിക്കുക; അതിലുണ്ടെല്ല അന്തർ വിമോചനം പ്രദാനം ചെയ്തി” ഉണ്ടല്ല എന്നറിയിക; ഉദ്യോഗമി കലരിൽ കലരിയിരിക്കുക, ഈ ഏഴതിൽ ഏകാദശം അലച്ചാരി പോകാതിരിക്കേണ്ടി അയാൾ ഇപ്പിടത്തിൽ നിന്ന് ഏഴനല്ലാൻ വെച്ചു കാലുറങ്ങുന്നില്ല. “പ്രണാ, പൂമി കിഴന്നുവെത്തു്” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരു ഡം ഏണിററുനിന്നു കലരിയിൽ വെച്ചു കൈകൾ ഇടറുകയും ചെയ്താൽ അയാൾ ഇങ്ങനെ ധൂം വലത്താട്ടം വാങ്ങു് ആകരണം കര വട്ടപ്പാലം മാറി വെട്ടിനില്ക്കു് കൈവെലെ മുറിഞ്ഞു മി നരതപ്യവിന്റെ കൈ ചെമ്പുവീണ നായഡവും ഏകാദശം അങ്ങനെ ഏകാദശം പ്രദിയോ” എന്നു വിചാരിച്ചിരിക്കുമ്പോഴു ഞ പിറ്റ അയാളുടെ മേൽ വരിച്ചതു്. “പ്രദർ അടുത്തൊക്കുടി കടപട് എന്നു ചെയ്തിന്റെ കിടത്തിയെ കരവലക്കൽ ചെമ്പുവീണ, ചെയ്തിന്റെ ആ വേണാകു്ത്തിൽ കലരിയെ നടി

ധർമ്മിഗംധിജ്ഞാതൻ പേർ തമ്മിൽ പ്രാമദി
 ക്കയും കത്തുകയും കെട്ടുപിണഞ്ഞു മരിച്ചുകയറേണി
 മത നാഴികനേരം കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഇതുകൊണ്ടു കേട്ടുപോയി
 കോമി അവിടേക്കു കാടിപറന്നു. അപ്പോഴും ഇവരുടെ ല
 ണമു നിലച്ചിട്ടില്ലാതിരുന്നു. മറ്റൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥനും
 കണ്ടുനില്ക്കുകയാണിരുന്നു. അവിടെനിന്നും കണ്ടിട്ടു
 അവർ അതൊരു കല്പനയും ഉണ്ടായില്ല. ഉടനെ അ
 ധികാരി ഒരു ദിനം തുടങ്ങി. അതു കേൾക്കുന്നതു
 പട്ടാഭിമാനം തന്നെ. അവർ ഇവരെ കണ്ടിട്ടു നീ
 കി നിറുത്തി. ഓ—എന്തൊരു വേദം—അവരുടെ
 പേരും ഇവർ മിന്നാമറു കേരം കൊണ്ടുണ്ടു് ഭേദം
 കോമി അവിടേക്കു ചെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു വേദം ഇവ
 ളില്ലെന്നു മറുപടിയും ഉണ്ടായതു് അദ്ദേഹം മറ്റൊ
 രുവേദം ഗ്രന്ഥം ഉണ്ടാക്കി വെക്കുവാൻ തന്നെ
 ഭേദം ഇവരെ അറസ്റ്റു ചെയ്തു കണ്ടുകൊടു
 ത്തു് അവിടേനിന്നു പോയി. പോകാൻ ഉണ്ടാകുന്ന
 ഇവർക്കു് മോക്ഷം വാദിച്ചുകൊടുത്തു.

പോകുന്നതായ കഥയാൽ ഉവർന്നു കോമി
 നല്ല ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നുവെന്നുപോ. കള്ളു കടിച്ചു
 അധികാരിയെ ഇന്നു ചോദിച്ചു. നിന്നു നിന്നു കേൾ
 ഇവരെ കേൾക്കു കൊള്ളുന്നതെന്നു നൽകേണി
 ല്ല. എന്തെന്നു കണ്ടിട്ടും കോമി അവർക്കു കല്പനയും
 ഉണ്ടായില്ല. പക്ഷേ കേൾക്കേണ്ടതു് എഴുതാതിരി
 പ്പാനും അതില്ല. എഴുതിയാലും ഇവരുടെ കാര്യം നീ
 ഉണ്ടെന്നു അറിയാൻ അറിയാൻ താൻ കഴിയാതെ

ഇം ഇല്ല ഇവിടെ ഏനിക്ക് അറിയാത്ത അനുകമ്പയുണ്ട്. ഈ നന്മ ചെയ്യട്ടെ! ഏതായാലും ഏഴുതുകക്കണ്ണ. അതിലെ നൽകും അഭിപ്രായമെപ്പട്ടു നോക്കാം! അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധ കാലാനുസരിച്ചായിട്ടു വിജയം ദിവസം ചേലധികാരത്തിലേക്ക് ഏഴുതുക അനുകമ്പയോടെ.

● ● ● ● ● ● ●

യജമാനംപിതൃ മരുതേവേർ വട്ട ഭജതിൽ നിന്ന
 ബലിമുദിക്കുവേണ്ടി ഇല്ലാത്ത ഒരു മനുഷ്യനായതിനാൽ
 അദ്ദേഹം ഇവർ ഭജനം ചെയ്തുകൊള്ളണം" ഇല്ലാത്ത
 വരുണനെപ്പോലെയല്ലാത്ത കടികൊണ്ട് അദ്ദേഹം
 സമ്പാദിച്ചതും വേണ്ടിപ്പോകാതിട്ട് ദാരുണ കണ്ഠ
 ഗതം" എന്നു ചട്ടിൽ അടർത്തിയ സമ്പാദനം
 യിത്തിന്നു ഇവർ മറക്കരുത്, കൂട്ടായ്മ, ചെറു കടകളെ
 കളം പ്രവർത്തിച്ചു നീമിച്ചു നടക്കുക. ഒരു ദിവസം ഇവർ
 കുന്നേലത്തു കിടന്നു കൂട്ടിയ ജനങ്ങൾ ഒരു സംഭവം
 അഭ്യസിച്ചു. യജമാനംപിതൃ വരുണൻ "കണ്ഠം
 മൂക്കു തടയുന്നതു" നശിപ്പിച്ചതായല്ലാത്ത ഒരു
 എന്നതും പ്രവർത്തിച്ചു. അതുകൊണ്ടല്ല ഇല്ലാത്ത
 ഇതിനെ കിടന്നു അടങ്ങാത്തത്? വരുണൻ സമ്പാദി
 യെ വേലയ്ക്കുകയും തന്റെ സമ്പാദിച്ചുവന്നു"

വേണ്ടതാവാതെ ചെട്ടിയാൽ പഴയവകയിരുടെ ഒരു
 മയവുകൊണ്ടാണു കണക്കിനു കിട്ടാത്തതു് അല്ലെ
 കിൽ ധനമെന്ന സംഭവത്തിന്നു നമ്മു വെട്ടിവെച്ചു
 കൊല്ലുന്നതായിരുന്നു.

ധർമ്മലിംഗം—നമ്മൾ പാപ്പർമാരും നമ്മൾ വലിയ ജ
ലിയാരുമാക്കി. അമ്പട! അവന്റെ ഭഗവദ്.

മുൻസ്വാമിനായഡ — അയാൾ “പ്രപഞ്ച” വിവര്യ ജതിവാ
രായിട്ടുള്ളൂ!

വേണഗോപാലൻ — അതു ശരിയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം കണ്ടുകി
ട്ടുക കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയെന്നു. അതുകൊ
ണ്ടാണല്ലോ ഇങ്ങനെയൊരു പരസ്യം ഉണ്ടായിത്തു

ധർമ്മലിംഗം—(കാമോടുകൂടി) അയ്യ! ഇപ്പോൾ അയാ
ളെ കണ്ടുകിട്ടിയാൽ.

മുൻസ്വാമിനായഡ — എന്താ! വിചാരം അയാളെ അറി
യിച്ചു നല്ല സമ്മാനം വാങ്ങിച്ചുകൊടുക്കണോ?

വേണഗോപാലൻ — അയാൾ സേവയ്ക്കുകയും അയാളുടെ
കര്യസ്ഥനായിത്തീരണമെന്നോ?

ധർമ്മലിംഗം—എന്തിന് അയാളുടെ സമ്മാനവും വേ
ണ്ടു, കര്യസ്ഥനായും വേണ്ട അയാൾ ജതിവാക്കി
കൊണ്ടുകൊണ്ടോ? വയ്യ വയ്യ. മരിക്കുകയും വയ്യ എന്തെ
ക്കണ്ണിനേറേതെങ്കിലും കണ്ടെത്തിയാൽ—

മുൻസ്വാമിനായഡ — എന്തു ചെയ്യും!

ധർമ്മലിംഗം — ഇതുകൊണ്ട് അവന്റെ കഥ—

എന്നപോഴാണ് അമലിന്ദിനിന്മേൽ കറാരി എടു
ത്തു പിടിച്ചു. അതു കണ്ടു ബാക്കി രണ്ടുപേരും ഒന്നു ചി
രിച്ചു.

വിജയനഗരം പട്ടണത്തിൽനിന്നു പത്തു മൈൽ പ
ടിഞ്ഞുവശമായി ശോഭിച്ചുകിടക്കുന്ന ഒരു മലയുടെ മേ
യ്ക്കൽക്കൂടി മറ്റൊരു മലയുടെ പേരുകൊണ്ടു ഒരു റോഡുണ്ട്.

ആ രോഗ്യം എല്ലാത്തരം വെളികൾക്കും ഗതംഗതം മെ
യ്ക്കുമാർ സൗകര്യപ്പെടുത്താനിരുന്നു. മലയുടെ കിഴക്ക്
താടിയാരം മുതൽ പടിഞ്ഞാറേ തെടിയാരംവരെ സ്വതന്
ത്രമായിട്ട് മൂന്നു കുന്നും പകൽസമയങ്ങളിലുംകൂടി
ജനങ്ങൾ വെളികൾക്കു കൂട്ടമായിട്ടുപോകെ കൊല്ലം രാ
കക പരിചിട്ട. വാഴ്വരങ്ങളുടെയും കുന്നുകളുടെയും
നായ സല്ലവണ്ണമുള്ളതിനാൽ കരിവകയും തീരെ ഇല്ല
ത്തെന്നു പറയാം. ഈ കുന്നുകളിൽവാരെ മുൻപാ
ത്തെ ഭൂതപേരും സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നിരുന്നു.

പകൽ ഏകദേശം മണി അഞ്ചാമി് ആ സമയ
ത്തു പടിഞ്ഞാറുനിന്നു തൊധികമായിട്ടും കൂടാതെ
സൂര്യ ഹിമകൾ ഒരു സന്ധ്യയി വന്നിരുന്നു. അതുകൊ
ണ്ടുകി ഉപരേയ്യ ഒരു മരം പുകയുന്നതായ് അതാളുക
വിശദമായ പറഞ്ഞുകയും വിശദകവിതകളെഴുത
ത്തന്നു. അതും പുകയുന്നതായ ഉള്ളതും വസ്ത്രങ്ങൾ
രിയ കരിയും അതുകൊണ്ടു കൾകാലം സൗകര്യമെന്നും
ലാഞ്ചിനായിക്കുന്ന ഏകിലും കാര്യസമ്മതമെന്നായ് മ
ധികം പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതാളുക കയ്യി
കളെ മോശമെന്നും ഒരു വിച്ചുട്ടുമാനമുടച്ച ഒരു മെ
യ്ക്കുമാനെന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ധർമ്മിഗംപിള്ള
തൽപേർ അതാളുക കയ്യിൽ ഇരുട്ടു കയ്യിൽ ഉ
പ്പാരിയ്ക്കു
പുറപ്പാഴ് ഇവകൾ കയ്യിൽ എത്തുമെന്നായിരുന്നെ
പിന്നത്തോ കയ്യുടപ്പിയോ അല്ലാതെന്നുമെന്നും
തോന്നുന്നു. ഏതാ അരിപ്രാമപ്പെട്ടിരിക്കും, എ
മലിയാർ സൂര്യൻ നാകീട്ട് അല്ലാതെ ഒരു പ

ഉത്തരവുണ്ടു്” എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ, “അതുകിൽ
 അതു്; വെറുതെ വിടാൻ പാടില്ല” എന്നു നാമധ്യക്ഷ
 വിനയാശ്ചി

ഇവിടെ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് സമ്പ്രദായമുണ്ടു
 അടുത്തു ചെയ്ത സൂക്ഷിപ്പുപ്രകാരം സമ്പ്രദായം അ
 മകനോടുകൂടി അടുത്തുവെച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾ ധർമ്മി
 ഗം പിള്ള സമ്പ്രദായം അടുത്തു എവിടെയെ
 ലും കണ്ടുപിടിച്ചുവെള്ളയോടെ അടുത്തുവെച്ചു
 എന്നുവരികെ

സമ്പ്രദായം ഉണ്ടു തിരിക്കും എന്നു കൽക്കലം നി
 അർത്തത്തിലുള്ള പാലം നിൽക്കു അവിടെ

സമ്പ്രദായമുണ്ടു് അടുത്തു അടുത്തു സമ
 തം തീർന്നു.

ധർമ്മിഗം പാലം അടുത്തു വെള്ളം കണ്ടുകാൽ നാ
 തുണ്ടു പാലം എന്നു ഉണ്ടുവെച്ചു ഈ വെള്ളം ക
 ളി തുടങ്ങിയതു്.

കുറന്ന കാലം വെള്ളം—കുറക്കുവെച്ചു് ഇങ്ങിനെ
 തുറന്നു്

നാമധ്യക്ഷ— വെള്ളം കണ്ടുകാൽ കണ്ടു് എത്രകാലമായി
 ഇവ കണ്ടു വെള്ളം കണ്ടുകാൽ കണ്ടു്.

ധർമ്മിഗം വെള്ളം കണ്ടു കണ്ടുകാൽ കണ്ടു് കണ്ടു
 നാ തുറന്നുവെച്ചു കണ്ടു കണ്ടുകാൽ കണ്ടു് കണ്ടു
 കണ്ടുകാൽ കണ്ടു് കണ്ടുകാൽ കണ്ടു് കണ്ടുകാൽ
 കണ്ടുകാൽ കണ്ടു്.

കണ്ടുകാൽ വെള്ളം വെള്ളം കണ്ടുകാൽ കണ്ടുകാൽ

உயிர் வருஷத்தொடங்கி ஆரம்பமாகின்றதில்லை. இ
வ்வாறு உலோகத்திலிருந்து

ധത്തലിംഗം—ആ കഥയൊന്നും പറയേണ്ട. നിങ്ങൾ
ആ നോസ്സുപിടിച്ച മേലധികാരിയുടെ കീഴിലിരി
ക്കുൻ കഴിയില്ലെന്നുവെച്ചല്ലേ പണം കാണിക്കുവെച്ചു
പോയാൽ? സമാധാനം കാരണം അയാളുടെ കീഴിൽ
പണം ഏകദേശം അഞ്ചുപതിനായിരം രൂപയുടെ
തുക പണം വലിച്ചെടുത്തു പോന്നു. അന്നു മുതൽക്കു
ദൈവസേവാക്കാണ്.

കുതന്നാകുമെന്നാശയം—പുതു വിചാരികാരെ ഒരു സംഭവ
മരണം

കവളിതാർ, നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഏതെങ്കിലുമൊരു
 ചുരുക്കത്തിലാണ്.

കിരണചക്രൻ-നായർ—ഏകദേശം നാലായിട്ട് ജാക്കിനെ
 ഒരു ഉദ്യോഗ കല്പിപ്പുക പതിവില്ലാതെ ചുമത്താനുള്ള കെ
 ന്ന ഏതെന്ന ഉള്ള നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം പുറപ്പെടുവി
 ക്കണമു്.

ധർമ്മിഹം - വിജയം : ഗുണത്തിൽ വന്നിട്ടു കറച്ചു ദിവസം
കൊണ്ടു. വിരേചനം ചെയ്തു പൊക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചി-
ട്ടുണ്ട് ഈ വഴിയിൽ തിരിച്ചു. ഇന്നു പുറപ്പെട്ടുവെന്ന്
അറിയിക്കുന്നു അങ്ങനെയും മറ്റും.

കുടുംബകാര്യ വകുപ്പ് - നഗര സൗകര്യവകുപ്പ്, വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്, ജനകീയ നാലു മന്ത്രിമാരുടെയും വകുപ്പുകൾ.

ഗുണവി.ഗം. നല്ല; പഴയതുകൊണ്ട്, ഏതാളെ

നോ! നിങ്ങളെ കണ്ടുകിട്ടിയപ്പോൾ ഇനി നിങ്ങളെ
 പെരുമെ വിട്ടുപോയി! നിങ്ങളെ പെരുമെകളായിട്ട്—എ
 ന്നാൽ വളരെ സന്തോഷം.

കുമാരനാശൻ നായർ—ഏതൊരു കർമ്മത്തിലും വിജയം ഉറപ്പാക്കുന്ന ഒരു സിദ്ധാന്തമുള്ള നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടതയോടനുസരിച്ച് അതിനനുസരിച്ച് ചെയ്യണം.

ഇവയിൽനിന്നു മാരകമായ സംസ്കാരിച്ചുകൊണ്ട് വി
പുലിയിച്ചുവെക്കുകയും താമിപ്പു തുറന്നുവെക്കുകയും ചെയ്തു.
സംസ്കാരത്തിന്നു തന്റെ സർവ്വഭൂതന്മാർക്കു കഴിയില്ല
ന്നു വിചാരിച്ചു. യുക്തിയുക്തമായും മനുഷ്യജാ
തിയിൽ ഒന്നായും ദിക്കാസകലം മനുഷ്യകാര്യമെന്നായി
വെച്ചു. ഇവിടെ കരുണാകരൻനായരും പിന്നാലെ
കണ്ടുതൊടുന്നതായി ധർമ്മിംഗംപിള്ള മുതൽമേ
ലും നടന്നതുകൊണ്ടും! സംസ്കാര കലാപം
കൊണ്ടും ഇവ മുഴുവനെയും കണ്ടുവന്നതായിനി
ന്നുണ്ടോ! മേൽക്കൂറായൊരു പാൽ എന്തിനല്ലെന്നു
സ്പഷ്ടം വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളവനല്ല. അദ്ദേഹം പശ്ചിമ
നായരും സമ്പന്നപിതനായും ഇതാ ധർമ്മകന്മാരുടെ
മുമ്പിൽ നടക്കുന്നു. ധർമ്മിംഗംപിള്ള അദ്ദേഹത്തിന്
മേൽ കോമി എട്ടത്തു നായരുടെ മുമ്പിൽ നോക്കി. ഇവ
ക്കൊക്കെ അങ്ങനെയെ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. “
എന്നു് ഉറക്കം മേൽ ശബ്ദമൊഴിച്ചു നായർ നിവർത്തി
തില്ല അവർ നായരെ കൊട്ടുന്നതിന്നു തയ്യാറെടുത്തു
കൊണ്ടു്, നേരികൾക്കു മുമ്പും എങ്കൽക്കു കോമി മുന
യിൽ ഇവസരിച്ചു,” എന്നു ധർമ്മിംഗം പിള്ള പറ

മു." ഇങ്ങനെ വിചാരിച്ചു അദ്ദേഹം കറുപ്പുനാരം പ
 ടിട്ടുചിട്ടു നന്നാവാം.

സ്നേഹിതരും, ഈ സമയത്തിൽ വന്നിരുന്ന ആരെ
 ആരായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടു
 ഉണ്ടാകും. അദ്ദേഹം ജന്മചന്ദ്രസ്വനാൽജ്ഞിനാകട്ടെ മു. കച്ചാർ
 കാരനായ വക്കീൽ കെ. മഹാദേവു മരിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേ
 ഹം വീരപ്പുലിയിപ്പിന്നിന്ന് ഒരു കേസുകഴിഞ്ഞു മടങ്ങി വ
 റികത്തായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഈ ആനുകൂല്യത്തെ വള
 രെ സ്മരണയോടെ "തപ്പാൻ മരിച്ചിട്ടു കഷ്ടം
 കാഴ്ച അനുകൂലം" എങ്കിലും ഈ സമയം അദ്ദേ
 ഹ്വോകമെന്ന് ചൊല്ലി അകിടാ ചെയ്യുന്നതു മൗഢ്യ
 ധർമ്മമല്ല. അതിനോടൊപ്പം തപ്പാൻ കെ. സ. സി
 യപ്പാതിരിയെ - സഹായിപ്പാനില്ല" അദ്ദേഹം ഇങ്ങി
 നെ തീർത്തു വന്നപ്പോൾ, സന്യാസിയുടെ മേൽ പരമാ
 ണ്ഠമു മഹാദേവം മുറിച്ചു പറയുന്ന വശം, മറിഞ്ഞി
 ചെന്നു കെട്ടി, പൊതുവെ വെറിയത്തിൽ കിടന്നി അ
 സമയം വെറിയം അതി വശത്തിൽ വന്നി ചൊല്ലി
 ചേർത്തുകൊണ്ടു.

വക്കീൽ നാൻ മറ്റു അറിവുള്ളതും ഉപദേശം നൽകി
 കെ. വക്കീൽമാർ ചെന്നു കെട്ടി അറിവു വരുന്നതിന്നു
 തന്നെ കാര്യം കേട്ടു. സന്യാസിനായ ഒരു മുറിയു
 കത്തു കിട്ടിയപ്പോൾ അതിൽ ചില വാക്കുകൾ വ
 ന്ന. വോക്കർ മരിച്ചു പരിശോധിച്ചു കഴിഞ്ഞു വെട്ടിയവ
 ന്നി മരുന്നുവെച്ചു കെട്ടുകയും, വേദധർമ്മം കയറിക്കൊ
 മിള കരുണയോടെ കൊടുക്കുകയും, കറുപ്പു വശത്തിൽ

പഠി? ഇത്തരം വേറെ ചില ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാ
യിരുന്നതുകൊണ്ടു വത്തമാനക്കാരനും ചോദിക്കുവാൻ
കഴിഞ്ഞിട്ടു.

വക്കീൽ—ഇദ്ദേഹം ഏതൻ ചാപ്പക്കാരനും പരിചയ
ക്കാരനും അല്ല. ഞാൻ വിവേചിതീതിനന്നു മട്ടത്തി
വത്തവർഗ്ഗം ചെയ്യുക നട്ടുകൊണ്ടിരിക്കട്ടെ. ഇദ്ദേഹം
കിടക്കുന്നതു കണ്ടു കെക്കത്ത സ്ഥിതിക്ക് ആരായു
വും വേണ്ടതിട്ടു, മക്കിടക്കത്തു മനുഷ്യവർഗ്ഗം
ആയതുകൊണ്ടാണു ഇക്കാര്യം കൂടിപ്പോണ്ടുവന്നതു്

പോകുക—സർ, ഇതുവിട്ടു കെക്കത്തവർഗ്ഗം ഉണ്ടാവു
ത്തല്ല. ഏതൊക്കെ വർഗ്ഗവർഗ്ഗമാണു അതു കണ്ടുകിട്ടി
യതു്.

എന്നു പറഞ്ഞു മറ്റു കെട്ടിപ്പിടു കഴികി മെട്ടല്ലവ
രുന്നി വിവേചനക്കാരനെയല്ല കെട്ടി താങ്ങു പറഞ്ഞു പോ
വുകയും, അല്ലെങ്കിലും മെട്ടുകിട്ടിയവയും വന്നു വേണ്ടതെ
ല്ലാം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെ ദിവസമാണു സമ്പ്രദായിക്കു പൂർണ്ണമായൊരു
ജ്ഞാനതു് അദ്ദേഹം കണ്ടുകിട്ടിപ്പിടു നല്ലപാടും ഒന്നു
നോക്കി. പോകുകയും വക്കീലും അടുത്തൊരിക്കലും
ഇന്നു. അപ്പോൾ സമ്പ്രദായിക്കു ഏതെന്നില്ലാത്ത ഒരു
ശക്തിയും ഉണ്ടിട്ടു.

അങ്ങനെയൊരു ഏകീകൃതമാണു കിടക്കുന്നതു്. ഈ
സ്ഥലം ഏതു്? ഞാൻ കാട്ടിലായിരുന്നവല്ലോ. ഏതൊ
ഇവിടെക്കു കൊണ്ടുവന്നതാണു്? ഏതൻ അടുക്കലിനി
ക്കു ഇവർ ആരായിരിക്കും? ഇങ്ങനെയൊക്കെ വിചാ

രിപ്പ നാലുവാക്കും നോക്കി. അപ്പോൾ വക്കീൽ സത്യം
 സ്വദേശത്ത് ചിലക്കളെ നിലനിൽക്കുക മെക്കിക്കട്ടെ നി
 ഞങ്ങൾ ഇത് ആലോചന ചെയ്തതും നോക്കിച്ച് നിങ്ങൾ ക
 ണ്ടു സാന്നിദ്ധ്യത്തോടെ നോക്കണം. ആ സ്ഥിതിക്ക
 നിങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി അല്ലെങ്കിൽ വേണ്ടി വേണ്ടി വേണ്ടി
 ചിട്ട്, ഒരു അറബി കോടതിയിൽ ചേർക്കുക നി
 ഞങ്ങളുടെ അറബി കോടതിയിൽ ചേർക്കുക നി
 ഞങ്ങൾ കോടതിയിൽ ചേർക്കുക നി
 സത്യം സി ഏ കോടതിയിൽ ചേർക്കുക നി
 ഞങ്ങൾ കോടതിയിൽ ചേർക്കുക നി
 ഞങ്ങൾ കോടതിയിൽ ചേർക്കുക നി
 ഞങ്ങൾ കോടതിയിൽ ചേർക്കുക നി

[illegible]

നാലു ചില ആളുകൾ കൂടി. നേരെ ഇരുട്ടായിരുന്ന. തെട്ടുകൊമ്പൊന്നും തിരിച്ചിട്ടുവെന്ന് പാടില്ലായിരുന്നു. അവർ കള്ളന്മാരായിത്തീർന്നു. ഏതൊരു കൈയൊരു കൈ വിട്ടു കളഞ്ഞു. പല്ലാതെ വേറെ യാതൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവനും ഇങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. വരുന്നതിനാൽ ഈ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹം

വക്കീൽ—വിശ്വരൂപം. അവർ പിന്നീട് അവിടെ

സന്ദർശിച്ച്—ഇതെ.

വക്കീൽ സന്ദർശിച്ച് 5 മുതൽ സൂക്ഷിച്ചു. അതിനോട് കൂടെയൊരു കൈയൊരു കൈ വിട്ടു കളഞ്ഞു. പല്ലാതെ വേറെ യാതൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവനും ഇങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. വരുന്നതിനാൽ ഈ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹം

വക്കീൽ—വിശ്വരൂപം. അവർ പിന്നീട് അവിടെ

വക്കീൽ—(വക്കീൽ) എന്തിനാണ് സാക്ഷരം വന്നിരിക്കുന്നത്. അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുകയാണ്.

വക്കീൽ—ഉം, എന്താ മേൽ വരുന്നവർ പാടില്ലാത്തതാണ്.

വക്കീൽ—അതൊരു വരുന്നവർ വരുന്ന—ഇത്രയും അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. വരുന്നതിനാൽ ഈ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹം

വക്കീൽ—അതൊരു വരുന്നവർ വരുന്ന—ഇത്രയും അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. വരുന്നതിനാൽ ഈ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹം

വക്കീൽ—നിങ്ങളുടെ സന്ദർശനം നാഭകരമേ?

സമ്പ്രദസി—ഞാൻ കമ്യൂണിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നാഭകരമേ.

വക്കീൽ—അവസരങ്ങൾ അഭിമാനമേ? എന്നു എ
നിക്കറിയാം. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഒരു മതിലായിട്ടില്ല
ന്ന് എന്നു തോന്നുന്നു. നിങ്ങൾ പിന്നെ വളരെ വ
ന്നു വെല്ലുപോട്ടു വെല്ലുപോട്ടു എന്തിനേക്കാളും

സമ്പ്രദസി—ഞാൻ കമ്യൂണിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നാഭകരമേ.

വക്കീൽ—എന്തു വെല്ലുപോട്ടു വെല്ലുപോട്ടു?

സമ്പ്രദസി—കമ്യൂണിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നാഭകരമേ.

വക്കീൽ—നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലേക്കും മറ്റും കേട്ടാൽ കേൾ
ക്കും.

സമ്പ്രദസി—അതറിഞ്ഞിട്ട നിങ്ങൾക്ക് അതൊരു പ്രശ്നം
മുറയും ഇല്ലാത്തതാണ് എന്നു തോന്നുന്നു. അതി
നെക്കുറിച്ചും വീടും ഇല്ലം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നാഭകരമേ.
എന്നു—പിന്നെ—

വക്കീൽ—നിങ്ങളുടെ ചികിത്സിച്ച ഡോക്ടർ വിവരം
പത്രത്തിൽ ചേർത്തതിനാൽ, മെഡിക്കൽ വിവ
രം പത്രത്തിൽ കൊള്ളാമെന്നു ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

സമ്പ്രദസി—അതേ! ഈ അല്ലെങ്കിൽ അതേവെന്ന് നി
ങ്ങൾ ഇങ്ങനെ കേൾക്കപ്പെടുന്നതിനെക്കുറിച്ച് എ
ന്നും വിട്ടുപോട്ടു വെല്ലുപോട്ടു വെല്ലുപോട്ടു.

വക്കീൽ—(സന്ദർശനം) നിങ്ങളുടെ പേര്?

സമ്പ്രദസി—കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നാഭകരമേ.

വക്കീൽ—നീങ്ങളുടെ കാരണവന്റെ പേര്!

സത്യംസി—കരേണൻനാമർ.

സത്യംസിയുടെ വർത്തമാനമറിഞ്ഞപ്പോൾ വക്കീൽ ചിന്താഭയം പ്രസന്നമായി ഏതാനും കണത്തു കണ്ണുകളിൽനിന്നു ധാരാളം കലർത്തിത്തുടങ്ങി. ഭക്തിയെപ്പറ്റി കാലിൽ തന്നെ "തുപോലെയുള്ളവർക്കു സഹിപ്പിച്ചതന്നു കരേണനെ ഓട്ടേക്കും നോക്കാവുന്നില്ല. വക്കീൽ—നീങ്ങൾ ഏതൊരു യോഗം കെട്ടി വെക്കുന്നതാണു? കാരണം വിശദമായി പറഞ്ഞു കേട്ടാൽക്കൂടി ഇക്കാരണത്താൽ നീങ്ങൾ നിലനിൽക്കില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

സത്യംസി—ഈ വിഷയം നീങ്ങൾ ആലോചനയ്ക്കു പ്രയോജനം എന്തിന്നു പറയുന്നതില്ല. എങ്കിലും നീങ്ങൾ ആയുധമായ മോശാജനമുള്ളവരാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. കേവലം ഒരു കിരീടമായ ഏതൊരു നീങ്ങൾ ഇങ്ങനെയൊരു പക്ഷം പറയുന്നതു ശരിയല്ല. നീങ്ങളുടെ ശാസനയ്ക്കു ഇരുന്നല്ലെങ്കിൽ ആഭിമുഖ്യംകൊണ്ടു ഇക്കാരണം അടികളെടുത്താണെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. ആ ഏതൊരു "മോശാജനമെന്നും കേവലമെന്നുണ്ടാവുന്ന" എന്നും മറ്റും നീങ്ങൾ പറയുന്നത് ആരോടും വെക്കിക്കൊടുക്കുന്നതാണെന്നു ശങ്കിക്കുന്നു. വിശേഷിച്ചു നീങ്ങൾ ഏതൊരു ഏതൊരു കാരണത്തിന് ഇങ്ങനെയൊരു കാരണവരുവാൻ കാരണമെന്തു? നീങ്ങൾക്ക് എന്തിൽ ഇത്ര കരുണയുണ്ടാവുവാൻ വേണ്ടതായിട്ടുള്ളതു? എന്തിന്നു ചേർന്നു

നിങ്ങൾ ഭക്തരില്ലെന്നു ചൂതൂതുകാരെ ചെമ്പുറം എ
ന്നാൽ സാധിക്കുകയോ? നിങ്ങൾക്ക് അനന്തരകോടി വ
മ്പനം ഇഹലോകം നിങ്ങളെ കടാക്ഷിക്കട്ടെ! ഏ
തെന്തെങ്കിലും പുതുകി കറുത്തു.

ഏതാ പദങ്ങളെ അദ്ദേഹം കേൾക്കുമ്പോൾ മുതൽ
പട്ടാളം വിട്ടുപിടിച്ചു സമുദായം ഇങ്ങനെ വർത്തമാനം പര
ത്തു നില്ക്കുന്നു.

വക്കീൽ — ചെമ്പുറം നിന്നും ചെമ്പുറം പുറത്തു
കയറ്റി വന്നു നിൽക്കട്ടെ കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!

സന്യാസി — പത്തു കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!

വക്കീൽ — എന്തെങ്കിലും സന്യാസി കടാക്ഷിക്കുന്നവർ
നിന്നു കേൾക്കട്ടെ നിങ്ങളെ നിങ്ങളാണോ!

സന്യാസി — ഇതാ ചെമ്പുറം നിന്നും ചെമ്പുറം പുറത്തു
കയറ്റി വന്നു നിൽക്കട്ടെ. അതാ ചെമ്പുറം നിന്നും ചെമ്പുറം
പുറത്തു കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! ഇല്ലാത്ത കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!
വക്കീൽ — നിങ്ങളെ കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! നിങ്ങളെ കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!

സന്യാസി — അതാ കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!
കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!
കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!

വക്കീൽ — ഡോക്ടർമാർ കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!
കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!
കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ! കടാക്ഷിക്കുന്നവർ!

ഈ തുറ ഉണക്കുവാൻ എത്ര ദിവസം വേണ്ടിയെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ചുരുക്കിത്തുട' ഒരു മാസം വേണ്ടിയെന്നു ഡാക്ടർ മറുപടിയും പറഞ്ഞു. ചികിത്സയുടെ കാര്യം എന്തുകൊണ്ട് ചോദിച്ചപ്പോൾ ഡാക്ടർ "ഒരു കാര്യം പ്രത്യേകിച്ചു പറയാനാകുന്നില്ല. ചിലപ്പോൾ— ഈ സ്ഥിതി" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഡാക്ടർ പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു ചോതി സമ്പൂർണമായി ഇത്രയും വലിയ പാൽ വഴിച്ചവർക്കും ഇതിലധികം ഉപ്പു കറുപ്പിപ്പാൻ തുടങ്ങിയതും കൂടിയ കാര്യവുമുണ്ടു്. ഫ്രൈഡിക് ന്റെ ഒരു കാര്യം സിദ്ധിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ തന്നെ ഡാക്ടർ എന്ന പേരിൽ കൗതുകത്തിൽ— അല്ല ഞാൻ പറഞ്ഞു ചോദിച്ചപ്പോൾ ഡാക്ടർ എന്നു അറിയുകയും കൊണ്ടുപോയി ഉപ്പു കറുപ്പു കാര്യം ഉണ്ടു്. എല്ലാം കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇപ്പോൾ ന്റെ മിന്നം സമാപ്തമാക്കുവാനു് ചില കാര്യങ്ങൾ മറ്റു ഡാക്ടർമാർ ചോദിച്ചു. ചിലപ്പോൾ വേണ്ടതുപോലെ കരുതാം. വഴിച്ചവർക്കും ഇങ്ങനെയൊക്കെ വിചാരിച്ചും മിന്നം പ്രതി മുറിച്ചു. സ്ഥിതി നോക്കി സമാധാനിച്ചും ദിവസങ്ങളായി കഴിച്ചുകൂട്ടി "അത്രമധികമായൊന്നു കണ്ടുവന്നു" എന്നു്.

ആറാകുപ്പായം.

ഒരു ഉദ്യാനസൽക്കാരം.

ഒരു മിന്നംകൊണ്ടു കരുണാകരൻ നായരുടെ പ്രണയ ഉണങ്ങി. ദൈവത്തിനും നല്ല വേലം ചെയ്തു. ഒരു മാസം

കാലം കാര്യം കമ്പലം കൊട്ടിക്കൊണ്ടിറങ്ങും പോയി
കുറച്ചുനേരം കറങ്ങി ഉപയോഗിച്ചു വന്നിരുന്നതിനാലും
ദൈവത്തിൽ പൂർണ്ണവിശ്വാസം വെച്ചു കരുണാകരൻ
യർ ഇടകിടക്ക് അവിടം വിട്ടുപോകുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ട്
അദ്ദേഹം വെറുപ്പാകാൻ കഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം
അതുകൊണ്ട് എന്ന് നിശ്ചയിച്ചുപോകുകയായിട്ടാണ്. ഇ
തെ കാലക്കാലം കഴിഞ്ഞു കൂടിയിട്ട് ഒരു ദിവസം ന
മ്മൾ വെറുപ്പാകാൻ കഴിഞ്ഞു കൂടിയിട്ട് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക
വാനും കരുണാകരൻ നമ്മൾ സംസാരിച്ചു കൊണ്ട് ഇവിടെ
വന്നിട്ട് ഒരു രണ്ടാമതായി വെറുപ്പാകാൻ കഴിഞ്ഞു. അ
വിട്ടിട്ട് നമ്മൾ നിശ്ചയിച്ചു കൂടിയിട്ട് ഒരു രണ്ടാമതായി
എന്നതെന്നെപ്പോഴും എന്തിനെയെന്തിനെയെന്ന് കരം വെ
ച്ചും ചിലവെടുക്കുന്നതിനായി നമ്മൾ പറ്റുന്നതിനായി
എന്നിട്ട് വെറുപ്പാകാൻ കഴിഞ്ഞു. ഇതിനെ നമ്മൾ
കരുണാകരൻ നമ്മൾ നമ്മൾ കൊണ്ടിട്ട് കൊണ്ടിട്ട്. അതുകൊ
ണ്ടിവിടെയും നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കുന്നതായിട്ട് ഇനി
അവിടെയും നമ്മൾ വെറുപ്പാകാൻ കഴിഞ്ഞു. എന്തിനെയെന്തിനെയെന്ന്
അതുകൊണ്ടാണെന്നാണ്. ഇവയെല്ലാം എന്ന്
വെറുപ്പാകാൻ.

உகரீஸ் - உருமரம் மூலம் வளம்பெறும்

கருணாகமல் நாயர் : ஐயுரின வய வேறுபாட்டும் வய
நீண்டதும் அங்கியாகவாதது இப்போது கிடை
யும் அங்கியுள்ளதும் அங்கியும் அங்கியும் இ
யி நினைவு அங்கியுள்ளதும்.

കഷ്ടം—എന്തി! അങ്ങനെയൊരാളെ. ബുദ്ധിമുട്ടോ;

എന്ദ്രിഷക്കു, നിങ്ങൾ നിമിത്തമായി മരിക്കുമിട്ടു. നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള മറ്റൊരാൾക്കു ഇത്രയൊന്നിട്ടെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും പാപം ശരിക്കുട്ടെ.

കത്തോളിക്കൻനായർ—പ്രഭോ! മഹി, മതി നിങ്ങളിൽനിന്നു പറയരുതെ. ആലത്തു നട്ടെണ്ണ കേവലം കെത്തിയതു മറ്റൊന്നു മറ്റൊന്നു? ശിവ! ശിവ!

പകിൽ—നിങ്ങൾ പറയുന്നതു ശരിയാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. മനുഷ്യരിൽ മറ്റൊരാളെ പല പ്രകാരത്തിലും പ്രതിപാദിച്ചു വരുന്നതു വിദ്യകേരളം, ധനംകേരളം, ആഭിജാത്യംകേരളം, തലസ്സു മറ്റൊന്നും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ എന്നു നിങ്ങൾ മറ്റൊരാളെ പ്രാപിക്കുന്നുണ്ട് മുമ്പു മീനസ്ഥിതിയിലായിരുന്നതോ? പിന്നീടു യോഗ്യതയെ പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടോ? അങ്ങനെയുള്ള ഒരു അപര്യവയ്യാകെ നാമിന് ഇപ്രകാരത്തെപ്പറ്റിയൊരു ആശങ്ക ഉണ്ടാകുമോ? പ്രസിദ്ധമായിരുന്ന കോളിയാസൻ ആദ്യകാലത്തിൽ ആട്ടിടത്തനായിരുന്നില്ലേ? ഇംഗ്ലീഷുകാകളിൽ അഗ്രഗണ്യനായ ഷേക്സ്പിയർ ആദ്യകാലത്തിൽ ഹിന്ദുവിനായിരുന്നു. അന്നിട്ടുള്ളതല്ല. ആദികവിനായ വാല്മീകി മുമ്പായിരുന്ന ആദികവിത്രം ലോകവിശ്വരൂപം? മറ്റൊരാളായ കലാലക്ഷ്മണൻ ഇനിയൊരാളെ ശല്യംചെയ്യുന്നതോ? ഇതുപോലെ ഏതൊരു ജനങ്ങൾ മുമ്പു മീനസ്ഥിതിയിലായിരുന്ന പിന്നീടു മറ്റൊരാളായി കീറിനീക്കുന്നതോ.

കരുണാകരൻ നായർ — ഉദ്യമക യാത്രയാണിപ്പോത്ത എ
ന്നാൽ ഏതേവെപ്പിച്ചു മന്ദ്രം തരിന്ന് അധിഷ്ഠാനമു
ച്ചു മന്ദ്രം ഏതാണെന്നാൽ പരമേശ്വരനാർ പരമം
വകിൽ—നാളും ശമിയല്ല പൂജാധാര്യം ആർ കണ്ടി
രിക്കുന്നു? നാളെക്ക് അങ്ങനെയെന്ന ഒരു കോടി പരമാ
യി ഉപദേശമെന്നുണ്ടോ?

കരുണാകരൻ നായർ — ഓ! ഉദ്യമക വിചാരിച്ചു മ
നസ്സാലും പരിവേഷം ഉണ്ട് സുഖം മാനുഷം
എന്നീട് ആ കോടിയെക്കുന്ന ഇല്ല വെളിച്ചമു
ഗ്നം—ദൈവകാരുണ്യമാണു പ്രിയമാം ചുറ്റും ഉന്മ
തം എന്നു എവിടെ പോയാൽകൊള്ളാം? ആ
തന്നെ വിശ്വം പരമേശ്വരനാണെന്നു കരുതാം വി
ഷയം സാധാരണമല്ല

വകിൽ—എന്താ കോപമുണ്ട്? പരമേശ്വരൻ മന്ദ്രം വിചാ
രം പരമേശ്വരനാണെന്നു വിചാരിച്ചു

കരുണാകരൻ നായർ — ഉം—നാളെ എന്താണു വിശ
പ്പാലി ഇതിന്നു പരമേശ്വരൻ പരമേശ്വരനാണെന്നു
നാളെ എന്താണു കരുതിപ്പോന്നു? നാളെ
ഇതു അധാരം വിശ്വം പരമേശ്വരനാണെന്നു പ്രാപ്തം

വകിൽ—ഇല്ല. നാളെക്കു കോടിയെ വിചാരിച്ചു കണ്ടി
രിക്കുന്നു പരമേശ്വരൻ അധാരം പരമേശ്വരനാണെന്നു
അറിഞ്ഞു.

കരുണാകരൻ നായർ—നാളെക്കു നാളെ എന്താണു
കണ്ടു വിശ്വം പരമേശ്വരനാണെന്നു

വകിൽ—പരമേശ്വരനാണെന്നു കണ്ടു ഇല്ല എങ്കിൽ

ഇടെ മരണഭീഷണി വെച്ചു കൊടുത്ത സത്യത്തോടു നമ്മുടെ പി. മക. നമ്മുടെ കണ്ടുകിട്ടിയതാണ് ഇതിനോടു ചേർന്നുവന്നതിൽപ്പെട്ട് ഈ മരണം ഇരുപത്തഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പകുതി നാളുകളിൽ അദ്ദേഹത്തിന് മക. ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാരെ നൽകുകയും, ഈ സമാധാനത്തിൽപ്പെട്ട് സത്യത്തോടു അനുബന്ധിക്കുകയും സകല സ്വത്തുക്കളും അദ്ദേഹത്തെ ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തതാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ അതിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നതിനെക്കുറിച്ചും സാന്നിദ്ധ്യം അദ്ദേഹത്തിനുള്ളതും ഈ സംഭവമായിരുന്നു. ഈ അണുനാശം കിട്ടിയതിൽപ്പോൾ അന്നും എല്ലാ ജനങ്ങളും എല്ലാ ജോലിയിലേക്കുവന്നിരുന്നതും വേണ്ടില്ല, ഈ 'ഗാർഡൻ വാർട്ടി'യ്ക്കു വേണ്ടതെങ്കിലും കഴിയില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

ജയചന്ദ്രബസാൻ ജമീന്ദാർമാർ പ്രധാന മന്ത്രിമാർക്കു തൊട്ടു കൈകൾമാത്രമായി അവർ മതിൽ ചതുരപ്പള്ളത്തിൽ ഒരു ഉദ്യോഗമുണ്ട്. ആ ഉദ്യോഗം നാലു മാസവും ഉയരുന്ന മതിലുകൾക്കുതന്നെ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കിഴക്കു മാഗത്തു വിന്യസിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഗതിക്കാരൻ വടക്കുമാഗത്തു ജമീന്ദാർമാർക്കു തൊട്ടു കൈകൾമാത്രമായി അവർ മതിൽ ചതുരപ്പള്ളത്തിൽ ഒരു ഉദ്യോഗമുണ്ട്. ഗതിക്കാരന്മാർക്കു വടക്കുമാഗത്തു കേരളം ഭൂമി 'ചങ്ങലപ്പാട്' നീളത്തിൽ ഒരു ചെറിയ വോഡും ആ വോഡുവശത്തുനിന്നുണ്ടാകുന്നു ഉദ്യോഗം അവർക്കു തൊട്ടു കൈകൾമാത്രമായി അവർ മതിൽ ചതുരപ്പള്ളത്തിൽ ഒരു ഉദ്യോഗമുണ്ട്. ഗതിക്കാരന്മാർക്കു വടക്കുമാഗത്തു കേരളം ഭൂമി 'ചങ്ങലപ്പാട്' നീളത്തിൽ ഒരു ചെറിയ വോഡും ആ വോഡുവശത്തുനിന്നുണ്ടാകുന്നു ഉദ്യോഗം അവർക്കു തൊട്ടു കൈകൾമാത്രമായി അവർ മതിൽ ചതുരപ്പള്ളത്തിൽ ഒരു ഉദ്യോഗമുണ്ട്.

ഇവയെക്കുറിച്ചുള്ള പലതരം അഭിപ്രായങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിൽനിന്നും പലതരം അഭിപ്രായങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിൽനിന്നും പലതരം അഭിപ്രായങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

റബി അടുത്തു വന്ന വഴിയിൽ വക്കീൽ രാമറാവു അവർകളും ഉയന്നുവെക്കും ഉദ്യോഗത്തിൽ വെക്കുന്നവർ ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ ആധിപത്യം ഉണ്ടാകുന്ന പ്രത്യേകം ഹാജരായിട്ടുള്ള കമ്മിഷൻ നായർ വക്കീലും ഹാജരായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവർ തമ്മിൽ ഒരു വേർതിരിവും കഴിയില്ലാത്ത പരസ്പരം കമ്മിഷൻ നായർ ഉദ്യോഗം വക്കീലവർകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. നായർ അതി

ന്നു സമ്മതിച്ചില്ല. വക്കീൽ കഴിച്ചില്ല. ഏതൊരു
 ഞാൻ വഴങ്ങാതെ ഇല്ല." എന്നു നായനും, ലോകാഭ്യ
 പോരുകതിരികിടല്ല"ന്നു വക്കീലും. ഏന്തിനധികം പറ
 യുന്നു; അതു് ഒരക്കണിമുതൽ ഭൂതനക്കണിവരെ ഇവർ
 ഇമ്മിന്നു കഴിച്ചതിന്നുൾ ശേഷം വക്കീൽ ഒരു രാത്രിമി
 ത്തന്നെ നേടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം നായന
 ഉടച്ചുകൾ ധരിപ്പിച്ചു വണ്ടി കയറ്റി എന്നു പറഞ്ഞാൽ
 കഴിഞ്ഞുവല്ലോ

വണ്ടി ജമീന്ദാരുടെ കൗശലമനുസരിച്ചു കയ
 ണ്ണാകാൻ നായനയെ സ്പോർട് കൗശലം. അവിടുത്തെ
 അധികാരങ്ങളും മറ്റും കണ്ടു ഗാർഡൻ, ജമീൻദാ
 രുടെ സ്ഥലത്തുകയച്ചാണെന്നിരിക്കെ നായനയെ മറ്റ
 വല്ല കയ്യ കണ്ടാൽ ഏതൊ നിങ്ങൾ പരിഭ്രമിക്കുന്നതു്"
 എന്നു വക്കീൽ ചോദിച്ചു. "ഇതു ജമീന്ദാരുടെ മൗലികവ
 ണ്ണ്യം ഇവിടെയെല്ലാ നടത്തുന്ന ഉദ്യോഗവിതരണി
 ന്താൻ" എന്നു കരണാകാൻ നായർ പറഞ്ഞുവെഴ
 കും വക്കീൽ ചോതു സംഭവിച്ചു; നമുക്കൊക്കെ അവിടേ
 ക്കു പോകുവാൻ പ്രത്യേകം കടന്നു മേണാമാ" എന്നു
 ചോദിച്ചു കരണാകാൻ നായർ ഹേതുവല്ല" എന്നു മൂർ
 കത്തതി പറഞ്ഞു വണ്ടി ഗതീവികൽ നിർമ്മിച്ചു ഇല്ലത്തു
 ച്ചി"ന്റെ മൂർജാഗൃഹത്തേക്കു മംഗളവാദ്യങ്ങളും ചേരി
 കെഴുപ്പു" വിളികളും മുഴങ്ങിത്തുടങ്ങി അപ്പോഴൊക്കെ
 പാർക്കർ വണ്ടിത്തന്ന കരണാകാൻ നായനയെ കൈ
 വിട്ടിട്ടിറങ്ങി, സമാസ്ഥലത്തേക്കു പ്രാവശ്യപ്പെട്ടിറങ്ങി.
 നായൻ ഇതെല്ലാം വളരെ അത്ഭുതകരമായിരുന്നു. ഉ

ഇതിൽ പല വിചാരങ്ങളും കടന്നുതുട: ഹേതു ഭൂമിനാശ
മെ ഉദ്യോഗം; അദ്വൈതത്തിന്റെ വക ഉദ്യോഗസൽക്കര
ം; അദ്വൈതമോ ആത്മസ്വാഭാശാലി; അദ്വൈതത്തെ ഇ
വിടെ ഏതും കാണാറില്ല; അദ്വൈതം ഏവിടം; ഇതേ
നേരത്തുതരമേ; ഉപരമ ഫലത്തിൽ തന്നെ പടങ്ങി
നിൽക്കുമ്പോഴാണ് ഒരു ജാതിയർ താമസകളാകാൻ
മറ്റൊരു ഏകന്റെ പടംപോലെ തോന്നുന്നവർക്കു് അ
തു് അവിടെ നിൽക്കുവാൻ കഴിയാതെത്തന്നിരിക്കും?
കുറഞ്ഞുകടൻ നായർ ഇതിന്നു കാരണം വിചാരിച്ചിതി
ക്കുറവായ് വാക്യം സമാധാനംകൊണ്ടു് തന്റെതാമസം
ണ് ഹേതുവും മറ്റൊന്നുമില്ല; ഇന്നു നാടുകാർ പാക
ന്നു 'ഗോർധൻപട്ടി'യിൽ ആദ്യം ലഭിക്കുന്നതും പി
ന്നീടു 'പിറവി'യുടേകകൊണ്ടു് അങ്ങൻ തന്റെതാമ
സ്സിൽക്കൂടി ഏകവും ലഭിക്കാതെ ഒരു ചായസ്സൽക്കരം
സ്വീകരിപ്പാൻ നിന്നുളളവെക്കിട്ടുകൊള്ളുന്നു" എന്നു
പറഞ്ഞു.

അവസരമെങ്കിലും ഇവിടുത്തെത്തുന്ന സമീപത്തുള്ള പല
വിധങ്ങളായ പലക്കാരും പഴക്കം ചായ, കറുപ്പി,
മുതലായ പാറിയങ്ങളും സ്വസ്ഥതയായ പാത്രങ്ങളിൽ
ആഹ്ലാദം നിൽക്കുന്നവർക്കുമാത്രം ആകർഷകത കൊണ്ടുവ
ന്നു് ആവശ്യംപോലെ പകന്നു കൊടുത്തുത്തന്നി ഏ
ല്ലാവരും ഇല്ലാത്തസംഭാവം ലഭിക്കുന്നതും കഴിപ്പു.

കേരളനാഗരം മകെ കഴുകി ശുദ്ധീകരണത്തി ന്ന
പ്രശ്നംതന്നെത്തന്നെ ഏല്ലാവരും ഇതന്നെ വകിൽ മക.
മറ്റൊരുതരംകൾ ഏണിമറ്റു നിന്നു് "ഇതാകുന്ന സഭ

യിൽ അഗ്രാസനാധിപശൃംഖലിപ്പാൻ ബഹുമാനപ്പെട്ട
 മഹാജനാഭജി ജപ്പി എം. വടോലാരിതർ ബി. എ. ബി.
 എൽ. മെമ്പർകളോട് അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു” എന്ന
 വാക്കുതപ്പാൻ മൂന്നു നാലു പ്രദക്ഷണങ്ങൾ മനുഷ്യശ്വ
 ഗന്ധനും അതിനെ പിൻതാങ്ങി ജപ്പി അധികർ
 ഏഴിന്റെ സമാനാഗമൻ ഇരിക്കുമ്പോൾ തെക്കുവശത്തു
 തന്നെ ആസനത്തിൽ ഉപവേശിച്ചു ഡാക്ടർ കണ്ണാക
 രൻ നായരോട് കൈവിട്ടിച്ച് ഏഴനല്ലിക്കയ്ക്ക് സാവി
 ത്വത്തുപാൻ നായർ ബ്രേമത്തു കഥയാണി? ഇവർക്കു
 ഏവിയുടെ കൊഴുപ്പുകൾ നാണു സാവിടുന്നതു? എ
 ന്ൻ മിസ്സിൽ വിചരണയോടുകൂടി ഡാക്ടർ മോള
 യെത്ത സമാനാഗമൻ വാ.തു മോളത്തിട്ടിരിക്കുന്ന ക
 സാലയിൽ കരംകുറച്ചോളം ഇരുത്തി തെക്കു വശത്തു
 ഇരുന്നോം സീറ്റിൽ സജ്ജമായിപ്പോയോ ബാക്കി കസേ
 ലകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രദക്ഷണങ്ങൾ വടക്കു വശത്തിട്ടി
 രുന്ന കസാലകളിൽ വെച്ചും മറ്റു വിവിധ ഉദ്യോഗസ്ഥ
 യാളും ഇരുന്നതിന്റെ ശേഷം സംഗീതം ആരംഭിച്ചു.

കരളമണിത്തുറ നോം കണ്ണാനന്ദകരമായ സംഗീ
 തമുണ്ടായി പിന്തിട്ട സമാനാഗമൻ എണ്ണിറ്റു വിവിധ സ
 രംവേശികളോട് ബഹുമാനപൂർണ്ണരും ഇഷ്ടാനുസരണമു
 തൃക്കുടി:—നോക്കൂ മനോഹരമായ സാൻ ജെർടാക്കർ
 ഉദ്യോഗത്തിൽ വെച്ച് ഇന്നു നടത്തുന്ന ഈ സമയമെ
 ഉദ്യോഗം നിങ്ങൾക്ക് കിട്ടിയിട്ടില്ലെന്നു തന്നെത്തുറ മുഖം
 അറിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലോ. ഇവർക്കു ഈ അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥര
 നും എന്തിനു സിദ്ധിച്ചതിൽ ഞാൻ ഏതൊരു ധന്യനും

തിരിക്കുന്നു. ഇന്നിവിടെ നമ്മുടെ അനുഭവിക്കാൻ പോകുന്ന സന്തോഷങ്ങൾ (1) വാക്കുനായ ജന്മപ്രദസനൻ ജമിൻദാരുടെ സ്കൂൾ സ്ഥാപനജംഗതപ്രസ്തുതങ്ങൾക്കും അപകാശിതരായി ഭവിച്ച ആ വൃന്തപുഷ്പങ്ങൾക്കും സന്തോഷം, (2) കാരണാലാഭത്തിന്ദ്രാവിദ്യാരത്ന വിദ്യാഭ്യാസാതി കിട്ടുന്നിടത്തു ജമിൻദാരുടെ ജാതിയോടു പറ്റിയ വകാശിമാന പരേതനാട്ടുകാരി കാണുക, (3) ഇതുവരെയും കഴിഞ്ഞുപോയ കഴിവാത്ത വിധത്താൽ വകാശിമാനയുടെ വകയിലുള്ള വനകണ്ഠർക്കു രാജാവിന്ദ്ര, ജൈവഗന്താലംകളിൽ ഉടമസ്ഥനായ ന.ക.വ.സ.പ്രസ്തുതവും എല്പിച്ച കെട്ടുകയ്യാ കെട്ടുകയ്യാ പ്രാപിക്കുന്നതിന്നു ചെറുതാക്കിയുക. ഇവയുടെ നാമം എല്ലാവരും ഒരു വേദം സന്തോഷിക്കുക മാത്രമായിട്ടു, ഇന്നു നമുക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടു ചതുര രാജാക്കന്മാർക്കു കയ്യാ എന്തിനും ഇല്ല. ഈ ഇടത്താലുള്ള വായനയ്ക്കു് എന്തു പറഞ്ഞു സന്തോഷം ഇരിക്കുന്നു.

സന്തോഷംകൊണ്ട് ഉപകൃതപ്രസംഗം കേൾപ്പാൻ കണ്ടാകാൻ നായർ ഇടിയവ് കൊണ്ടുപോലെ മനുഷ്യർ ഉപകൃതത്തിലുള്ള വിചാരവേദങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രദേശസംവാദത്തിൽ കൂടി വിദ്യകളിൽ പോലെ വാങ്ങു തുടങ്ങി. “എന്തു്” എന്നു പ്രസ്താവൻ ജമിൻദാർ മരിച്ചുവോ ഓരോന്നും അദ്ദേഹമായി ഒരു മൂന്നു നാലു ദിവസത്തെ പരിചയം മാത്രമേ എന്തിനായിരുന്നുള്ളുവെങ്കിലും, ഉദാഹരിച്ചവയെ അദ്ദേഹത്തോടു് ഒരു പറതിയെടു വെക്കുകയായതുപോലെ

യാണു് ഏനിക്കുതോന്നുന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്നു സന്തോ
നങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത സന്താനമുണ്ടെന്നതിൽ അത്യന്തം
മെസ്സേജു് ഏഴുതുവരുക കാരണമുണ്ടോ? ഞാൻ ഇവിടെ
വന്നു സമയമുത് അദ്ദേഹത്തിന്നു മൂന്നു കാന്തകൾ ഉണ്ടാ
കുന്നതായല്ലോ; അവർ മൂന്നു വേർപെട്ടു കേവലം വസിച്ചു
യില്ലാത്തതാ? അതുകൊണ്ട് ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാ? അതിൽ
ഒരാളെങ്കിലും ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന പക്ഷം ഈ മൂ
ന്നു വേർപെടുന്നില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് ഈ മൂന്നു വേർപെ
ടുന്ന കാരണമെന്താ? ഇതിൽനിന്നു അതിർപ്പാത്തല്ലോ; അത്യാദി
കളെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യത്തിൽനിന്നും ഈ ചോദ്യത്തിനേ
കാരണമുണ്ടെന്നു പറയാൻ കഴിയാത്തതുണ്ടെന്നു് എന്നു വി
ചാരിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു. അതിൽ ഇതിന്നുവേണ്ട
ഏറ്റവും മറ്റൊരു നോക്കി, പക്ഷേ അതിന്നു കാരണമുണ്ടാ
യിട്ടില്ല. കാരണമുണ്ടാകാൻ നാമു് ഇതിന്നു വിചാരിച്ചാൽ
അവർക്കു വേണ്ടുന്നതുകൾ എന്തിന്നു സമാധാനമെന്നും
സന്തോഷമെന്നും വരികു് ഇതിന്നു കാരണമുണ്ടെന്നും ചോ
ദ്യം ചെയ്താൽ നമ്മുടെ മുമ്പാകെ സന്തോഷമെന്നും മ
നോഹിതം എന്നും ചോദ്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ മെസ്സേജു് മൂന്നു
തോന്നു ഇങ്ങനെ കിട്ടുന്നതായ അദ്ദേഹത്തിന്നു സകല
സ്വത്തുക്കളെയും ചേർത്തു വെച്ചിരിക്കുന്നതായ് ഏ
റ്റവും മറ്റൊരു ചോദ്യമുണ്ടാകുന്നു. ഇതു് അദ്ദേഹത്തിന്നു
മെസ്സേജുക്കുവേണ്ടുന്നതായ സകല സ്വത്തു
കളും ഏറ്റവും കൂടുതലായതായ ഉദ്ദേശത്തോടു
കൂടിയാണു് ഈ യോഗം കൂടിയെന്നു്. മെസ്സേജുക്കു, മ
റ്റൊരു ചോദ്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഉടമസ്ഥതയില്ലാത്തതിന്നു ഇതുവേ

കമ്മണാകന്റെ നാളെർ എണ്ണ സമദധാനമാണു വരതു
 തുട്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്നു സ്വഭാവധാരാമണാ എന്നതാണു
 സംശയമൊന്നു് കണ്ണുകൂട്ടിയിനിന്നു് അതു ജലം വെഴി
 അതുകൂടാ. കൈകൾക്കുവെഴും ഉച്ചരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹ
 തനിന്നു് സാധിച്ചിട്ടു കൈപ്പാടെ അദ്ദേഹം നൂത്തു നാ
 തി ഇരുന്നാവാതി.

കമ്മണാകന്റെ നാളെർ ഇരിച്ചു കണ്ടു് വക്കീസവർ
 കൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു് കൈകളിലിടുംകൊണ്ടു് ഇതിനെ
 പറഞ്ഞു “പ്രഭോ! വിവരം ചിലരുടെ നരിയെന്നതി
 ന്നു് താല്പര്യം മനസ്സിലാക്കുന്നിട്ടു. ഏതൊരു അന്ത്യ
 നും ഇതു സന്ദർഭത്തിൽ സാത്താവിന്നു് കൈകൾ നീക്കി
 തുടർ മുഖം പ്രകാശവിഹിതമായി കാണുവാൻ കാരണ
 മെന്തു്? മഹാശയ! ദിക്കുകൾക്കു് നെടുമുള വിചാങ്ങ
 മെ തമ്മിലുള്ള അതു സ്വതഃവന്നു വരിയെന്നു ലഭിച്ചു ത
 സ്വീകരിക്കുക ഞങ്ങൾ കൃത്യകൃത്യമാണു് ചെയ്യു
 ക ഇതിന്നു് അർത്ഥമുണ്ടു് അതിന്നു് അങ്ങനെയൊരു സാധ്യ
 ച്ചു വെല്ലുവിളികളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു നിത്യസമാധാനം ഉ
 ഞ്ഞുകിട്ടിയിട്ടു കൈപ്പാടെയൊരു ഉപയോഗിച്ചു സന്തോ
 ഷത്തോടുകൂടി മൃത്യുക്കു് കൈകൾക്കു്.” എന്നു പറഞ്ഞു
 വക്കീൽ ഉത്തരപ്പെട്ടു മുഖവിധം ഞെങ്ങിപ്പിടിച്ചു കമ്മ
 ണാകന്റെ നാളെർ എണ്ണിട്ടു നിന്ന സമാനാധാരം സമാചാ
 സികൾക്കും വന്നതും ചെയ്തു താഴെ വിവരിക്കുംപ്രകാരം വ
 രഞ്ഞു:—

പ്രഭുവേദി മൗനസമുദയം! ഞാൻ നാളെ വീട്ടരി
 പ്പുറത്തുവന്നു നിത്യസമാധാനം ആതു കമ്മവനാണെന്നു

[illegible]

ஹா! ஒரு மதாபிமான சிம்மச்சுவரை உருவியது. இ

[illegible]

വിമിശ്രവരണൻ എന്നുതന്നെയാണ് ആകർഷകമായ ഒരു സാഹിത്യകൃതിയെന്നു

[illegible]

അല്ലയോ മനുഷ്യസ്വഭാവം അധികാരമായി
മിക്കുന്ന അംഗം നമ്മുടെ ശാരീരികമായെന്നപോലെ
മനസ്സാണെന്നു മനസ്സാണെന്നു ഈ മനസ്സു കണ്ടാൽ
മനസ്സാണെന്നു മനസ്സാണെന്നു കണ്ടാൽ സുഗതി വ
ന്നുവെന്നു നാം ഇന്നു കൃഷ്ണമായി കണ്ടാൽ
നമ്മുടെ കണ്ടുവെച്ചിട്ടു പൊതുവായ സമൂഹം അല്ലെങ്കിൽ
നാം സകലപണ്ഡിതന്മാരും മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി
എന്നു തീർത്തു വെക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതല്ല

കുതിണതില്ലാത്തതിനാലാണ്. വിശിഷ്ട "മോശ" പല
തി സർവ്വതര വിദ്യാന ച പലകണ്ഠ" എന്ന പദം
നാം പഠിച്ചിട്ടുപോലെയാണല്ലോ: കഠോരനാളി, ഏ
ല്പം കഠിനനാണെന്ന്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മീമാംസിനാ
ലുള്ള ജ്ഞാത കണ്ടിരിക്കുന്ന സകല പ്രവൃത്തികളെയും
നിന്നതാവരത ഇഷ്ടംകൊണ്ട് ഈ സമാവേശികളായ നമ്മ
ളെയും വിശേഷിച്ച് മോശാഗൃഹത്തിൽനിന്നും കടന്നു
കൊണ്ടുപോകയും കടന്നുവന്നപ്പോൾ കരളാക്കിക്കൊടുത്തു
എന്നു പറഞ്ഞു സമാവാദം ഉണ്ടു്. മറ്റു സമയത്തുണ്ടാ
യ മോശാപ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ടും, മറ്റു സമാവേശികളെ
ക്കൊണ്ടും, ചീത്തയ്ക്ക് വിട്ടുകൊണ്ടും, ദിക്കാസകലം ഉ
ണ്ടു്.

ഉടനെ ഓരോന്നിൽ ഏഴ്നീറു് സമാവാദം കട
ന്നുകൊണ്ടുവരയും അവയെക്കുറിച്ചു് ധാരകരും, മ
റ്റും സമാവേശികളെ പരിചിതമാക്കുകയും അവയെ
കൊണ്ടുവരയും ഉണ്ടായതു് കൊണ്ടുപോകയും ചെയ്തതിന്റെ
ശേഷം സമാവാദം നന്നു് പഠിക്കുകയും മോശാകരമായി
സമ വിചിന്തനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

സഭയിൽ ഇന്നിന്നിവരും, കേൾക്കുവരും തിരി
ക്കിക്കിട്ടി നിന്നിന്നിവരും, അകത്തുപ്രവേശിച്ചാണു് മേ
ല്പംകൊണ്ടുവരികിൽത്തന്നെ എത്തിച്ചെന്നാക്കി നിന്നി
ന്നിവരും, ആരു അസംഖ്യം തന്നെകൂടെയെത്തു് മൂന്നു
പേർ കഴികെ താക്കി എല്ലാവരും മേലോല സമാവാ
ദിച്ചു. ആ മൂന്നുപേർ ഇന്നവരാണെന്നു വരുന്നതാക്കി
ഉറപ്പാക്കുവാനാണല്ലോ

ഏഴാമദ്ധ്യായം.

സ്ഥലം.

ഗർവ്വമന്മാസി കഴിഞ്ഞു എല്ലാവരും വിവിധത്തിൽ
നഗ്നരും വകിലും ഡാക്ടറും ശുഭമുറ്റത്തത്തിൽ ന
യചന്ദ്രസേനൻ ജമിൻദാരന്റെ ഹൃദയത്തിൽ കരുണാക
രൻനായരെ പ്രവേശിപ്പിച്ചു. വകിൽ വെട്ടി, ആൽമ
രി, ഭരതവായവയെ ലിസ്റ്റ് പ്രകാരം മെന്റററാക്കി കരു
ണാകരൻ നായരെ ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു. അതു കണ്ടു കരു
ണാകരൻ നായർ ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു.

കരുണാകരൻ നായർ—സാക്ഷി! നിങ്ങളുടെ ഉദ്യമം എ
ന്താണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലാചെയ്തില്ല. ഈ കർമ്മ
നം ധനാർത്ഥകർമ്മം ആണോ?

വകിൽ—ഈ ധനാർത്ഥകർമ്മം മഹാലാഭമാണ്. അ
ല്ലാത്ത ഗേ ഏറ്റവും അറുമാറ്റം. അതല്ലാം ലിസ്റ്റിൽവ
കിടക്കുന്നതായിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ വോക്
മാൻ സ്വയംഭരതാർത്ഥം. അതിന് മുമ്പാകെ ന
ന്നു.

കരുണാകരൻ നായർ—(അതിനിന്നു രക്ഷ പിടിച്ചുകൊണ്ട്)
ഇതാണ് ഇപ്പോൾ കേൾക്കുന്നത്. എന്തെ പലിയെ
പിടിച്ചു കൂട്ടിയിട്ടുള്ളതല്ലേയോ? അതിനെ ഇവിടെ
വിട്ടു പോകുന്നത് ഉചിതമാണോ? ധനാർത്ഥം സഭയിൽ
വെച്ച് അപേക്ഷിച്ചതല്ലോ. കാര്യം ധനാർത്ഥം?

വകിൽ—പ്രാദേശികമായിട്ടല്ല. മറ്റൊരുവിടത്തു. ഇപ്പോൾ

അങ്ങാട്ടു പോയിട്ടു കൊല്ലാവശ്യമുണ്ട് നമുക്കു വന്നു കണ്ടുകൊള്ളൂ.

കുറുപ്പാകണമെന്നായർ ശരി, തിരുവിതാംകൂറിലേക്കു പോകുമ്പോൾ നല്ലതുകിട്ടാത്തപക്ഷം നിശ്ചയിക്കുന്നതു ന്യായമല്ലല്ലോ. നമുക്കു വരുവാനുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു വെക്കുന്നില്ല.

പക്ഷേ ഡാക്ടറും തന്റെ പ്രവർത്തനം പോയി, കുറുപ്പാകണമെന്നായർ ഒരു ചാക്കുകുപ്പായത്തിൽ കിടന്നുകൊണ്ട് മരിക്കുന്ന വിചാരിച്ചു തുടങ്ങി. ഇക്കാരണത്താൽ സർവ്വമാണ് അന്ത്യമായിത്തന്നെ കാര്യം. ദൈവമനുസൃത ചിന്തയെന്ന് എന്ന ഒരിടത്താണ് ഉദ്ദേശിച്ചു നൽകിയെന്നു പ്രവൃത്തിയെന്ന്, ഇപ്പോൾ മരിക്കും കൊണ്ടുവന്നു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതാണ്, അന്ത്യം വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടു് എല്ലാം നടക്കില്ലെന്നുള്ളതിന് ഉത്തരമെന്നു പറയുന്നതല്ലേ? എന്തും മറ്റും അങ്ങാടിയിൽ കൊല്ലുന്നതിന്നുണ്ടാകും നേരം സമ്പന്നമായതു കണ്ടു് അദ്ദേഹം കട്ടത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങാടി നേരമുണ്ടു കഴിഞ്ഞു തുടങ്ങിയതു കണ്ടുകൊണ്ടുനായർ പല ധർമ്മിച്ചവരും, പറ്റുപ്പത്തി: ഒന്നാമത്ത്, ജീവിതത്തിൽ പ്രാജഡിപസം സംഗ്രഹിക്കുന്ന ധർമ്മിച്ചവർ നടത്തേണ്ടതിന്നുവേണ്ടി കാര്യവും ഗവണ്മെന്റിനെ അധികാരപ്പെടുത്തി മരിപ്പിച്ച് ചെയ്യവെച്ചു. മറ്റൊരുതരം വിദ്യാഭ്യാസവിജ്ഞാതനായ പത്തു ക്ലിസ്സുവരും ഉള്ളതായ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് കമ്മീഷൻ ഉടൻ ശിക്ഷണത്തിലേക്കുള്ള ഒരു സംസ്കൃതപാഠശാലയും മരിപ്പി

മുതലെ വരിപ്പിച്ചവനുള്ളി ഏപ്പോടകളോടുകൂടി സ്ഥാപി
ച്ചു. വാക്കൾ കെ. വെങ്കിട്ടറാവു അയർകൾക്കു വരി
നായിരം ബ്രഹ്മസമുദായം ചെയ്ത സ്ഥാപനോത്സവ
ങ്ങൾ, ഗുരുസ്മരണ, ഗുരുദിനാഘോഷം, ഇവയ്ക്കു തുടർ
യോഗ്യം സംഭാവനകളും കൊടുത്തു.

കുറേ ദിവസം കരുണാകരൻ നായരും വകിൽ അ
യർകളുംകൂടി കേരളം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു
മ്പോൾ ഒരു തപ്പാൽഗിപാതി കെ. രജിസ്ട്രീകവർ കെ.
ആവന്നു വകിലിന്നു കൊടുത്തു. വകിൽ രൂപിച്ച ലക്കോ
ട്ടു വാക്കു. അപ്രതീക്ഷിതമായി രജിസ്ട്രീയിൽനി
ന്നും തനിക്ക് ഇങ്ങനെ ഒരു ഉത്തരവി വന്നതിന്റെ കര
ണം എന്തായിരിക്കുമെന്നു കറച്ചു. ആശ്ചര്യത്തോടെ ക
വർ ഓടിച്ചു വരിച്ചു. ആ ആശ്ചര്യം കേൾക്കുവാൻ വരി
ച്ചു. കൈക്കൽക്കൂടി വരിച്ചുനോക്കി. ഒരു ഭീകരശാസ
നത്തോടുകൂടി കരുണാകരൻ നായരെ മുന്നോക്കി. ആ
കരുണാകരൻ ആശ്ചര്യം, അത്ഭുതം, സ്തബ്ധം, ഈ വ
ക രസങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടു സ്തബ്ധനായി. ഗതഗമനമെ
ന്തൊടുക്കടി കരുണാകരൻ നായരോടു് “പ്രഭോ! ഇങ്ങ
നെത്തന്നെ കഥയൊഴു്” എന്നു ചോദിച്ചു. “അതാൻ ചെ
യ്ക്കേണ്ടതായ ഒരു കർമ്മമാണ് ഇത്. അതിൽ ആശ്ചര്യ
പ്പെടേണ്ടതൊന്നും ഒന്നുമില്ല” എന്നു നായർ മറുപടി ച
െയ്ത്തു. “അതാൻ നിങ്ങൾക്കു് ഇതിന്നു തക്കവണ്ണം പ്രവ
ർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നാണു്” എന്നു വകിൽ മണ്ടാത്തോ ചോ
ദിച്ചതിന്നു “ജീവദൈവമേ ഇങ്ങനെ ചെയ്തതൊക്കെ
ണ്ണം അങ്ങനെയു് പ്രവർത്തിച്ചു” എന്നായിരുന്നു കരുണാക

നായർ—ഇവിടെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതല്ല. സ്വദേശം ശ്രേ
ഷ്ഠമാണല്ലോ. വിശിഷ്ട സ്വഗൃഹം അതിവിശിഷ്ടം
തന്നെ.

വകീൽ—എങ്കിലും നിങ്ങൾ ഈ ഗൃഹം വിട്ടുപോകുന്ന
തുകൾ ഏറ്റവും വ്യസനകരമല്ലേ?

നായർ—നിങ്ങളുടെതന്നെയും ഇതിൽ സ്ഥിതിചെയ്യ
ത്തക്കവണ്ണം ഞാൻ സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്

വകീലിന് വിഷയം പറയാൻ സഹധ്വാനമില്ലെന്നു
യെ. തനിക്ക് ഇതിനെ ഒരു സമ്പത്തു കലിക്കുന്ന
സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല ആശിച്ചിര
ന്നല്ല. കരുണാകരൻ നായരുടെ ഉദ്ദേശണമുള്ള
ആലോചിച്ച് അദ്ദേഹം ആശങ്കപരതന്ത്രനായി ചെ
ച്ചു. ഈ ഒരു അനന്തരമാണ് അമ്പലമുക്ക്കരമായി
ചെല്ലാത്തതല്ല ചേർക്കുന്നത് എന്ന വിചാരിച്ചപ്പോൾ
വകീലിയർക്കുണ്ടു വ്യസനങ്ങൾക്ക് അതിരില്ലാതെ ആ
യി. ഇതു വിശദമായിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞതല്ല വിശദി
ച്ചാൽ നിൽക്കുന്നതല്ല. അദ്ദേഹം എന്തു ചെയ്യാം? ക
രുണാകരൻ നായരുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളെ വകീൽ നേർത്തു
നോക്കുന്നതല്ല സമ്മതിച്ചു.

കരുണാകരൻ നായർ സ്വദേശത്തു ലക്ഷ്മീപുര
ത്തുവന്നു വിട്ടു പണിയിക്കേണ്ടതാൽ വേണ്ടിയിട്ടു.
അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൂർവ്വകാലം ലേഖനത്തിൽക്കൊണ്ടു വ
കീൽ കെ. മാരാപ്പു യി. എ. യി. എൽ അമർകുൾ
ആയിരുന്നു അദ്ദേഹം പഴയ വിട്ടു പോട്ടിച്ചു നീക്കി
പുതിയ വകീലിമാരിൽ ഒരു ഗൃഹം പണിയിച്ചു. വിട്ടു

വളരെ ചെടിച്ചും തെങ്ങുവൃക്ഷങ്ങളും ഉപയോഗത്തിനു വേണ്ടപ്പെട്ട എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. വിശേഷിച്ചു ഗ്രാമത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുവശം സുമാർ 8 ഏക്കർ സ്ഥലം ചുറ്റും ഒരു പൂങ്കാവനം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ മധ്യത്തിലായി ഒരുതാമിരി വലിയ വൃഷ്ടത്തിൽ പടന്നുവിടിച്ചു പ്രതിഭിമസവും പുഷ്പങ്ങളായ ചന്ദനഗന്ധങ്ങളും, അതിനു ചുറ്റും വല നഗരത്തെയും പൂർവ്വദിക്കുവാനും ഒരു പ്രദേശം ഒരു ചന്ദനഗ്രാമംപോലെ ശോഭിച്ചിരുന്നു. ആ ചന്ദനഗ്രാമംപ്രതിഭിമതര കളിർക്കപ്പോകാണു നൽകിച്ച ഒരു മണ്ഡപവുമുണ്ട്. ആ പൂങ്കാവനത്തിനും ഗ്രാമത്തിനും ചുറ്റും ചുറ്റത്തു നിന്നു വന്നാൽ യാതൊരു കണക്കില്ലാത്ത ഉയരത്തിൽ തെരുവുകൾ കെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഉയരത്തിലേക്കു കടന്നുപോകുവാൻ ഗ്രാമത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറേ തട്ടത്തിൽനിന്നും തെക്കേ മുറ്റത്തു നിന്നും പടിഞ്ഞാറ് മുറ്റം വരുന്നവർക്കു ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഗ്രാമത്തിന്റെ കിഴക്കേഭാഗത്തു് ഒരു പടിപ്പുര കാരാമുഖം വാതിലുള്ളതിന്നു മുമ്പാകെ ഒരു പൂങ്കാവനം സ്ഥലം വളരെ കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വലിയവർക്കു ആ ഗ്രാമത്തിന്നു “ഓരത്തിവിലാസം” എന്ന നാമധേയമുണ്ട്.

വടീന് മരങ്ങളപ്പ് അയർകൾ ഒരു ദിവസം ഉള്ള മരണം കഴിച്ചു മരണമുണ്ടായിട്ട് ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മരണപരമ്പരയിൽപ്പെട്ടു കറുത്തുനരം അങ്ങിങ്ങും നടന്നു. പിന്നീട് ചാതകസംഗതിയിൽ ചെന്നു കിടന്ന് ഒരു വർത്തനപ്രവൃത്തിയെ വായനയ്ക്കായി. അദ്ദേഹം മരിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് വെറുപിറന്നുതുടങ്ങി.

ആ സമയത്തു് ഒരു പ്രൌഢമാഗ്ന ആ അറയ്ക്കുകയ്ക്കു പ്രവേശിച്ചു.

ആ സ്ത്രീ കാഴ്ചക്കു വിന്ദുപരമല്ലെങ്കിലും അവളുടെ ചില ചോഷകളെക്കൊണ്ട് ഒരു ത്വിരസതയാൺ അധികം കർണപ്പെടുത്തു് അവളുടെ കൈകൾക്കു അലിയിച്ചു. ഈ സമയത്തും മോഹികളുടെ മുമ്പും കലയും അവയ്ക്കു പ്രത്യേകമായി അവൾ കല്പിച്ചു. കാഴ്ചയില്ലാത്ത ഭേദമില്ലാത്തതായി ചേർത്തപ്പോൾ, സംസാരസമയത്തല്ലി പലപ്പോൾ താടിയാത ഇടത്തേട്ടും വലത്തേട്ടും മേട്ടി അവസാനം വലകത്തോടുകൂടി താടിയാത വലത്തുമാഗ്നത്തക്കു് ഉന്നി നമുക്കുകയാണു വരിച്ചു. ഇക്കരകിനതും മറ്റും വെളുത്തതിന് ഒരു പ്രധാനശക്തിയായിട്ടാ, അവൾ കയ്യിലാണെന്നതു് അപ്പോഴത്തെവരികയാകകെ നമ്മുടെ മേൽ ഏതൊരു സാമൂഹ്യപ്പെടുന്ന കണ്ണുകളെ അധിനിവേശിച്ചാക്കിയും വ്യാപകമായി ചെലവുചെയ്ത അവളുടെ ധർമ്മം, ഏതൊരു കണ്ണുകൾക്കും യോഗ്യപ്പെടാതി അവർക്കുതാൻ അവളുടെ പഠിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണും വെളിച്ചം അവളുമാകുന്ന സമയത്തു് കാഴ്ചക്കു വെളിച്ചപ്പെടുന്നതാകയാൽ ആ ഭാഗം ഏഴുതുണിച്ച അവൾ വെളിച്ചിക്കൻ കിടപ്പും സമ്പ്രദായവും കണ്ടു നന്നായിത്തോളുകി 'അല്ലാ മരുതകന്മാരു കിടപ്പാണു്' എന്നു ചോദിച്ചു.

വെളിൽ—(തരിച്ചെന്നാകിട്ട്) എന്നാ വിശാലത്തിൽ

എന്നർ കിടപ്പു വോധിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണു്

വിശാലത്തിൽ—അവധിക്കാത്തല്ല. അങ്ങനെയെ ദേഹം

ഇത രാജ്യത്തും മനസ്സു കൊണ്ടാദ്യത്തിലും ആയിക്കൊണ്ടു
 പ്പോൾ അങ്ങിനെ ചോദിച്ചപ്പോൾ ഏതാ ഉള്ളി
 വക്കീൽ അന്തർ ദാനാദാജ്യത്തിൽ കിടക്കുകയാണെന്നു
 വേതി എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞു?

വിശ്വലാഷി—എന്നാ, എനിക്കൊന്നും എന്തെങ്കിലും
 നോർ വിഷയമുള്ള പരിച്ഛിന്നങ്ങളിലും ശിക്ഷയതി,
 പത്തു പത്തും, പതിനാലു പത്തും, മറ്റു കേസുകളെ അന്തർ
 ദാനം പരിച്ഛിന്നത് മറ്റു കേസുകളെ എനിക്കും അറിയാം.

വക്കീൽ—(ചോദിച്ചിരിക്കുകയാണു്) എന്താ, ഉപപോൾ ഇ
 ദാനം പേ അന്തർ? കാര്യം വെളിച്ചം വാചാസം അന്തർ?

വിശ്വലാഷി—അതോ അങ്ങിനെ വരുന്ന കേസുകളെ മ
 കൾ മടക്കിക്കളയുന്നു എന്താണു്? കോടതിക്കുപോ
 ക്കു വേണ്ടതല്ലവല്ലോ? പക്ഷെതു പണിക്കരനെ
 കേസു പുറംഗം പത്താലും 25-ാം അനുമാനം
 അതു കഴിഞ്ഞാൽ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളതു നല്ല വധി
 വരുന്നതും ചിഹ്നിക്കാൻ ബുദ്ധി കരുതിലാ
 ണെന്നും അതുകൂടിയാൽ വാചാസം (വിശ്വലാഷിയെ
 അയ്യോ മകൾ വിവാദിനി) പത്തും പണിക്കാരുടെ
 അല്ലെ പത്താണെന്നു്? അവരുടെ വിഷയമുള്ളതി മ
 ന്നെയ മടക്കിക്കളയുന്നവെന്നാണല്ലോ കേടു്?

വക്കീൽ—വിശ്വലാഷി അതു് എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞു?

വിശ്വലാഷി—എന്നാ മലയിൽ പെട്ടെന്നു്

വക്കീൽ—ഇനി എന്തെ പ്രകടിപ്പു വേണമെന്നിട്ടു.

വിശ്വ—പ്രകടിപ്പു വേണമെന്നുവെച്ചാൽ ഇനി ഏതാ ക

ഭിന്നതകൃതവാൻ മാത്രം? ഉള്ള വണക്കമെന്നെ സ്ഥലം
വണിഞ്ഞു പൊടിതട്ടി.

വക്കീൽ—ബ്രഹ്മദിഷ്ടൻ? (ഏത പിടിച്ചുകൊണ്ട്) ഏനിക്കു
മുൻസിപ്പി ഉദ്യോഗത്തിന്നു കല്പന കിട്ടിയിരിക്കുന്നു.
ഈ ശമ്പളം 10-ാംതരം കോഴിക്കാട്ടു ഡിസ്ട്രിക്ട് മുൻ
സിഫ് കേട്ടിൽ വെണം ചാർജ് ഏറ്റുവാങ്ങുവാനെന്നു
കല്പന. അതുതന്നെയാണു റിക്കാർട്ട് കടക്കി കൊടുത്തു.

വിശ്വ—എന്നായി. അപ്പോൾ ഞാൻ ഒരു മുൻസിപ്പി
കാർജ്ജ് മാത്രം കൂടി പാവപ്പെട്ടു.

വക്കീൽ—അതുതന്നെയാണു വിശ്വവർണ്ണൻ?

വിശ്വ—ഏതു ബ്രഹ്മദിഷ്ടൻ? ഏതെന്നു കണ്ടാൽ വർണ്ണൻ
ഇതിന്നു കല്പന പണ്ടാകുമെന്നു കൽക്കുന്നു. തന്നെ
ധാരാളം പൊടിച്ചു ചേർത്തു, പിന്നെ—ഏ?

വക്കീൽ—അതെന്നും തന്നെയാണു. മറ്റൊരുവിടേ
ന്നിൽ കേൾക്കുന്നതാണു വന്നി തുലഞ്ഞതു കേട്ടി
ട്ടില്ല!

വിശ്വ—അതു് അതാണു കൊള്ളാത്താട്ടു് കേൾക്കുൻ പൊ
കുന്നവർണ്ണൻ നിന്നുവരികണം. അതിനാണു വശത
ചേർത്തു് അതെന്നു ചേർത്തു. നിന്നുവരികണം കണ്ടാ
മാളും വിചാരിച്ചിരുന്നു? അതു പറയൂ.

വക്കീൽ—ഞാൻ ഈ സ്ഥലത്തെ കുറിച്ചു വിചാരിക്കുക
അല്ല.

വിശ്വ—ഏ—നിന്നു ഏതാണു പരിചിതമെന്നു? അതു

ജാതദിനകിര്യ! പിന്നെ എന്തിനാണ് ഇവിടുത്തെ
കാരാകര വഴുതും ഭരണം പോന്നത്?

വകീൽ—പ്രശ്നവിചാരത്തിന്നു വഴുതും ഭരണം പോ
കുന്നു.

വിശ്വ—ഇത് അതല്ലകിൽ പിന്നെ എന്തു വിചാരമാണ്?

വകീൽ—ഈ വിചാരവഴി വേറെതാണ്

വിശ്വ—അതെ—പെണ്ണിമാളു സൂക്ഷ്മവിചാരമുള്ള?
ഇഷ്ടികളെ മണ്ണിനുംകൂടി തുടങ്ങിപ്പോയോ?

വകീൽ—'പിറ്റേകാഴ്ച' ആ വക വിചാരങ്ങളെന്ന്
ഒല്ല നമ്മുടെ ഇവിടെനിന്നു പോകാൻ ഈ സ്ഥല

ത്തെ എത്രയെടുക്കണമെന്നാണ് ആലോചിക്കുന്നത്

വിശ്വ—അതിനിന്നു ആലോചിക്കാനുണ്ടോ?

വകീൽ—അതുമൂലം ഇതിന് ഒരുപടി പണം ചിലവു
കൊടുക്കേണ്ടിയിട്ടില്ല!

വിശ്വ—അതുകൊണ്ട്?

വകീൽ—നമ്മുടെ ഇല്ലകിൽ ഇതു നാനാവിധമായി
പോകുമല്ലോ

വിശ്വ—വാടകക്കു കൊടുക്കണം.

വകീൽ—വാടകക്കു കൊടുത്താൽ പിന്നെ വരുമ്പോൾ
കഴിക്കാമെന്നു കരുതുകയില്ല.

വിശ്വ—കെട്ടിയുകൊണ്ട് നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലേ? പിന്നെ
എന്താ ചെയ്യാൻ കണ്ടിരിക്കുന്നത്?

വകീൽ—തന്നെയൊന്നു വില്പനയെന്നാണ്

വിശ്വ—വിശ്വയെ! ഈ ആലോചനയെന്തെന്തായത്?

വകീൽ—ഉം, എന്നാണ്?

വിശ്വ—അന്നു വാങ്ങുകയോളം ശരിയായി. വിശ്വസ്യ
നല്ല പണങ്ങളും ഏരിയ്ക്ക് ഏതെ പരത്തേ വീടും
സ്വസ്ഥതയിൽക്കൊണ്ടു കാട്ടുകൊണ്ടു. നാലുവട്ടത്താൽ ന
ന്നെല്ലാക്കൊണ്ടു വന്നു വന്നിട്ടു. കണ്ണുപുറത്തുവന്നു
പൊന്നാക്കിത്തന്നുവെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു ഫലിപ്പി
ക്കുവാൻ നല്ല കിട്ടുകയുണ്ട്. കാട്ടുകൊണ്ടുവന്നു വന്നിട്ടു ക
മ്മി തെറ്റൊന്നും കൊള്ളാം. ഇവയെല്ലാവരും ഇതിന
ല്ലെ കൊള്ളു

വശിൽ—ഏഴ്, അതിനെ വിചാരിക്കുന്നു ഇതു വി
ദാൽ ആ പണം പിറയ്ക്കുകയോ

വിശ്വ—എപ്പോഴും ഏരിയ്ക്ക് അറിയാതെ അങ്ങനെയി
ക്കു കൂട്ടിൽ പൊതുവെ മാത്രം പതിനൊന്നുവന്നിട്ടു
കൊണ്ടു ഏതൊരു കൈകൊണ്ടും അതൊക്കൾ
കൊടുക്കുന്നതുവെന്നു എപ്പോഴും കൈകൊണ്ടിരിക്കാം.

വശിൽ—(കൊപനത്തോടെ) നിശ്ചയമായി, അപരം വി
കീർത്തി പരവശൻ സൂക്ഷിപ്പിച്ചുവെന്നും, കേട്ടോ

വിശ്വ—ഇല്ലാത്തതു പറയാനല്ല സൂക്ഷിക്കുകയോ

വശിൽ—ഇപ്പോൾ ഉള്ളത് ഏതൊക്കെ? വല്ലതും പറ
യാതെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടുവരികയോ

വിശ്വ—അതാണ് പരമം. ഏതൊക്കെ? ഉപദ
വം വേണ്ട; അവിടെയെ അഗ്രത കൂടിയാല്ലോ ഇനി
കൊണ്ടു നല്ലതൊന്നു കിട്ടാത്തത് എടുക്കുകയോ. അത്
ഏതൊക്കെയാണെന്ന് കേൾക്കൂ. ഏതൊക്കെ പര
ത്താക്കല്ല കൈകൊണ്ടും അല്ലെങ്കിൽ അതാണ് വര
മോ? നിങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ വിശ്വസ്യവിശ്വരം അ

ഇൻ മരിച്ചതുകൊണ്ടല്ല എനിക്ക് ഇങ്ങനെ കഷ്ടപ്പാട് വന്നത്? പാവം—ആ “പഞ്ചവർണ്ണകിട്ടി,” ആ ഗോവിന്ദഭജനാനന്ദൻ കകൾ—അവളു പിടിപ്പാൻ ഏതെല്ലാം തരത്തിൽ വല വീശി. ആ സന്ധ്യ അപ്പി ഈ കോട്ടാളിന്റെ തലയിൽ പെടാത്തതും ആ കളിയിൽ മാത്രം സ്വലം പണിക്കുവെത്താനല്ലോ ആ വശം വല വീശിത്തുടങ്ങിയത്. “പഞ്ചവർണ്ണകിട്ടി” വന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ സ്വലം തന്നെ” ആവളിനെ പേരു കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞു. പെണ്ണിന്റെ കാൽക്കൽ കയ്യിടിച്ചു. പെണ്ണിന്റെ പേര് പെണ്ണിന്റെ പേരു വെട്ടുന്നതിൽ കിടന്നു കഴി പെണ്ണിന്റെ പിതാവോടുകൂടി ഏകദേശം അഞ്ചു ഏക്കർ സ്ഥലം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്.

ഇങ്ങനെ കാര്യം പൂർണ്ണമാക്കുവാൻ “ശേഷം” എന്നു കേരളീയർ വിശ്വസിക്കാറുള്ള ഒരു കാര്യം പേരായി. വക്കീൽ വന്നതും കാര്യം വിചാരിച്ചതും ഇതിൽ. “ഈ സ്വലം തോൽ വില്ലുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ വക്കീൽ കിട്ടാൻ കഴിയാതെ. കാര്യം ഇങ്ങനെ” എന്നു കേൾപ്പിച്ചതായാൽ ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം മതി. വിചാരിച്ച കാര്യം കേൾപ്പിച്ചതായാൽ ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം മതി. “ഈ സ്വലം തോൽ വില്ലുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ വക്കീൽ കിട്ടാൻ കഴിയാതെ. കാര്യം ഇങ്ങനെ” എന്നു കേൾപ്പിച്ചതായാൽ ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം മതി. വിചാരിച്ച കാര്യം കേൾപ്പിച്ചതായാൽ ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം മതി. “ഈ സ്വലം തോൽ വില്ലുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ വക്കീൽ കിട്ടാൻ കഴിയാതെ. കാര്യം ഇങ്ങനെ” എന്നു കേൾപ്പിച്ചതായാൽ ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം മതി. വിചാരിച്ച കാര്യം കേൾപ്പിച്ചതായാൽ ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം മതി.

“അതുകൊണ്ട്?”

“അതുകൊണ്ട്?”

“എന്നതും വന്നത്?”

ഓഗസ്റ്റ്—കരുണാകരൻ നായർ.

വകിൽ. നിങ്ങളുടെ വിട്ടുപോയി?

കരുണാകരൻ—പുറത്തുള്ളതാണ് എന്തായിരുന്നു.

വകിൽ—കരുണാകരൻ നായർക്ക് അന്ത്യമുണ്ടാകാൻ ആയിരിക്കാം, അല്ലേ?

കരുണാകരൻ. അതെ.

വകിൽ—കരുണാകരൻ നായർക്ക് 'ജന്മം' എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകം എഴുതിയിട്ടുണ്ടാകാം.

കരുണാകരൻ—(അത്ഭുതപ്പെട്ട്) ഓ! അങ്ങനെയോ? എന്താണത്?

വകിൽ—ഹരി! ഹരി! ഞാൻ ആദ്യം അറിയാത്തതിനാൽ നിങ്ങളെ വേണ്ടതുപോലെ സ്വർക്കരിക്കാൻ സാധിച്ചില്ലല്ലോ. മാത്രം ചോദിച്ചുകൊടുത്തു.

കരുണാകരൻ—അതും, വിശദമായി പറയരുതേ. എന്തിനെക്കുറിച്ചാണ് അങ്ങനെയൊരു യോഗ്യതയുള്ളത്. ഞാൻ പഴയ കരുണാകരൻനായർതന്നെ.

വകിൽ—നിങ്ങളുടെ ആഗ്രഹത്തെ കുറിച്ച് കർത്താവിനോട് അറിയിക്കുക എന്നതാണ് എന്റെ വിധത്തിലും ഇത് ആഗ്രഹിക്കുന്നത് ഇടയാക്കിയിരിക്കുന്നുവല്ലോ.

കരുണാകരൻ—ഇങ്ങനെയൊരു പുസ്തകം എഴുതിയിട്ടുണ്ടാകാം. വിശദമായി പറയരുതേ. എന്തിനെക്കുറിച്ചാണ് അങ്ങനെയൊരു യോഗ്യതയുള്ളത്. ഞാൻ പഴയ കരുണാകരൻനായർതന്നെ. 12 മണിക്കൂറോളം വരുന്നതും. കർത്താവിനോട് അറിയിക്കുക എന്നതാണ് എന്റെ വിധത്തിലും ഇത് ആഗ്രഹിക്കുന്നത് ഇടയാക്കിയിരിക്കുന്നുവല്ലോ.

വക്കീലിന്നു വലിയ സംശയങ്ങളും തുടങ്ങി “ഇദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ മവകളുടെ മക്കളായിപ്പോകുന്നതിന്നു കാരണമെന്തായി? ഏതൊക്കെയാണവർ കാര്യം തള്ളേണ്ടതിന്നു? തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതാണെന്നാലു പറഞ്ഞതു? അതിന്റെ താല്പര്യം എന്തു? കേസുനടക്കില്ലെന്നു ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന ഇദ്ദേഹം വരഞ്ഞിരിക്കുന്നു അതോ ഈ സ്ഥലത്തെപ്പറ്റി വല്ല കേസും ഉണ്ടാവാനുമാകുമെന്നോ? അതിന്നു കാരണമില്ലല്ലോ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്മതമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് പലപ്പോഴും ഇദ്ദേഹത്തിൽ വിരാമം! ചിലതു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടു കാര്യം ഏതൊക്കെയാണവർ? ഇദ്ദേഹം ഇതിനെക്കാരണമായിട്ടും കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ നോക്കൂ കണ്ടിട്ടു മതി കാര്യം ആലോചിച്ചാൽ മതി” അതുകൊണ്ടാണു് ഇങ്ങനെയൊരു വന്നതു്” എന്നു കേസുകാരൻ നാമർ പറഞ്ഞു. വക്കീൽ — “എന്തിന്നു ഭയം? ഉദ്യോഗത്തിന്നു കോഴിക്കൊണ്ടു് കൂടിയാൽ മതിയാകുമെന്നു് ഞാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചിരിക്കുന്നില്ല. ഏതൊരു കാര്യം ഏതു കാര്യമാണു് ഇപ്പോൾ ചെയ്യാവുന്നതു്?”

കരു — “ഇതു കേസുകാരനായാണു് ഇപ്പോൾ ആലോചിക്കേണ്ടതാ ഏതൊരു സംശയം ഇല്ലാത്തതു്”

വക്കീൽ — “അതു് ഏതൊന്നാവാം? കാര്യം പറയുമല്ലോ.

കരു — “വിശദമായിപ്പോന്നുകൂട്ടു വളരെ പുരാതനമായ ഒരു തട്ടുക കടംവെക്കുന്നതിന്നു് ചെയ്തിരുന്നതല്ല ഈ സ്ഥലം. കാരണവരുടെ കടത്തിന്നു് അതു് ലേലത്തിൽ വി

രണ്ടാലായി. ലേലത്തിൽ കൊണ്ടുതന്നെ ഈ സ്ഥലം പരിസ്ഥിതിയും നിങ്ങളാണെന്നു് അറിഞ്ഞു. നിങ്ങൾക്ക് ഇവിടം വിട്ടു പോകേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നും, ആകട്ടെങ്കിലും ഇത് സ്ഥലം വിറ്റാൽക്കുറിച്ചുതന്നുണ്ടെന്നും ഞാൻ ഇവിടെ വന്നപ്പോൾ കേട്ടു. അങ്ങിനെ വില്പന പക്ഷം ഏതെങ്കിലും പൂർണ്ണമായ ഒരു സ്ഥലം ഏതെങ്കിലും വാങ്ങിയാൽക്കുറിച്ചുതന്നുണ്ടെന്നും, ആ ഒരു സംഗതി കണ്ടു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഇങ്ങിനെയാണ്

പക്ഷിലേക്കു് നോക്കുന്നു അതായത് തന്റെ ഉദ്യമങ്ങൾക്കു് ഉപയോഗകരം ഉണ്ടായി. ഈ ഒരു വിട്ടു കൂടുവാൻ പാടില്ല ഇതിനോടുകൂടി കിട്ടാൻ നോക്കുകയുണ്ടാകുമെന്നു് വിചാരിച്ചു.

പക്ഷി—ഞാൻ ഈ ഗ്രാമം വില്പനക്കുറിച്ചു അറിയില്ല. വില്പന പക്ഷം ഏതെങ്കിലും ചിലവായ സംഖ്യ കിട്ടാൻ ഉണ്ടാകുമെന്നു് ലേലത്തിൽ കൊണ്ടുതന്നെ രാജ്യം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിന്നീട് വിട്ടു പോയില്ല എന്നൊരു പൊതുവെ വീടിന്റെ കൈമാറ്റം വിറ്റാൽക്കുറിച്ചു തന്നെ ഉപയോഗപ്രദമാകുന്നു. വിശദമായി ചില വകയെ പരിസ്ഥിതിക്കു് വരുത്തിയു് ഇതിനോടുകൂടി കൈമാറ്റം അധികച്ചിലവു ചെയ്യേണ്ടതായി ഇങ്ങനെയൊരു കാണാൻ ശരിയായ വില ആയതായി നോക്കപ്പെട്ട വിറ്റാൽക്കുറിച്ചു കൈമാറ്റം— ഇപ്പോൾ അടിയന്തിരസംഗതികളാണെന്നു് അറിയിച്ചിട്ടില്ല.

കുരു—നിങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ട കരണമെന്ന ഞാൻ പറയുന്നില്ല. ഒരു മാതാമി മണ്ട കമ്മികൾക്കും മോഷ്ടം പറ്റാത്ത സ്ഥിതിയിൽ ആക്കിത്തന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നു ആവശ്യപ്പെടുന്നുള്ളു.

വകീൽ—(കാച്ച് അലോചിച്ചു) ഏതാനും ഞാൻ പറഞ്ഞതായി നിങ്ങളുടെ മുഖത്തു നോക്കി പറയുവാൻ ഞാൻ മറ്റൊരുപ്രകാരം.

കുരു—എന്തിനും അതല്ലെന്ന് കാര്യം പറയാൻ യേശു മുന്നോട്ടു.

വകീൽ—നിങ്ങളുടെ സ്ഥാനം വീട്ടു വീടു എടുക്കുന്നതിൽ എറിയ വളരെ സന്തോഷമാണ് കറച്ച നായ്ക്കും നായ്ക്കു വയറും ഞാൻ വെരിച്ചുകൊള്ളാം; മേകൾ കൊണ്ടു കട്ടത്തിൽ പോയാൽ കൊണ്ടതിൽ പാതി വില എന്തെല്ലാം മെന്തുകൊണ്ടു പലതും ആക്കുവാൻ പറഞ്ഞു എന്ത വേണ്ടതും.

കുരു—അമ്പ്രാൻറെ മോഷ്ടം പൂർണ്ണ കാര്യം.

വകീൽ കറച്ച നായ്ക്കും ആലോചിച്ചിട്ട് ഒരു കുട്ടിയെക്കൂടി എടുത്തു അന്തർ ആലോചനകൾ കരുണാകരൻ നായരുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. കരുണാകരൻ തായർ അതു വായിച്ചുനോക്കി മേലോട്ടു ചോദിച്ചു “എന്ത മോശിച്ചു വേകരി നിങ്ങൾ വെറിക്കൊണ്ടാണ്” എന്നു വകീൽ പറഞ്ഞു. നായർ അതിന്നു സമ്മതിച്ചു.

“മോശി ഇല്ലിയ്ക്കും പാൽ കൈയ്ക്കൻ കല്പിയ്ക്കും പാൽ.”

പുതുമുഖ്യായം

വിവരം

നമ്മുടെ രൂപകൽ ഗോവിന്ദമനോരമൻ വിദ്യ പോ
 ത്തിട്ട് കണ്ട നാളാതപ്പോൾ അവിടത്തെ സ്ഥിതി ഏതാ
 കണന്ന് ഒരു അന്വേഷിക്കുക തന്നെ. ഗോവിന്ദമനോ
 രമൻ കറുപ്പു കടലാസായി ഒരു ദിനം പിടിച്ചുപറ്റിയിരുന്നു. ആ
 ദിനം ക്രമേണിൽ വലിയൊരു ഇല്ലാത്ത അതൃപ്തനാ
 തിൽ ഏത്തിയിരിക്കുന്നു. മാരകരായ ക്രൂരന്മാരും
 സ്വർക്കർ ചിരഞ്ജീവിയുടെ മികുൽപ്പാടുകൾ വേർതിരി
 യ്ക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നീട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നവ
 ന്നരായ പരമരും, മറ്റൊരു ദിവസം ചെല്ലുന്നതും ദിനം
 മറ്റൊരു സ്ഥിതി കൂടുതലായി വരികയാണ് ഒരു ദിവസം
 സ്വർക്കർ ഗോവിന്ദമനോരമൻ അടുത്തു ഇരിക്കുകയാ
 ന്നതും. അപ്പോൾ മനോരമൻ സ്വർക്കർ നോക്കി പര
 മരും:—സേവകൻ, അദ്ദേഹം ഇനിയും വന്നിട്ടില്ലോ അ
 ദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു കണ്ടു മരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്. അ
 ത്തവനെ ഏതെങ്കിലും ജീവൻ ഈ കൂട്ടിൽ കിട്ടുകയോ?

സ്വർക്കർ—നീകൾ അപ്പടിയെന്നും തെറ്റിപ്പടിയെന്നും,
 എന്നെങ്കിലും അതേ അവൻ തന്നെയാണല്ലോ. ഇ
 ന്നവന്റെ നാളെകാലത്തു വരാമെന്നിരിക്കട്ടെ.

ഗോവിന്ദ—ഒരു സമയം അദ്ദേഹം വിജയനഗരത്തിലേക്കു
 പോയിരിക്കുമോ? എന്നാൽ കൈയടിച്ചായി
 സ്വർക്കർ—അവൻ ലക്ഷ്മീപുരത്തിൽ വെറുപ്പിത്താൻ
 എന്തല്ലോ. സീത കണ്ടാണത്!

ഗൾ മേ - അതെ. എങ്കിലും കാര്യങ്ങളെല്ലാം കിടന്നു
നാത്തു് അവിടെയല്ലേ! ഓക്കിപ്പറഞ്ഞു താമസമാക്കി
യിട്ടു നാലു മസറല്ലേ അയിട്ടുള്ളൂ!
ഡാക്കിൻ - അപ്പട്ടിതര. അവർ ഓഗ്രശാലി എന്ന
ഇരുപ് സന്ദേശമിടപ്പെട്ടു.

ഇവർ ഇങ്ങിനെ സംസാരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഗൽ
മൻ മുകളിലേക്ക് ഓടിവന്നു് “അമ്മോർ വന്നു” എന്നു
പറഞ്ഞു. “അമ്മ കരണാകരൻ നായരോ!” എന്നു ഗോവി
ന്ദകന്ദൻ ചോദിച്ചു. — “അതേ! അമ്മോക്കരനെ” എന്നു
ഗൽ മൻ പറഞ്ഞു. ഡാക്കിൻ കേണവനും സന്ദേശ
വിട്ടു. ദേവഗം കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരവാനു് അവർ പറഞ്ഞ
പ്രകാരം ശങ്കരൻ പോയി കരണാകരൻ നായരെ കൂട്ടി
കൊണ്ടുവന്നു. കരണാകരൻ നായർ രോഗിയെക്കുറു്
അല്ലെഴും മം സൂര്യനായി നിന്നുപോയി. എല്ലാം കൊല
യും മരണവും ശേഷിച്ചുപോയു, പൊളകിണറുകൾക്കു് എ
ന്നു തോന്നാത്തകവിധം കണ്ടാൽ ചാടിപ്പോകുന്ന കണ്ണുകളും, മ
ക്കുകൾ തൊണ്ണൂറു മട്ടിപ്പിടിക്കുകയാൽ മരണാകരമായി
പറഞ്ഞു പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദന്തരികളും, മരിക്ക
ത്തങ്ങളുകൾപോലുള്ള പാണിചാരിത്തളും, തെല്ലത്തുടനോ
ക്കു് വക്കുസ്സോലവും, കണ്ടാൽ എത്ര ധീരചിത്തനായാ
ലും സൂര്യനാവരമെ ഇരിക്കുമോ?

കരണാകരൻ നായരെക്കു കണ്ണുകളിൽനിന്നു ധാര
ധാരയായി അശ്രുജലം ഒഴുകിത്തുടങ്ങി. വൃന്ദനംവിട്ടു
ത്താൽ മരണമൊഴൊലും ഉച്ചരിക്കുവാൻ നാമനങ്ങൾത
യായി. ഈ സ്ഥിതിയിൽ വിൽക്കുന്ന കരണാകരൻ നാ

യക്ക കണ്ടിട്ടു ഗോവിന്ദക്കേവൻ പറഞ്ഞു —“ആവു ഇനി ഞാൻ മരിച്ചുപോം ഏനിക്കു സഹജ്ജനനേ.”

കരുണാ—(കുട്ടിയെപ്പോലെ ചവിട്ടി) സ്നേഹിതാ! ഇങ്ങനെയാകുക പാടില്ല! ഭീനം ഈ മട്ടിലായുസ്സുവെക്കയും വിചരം സൂക്ഷ്മമായി അറിയിക്കാതെ കഴിഞ്ഞുപോകും. ഒന്നു രണ്ടു ഏഴുതുകുളിച്ച് സുഖക്കേടാണു് ഏതും മറ്റു മരല്ലേ ഏതീതിമെന്നുള്ളു? ഓ! കഷ്ടം! നിങ്ങളുടെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി കാണുമ്പോൾ ഏതൊരു ഹൃദയം തകരണം.

വ്യാകുൽ—കുറേപ്പോൾക്കിപ്പോഴൊക്കെ ഇവരൊരു ഉടമ്പു് ഇറങ്ങുകയാണു് നാൾ. നാറു വേലക്കൊഴിച്ചു കേണം പ്രയാണമല്ലെടുത്തില്ല.

കരുണാ—ഞാൻ കരളു മിഥവശമായി ഇങ്ങൊട്ടു വരണം കേണം വിചാരിച്ചു തുറന്നിട്ടു പുതിയ സ്ഥലം ഏർപ്പാടുത്തുകയാൽ അവിടേ ഒരു ഭവനക്കാരനെ വിട്ടുപോവാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടു തെരുവി. ഇടക്കു് ഒന്നു രണ്ടു സമയം മിടുത്തം ഗതത്തിലേക്കും പോവണമെന്നു ഈ സമയം സ്വ. ഞാൻ മുമ്പറിഞ്ഞിരുന്നതുമായിൽ മറ്റു മറ്റു ലിംഗം വിട്ടുപോകട്ടും ഇതിന്നു മുമ്പു ഞാൻ ഇവിടെ വരണം!

ഗോപാ—സ്നേഹിതാ! ഈ സമയത്തേക്കിപ്പോൾ നിങ്ങൾ എത്തിയില്ലേ. ഇനി ഏതൊക്കെ വേണ്ടിപ്പോ (ശബ്ദം) നന്നേക്കൂട്ടു ശബ്ദം! ഇപ്പോൾ വന്ന കാലിൽത്തന്നെ നില്ക്കുന്നതു നീ കണ്ടിയില്ല!

ഉടനെ ശബ്ദം ഒരു മധ്യമർ കേവലന്റെ അടു

കൂടെ കയറ്റിപ്പോയി. അങ്ങനെയൊരു സാഹചര്യത്തിൽ നാവികമാരെ
യോ.

കമ്മന്റർ—കിരീടം! നിങ്ങളിൽനിന്നു മുതിർന്നവർക്കു മാത്രം
യല്ല എല്ലാവർക്കും കൈവെട്ടേണ്ടതല്ല! നാം എന്തു ചെയ്യേ-
ണ്ടു സംസാരത്തിൽ സുഖഭാവത്തോടെ തോന്നി-
പ്പോകുന്ന കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി നോക്കാം. അതങ്ങനെയൊരു
തിരക്കിൽ ഇനി സാധിക്കാത്ത കാര്യം മറ്റൊരു ക

ഇപ്പോൾ കാണാം. ഇങ്ങനെയൊരു സാഹചര്യത്തിൽ
കിരീടംകൊണ്ട് അതിനെ കിരീടത്തിൽ ചാർച്ച കൊണ്ടുവ-
ന്നു ഉത്തരവാദിത്വം നൽകുക.

ഗവർണ്ണർ—എന്താണു അതിൽ പാലാസം?

അതിൽ—അതേ.

ഗവർണ്ണർ—ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യവുമില്ല.

അപ്പോൾ അപ്പോൾ അതുകൊണ്ട് കൈവെട്ടേ-
ണ്ട കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി അങ്ങനെയൊരു വാതിൽ
കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

കമ്മന്റർക്കു നോക്കൂ അങ്ങനെയൊരു കണ്ണു. അങ്ങനെയൊരു
കമ്മന്റർക്കു നോക്കൂ അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ കി-
രീടത്തിൽ കൊടുക്കേണ്ടതല്ല. അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ
കൊടുക്കേണ്ടതല്ല. അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ
കൊടുക്കേണ്ടതല്ല. അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ

കമ്മന്റർക്കു നോക്കൂ അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ
കൊടുക്കേണ്ടതല്ല. അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ
കൊടുക്കേണ്ടതല്ല. അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ
കൊടുക്കേണ്ടതല്ല. അങ്ങനെയൊരു കണ്ണിൽ

ആകാശത്തേക്കു കോണിടവെച്ചു കയറി അന്വിതികൾ
വിടിച്ചുകയറ്റി, ലക്ഷികൾക്കു മേലു വീശുകയും ചെയ്തു.
കൊണ്ടു് ഒരു പ്രയാഗ്നവുമില്ല. ഇതുകൊണ്ടു്
ലക്ഷികളുടെ കണ്വനയും പുത്തുകൾക്കെന്നും തോന്നിയി
ല്ല. ഏതെന്നതല്ല, അതുകൊണ്ടു് മുൻഗാമികൾ
സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണു്. അതുകൊണ്ടു് ഏല്ലാ അദ്ധ്യ
യങ്ങളും അതാതുകൾക്കു ഗുണങ്ങളാണു് മോക്ഷത്തിന്നു ക
യാൽ നവ പദ്ധതികൾ സന്ദർശന ജനപ്പിക്കുന്നതു് വീക്ഷ
ണകളെക്കൂടിയല്ലെന്നു് കൊണ്ടു് നവകാലിയു് കിന്നി
കളുടെ മുൻഗാമികളെന്നു കൽ കാണുവാൻകൂടും ഇതി
ക്കുണ മേലു ലക്ഷികളെന്നു ചൂണ്ടുന്ന വ്യക്തികൾ നിമ
നരേണ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവോ അതാണു് സന്ദർശനം ഏ
ന്നു വരുമെന്നു് ആ ഗുണങ്ങളിന്നു് അധിഷ്ഠാനമു
ന്നായിത്തന്നു കരുണാകർ നവകളുടെ പുരോഹിതനു പ്ര
ത്യക്ഷിച്ചിട്ടു് അതിക്കൂടി ചൂണ്ടു വാണതാൽ നമ്മുടെ വ
ണ്ണു വെച്ചുകൾ പൂണ്ണമായി.

[illegible]

[illegible][illegible]

കരം—ആ ഭാഗം സ്വരമില്ല. വിധിപ്രകാരം കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കാലങ്ങളാകയാൽ ഇപ്പോൾ വിധിപ്രകാരം കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു.

കരം—നീക്കം കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു.

കരം—ആ വിധിപ്രകാരം കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു.

കരം—വേദം കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു.

ഇവർ ഇങ്ങനെ കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു. കരം കഷ്ടാവസ്ഥ വരുത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോയിരിക്കുന്നു.

അതിനേക്കാൾ വിചാരിച്ചാൽ അവളെ വേണ്ടതുപോലെ മെതിച്ചുകൊള്ളാം.

ഗോപാലൻ—അതാൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിച്ചു പോലെയാണല്ലോ. (കുഞ്ഞാക്കുനായരോടൊന്നിച്ച് ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) എന്റെ അപേക്ഷയെ ഞാൻ തുറന്നുപറഞ്ഞു നിങ്ങൾ അതിനെ നിരസിക്കില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. (അങ്ങനെയൊക്കെ) എന്റെ പുത്രിയെ... നി. അതാൻ സ്വമി...കരി...കുന്നു.

1. ദേവദാസന്റെ ഈ വാക്ക് കേട്ടു കേൾക്കുകയുണ്ടായപ്പോൾ കുന്നംകുറുപ്പി. എന്താൽ അദ്ദേഹിനോടൊന്നും ഇതുവരെ സ്വമിചെയ്തി അനുഷ്ഠിച്ചു വന്നിരുന്ന പ്രവൃത്തിയും സുവിശ്വസിച്ചിരുന്ന വിശ്വാസവും വിചാരിച്ചപ്പോൾ വിമുഖതയും മറ്റും അദ്ദേഹിപ്പോൾ ഗോവിന്ദാചാര്യന്റെ അപ്രതീക്ഷിതമായ ഈ വാക്ക് കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം നടുങ്ങിപ്പോയി. ഈ അതിശയപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ കേൾക്കുന്നതോടെ ഇന്നെങ്കിലും ശേഷം അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

കുഞ്ഞാ—കുഞ്ഞാക്കുറുപ്പി! അങ്ങനെയൊന്നും ഇങ്ങനെ കേൾക്കരുത്. 'അതാൻ ആ കാര്യം ആഗ്രഹിക്കുകയെന്നു ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ഗോപാലൻ—നിങ്ങളെന്നാണ് ഇവിടെ പറയുന്നത്? വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാൻ കാരണമെന്തു? വിചാരിച്ചാൽ അങ്ങനെയൊന്നും വിചിത്രമായിട്ടില്ല.

കര. നാ. . സമുത്തരങ്ങൾ വിധിച്ചിട്ടുള്ള ധർമ്മത്തെ
കുലം ഏതികളിൽ ചോരകളു

എ. രാ. — സ്തോമികാ? നിങ്ങളെന്നാലേറിച്ചു ബാക്ക
വിൻ. മനുഷ്യർ കാലധർമ്മത്തെ മനുസരിച്ചു നട
ക്കേണ്ടതല്ല? സന്യാസപുത്രി അനുഷ്ഠിച്ചതെന്നു്
ഉപേക്ഷിച്ചവൻ കാണാം ദൈവഗതിയല്ല? ആതു
നങ്ങൾ വിചാരിച്ചിരുന്നതാണോ? നാം വിചാരിക്കു
കരുണയ്ക്കു സംഗതികൾ കൈമാറു നമ്മുടെയ്ക്കു
വെള്ളിപ്പം ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഒരു സഞ്ചാരിയാ
സന്യാസയോ അല്ലല്ലോ. നിങ്ങൾ ഒരു ഗൃഹസ്ത
കന്യാകിരിക്കുന്നില്ല? ഒരു ഗൃഹസ്തൻ അഭിമാന
ഗ്രാമിണി ചെന്നതല്ല? അല്ലതന്നെ ചോര, നിങ്ങൾ
ഒരു സഞ്ചാരിയല്ലാതെയാണോ ചെന്നതല്ല. ആന
ക്കുന്നതില്ലല്ലോ. ആനയ്ക്കൊക്കെ വലകുട്ടിയെ കല
കിച്ചു അടുത്തു വാചകിക്കാൻ കടപ്പെട്ടു ചോര ചെ
ന്നതല്ല? മേന്മയായാൽ കരുണിയാണെന്നു വാ
ട്ടു നടപ്പിനെ വിശ്വസിക്കുക യുദ്ധമാണോ? ഗൃഹ
സ്ഥശ്രമത്തിലിരുന്നു. കാര്യം' ധർമ്മമാകേക്കാവ
ണ്ടെടു സന്യാസി കണമെന്നല്ല മനുവാങ്ങു തുളു്
ഇങ്ങനെയല്ലാതില്ലാ. നിങ്ങൾ മുൻപാഞ്ഞ വാ
ക്ക് അടിസ്ഥാനമേ താമസ്

കര. നാ. — ഏതിലൂ ധർമ്മം അതികൂടിച്ചിരിക്കെ ചേ
ശേരിയ്ക്കു ഇതിനുമുള്ള കട്ടിമതം —

എ. രാ. — നിങ്ങളുടെ മനസ്സംബന്ധം പറയുന്നതു
കാലാതിക്രമം മനുഷ്യ ഇപ്പോഴു ഏതെങ്കിലും

അം അറിയാം. നിങ്ങൾക്കു മുമ്പത്തായിട്ട് പരം വഴി
സ്സാമിട്ടില്ലല്ലോ. എല്ലാ കട്ടികളേക്കാൾ ഒരു വിശേഷം
ഇവർക്കുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുല്ല; ആ ഭാ-
ഗം ഇരിക്കട്ടെ. പരിഭവങ്ങളെക്കൊണ്ടു വെച്ചുണ്ണുമാ-
യിരിക്കുന്ന ഏകിലും നിങ്ങളുടെ ഗ്രാമം ഒരു ഗ്രാമപ്രീ-
തമ്യത്തോടുപോലെല്ലെ കാണപ്പെടുന്നുതു! സ്നേ-
ഹിത! എനിക്ക് അധികം സംസാരിപ്പാൻ വയ്യ-
ക്കിണം അധികമിച്ചു വരുന്നു. നിങ്ങളുടെ നെസ്സുവന്നു
നെസ്സുവെക്കുവന്നു പിന്നെയും ഇരിയ്ക്കുന്ന ഒരർത്ഥം സ-
ദാ വിചിന്തയ്ക്കേണ്ട സമീപത്തുണ്ടാകേണ്ടതാണ്. മറ്റൊരു
പരമ്പരയ്ക്ക് ഭവ്യമായതായിട്ട് കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള സ്മ-
രണകാരണമിലും നിങ്ങൾ ഏതാർ ചെയ്തതായിട്ട് സമീ-
കരിക്കണം.

ഗോപിനാഥനവന്റെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ട കരുണാ-
കരന്റേതായിട്ട് ഇതിവചനവ്യതാമൃഗസന്തതി നിന്നു. പി-
ന്നീട് അദ്ദേഹം കാരോട് ഇങ്ങനെ വിചാരിച്ചു തു-
ങ്ങി. ഏതേതാർ പറയുന്നതല്ലാം ശരിയാണ് വിശി-
ഷ്ട ഈ കട്ടിയുടെ സ്ഥിതി വിചാരിക്കുമ്പോൾ അവ-
ളിൽ എനിക്ക് അത്ഭുതം കരുണയുണ്ടെന്നു. അദ്ദേഹം
കുടിച്ചാൽ പിന്നെ ഇവരുടെ കഥ എന്നായിരിക്കാം
ഞാൻ ഇവിടെ ഭീമത്തിൽ കിടന്നിരിക്കുന്ന കലത്തു മക്ക-
കളെത്തന്നെയും ഇവരുടെ അശ്രാന്തപരിശ്രമംകൊണ്ടുത-
ന്നതല്ല! ഈ സമയത്തു ഞാൻ ഒരു വശംപിടിക്ക-
ത്തതു കൗശല്യധർമ്മംതന്നെ! അതുതന്നെല്ലെ ഇത്തരമുള്ള
കൗശല്യധർമ്മം എന്റെ നെസ്സിൽ എങ്ങനെയിട്ടു

അ ഒരു വികാരം ജനിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ എന്തു വിധാന വിചാരിച്ചാലും സ്നേഹിതന്റെ അപേക്ഷയെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല എങ്കിലും ദൈവസങ്കല്പം” എന്നു കീഴമാനം പ്പട്ടത്തി അദ്ദേഹം മനോഹരനോക്കി “പ്രിയമിത്രമേ! ഞാൻ നിൽക്കുക പുത്രിയെ സസന്ദർഭം സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാം” എന്നു പറഞ്ഞു.

അതുകൊണ്ടുകൊണ്ടാകട്ടെ പാണിഗ്രഹണം ആദ്യം ഈ ശുഭോത്തരത്തിൽ കാലദേശാവസ്ഥയനുസരിച്ചു ഗോവിന്ദാചാര്യൻ നടത്തുകയും ചെയ്തു

—*—

ദമ്പതാദൃശ്യം

ഒരു ബന്ധനം.

കാർത്തികൻ പാണിഗ്രഹണം കഴിഞ്ഞു ഭൂനാഭി മൃഗം ഗോവിന്ദാചാര്യൻ പരമം കം പ്രാപിച്ചു. ശമസംസ്കാരം കഴിഞ്ഞതോടെ കർമ്മാകരൻ നായർ തന്നെ നോക്കിയില്ല. ഗോവിന്ദാചാര്യന്റെ കണത്താൽ ജാതിയും കർമ്മാകരൻ നായർ വളരെ വ്യസനിച്ചു. എങ്കിലും കർമ്മാകരൻ നായർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദീപം ഒരു പ്രകാശത്തിൽ അകർത്തിയെല്ലാം. ജാതിയ്ക്ക് അതു സംധികം സ്തോത്രം അർപ്പിക്കുകയും കന്യാസ്വാമിയായും, ശുശ്രൂഷണസ്സായും ദീപസം കഴിച്ചുകൂട്ടി. കർമ്മാകരൻ നായർ സ്ത്രീകളോട് ഇടപെട്ടിട്ടുള്ള പരിചയമില്ലാതെ വന്നിരിക്കുകയും ചെയ്തു. വലിയൊരു പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തെ സമീപത്തു

കുതി. പലകുതി, അടയറങ്ങൾ കയലായതു കഴിഞ്ഞതി
 കൗമാരങ്ങൾ ആ ഹൃദയം കൽക്കലം കോറക്കു വാടകക്ക
 കൊടുത്തു ഭാരമിട്ടു കലണകൾനായരും സ്വന്തം
 നല്ലിടലക്കു പൂക്കുപ്പട്ടു മുമ്പിടെ പാത്തിയൊ പാട്ടുതി
 യുമു, ഭാരൻ നായർ, ശങ്കരൻ മുരളിപാദയും കൂട്ടിക്കാ
 ബുദ്ധിയായി. ഇവർ സ്വന്തം ഹൃദയത്തിലേക്കിയാശാക്കും
 അത്യാകുഷാലത്തോടു കൂടി വിചാരിച്ചു നടത്തി. ഗോവി
 ദദേവൻ പാഞ്ഞിറങ്ങുന്നതിനാലും നടത്തിക്കൂടെ
 കൂടെയൊക്കെത്തൊക്കെ ആലോചനയും നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു
 ഈ സമയവും അതിലൊക്കെയുണ്ടായിരുന്നു. ആ
 പാലക്കാലത്തായിരുന്നു “പിറ്റേ നഗരം” അതിൽ നിന്നു വ
 ക്കിൽ പിറ്റേർ കക. മാധവയും ചാട്ടുർ കക. കവകിറ്റാ
 പൂ പാവർകളും വേറെ പാവ പ്രളയത്തിൽ വന്നിരുന്നു.
 പാവപാടികളായ ഉള്ളത്തോളം പ്രളയകളും ഉദ്യോഗ
 സ്വന്തരും എ.വരുംകു ക. പൂലാക്കും കറുക്കും നന്നായിത്തൊ
 യിരുന്നു. അവനാലെയും അറതികൾക്കും അറതിന
 റക്കും കലണകൾനായർ അനവസ്തരികളും കൊ
 ടുത്തു സന്തോഷിച്ചു. ആനന്ദത്തോളം പ്രളയത്തോ
 ളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും കറുക്കും കലണകൾനായർ
 നായാഗ്നം സൽക്കരിച്ചതുമു അവരുടെ സ്ത്രീകളെ അ
 കയും അലയവരുടെ യോഗ്യന്മാരായവരു സൽക്കരി
 ച്ചു താളത്താക്കി.

മാമതിക്കു പല പല്ലംമിതകൾക്കു കണ്ടുകിട്ട
 കനാൽ അവൾ ഉത്സാഹത്തോടെയായിരുന്നു. കൂടെ
 നെ പാട്ടു പിന്തരുന്നവരായ നീക്കം വിട്ടുകൊണ്ടും ചെന്നു.

കാലത്തിന്റെ ഭാരം അതിശയിക്കേണ്ടതുതന്നെ
യെന്നല്ലേ. ലക്ഷ്മീപുരം രാജ്യം ഭരിച്ചവന്തിന്നു “മേ
സ്തവർ” കഥാഭാഷാവിന്ദു നീങ്ങിയിട്ട് ഇപ്പോൾ രണ്ടു
സംവത്സരം ആയിട്ടുള്ള ഇതിഹാസം ആ രാജ്യത്തു
സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന മഹാമാലിന്യം ഒരു കയ്യും കണക്കി
ല്ല ഇപ്പോഴത്തെ കഥാകാരന്മാർക്കു വാർദ്ധക്യം ബാധി
ച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും ബാധിക്കാത്തതായാൽ രാജ്യവാസിക
ളുടെ സങ്കടങ്ങളെ കേൾക്കുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ല കേ
ലാസ്സു നേരക്കേണ്ടതായ കാരം “സേന്ധാധി” കാണ്മാല്ലാ.
അവർക്കുവേണ്ടി ചെയ്യപ്പെടാൻ. കൗതുകപ്രദമായൊരു
കഥയും അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ വിശ്വാസ്യതയുള്ളതായി വിളി
ച്ചിട്ടു ഏതെന്നതല്ല കോട്ടാമം വിട്ടു ബഹിഷ്കാ
നം ചെയ്യാനില്ലെന്നതന്നെ വാഗ്ദാനം. അന്നത്തെ തന്ത്രി
പരം വാരിച്ചിരുന്നതു “ഉസ്മാൻഖാൻ” എന്ന പേരുള്ള
ഒരു പട്ടാണിയായിരുന്നു. കഥാഭാഷാവിന്റെ ചെ
റുപ്പത്തിൽത്തന്നെ ഉസ്മാൻഖാൻ വയസ്സും സ്ത്രീമന്മാരിൽ
ന്നും തന്ത്രി അവർകളുടെ സ്ഥാനാഭിമാനത്തോടു കൂടി
ആ രാജ്യം ഒരു കീഴ്മേൽക്കിടത്തു. വൃദ്ധനും, മദ്യ
പാനം, മുതുകുളി, ബലാൽസംഗം, ഇവകൾക്ക് അന്ന്
ആ രാജ്യം ഒരു വിട്ടുനിലമായിരുന്നു. ഇവകൾക്കെല്ലാം
ഒരു സൂത്രധാരസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നതു പ്രകൃത്യാ സ്രീ
ജിതനായ ഉസ്മാൻഖാൻ അവർകളുടെ ഏകപുത്രനായ
“ബിഹാൻഖാൻ” ആയിരുന്നു. പുത്രസ്തേയംനിമിത്ത
മോ, ഏതോ, ഉസ്മാൻഖാൻ അതിനെ തടയുകയാൽ
രണ്ടാ ചെരിയായില്ല. മുൻപറഞ്ഞവയിൽ ഒന്നാവിട്ടു

കത്തിൽ ബീരാൻമാൻ അക്രമസംഭവിച്ചുള്ളവനായിരുന്നു. ബീരാൻമാന്റെ പ്രീതിയില്ലാത്തതാൽ അന്നു ഒരു അധിക കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുവാൻതന്നെ അതുകാരായിരുന്നു. ആദ്യകാലത്തു ചില സാധുക്കളുംബന്ധുക്കളും ഇവർക്കുവേണ്ടിയായിരുന്നെങ്കിലും ചിലർ കടംപിടി, കേട്ടിടി, എന്നു നശിച്ചുവെക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ അതുകൂടെ ബാധപ്പെട്ടു ഇടക്കുപിടിച്ചു വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞുവെല്ലാം. “വേദത്തിലാക്കിക്കൊടുക്കുക”യും “മേലുണ്ടിക്കൊടുക്കുകയും” ഇവയ്ക്കു കിടന്നുപോയി എല്ലാ ഇടക്കുപിടിച്ചു നില്ക്കുന്നപോലെ. ബീരാൻമാൻ പ്രധാനസേവകൻ മാരകത്തിൽ ധാരാളമായി ആയിട്ടു കേൾവെപ്പുണ്ടാകുക എന്ന ഒരു യോഗ്യനാണ് അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നുള്ളതാൽ അയാൾ സ്വന്തം ഒരു സാധുക്കളുംബന്ധുക്കളും ഉണ്ടാകുന്നതിൽ ഒരു ഉദ്യോഗത്തിലായിരുന്നുവെന്നും ആയിരുന്നു ബീരാൻമാന്റെ സമീപപരം മിടിച്ചുകൂട്ടൽ കേൾവെപ്പുണ്ടാകുക ഉദ്യോഗത്തെ കിട്ടിത്തുടങ്ങി. അയാൾ എല്ലാ കിടന്നും ‘ഇല്ലാത്ത പൂപ്പ’നാണ് ആ നഗരത്തിലുള്ള എല്ലാ യുദ്ധനങ്ങളും മന്ത്രിച്ചതുകൊണ്ട് അയാളാകുകയാണെന്നുവന്നു. ഇവിടെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുക എന്ന് അറിയുകയും നാടന്മാരും മേൽക്കാരായ ഉപദേശം എന്ന സംഗ്രഹമാണ് ഇവക മനോഹരം ഭൂമിസംഭവംകാണിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ അറിയുകയും സ്വപ്നംസംഭവവും സാക്ഷാത്കാര്യം നാടന്മാരായിത്തീർന്നു.

കടികളെ ബാലുക്കിൽത്തന്നെ ധരിക്കിച്ചു വേണ

കപ്പി ഉപദേശങ്ങൾ കൊടുത്തു് അവരെ നല്ലവഴിക്കു തിരിച്ചുവിടാത്തതാൽ കേരളനഗരത്തിൽ അധർമമൃഗങ്ങൾ തിങ്ങിക്കൊണ്ടുള്ളതു നിസ്സംശയമാണല്ലോ. ഒരു മുളമുളയെക്കൊണ്ടു് കരകിടന്ന നമ്മുടെ ആവശ്യം വേദവല വളയും ചരിത്രം മറ്റും ചെയ്യവതാൽ അതു് ഉപദേശഗ്രന്ഥമെന്ന ഒരു പല്ലവതന്നായിത്തീരുന്നു. മൂത്ത ഒരു മെട്ടപ്പാൽ മെട്ടുന്ന തുല്യം നേത്താദിഗ്രന്ഥത്തിലുപരിണാമം വിശദമാക്കി. അവിടെ സമഗ്രഗ്രന്ഥാവിവിധത സംക്ഷേപം ഇല്ലാതെ കരുണാകരൻ നായർ അവിടുള്ള നക്ഷത്രാമിതങ്ങൾ പരിണയിച്ചതു് നക്ഷത്രകലാപരമായ വിചാരിച്ചവയായി പശ്ചാത്യീകരത്തോടു തുല്യം മറ്റും അവരുടെ ചാരിത്രംഗത്തിന്നു തോന്നുവാവില്ലെന്നു നായർ ചിന്താമണ്ഡിതനായി. അതിന്നു സമാനഗ്രന്ഥങ്ങൾ കാണാത്തതു് ദുഃഖമെന്നു് കേൾക്കപ്പെട്ടു. ഇതു തന്നെ ചിന്തിച്ച പരമകരുണാപ്രസന്നിതനായ ഒരു കപ്പൽ 'അയ്യപ്പകുമാരൻ' എന്ന പേരിൽ പല അവിചിതവർഷങ്ങൾ കിണറുകൾക്കുണ്ടായി ഹൃദയവിട്ടതിന്നു കെട്ടുന്നതിനായിച്ചുണ്ടു ചിട്ടികിട്ടുവൻപോകുന്ന' ഇവക കഴുപ്പത്തിൽപ്പെട്ട കരുണാകരൻനായർ ഉഴലുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം ഭാരതീയരിച്ചുകൊണ്ടു് നോക്കി ഇന്നു താൻ ചില സമയം അറക്കുന്നതിന്നു തോന്നുമ്പോൾ കേരളം കാണുവൻ വേദവലവലയും തിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഒരു സമയം വന്നപ്പോൾ കരയ്ക്കു വേദകിട്ടുവാൻ ഏതൊരു വേദം. അവിടുത്തെ സന്ധ്യകളെ കണ്ടുതന്നാത്തു കാ

കണ്ണൻ— ഇതാണത്രെ വനമംഗലമു കളിക്കുന്ന മ
 ഈകളി! എന്നു കളണാകൾ നായരോടു പറഞ്ഞു. കള
 ണാകൾ നായർ കണ്ടു സമാധാനം പറയാൻ ഇരിക്ക
 യതു കണ്ടു,

മോരി. ഏന്തോ, മോദാകാഴ്ച? ഞാൻ പറഞ്ഞതു കേ
 ടിക്കുന്നുണ്ടോ?

കളണാകൾ നായർ— മഹാ കേ. കേട്ടു

മോരി— വിന്നൊരു, കണ്ടു പറയാൻ ഇരിക്കുന്നതു?

കളണാകൾ നായർ— ഇന്നതന്നെ പോകേണ്ട? ? ?
 കളയാൻ പോക!

മോരി— എന്തു വേദാ? ? ? നായർ പറയുന്ന , നായർ
 മഹാകാഴ്ച ഇന്നെ പറഞ്ഞു ഉറപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു
 കളണാകൾ നായർ— (പോയി പോകുന്നു) കേട്ടു ഉറപ്പിച്ചി
 ട്ടതന്നെ അറിയാൻ കിട്ടിയ ഒരു വെളിച്ചത്തു
 ഏകദേശം സമാനിച്ചു.

മോരി— ഉം ഏന്തോ, പറയാൻ ഇരിക്കുന്ന കളണാ
 ഞാൻ വേദാവിളക്കു കാണു പ്രകാശം ഉൾ
 വേദാവിളക്കു ?

കളണാകൾ നായർ മോരി— അധികമാനും വെ
 ദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു
 മോരി— ഇന്നെ പറഞ്ഞു പറയാൻ വേദാവിളക്കു
 കേട്ടു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു
 മോരി— ഇന്നെ പറഞ്ഞു പറയാൻ വേദാവിളക്കു
 കേട്ടു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു
 മോരി— ഇന്നെ പറഞ്ഞു പറയാൻ വേദാവിളക്കു
 കേട്ടു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു വേദാവിളക്കു

ഇതുവരേയും അതുതവണകിൽനിന്ന് അന്ധിത്വത്തിന് വചനങ്ങൾ പ്രവീക്ഷിക്കുന്ന അതി അദ്വൈതത്തിന്റെ ഇര വാങ്ങി കേട്ട സമയത്തു് ഇടിയെട്ടു കൊണ്ടു് ചവറകൾ അല്ലെന്നും സൂഷ്മമായി നിന്ദാപാതി. ആകട്ടെ അതുതന്റെ സ്വഭാവം ഒരു അതി. മുമ്പെക്കത്തവളുതായിത്തീർന്നു. കണ്ണുകൾ ചുരുക്കു. നിന്ദാപാതിയിൽനിന്നിട്ടുകൂടാതെ കറുപ്പുനൽ കരുണാകരൻനായകൻ നന്നായി ഒരു ശിശുവശ്വസത്തോടുകൂടി അവിടെനിന്നു പോവുകയും ചെയ്തു. അവളുടെ കിടപ്പുമായിൽ കടന്നു വരികൾക്ക് മറക്കുന്ന പുകുതിത്തുടങ്ങി. കരുണാകരൻനായകൻ എല്ലാം കേട്ടിത്തന്നതല്ലാതെ അതൊരു കറുപ്പിയും പരമകരുണാശിഷ്യ. അതിയുടെ മേലേ ചതുരകളിൽ നിന്ന് അദ്വൈതത്തിന്നു പാലു ശകുന്തളം തുറിച്ചുതന്നു. അതിന്നും അതിവിടെൻ പ്രകൃതിമാറ്റം കണ് എന്തെന്നിട്ടാത്ത മേൽത്തവം കോപവും വളിച്ചുതന്നു. ഇതുവരേയും എന്തൊരു അംതാശിഷ്യം പരമകരുണാശിഷ്യം ഇത്തന്നെത്താൻ ഇതിന്നു കരാവരക്കു പാവരക്കു കരണൻ. ഇദ്വൈതത്തിന് എന്തെ പെരിയുള്ള സ്തംഭം അസ്സാദിച്ചിരിക്കുമോ മേൽത വല്ലവനും വല്ല എന്തെന്നിട്ടും പാഞ്ഞു പിടിച്ചിട്ടിരിക്കുമോ അല്ല; അദ്വൈതത്തിന്നു മുമ്പുതന്നെ എന്തെ സ്തംഭമില്ല. അല്ലാൻ എന്തെ സമീകരിക്കുന്നതെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിന്നു അദ്വൈതം മറ്റൊരു പരമകരുണാശിഷ്യം ചെയ്തത് പിന്നിട് അല്ലാതെ ശാസ്ത്രത്താൽ സമീകരിച്ചു എന്നല്ലാതെ എന്തെ സ്തംഭമല്ല സമീകരിച്ചതല്ല. ഇതുവരേയും എന്തെ

ലാഭിച്ചിരുന്നു. ആദ്യകേന്ദ്ര സ്വയം കരുതലായതായ
കേ. - അതേ, അത്രമാത്രം - ഒരു നാട്ടും തടിക്കകത്തു
താണു്. അതും സ്വാധീനത്തിലായപ്പോൾ കേട്ടുകഴി
ഞ്ഞാൽ ഇവയെങ്ങി പല്ലുട്ടിത്? എന്ത് ഒരു നല്ലൂ. ക
യും! ഏകേന്ദ്ര ശിശുവിനും ഇതിന്നു ആയിപ്പോയ
പ്പോൾ ഇപ്പോൾ ഏകേന്ദ്ര ആദ്യകേന്ദ്രത്തിൽ - എന്തോ
അന്നു വരുന്നതു കരഞ്ഞുതുടങ്ങി.

കരുണാകരനായർ സ്വയം കരുണശാലിയാണെന്നു
പ്പോൾ മാത്രമേയെ വരികയോക്കുകയും കേട്ടിട്ടും അദ്ദേ
ത്തിന്നു അത്തരം കലകളെങ്കിലുമില്ല. അതുകൊണ്ട് പ
രത്തക്കത്തു സകീർത്തിക്കു വിദത്തപ്പെട്ടു അതിനാൽ
അവരിൽ കലകളിലും അകലിച്ചുപോയി എന്നതായാ
യും "പത്താറടി വീട്ടിൽ വരികയോളം" മാത്രമേയെ
പ്രതാപത്തോടുകൂടും "മാറകിയിലാസ"ത്തിൽത്തന്നെ ല
യിച്ചു കൂട്ടിയിട്ടു വരികയോളംവെ അവർ അവിടെ കി
ടന്നു് അപരകയലോടെ വേറെ മറ്റൊരു മലയ്ക്കു്

സ്നേഹിതര! നാം ഏതെന്നതിലും ഒരു കരുതലു പ്ര
വർത്തിക്കുന്നതിൽ നല്ലാ സ്നേഹം അലോചിച്ചിട്ടു വേണ്ട
താണു്. അദ്ദേഹം കേട്ടിൽ കയറ്റി വെട്ടുന്ന അഴത്തിട്ടു
പോയ്ക്കൽ അച്ഛൻ അവിടുപറ്റുവസരത്തിനായ ഒരു സാധ
സ്വയംതിരുത്തുന്നതാണു് അതിന്നു് ഉദാഹരണം മാറ
തിയിലാസതെന്നു.

[illegible][illegible]

തെത്തു്, മോതി പുഴയിലിറങ്ങി മേൽക്കഴകത്തായിട്ടു
 നൂ പാവതിയമ്മ കളി കഴിച്ചു് ഒരു കല്ലിന്മേൽ കണ്ണു
 മൂടിയെന്നു നാക്കു ചുവച്ചതുടങ്ങി. വേറെ ചില സ്ത്രീകൾ
 അവിടുമിടത്തായി മേൽക്കഴകത്തുളളതു് മോതി, ക
 റിക്കല തിരിഞ്ഞു നോക്കിത്തപ്പോൾ മുൻപാണു ആൾ ക
 റത്തു നിൽക്കുവോൾക്കു നന്നു എങ്ങിമുപോക്കു
 തുപോലെ നോന്നു. അവർ പെട്ടെന്നു ഭ്രാന്തി തിരിച്ചു ക
 ളത്തു എന്താരു ഒരു അധിപതികൾക്കും ചെല്ലുവാലെ
 അവളുടെ കണ്ണിൽ ഒരു നന്മോചമുണ്ടായി. പിന്നെ
 തന്റെ ഇരുപാശാങ്ങുളിലും നോക്കി. കളിച്ചിരുന്ന സ്ത്രീ
 കൾ കരച്ചുകൊണ്ടായി പിൽക്കണതു കഴു് അല്പം സഭാ
 യാനുകരം. കരച്ചുപോം കഴിക്കുന്നതിനർത്ഥം
 അവർ കണമുൾ കിടത്തുനോക്കി. അപ്പോൾ ആ
 ആൾ അല്പം കൂടി അടുത്തു വന്നു കരച്ചു. ക
 ളത്തു. ചെല്ലുവാം ആ ആളുടെ പാട്ടും ഗാളിയും
 കണവായിരുന്നു. മോതി വരിളിച്ചു പാവതിയമ്മയെ
 ചിരിച്ചു. അതു കേട്ടു് ആ വൃന്ദാ കണമെന്നപോലെ
 കരച്ചു. മോത്തുകളത്തു് “എന്താ! വിട്ടിച്ചുതു്!”
 എന്നു പാവതിയമ്മ ചോദിച്ചുകിട്ടു “നീങ്ങരുതെ അടുത്തു
 കണ്ടിട്ടു, ചോക്കുവായി, അതു കൊണ്ടു വിട്ടിച്ചുതാണു്”
 എന്നു അവർ ഒരു കവടവും പറഞ്ഞു. അവർ ഒരു
 വേലം ഗ്രാമത്തിലേക്കു പോകുന്നവഴി അക്കി മന്നത്തു
 തവണ തിരിഞ്ഞുനോക്കി ചിരിച്ചു ആരേയും കണ്ടാ
 രാതി. താൽ സമയത്തു കേട്ടു “തെത്തു്” അല്പം ആ
 ഗാമസമുണ്ടായി ഏകിലും വിട്ടുപോകുമെന്നു തപ്പോൾ

വേറെ ഒരു മതം ഉള്ളിൽ കടന്നുകൂടി. ഇനി പ്രഭാതം
 അന്നതു സന്തർക്കം ഇതിവിധംകൊണ്ടു!

പിന്നെ ദിവാസവും അഭയാസമെന്നു മോതി കളിക്ക
 ബോധം ആ ആൾ അവിടെ ഓടിക്കൊണ്ടു് അന്നും
 പരേതനായി പതിവുവെടി പെട്ടതിൽ എത്തിച്ചിരുന്നു.
 മോതി ആ ആളെക്കണ്ടു് അലരിയമ്പത്തേക്കൊട്ടും ആ
 ധികം അടുത്തുകൊണ്ടു് പാട്ടത്തു വേറെ ആരും ചെന്നു
 യിരുന്നുമില്ല. മോതിയുടെ ഉള്ളിൽ മെരുങ്ങാത്ത
 നവകിഷ്ടം അതൊരു നല്ലവണ്ണം ഒരു സൂക്ഷിച്ചുവെ
 കി. ആൾ ഒരു സുന്ദരപുരുഷനായിരുന്നു. ഇരുപതിൽ
 അധികം വയസ്സു കണ്ടുകയില്ല. കൈകൾക്കൊട്ടും,
 റിബഡുക്കൊട്ടും, റീബഡുക്കൊട്ടും കൂടിയ കൈകളായി
 പിന്നെത്തിച്ചിരുന്നു. കണ്ടാൽകൊണ്ടു് കൈയ്ക്കു് എത്ര
 കൾ മുട്ടിച്ചുകൊണ്ടിട്ടില്ല. പഴയ കൈകൾക്കൊട്ടും
 അന്നിന്നം. ആകാശം ഒരു വോട്ടത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീയാ
 ണെന്നു എന്നു ശക്തിയുണ്ടാകും അന്നും അതാൽ നന്നു
 ഉറപ്പു വാങ്ങുന്നതു കണ്ടു് അവർ മുറുകുകൊണ്ടു് അപ്പോ
 കഴിക്കും പാവനാത്തമു് ജഡം കഴിക്കുന്നതാണിറു. പാവനാ
 ത്തമു് എങ്ങിനെയോടുകൂടി ആൾ അപ്രകൃഷ്ടനായി. അ
 വർ ബുദ്ധ്യയെ ഹാക്കുകൊണ്ടു് പോന്നു. പിന്നീട് ബുദ്ധ്യ
 യെന്ന ദിവാസത്തേക്കു മോതി പുഴയിലേക്കുതന്നെ പോയി
 തന്നിട്ടില്ല. നാലാംദിവസം, മോതി പുഴയിൽനിന്നു വെ
 സ്താൽ മുൻകണ്ടു ആൾ അവർക്കുചിരിച്ചുകൊണ്ടു് വഴി
 യിൽ മുട്ടിയതായി. മോതി പെട്ടെന്നു നിന്നുപോയി.
 ആ മനുഷ്യനും മോതിയെത്തന്നെ മോതിക്കൊണ്ടുനി

[illegible][illegible]

மேலே! புதிதானவர்களை அழைத்து. இது நாட்டியை

[illegible]

യുദ്ധം, മനസ്സിലാക്കുകയുണ്ടായി. കിടന്നു കിടപ്പിൽനിന്നു കിടക്കത്തണിയിൽ, ഘടികാരം നോക്കിയപ്പോൾ മണി നാലായിപ്പോൽ പത്തു മിനുട്ടുണ്ട് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യം ചെയ്യാൻ ധൈര്യം ശിഥിലമായിപ്പോയി. "അതേ, ഇപ്പോൾത്തന്നെ, ഒരു നിമിഷംപോലും അമിതമായി വെളിച്ചം, വല്ലവി, ധനവും മേലാകാശത്തെയും." എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി ഒരു യുവാവ് വസുദേവചരിതം കളിയാക്കി അവിടുത്തെ പുരാണത്തെപ്പോലെ.

[illegible]

അതേ സമയം ഈ പക്കിടകൂടെ വിനോദം അതിരുകളിനപ്പുറം തന്നെ, തിരുവകുടുംബത്തിന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിനടിയിൽ

[illegible]

ആ യുവാവിനെ സന്നദ്ധിച്ചു സഹായിച്ചു. അതിനു
കൂടി ഉള്ളൊന്നു നമുക്കി. അതായത് ഗ്രാമത്തിലിരിക്കുന്ന
വിദ്യാർത്ഥിക്ക് അഭിമാനം നഷ്ടപ്പെട്ടു. അയാൾക്ക് അഭിമാനം
നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഈ സ്ഥിതിയിൽ വിദ്യാർത്ഥിക്ക് ഒരു
യുവാവിനെ നോക്കിയിരിക്കുകയും കാണാൻ സംഗതി വ
ന്നാൽ അവിടുന്ന് അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് വിചാരങ്ങൾ
നടയ്ക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അയാൾ
കൊണ്ടു കൈകൾ കൈകൾ വെട്ടിയതായ ഒരു കാര്യം അയാൾ

ഹി ആ യുവമിദാദ്? ഹിജ്ജാറാണ? ഇവിടെക്കെ
ത്തിനെ വന്നു? വന്നിട്ടു കി കാട്ടുമെന്തു? ഏന്താലോരിച്ചു.
യുവാവു സൂപ്പി, കോടിക്കുളത്ത് ഞാൻ ചെന്നുത്തി
നെ പ്രാപിച്ചു കേൾക്ക. എന്റെ നാമദികളെ വി
വിട്ട പരഞ്ഞുകാളാം. ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഭവതിയ
നെ ഭാസന നിട്ടാണു വത്തികി ജനതു. വാ സന്ദ
ബ്ധിച്ചു ചെന്നി ത സന്ദിക്കുകയാൽ എന്റെ ജന
പ്പു ഭവതിയ ക ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനെ വീണ്ടു
പോയതിനു ഞാൻ തമ്പിച്ചിട്ടു സാധിക്കുന്നില്ല. ഇ
നിക്കു മരണമുണ്ടാവാം. വീടു വരികളും ആലോചിച്ചു
കേൾക്ക. ഒരു വിധാനം പ്രവേശനം ലഭിക്കാ
ത്താൽ മടുവാൽ. ഈ കവിൽ ചാർക്കുന്ന മരണ
മോശം. ഇവി ചെന്നിട്ടു കരുണമല്ലാത്ത ഏ നി
ക്കു മരണമുണ്ടാവാംതാപി.

പാശ്വതി—(താഴെ കാണുക) ഏന്തു! ഏഴന്ന കറുത്ത
വോ യുവകൾ. വാടിക്കുളത്തിലോ? കയ്യും ലോപ്ര
വൃത്തി കേവലം കർമ്മചിതമാക്കിട്ടുള്ളതല്ലേ? പുരയ
ധർമ്മത്തിന്നു ഒരു ശുശ്രൂഷയ്ക്കു ഈ പ്രവൃത്തി ചെയ്തു
പിശ്ചാ കരുണയെന്താണു? ഇവിടെ ഒരു ഏണ
നേരം വിജയവാൻ ഞാൻ ജാതവദിക്കുന്നതല്ല. വേ
ഗം പുറത്തുക്കു വേരെയ്ക്കാക.

യുവാവ്—ജാതി എന്റെ സച്ചാപാലയുദ്ധം കരുണ
യോടുകൂടി കർമ്മവൻ. ജ്ഞാ, ഞാൻ വിന്നും അരവ
ക്കിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഭവതിയോടു മനു വാൽ സംസാ
രിച്ചതിന്റെയർത്ഥം ഇവിടെ വിട്ടുപോകുന്നതിന്നു നെ
യ്ക്കാറാണു്.

ജാതി-റിപ്പർ ഇവിടെ നല്ലതാണ്. ഏതൊരു സംസ്ഥാനത്തും കട്ടം തൊഴിലു നിലകളിലെ നിലകളുള്ള റിപ്പർ ഓ.പി.സി.യുടെ പ്രവർത്തനം കർമ്മാചാര്യർക്ക് അറിയാം.

[illegible]

വിരസഭൂതനായ നൽകത്തക്കതെ. എന്താൽ ഹതഭാഗ്യനായിരിക്കയാ ഏതിക്ക് ആ സംഭവപ്രാണമവയും അധികനേരം നിലനിൽക്കുന്നില്ല. ഉത്തരക്കണ്ണത്തിൽ ഉണക്കപ്പേരും വെക്കിപ്പോട്ടെ മനോഹരരൂപം അപ്രത്യക്ഷമാവുകയും ചെയ്യുന്നു അപ്പോഴത്തെ സങ്കടാവസ്ഥയെ ഞാൻ ആരെ അറിയിക്കുന്നു! ഹതവിധിയെ ശപിക്കത്തക്കതെ ഏതൊരു നിർവാചനമാണ് ഉള്ളത്? ഇങ്ങനെയൊന്നു ഞാൻ കാത്രി കഴിച്ചു കൂട്ടാതെ

കാമതം—(വെറുപ്പോടെ) ജീവിക്കുന്നില്ല, കാണുന്നില്ല കേൾക്കുന്നില്ല എന്ന നിങ്ങൾ സംഭാഷണം നൽകി ഇവർക്കിടയിൽ പേർക്കുതന്നെ ഏതൊരു ഉപകരണമാണ് ഉള്ളതെന്ന് ഞാൻ മിണ്ടും പണ്ടത്തുകേൾക്കുന്നു. അങ്ങനെയൊരു സംഭവമില്ലെന്നതിന്നു ഞാൻ ദൃഢമായി ഇരുപ്പറ്റുന്നില്ല അങ്ങനെയൊരു അപമാനത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നു. ഇനിയും ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതെന്താൽ അത് മരിക്കലും അധികത്തക്കതയിലായിരിക്കുന്നു.

അവർ തമ്മിൽ ഇത്രയും സംഭാഷണം നടത്തിയതിന്റെശേഷം കാര്യം ചിന്തിക്കുകയും അങ്ങനെയൊരു അവസ്ഥയിലേക്ക് പെട്ടെന്ന് അവർ കിടന്നു വെട്ടിയതിൽ വെട്ടിയപ്പോൾ അസംസ്ഥാനമായി കരം നേരം കിടന്നു. പിന്നെ എണ്ണിരിക്കാൻ ഇപ്രകാരം വിചാരിച്ചുതുടങ്ങി. ഞാൻ ഇത്രയും വലുതായൊരു കാര്യമായി കണ്ടുവരുന്നു. അപ്പോഴപ്പോൾ അപ്പോൾ ഏതൊരു അത്യാവസ്ഥയിലായിരുന്നു

നോക്കിയിരുന്നതും ആ നോട്ടങ്ങളിൽ പല ആശയങ്ങൾ സ്പർശിച്ചിരുന്നതും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ എന്റെ അടുത്തു വന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുകൂലത്തെ രുചിയും തുറന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി നിന്ദാസ്പർശമല്ല! അതോടുകൂടെ പരസ്പരം സംശയംകൊണ്ടുകൂടി എന്നു അതിജാഗ്രതയോടെ സൂക്ഷിച്ചുവരുമ്പോൾ ഇപ്രകാരം ഒരു യുവാവിനോടുകൂടി സഹവസ്യരുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാൽ എന്റെ മറ്റൊരാളിനോടും പുറകെ ജീവിക്കാനുള്ള നിശ്ചയം ഉണ്ടെന്നു. എന്നാൽ ആ യുവാവിന്റെ മുഖത്തു നോക്കി കിടന്നവരോടുകൂടി പറയുന്നതിനോ—കാഷ്ട്യംവരികെന്നില്ല. അതാവ് എന്തെ എത്രത്തോളം ദ്രോഹിയെന്നുവെക്കുമ്പോൾ ആർക്കിട്ടി ആ യുവാവ് എന്നിൽ പ്രേമം വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതാ! ആ യുവാവ്, ഇപ്പോഴും എന്റെ മുമ്പിൽ നിന്നുകൊണ്ടു കൈ നിട്ടി താമിടുന്നതുപോലെ അറങ്ങുന്നു. ഓ! എന്തൊരു ഭവം! എന്തൊരു മിനതം! മേലോട്ട് അറങ്ങുന്നതു ചെയ്യുക? ...മേൽ! മേൽ! അറങ്ങുന്നതാണു വിചാരിച്ചതല്ല? അങ്ങനെയോ? എന്തിന് ഇത്ര വക ആലോചനകൾക്ക് അവകാശമല്ല? ഭവംകൾ വെട്ടി. ഇതിനു വക ആലോചനകൾക്കു ഞാൻ അധികം കൊടുക്കയില്ല. അങ്ങനെയൊരു വലിയത് സമം അണികളാണ്.” ഇതിനെ കേൾക്കുന്ന വിചാരിച്ചു അതിരുന്നെത്ത കൈ കഴിച്ചുകൂട്ടി.

ഈ മൂന്നു ദിവസമായിട്ടു കേൾക്കി ഗുഹാ വിട്ടു പുറത്തിറങ്ങിയതല്ല. ആ യുവാവുകൾക്കു പുറത്തുനിൽ

ഞാൻ ഈ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തി സ്വർഗ്ഗസന്താനം. ഏകലോകത്തിൽനിന്നു ചിന്തയില്ലാത്തതിന്നു ഞാൻ ശക്തനാകയില്ല. കേവലം! അതെന്നു ചെയ്യുന്നി അർത്ഥം എന്തിന്നു വശംവതമാകാൻ? അതോ, അതെന്നുപോലെ പ്രവൃത്തികൾക്കുതന്നെയുള്ള നീരസമുദൃഷ്ടിയിലിരിക്കാം! അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടു മരിക്കും അർത്ഥം ഇങ്ങനെയൊക്കെ? സംശയമില്ല, കാരണം അതുതന്നെയാണ് ഏകം പലിൽ അല്ലെങ്കിലും ഒരു കോണിത്തന്നെയായിരിക്കുകയിൽ അർത്ഥം പലകുറു സമയത്തു് ഒരു കിമിത്തു നോക്കുകയെന്നിലും ചെയ്യുകയെന്നു ഇഷ്ടം! ഇനി മരിക്കത്തക്കി അല്ലെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുതന്നെല്ലെ? അതല്ലെങ്കിൽ വിചാരിച്ചുവെച്ചുപോയതോ? ആ പണയനാശിതന്നെ—അതല്ലെങ്കിൽ മനസ്സിലാ ചെയ്തൊടുത്ത ആ അന്തിമത്തിന്നു—അതോ, മിണ്ടും അതല്ലെങ്കിൽ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷമായി.

ഏകലോകം ആ യുവാവിന് ഇരട്ടിക്കുന്നതന്നു ഈ ലോകം അല്ലെങ്കിൽ മിണ്ടും പ്രകാശമുള്ളതല്ല. മലയാളത്തിൽ അതല്ലെങ്കിൽ മുമ്പിലുള്ളതല്ലെങ്കിൽ ലോകമില്ല. മുമ്പിലുള്ളതല്ലെങ്കിൽ മനോഹരതയുണ്ടാകാൻ ഇല്ലെങ്കിൽ അതിന്നു ലോകമില്ലെങ്കിൽ ലിപിയാണെന്നു ചെയ്തുകൊണ്ടും കണ്ടുവന്നിട്ടും, സമകാലത്തായ ചില പുസ്തകങ്ങളെ വരില്ല, വസ്തുതയും കണ്ടുവരി നന്നാകാത്തു വെമ്പലുള്ളതും, അർത്ഥം വളർത്തിയിൽ കണ്ടുവരിയെന്നു ആ യുവാവിന്നെന്നുണ്ടു്. അപ്രതീതിയെന്നു ഈ കാഴ്ച അന്തി

ൈ ആദ്യത്തിൽ അസംസ്കൃതമായ വിഭജനത്തിന്നു കാല
 നാശമായിത്തീർന്നു അർദ്ധാർദ്ധങ്ങളായ സ്രീകൃഷ്ണ സമര
 മായ ലക്ഷണാഭാമതാദി, അധർമ്മത്തിൽനിന്നും നിവ
 ര്ത്തിപ്പിന്നാൽ ഉത്സാഹിതരായ നേസ്സാക്കിയുടെ പ്രണ
 യശലം ഭാരതീയർക്കു കല ആദ്യപ്പെട്ട ആ കല എന്ന
 ത്തിൽ പല വിചാരവ്യവസ്ഥകളും ഹൃദയത്തിൽക്കൂടി
 പര്യയ്ക്കത്തായി അവർക്കു കലയോടെ വ്യക്തപ്പെട്ടതായി.
 കേവൽ അധർമ്മം ഉറപ്പാക്കി; താൻ ഭവ്യ കലയ്ക്കു പ
 രമാത്മംതന്നെയോ എന്നു തീച്ചപ്പെടുത്തുന്നതെന്നറ
 ത്തോടെ കൈയെടുപ്പിന്നേക്കു. അതേ, ഇവിടുവിടെ
 പ്രവേശിക്കുവെന്നു താൻ വിശദിപ്പിച്ചിരുന്ന ആ യുദ്ധ
 രഥയ്ക്കു പലതരത്തിലും ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥ. തൻ
 കണ്ടതിൽനിന്നു തികവു വരുത്തുവാൻ തീർന്നു. കേവ
 ലം വിട്ടറിയുവാൻ കഴിയാതെ, കിടന്നുവെക്കുവാൻ
 കഴിയാതെ, കിടന്നുവെക്കുവാൻ കഴിയാതെ, കിടന്നുവെക്കു
 വാനുമാകും കൂടിയാൽ അതുകൊണ്ടുതന്നെ കേവ
 ലവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. യോഗാലും, പരിവ
 രത്താലും, വൃദ്ധനായാലും, അനുകമ്പയാലും അതി
 തികഞ്ഞവയ്ക്കു കഴിയുന്ന സ്വഭാവത്തോടെ നിന്നിരിക്കു
 ന്നതായി നിന്നുവെക്കുക.

ആദ്യകാലത്തു കേവലമായിരുന്ന ലക്ഷണാലും കല
 കിടന്നുവെക്കും വഴി കണ്ടിരിക്കപ്പെട്ടവയായി ഉദ്യോഗവേ
 കയെപ്പോലെതിരിക്കുന്ന അതി അതികേരളം വരുന്നതു
 കണ്ടു യുദ്ധം ആനന്ദപ്രദമായതായി താൻ പ്രണയ
 അർത്ഥം സ്മരിച്ചുവെന്നു അധർമ്മ സ്വഭാവത്താലായി

യിക്കെ മെന്തിനും ചെയ്യുന്നതിന്നു മാത്രമേ അപ്പോൾ പ്രസ്താവമുള്ളൂ. എന്തു പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നറിയാതെ ഒരു വേദം സ്വപ്നനരം നിന്നു കട്ടയിൽ മാർച്ചി കളൻറ മോശവികാരങ്ങളെ അർത്ഥമിട്ടുകൊണ്ട് ഭൂമിപ്രകാരം ചരഞ്ഞു.

മോശി — അപ്പോൾ ഇങ്ങനെ സാഹസമാണ്! റിസർവ്വ് ഇനിയും വിവരമുണ്ടായിട്ടില്ലല്ലോ! ഞാൻ എത്ര നിശ്ചയിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടും റിസർവ്വ് കേവലം ഒരു മൃഗം എന്നല്ലാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല! ഇവ പ്രവൃത്തി ചെയ്താണു പറ്റാത്തതല്ല! പക്ഷെ കഴിയില്ലെന്നു കരുതുന്നതാണ്! വികല്പമാണിതല്ലെന്നു പ്രവൃത്തിയല്ല ഇതിന്! ഇതാ, ഇനി യം ഞാൻ ഉപദേശിക്കുന്നു വിദ്യാർത്ഥന്മാർ! ഇതിനോട് കൂടെ ഉപേക്ഷിക്കുക. - ഉപാത്താ, ഉപേക്ഷിക്കുക! ഉപേക്ഷിക്കുക! ഉപേക്ഷിക്കുക! ഇവിടെനിന്നു പോകുക.

യുവാവ് — (അപ്പോൾ) മേലേ, അടിക്കണം! ഞാനെന്നു ചെയ്താൽ അവർക്കു ഒരു നിമിഷമെങ്കിലും കറുത്തായിരിക്കുന്നതിന് ഏറിയ സാധിക്കുമല്ല ഞാൻ ചെയ്തവയെക്കൂടെ മറ്റുള്ളവർ സമാധാനിപ്പിച്ചുനോക്കി കൂടും സാധിക്കുന്നല്ല! അന്നുമുതൽ ഇങ്ങനെയൊരു വേദമില്ല! ആഗമനം എന്നെങ്കൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്താൽ പക്ഷെ ഏതാ പാതയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്ന പാതയെക്കൊണ്ടു സമാധാനം കഴിച്ചുകൂടുന്നു. അന്നുതന്നെ പാത എന്താ വേദമി ഉപേക്ഷിക്കുന്ന പാത എന്തിൽ ചെയ്തി കളന്ന ചെയ്ത അവർക്കു ഇവ

സുകുമാരൻ(അച്ഛാരി അമ്മാരി പറഞ്ഞ പോർ അമ്മി
നെന്താണ്ട്) മരണത്തിൽ കയ്യിട്ടു നാമാവശേഷം
യിമ്മിത്തം. ഏകദേശം അപ്രാധുർവ്വം മരിക്കുന്നതി
ന്നുപോലും പക്ഷം ചെലവഴിക്കാതെ ഗ്ലാനിയുടെകൊ
ണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ സാധുവിൽ കരുണയുണ്ടാവുന്നതി
ന്നു ഇതാ—താൻ വേണ്ടിയിട്ടുള്ള കാൽ പിടിച്ചുശ്ശ
യിടുന്നു. കാൽ പിടിച്ചുവരേ കടന്നു ചെല്ലേണ്ടത്.

ഇത്രയും പറഞ്ഞ് ആ സുകുമാരൻ കാരകിയുടെ കാ
ല്ല് താങ്ങുവെക്കുന്നത് അവളുച്ഛാരി, അമ്മി അമ്മ
യ്ക്ക്! അമ്മയ്ക്ക്! സാധുവെ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത്! എന്നു പറ
ഞ്ഞു കടന്നുവന്നതിനെ നീട്ടി, അമ്മയുടെ ആ നീട്ടിയ
കയ്യിനെ സുകുമാരൻ പിടിച്ചെടുത്തു ചുംബിച്ചു. ആ സമ
യത്തു ചുംബിക്കു ചെയ്യപ്പെടുന്നതിന്റെ മേൽ വ്യാപി
ച്ചുപോയവ രണ്ടുപേരും പലതരത്തിലായി. അവർ കരു
ണയുണ്ടാവാൻ നിന്നുപോയി. അല്ല കഴിഞ്ഞുപോയി. നി
ച്ചുവന്ന് ശക്തിയില്ലാത്തതി. അവർ പലതരത്തിലുള്ള
മെന്തെങ്കിലുംതരത്തിൽ ഇരുന്നു. സുകുമാരൻ അവ
ളെ അനുമാനം ചെയ്ത് ഒരു തറയിൽത്തന്നെ സ്ഥിതി
കുറപ്പിച്ചു.

ഇവർ അവിടെ ഇരുന്നതിന്റെ ശേഷം അമ്മയെ
രും ആളും കണ്ടു സാധുവിട്ടു. ചിമ്മിട്ട സുകുമാരൻ
കുറഞ്ഞു പറഞ്ഞു കേൾക്കി. അമ്മി അമ്മിനെ കേട്ടിരുന്ന്
തല്ലിക്കൊണ്ടു താഴെത്തന്നു മറുപടിയും പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. സുക
മാരന്റെ വാക്ക് അധികരിച്ചുവെമ്പേ. അവർ ര
ണ്ടുവരുന്നോ വാക്കുകളെക്കുറേയ്ക്ക് അമ്മിനെ നിറുത്തൽ

ചെയ്യുക മാത്രമേ ചെയ്തിരുന്നുള്ളൂ. ആവരണ മെമ്പർഷിപ്പ് പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതു നമുക്ക് അനുചിതവും അനാവശ്യവുമാകുന്നത് ആ സംഗതി വിട്ടു വാഗ്ദാനങ്ങൾക്ക് ശ്രദ്ധയേ ഹ്രസ്വമായിരിക്കുന്ന കരുണാകരൻ നായർക്ക് അടുത്തുവരുന്ന ഏണിമുറകുള്ളതും

അതുവരെ പ്രവൃത്തികളിൽ മുന്യതരണ അവിശ്വാസ്യമുണ്ടെന്നായിരിക്കുന്ന കരുണാകരൻ നായർ നാലഞ്ചു ദിവസമായി അദ്ദേഹം പ്രകൃതിക്ക് അല്പം ഭേദഗതികൾ കണ്ടപ്പോൾ അതിന്റെ കാരണത്തെ കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങി. അദ്ദേഹം തോട്ടത്തിലേക്ക് പോയാൽ അധികം താമസിക്കാതെ മരങ്ങൾ വരാമെന്ന് എന്താൽ മൂന്നു ദിവസങ്ങൾക്കു മുമ്പ് അദ്ദേഹം തോട്ടത്തിൽ നിന്നു മരങ്ങൾ വന്നതു പരിചിപ്തം അപരിചിപ്തം എന്നു തന്നെയല്ല, അന്ന് അദ്ദേഹം മുഖത്തിന്നു വളരെ ദുഃഖവും കണ്ണുവിടന്നു മൂന്നു ദിവസത്തേക്ക് അപ്പോഴിലേക്ക് പോയതായില്ല. ഇന്നുവളരെ നേർത്തതായ പോയി. ഇതുവരെ കിടന്നിട്ട് എഴുന്നിട്ടിട്ടില്ല. ഇതിന്നു കാരണം എന്തായിരിക്കും? ഇങ്ങിനെ കരുണാകരൻ നായർ ചിലതു ആലോചിച്ചു. എന്നിട്ടും കറസ്സുമാധാനത്തിന്നു കിടന്നതായതൊക്കെ യുക്തിയും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ അയാൾക്കു സാധിച്ചില്ല. ഒടുവിൽ അദ്ദേഹം ഉലഞ്ഞുവാനെന്നു അവസാനിൽ തോട്ടത്തിലേക്കു നടന്നുതുടങ്ങി.

ബ്രഹ്മചര്യവശ്യമാണെന്നു തീർന്നു. സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സുകുമാരന്റെയും, അന്റെ പാതിവ്രത്യധർമ്മത്തെ മിന്നിക്കാക്കുന്ന—ആ വികല്പഭാണിയുടെ പ്ര

നായസംഭാവണത്തിൽ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭാര
തിയുടേയും ഭാവി എന്നായിരിക്കും അവർ ഭാവിയെക്ക
രിച്ചുള്ള ചിന്തയെത്തല്ല. സുകദാമൻ ജീവിതശൈല
യും, അവരന്തരങ്ങളെയും അതിക്രമിച്ചു കാരുണ്യനാ
യ്ക്ക് ഭാരതിയോ, കൈൻറ ഭർത്താവിനൽ വെറുപ്പു തോന്നി
യിരിക്കുതാമു, സുകദാമന്റെ ബ്രഹ്മചര്യമുണ്ടായ
ചാടവാക്കകളിൽ ലയിച്ചിരിക്കുതാമു ഭർത്താവു തന്നെ
പിന്തുടൻവരകേണത്തു തന്നെ വിചാരിക്കുന്നില്ല അ
വതരം സംഭാവണം അതേ റീതിയിൽതന്നെ നടന്നു
കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കത്താകൽ നമ്മൾ അടുത്തുത്തു
വന്നുതന്നി രണ്ടു റീതിയെത്തന്നെ ഇത് കാര്യ അ
യാൾ പ്രത്യേകമുതലും അതാമുതലും എല്ലാം സംഭാവണ
കളും ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെട്ടുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ പി
ന്നീടണാവുന്ന പൊതുവെത്താമം എന്നു തിരിച്ചറേന്ത്
പ്രിയവരന്താകാമ, നിശ്ചയിക്കുന്ന ഉയിർച്ചകളെ
യിൽ നിശ്ചയം കൈക്കലാക്കുന്ന എന്തെങ്കിലും ഇനിയും
ചില കാര്യങ്ങൾ ഇവർക്കുണ്ടാകുന്ന നിവൃത്തിക്കുണ്ടു
ണ്ടെന്നുള്ളതുപ്രകാരമല്ലതുകൊണ്ടായിരിക്കും ഭാരതിയെ
മടുത്ത പിന്നീടണയ്ക്കുന്നതിനായി ഇളകിക്കൊണ്ടിരുന്ന
ബലികളുടെ ഇട പിടിച്ചു കൊൾ അടുത്തു വരുന്നതാ
യി കണ്ടു. അവളുടെ മൃത്യു സംഭാവണ ചിന്തയെക്ക
രിന്നും നിയമിച്ചു കൈൻറ ഭാരതാവിനൻ അടുത്തു
യ്ക്ക് ഓടി അടുത്തു ഭർത്താവു കൈൻറ ഭാരതാ പ്രവൃത്തിക
ളും സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതും വർദ്ധിക്കുവന്നു ഇ
ത്രത്താളംകൊണ്ടുതന്നെ ഈ ഭാരതാ ആൾ ഭർത്താവു

സമുദ്രം അതി നീളത്തോളം സകലരും മാനുഷിക
ന. സമുദ്രം എങ്ങനെയെങ്കിലും കണ്ടുപിടിക്കാൻ അനുഭവിക്കുന്ന
ത്? ഈ യുദ്ധത്തിൽ ഏതെങ്കിലും രാജാവായിത്തീർന്നുവെന്ന്
പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഒരു കഥയെക്കുറിച്ചാണ് ഗദ്യകൃതികളിൽ
കാണപ്പെടുന്നത്.

സ്നേഹിതരേ! കോമിതാരുടെ കണ്ണിനുള്ളിൽ
എന്തെങ്കിലും വെളിച്ചമുണ്ടോ? അല്ലെങ്കിൽ അത് എന്തെങ്കിലും
കാരണം ഗണിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ ഗദ്യകൃതികളിൽ
വെളിച്ചം ഇല്ലെന്നു വെളിപ്പെടുത്തുക.

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു കവിനകരവ.

സംവത്സരം സംവത്സരം, ഏകദേശം സംവത്സരം, സംവത്സരം
സംവത്സരം എന്നിങ്ങനെ ജനങ്ങൾക്ക് ആനന്ദപ്രദമായ
അനുഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാകാൻ പല രീതികളിലും നടന്നുവ
രുന്നുണ്ട്. ആവക ഉത്സവവിഷയത്തിന് ഏതു യുദ്ധം
വഴി അകലത്തിന് ആയാലും സംവത്സരം ആദ്യ
കൾ അടുത്തു കൂടുക പതിവുണ്ടാകുന്നു. ഏതാൽ രാത്രി
വെളിച്ചം കണ്ടുപിടിക്കുകയും, അതോ അതിനടുത്തു കൂടുകയും നടന്നുവ
രുന്നതിനാൽ അതിനടുത്തു ഉത്സവത്തെ അതിശയി
ക്കുന്ന ഒരു ഉത്സവമായി ഗണിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്.
പുറപ്പെട്ടവർ അതോ പുറം കരയിലേക്കും ഇറങ്ങിപ്പോ

കകയും മകയുത്തമപാകല മെയിൽവണ്ടി, പാസ്സി
 ഡെർ, തട്ടിന്, ലോകൻ തുടങ്ങിയുള്ള വണ്ടികളുടെ
 പോകവശവുസകത്തു ഓരോ ഏഴുവനിൽ ഉണ്ടാകുന്ന
 ആവോഷത്തിന് മേഖലാനിഷ്ഠങ്ങളായ പൂന്തരം-
 ത്തിൽവെച്ചു പാടി ഏഴുവനോ വലി പരമമുഖ് മി
 കേര വല്ല മണ്ണുണ്ടാന്ന മറ്റോ ആനന്ദൻ പകന്ന പരത
 ന്നതുണ്ടോ ഇവ വക കപ്പിപ്പു കട്ടിൽ തെതിനുമ്മത
 നെ. മിത്തുകൾ, മുഴക്കുവർ, കൃത്യ പാകൾ തുട
 ന്തി ആനന്ദകരം മകൾകൾ ഉണ്ണുവർഗ്ഗം പര
 തെന്ന ആനന്ദ കരകൾക്കു പോകുക പതിയായിട്ട്
 എന്നാൽ മെയിൽവണ്ടി കരകൾക്കു പതിയെ പാടിനടക്കു
 രായി കേൾക്കുന്നതു പൂർണ്ണ കരകൾക്കു മേഖലാപല പ
 ക്കുകാലു തുടർകാലം എന്ന് ഉണ്ണുവർ പൂർണ്ണ ഉണ്ണു
 വർഗ്ഗവും അതിൽക്കു മനസ്സെന്ത മുഴക്കുകൾ വർ
 തെത്തു.

അപ്പിപ്പുകട്ടിൽ നിന്നു ഓരോ വണ്ടികൾ പുറപ്പെട്ടു,
 തന്തിന്നു പാടിനടക്കു കരകൾക്കു മേഖലാപല പ
 സ്തേയ്ക്കിൽനിന്നു പൂർണ്ണ കരകൾക്കു മേഖലാപല കിട്ടി
 യാൽ ഉടനെ പുറത്തു കേൾക്കുന്ന ശബ്ദം കേൾക്കും.
 ആ സമയത്തു വണ്ടികളിലായും, നടന്നും, കാടിയും പാ
 സംബന്ധം ആകുലൻ പാടിനടക്കും, കേൾക്കു വാ
 തേങ്ങതിലാലു തിരിക്കിനടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സീ
 ഗിനൽ? താഴുക, പഴിതാഴുകാകൾക്കു സാക്ഷനും തുട
 ന്നു. മേഖലാപല പൂർണ്ണ കരകൾക്കു മേഖലാപല പ
 ക്കുക, ഇവക കേൾക്കുക ഏതെന്നതിന് അവർ കിട്ട

അതായത് ഫീസ്സിനു വഴിതെളിക്കാതെ വഴക്കടിക്കുക, ഇവയെ വരുമുകുടിക്ക് കൊട്ടാതെ ചോടി-പാടിക്കുന്നു. മറ്റു ചില പോട്ടർമാർ ടിക്കറു കിട്ടാതെ തിരക്കിൽപ്പെട്ടു കയ്യായ തെളിക്കാൻ 'ബുഷിം' കൂടി'നോട്ട സെ വെട്ടുകി ടിക്കറു വാങ്ങിക്കൊടുത്ത് അമ്പതോളം സംഭാവനകൾ വാങ്ങുന്നു. ചില പോലീസ്സുകാരന്മാർക്ക് ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ശുഭി അധികാരവെലിപ്പം നേടിച്ച് അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും ലാത്തുകയും മറയ്ക്കലോടുകൂടി പറ്റി കൈയും ചാർച്ച ഇല്ലാത്തതെല്ലാം ലാർച്ച ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ചില സ്ത്രീകൾ തങ്ങളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്ന പുരുഷന്മാർ ടിക്കറു വാങ്ങുവാൻ ചോടി തിരിച്ചു കൊണ്ടുയരാൻ പഠിച്ചിട്ടു നാലുപാടും നോക്കുന്നു. ചില കുട്ടികൾ വിനയപാൽ അയ്യാറുമായ് ചെട്ടിപ്പള്ളി 'ആരമ്യ' തൃക്കുണി വിവിധങ്ങളായ വഴങ്ങലും പലതരം പലഹാരങ്ങളും കണ്ട് അവയെ വാങ്ങിക്കൊടുക്കേണ്ടതിനു വാശിപിടച്ച് അയാളുടെ വസ്ത്രത്തിൽ തൂങ്ങുന്നു. ചില വിനയശുഭികൾ പലതരം പഴവരദിയും അല്ലെങ്കൾടിയും മനങ്ങളോടു വന്നു വിടുന്നു. ചിലർ ലണ്ടൻ, ബ്രെമിഷ്, ജർമ്മൻ മുതലായ പട്ടണങ്ങളെ കയ്യതെ തെളിക്കുകയ്ക്ക് മനസ്സുകൾ കൊട്ടിക്കൊടുത്തു മരവസ്സു വെക്കുന്നു. പല ഭാതിക്കര, അലക്കവയക്ക സന്ദർശകളിലും അന്യായകളിലും കശവങ്ങൾ വരുന്നതും കായ് തികൾ സംസാരിക്കുന്നതും കറുത്തുളി ആരവങ്ങളെ കണ്ടാണ് 'ആപ്പിസ്സ്' മറക്കൊലിക്കാളെന്നു.

വഴങ്ങലുടെ 'വിസിത്' കേട്ടതുടങ്ങിത്താങ്ങുകി ആ

മുഖമെല്ലാം ഇളകിപ്പോയ കടൽപ്പോലെയെ വശായി. അ
യ്യം തലയ്ക്കും മുറുകി സാരാണങ്ങളുടേപ്പിള്ളം എടുത്തും
എല്ലാവരും സ്ഥലത്തുനിന്നു നീങ്ങുന്നു. വണ്ടി തടം
കരഞ്ഞാൽ കൂടി പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ വന്നിറങ്ങുമ്പോൾ
യെങ്കിലും വണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങുന്നവരും വണ്ടി കയറുന്നവ
രെയും കിടക്ക അമ്പയറിക്കൊണ്ടു. കൂലികാരെ
ലാഭമുണ്ടാകാൻ ചിലർ വഴതിച്ചീടുകയും ചിലർ തിരി
കിടക്ക കയറുകയും ചെയ്യുന്നു. ചിലർ അയ്യം/യെങ്കി
ലെയെക്കുറിച്ചു തിരിച്ചറിയുകയും വണ്ടിയിൽ കയറുമ്പോൾ
യ്യം നിൽക്കുന്നിടത്തും അവർ കയറാൻ സ്വാധീനം
വണ്ടിയിട്ടു വരുത്താൻ ശ്രമിക്കുകയും ഒരു വിധം തെരുവടി
പ്പിടിച്ചു വണ്ടിയുടെ അടുത്തു വരാൻ അതിന്റെ അയ്യം
യെ കയറാൻ കോമ്പർട്ട്മെന്റ് എന്താണെന്നറിയാൻ
ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ചിലർ പാട്ടിന്റെ വിഷയം, എണ്ണി
പ്പും, വടികളും, അണ്ഡം തുടങ്ങിയും, ചെറുകിട്ടാട് ക
ളിയും വണ്ടിയിൽ കയറി കിടക്കുന്നിടത്തും ഇരിക്കാൻ
സ്ഥലമില്ലെന്നും സ്വന്തം കയ്യാളികൾക്ക് സ്ഥലമുണ്ടാ
കാതെ ഇരിക്കുന്നു. കിരണ്ടുവഴിയോരുകൾ കിരണ്ടു വ
ഴിയോരുകൾ വണ്ടികയറിയിട്ടു വരുത്താൻ കയ്യാളികൾ വ
ണ്ടിയിറങ്ങി വരുത്താൻ തള്ളി ഇറങ്ങുന്നു. കയ്യാളികൾ
അവർക്കുവേണ്ടി സർക്കാർ വണ്ടി വരുത്താൻ നീട്ടി വെട്ടിച്ചു
വരുത്താൻ കയ്യാളികൾ നടുക്കൽ കയ്യാളികൾ അങ്ങനെയെ
കിടക്കുന്നവരാണ്. എന്തിനെയും പറയുന്നു. ഇപ്പോൾ
യെ കയ്യാളികൾക്കുവെച്ചു സർക്കാർ കയ്യാളികൾ ഇതുവരെ
യെക്കുറിച്ച് എന്തിനെയും സംശയമില്ല.

[illegible]

അദ്ദേഹം എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സെക്കൻഡ് ക്ലസ്സ് കമ്പാർട്ട്മെന്റിൽ ചെന്നു കയറി. ആ ആൾ വണ്ടികയറുന്ന ജഡ്ജ് വറുവോടൊത്ത് അങ്ങോട്ടും മറങ്ങോട്ടും നടന്നിരുന്നവന്റെ മുമ്പാകെ ചെന്നു അന്റെ കൂട്ടുകൾക്കു മുമ്പ് ഇരിക്കുന്ന പാഞ്ഞു.

കണ്ണാമൻ — എന്തോ, മടങ്ങാം ക്ലസ്സ് മുറികിൽ കയറിയ ആ ആളെക്കുറിച്ചു അങ്ങ് കണ്ടുവെന്ന്?

കണ്ണാമൻ — ഞാൻ കണ്ടിട്ടു ആളാണോ? കേ. കൃഷ്ണ വേണാ?

കണ്ണാമൻ — എന്തോ! അങ്ങ് വല്ല കപടസ്തോത്രങ്ങളും പറഞ്ഞിട്ടിന്നാൽ കണ്ടിട്ടോ? അങ്ങിനെ പറഞ്ഞാൽ എങ്ങിനെ കണ്ടുപിടിക്കും?

കണ്ണാമൻ — ക്ലസ്സിൽനിന്നും ആ ആൾക്കൊക്കെ നല്ല അഡ്വൈസ് നൽകുകയാണിരിക്കുക. ആളെക്കണ്ടാൽ അങ്ങനെയൊരു അഭിപ്രായം ഉണ്ടാകും.

കണ്ണാമൻ — എന്തോ? അങ്ങനെയൊരു കൂട്ടം നല്ല വിദ്യാർത്ഥികൾ ആ കള്ളന്മാർ.

കണ്ണാമൻ — അങ്ങനെയൊരു കള്ളൻ കണ്ടാൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ വേണ്ട.

കണ്ണാമൻ — അങ്ങനെയോ.

കണ്ണാമൻ — കഷ്ടം! ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ കണ്ടാൽ വേണ്ട.

കണ്ണാമൻ — അതുകൊണ്ടിരിക്കട്ടെ. ഇപ്പോൾ വണ്ടികയറുന്നതു മാത്രം കണ്ടു.

കണ്ണാമൻ — അതുകൊണ്ട് നാട്ടിലുള്ള കള്ളന്മാർക്കിടയിൽ.

കണ്ണാമൻ—ഇവനെ ഇങ്ങിനെ വിട്ടുതയ്ക്കാൽ കഷ്ടമാണ്
മണാമൻ—പോകേണമെന്നാണ്. ഇനി എന്നോ ചിട്ടത്തി?
കണ്ണാമൻ—ഏകദേശം! ആലോചിച്ചാൽ വഴികിട്ടാതിരി
ക്കുകയാ! ഇങ്ങിനെയാവാമെന്നാ!

എന്നു കററാത്ത ഒരു ചെവിയിൽ ഏതോ മന്ത്രിച്ചു.
അവർക്കു പേരും കണ്ണാമൻറ ബുദ്ധിശക്തിയെ അറി
നയിച്ചു. അപ്പോൾ ഹാസ്സം ചെയ്ത് അടിയന്തര ശബ്ദം കേട്ടു.
കണ്ണാമൻ കൊടിച്ചെന്നു കൊടുപ്പി പടർത്തു മൂന്നു മൂന്നാളോ
പ്പോൾ കൊടുക്കപ്പെട്ടുവന്നു. മൂന്നു പേരും വന്നിറങ്ങി. തൽ
സമയം പ്രാസ്താവം അടിക്കുകയും വേണ്ടി വെറുപ്പെട്ടു
കയ്യും മറയ്ക്കും.

അവർ കൗതുകിതരായി കമ്പർച്ചകളിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ
കുറുപ്പിത്തന്നുകൊണ്ട് ശബ്ദം കേട്ടു. അതുകൊണ്ട്
സംഭവിച്ചിരുന്നു. കെവിടെ പിന്നെ നാലാളെങ്കിലും ആപ്പി
പ്പോൾ വെണ്ടി കൊടുത്തുകൊണ്ട് അതുകൊണ്ട് അവ
കൾ നാലാളിൽ അനേകംകൾ നിൽക്കുന്നവന്നു. അവി
ടെ വെണ്ടി നിൽക്കുന്നവർ അതിനെ തിരിച്ചുകൊടുക്കുകയും
അവർക്കു കയ്യും അവർക്കു കയ്യും ആശ്ചര്യംകൊണ്ടു. അ
വരും അവിടെ ഇറങ്ങി. മൂന്ന് അനേകംകൾക്കു കയ്യായിരുന്നു
കൊടുക്കപ്പെട്ടു. മറ്റൊരിടത്ത് ചെന്നു നോക്കി. കോൾ അല
യോടുകൂടി മൂടി പുറത്തു കിടന്നുവെള്ളത്തു കണ്ടു ചേര
ആരും ആ മറ്റൊരുള്ളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവിടെ ഒരു
വൻ കററവരോട് “നിങ്ങൾ നമ്മൾ ഇങ്ങിനെ മറ്റൊ
രിടത്ത് ചെന്നിരിക്കുമ്പോൾ അന്തർകരണം നിവർത്തിച്ച് അ
തന്നെ മറ്റൊരിടത്ത് അവിടെ എത്തിക്കൊള്ളാം” എന്നു

എന്റെ ജീവം - മരണം... ജീവം... മരണം എന്നിവയ്ക്കുള്ള അന്തരം
 അന്തരപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു വിധിയിലാണ് ഈ ലോകം നിലനിൽക്കുന്നത്.

[illegible]

നസ്സിലാക്കി. അദ്ദേഹം അമ്പരന്നപ്പോൾ, “ഇദ്ദേഹം വ
 ത്തോട്ടത്തിലെ മേലധികാരിമാണല്ലോ! ഇദ്ദേഹത്തിന് ഇ
 കൈക്കൊണ്ടാറി. ഈ കാനൂണുകൾ അദ്ദേഹം ചെയ്തു!” അ
 ദ്ദേഹം ഇക്കാര്യം മി.ഗാലിയോയിൽനിന്നും—“സകലമാ
 യിത്തുടങ്ങി. കേരളം വെളിച്ചം” എന്നു അദ്ദേഹം
 അദ്ദേഹം പറയുകയും സൂചനകൾക്കു കല്പന
 പ്രകാരം പ്രകടനം ഇറക്കി അപ്പീലിൽ കിടന്നു. വ്യാ
 ത്താലധികാരിയുടെ ചാക്കു മുറുക്കുന്നതു ചർച്ചയായ
 ന ഇടയിൽ. ആ ചർച്ചയായതിൽ കിടന്നു. അദ്ദേഹം
 കൂടി ഒരു കമ്പിളിപ്പോഷ്ടം കിട്ടി ചർച്ചയ്ക്കായി വെളി ക
 രുത്ത സമയം. ഇവയെക്കുറിച്ചു വ്യാഖ്യാനം കിടന്നു. ഉ
 ലം അറിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം കാനൂണുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കു
 ന്നു കാരണം ആ കമ്പിളിപ്പോഷ്ടിനായി വ്യക്തമാക്കി.
 ചർച്ചയ്ക്കായി കണ്ടു വെളിച്ചം. അതിലൂടെ ക്ര
 മമായി. ആ ക്രമം വിശദമാക്കുന്നതാണ്. അദ്ദേഹം
 കേരളം അറിയാവുന്നതാണ്. കേരളം കാനൂണുകൾ. വ
 ഒഴിയിൽ ചെയ്തു നടന്നു സംഭവം, ചർച്ചയ്ക്കായി വെളി ക
 ലിശോധിപ്പി ‘കേരളം കേരളം’ ഒരു കേരളം കേര
 ലത്തിലും. ഏതെങ്കിലും സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ചെയ്തു. ചർച്ച ഇ
 വക പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളവർ അവിടെ നിൽക്കുക—ഏതെ
 ലും ചർച്ച കേരളം. കേരളം നടത്തി ഏതെങ്കിലും
 കേരളം. കേരളം കേരളം. കേരളം കേരളം. ആ
 പ്ലീസ് ചെയ്തു കമ്പിളിപ്പോഷ്ടം. അവിടെ കേരളം കി
 ട്തിയതു് ഇതിനായിരുന്നു. ‘കേരളം കേരളം’ എന്നു വാ
 സ്തു് ചെയ്തു കേരളം കേരളം. കേരളം കേരളം കേരളം

മിഷൻ. മെതാസ്റ്റിഡൽ കൺസിലേറ്റർ എന്ന മാതൃക വരണമ്ബിൾ അദ്ദേഹം വെണ്ടി കരുതുകയാണു് ഉണ്ടായതു് മിഷൻ കരോളൈഡായി അദ്ദേഹത്തിന്നു കൊടുത്തതും വെണ്ടിയിട്ടകിതത്തും മറ്റേ സ്ഥലത്താകാതിരുന്ന. അപ്പോൾ ആ കമ്പാർട്ട്മെന്റിൽ അദ്ദേഹം മാതൃക ഉണ്ടായതാണു് ഇതു്. ഉദാഹരിപ്പാൻ അദ്ദേഹം കമ്പാർട്ട്മെന്റുകളെ പരിശോധിച്ചിരുന്നു. ഏതുകൊണ്ടാണു് നവമ്പ്രെസ്സി ഉണ്ടാകാൻ ആദ്യസ്റ്റാൻഡറുണ്ടായില്ല എന്നു കയറാൻ മറ്റു കമ്പിൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന കടക്കം കഴികയില്ലാത്ത ചെറിയ കമ്പാർട്ട്മെന്റിൽ നിന്നു് ഒരു ഭാഗം കൂട്ടി അതിലുള്ള അളവുകളെ ചുറ്റും അഴിയിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നു നാളെ കെട്ടിയവക്കോണ്ടിയിലെ പെട്ടിപ്പിൻ സൂക്ഷ്മ കട്ടുകൊണ്ടു സൂക്ഷ്മ സ്ഥലം സർവ്വ അധികാരം വെണ്ടിയിൽ വെണ്ടു കയറാ.

അതിനായ് അഭിമാനം സമ്പന്നമാക്കുന്നതിനായി
 മല വണ്ടി പതുക്കെ പതുക്കെ നീങ്ങിക്കൂട്ടം. മല
 കിടന്നിയിരിക്കുന്നവരെ പുറത്തു വിടാനായിട്ടു ഗെ
 യിററുകയും മറുതട്ടി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇൻസ്പെക്ടറും
 പോലീസ്സുകാരും പൊലീസിന്റേതായിരിക്കുന്നവരെ പരിചരി
 ഷിപ്പുകൾ വെക്കുവാൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ചേർന്നു
 ന്നതു കണ്ട് അവരോട് സാക്ഷ്യം, മോശം, മേയ്, മേയ്, മേയ്
 പാത്രംകൊണ്ടും ഈ കേസിലെപ്പറ്റി ചോദിച്ചതിൽ
 മറുവാൻ കരാർ സമ്മതിക്കില്ലെന്നു കണ്ടു നോക്കിയ
 ഉപയോഗ പ്രയോഗിച്ചുകൂടി. ആ സമയവിന്റെ
 വാക്കിന് അപ്പോഴും മേയ്കൊണ്ടി വെച്ചിട്ടു. ഏതാൽ നീ

പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

അവിചാരിതസംഭവം.

കുറുപ്പാത്തകാശം വിളക്കു ഞാൻ അങ്ങനെയും
 ഇങ്ങനെയും കാട്ടിയു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കൊണ്ടു നമ്മൾക്ക്
 എന്തിന് വിടേണ്ടതാണു് പാവ ദിക്കുകൾ മെ
 ന്ന പാവശിരകളും പാല വിശ്വസ്തരും ചിരിച്ചുകയും
 പൊന്നും കഷ്ട പരിചയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്
 ആ അഭിപ്രായക്കാരനാണു ഞാൻ. ൧൪ പ്രവൃത്തികൊ
 ണ്ടു ദൈവകപിചയവും കല്പിച്ചു വികാരവും സമഗ്രി
 വിഷയം സ്നേഹവും ഉപദേശക്കാരനാണു ഞാൻ വിചാ
 രിക്കുന്നു. കേവലം ഒരു പ്രേമപരിവൃക്ഷംപോലെ ആ
 മൃഗം വെള്ളിത്തൂണുകൾക്ക് ഏതുപ്രകാരം നമോണു
 മ്? ൧൫൪൦ തിരു അനുഗ്രഹിച്ച പാലത്തു ഏതൻ നമ
 ന്ന മാതിരികളും ചിത്രങ്ങളും സുഖദാമാലികളിൽ പ
 മനകൊണ്ടു ചിലവെടുത്തു നേതുകൾ പൊതുണതില്ല
 സ്നേഹത്തിനും കിരീടത്തിനും കലകളും നമുവിനു വിണ്ടു
 നെല്ലിപ്പുറത്തുതന്നെ പ്രാവശ്യം അവിടെ നടക്കുന്ന
 സമരതികൾ എന്താണെന്നു നോക്കു ചിരിക്കുന്നതെന്നു

കുറുപ്പാത്ത ഒരു മാത്രം കളകളും ഉൾക്കൊ
 ന്ന മാത്രം കളകളും ഡയർ തന്നെ കിടന്നുകൊള്ളുന്നു
 കണ്ണു കളകളെല്ലാം ഉറക്കുമ്പോഴും കളകളും
 കളകൾ തന്നെ. സമയം ഏകദേശം അല്പമാത്രം
 ടെങ്ങിരിക്കുന്നു. മാത്രം പത്തുതന്നെ കളകൾ തന്നെ

മുഖ്യ സമ്മർദ്ദംകൊണ്ടു മുമ്പിലത്തെപ്പോലെയായിത്തന്നെ ആ മഹദ്വിപ്ലവം നഗരത്തിലെ തെരുവിലിറുകയും ഇപ്പോൾ നിലനിൽക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലേക്കു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യ മതത്തിനും പാശ്ചാത്യവർത്തികൾക്കും മുമ്പാകെനിൽക്കും മറ്റും ഹിന്ദു മതത്തിന്റെയും നിരോധനം പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യയിൽ നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നവോത്ഥാനത്തിന്റെ കരിമ്പടങ്ങളിൽ അടങ്ങി നിൽക്കുന്നവരാണ് ഇവ. സമയംതന്നെ അതിലേക്കുവന്നു. പാശ്ചാത്യവർത്തികളുടെ അധീനതയിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യയിൽ നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നവോത്ഥാനത്തിന്റെ കരിമ്പടങ്ങളിൽ അടങ്ങി നിൽക്കുന്നവരാണ് ഇവ. സമയംതന്നെ അതിലേക്കുവന്നു. പാശ്ചാത്യവർത്തികളുടെ അധീനതയിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യയിൽ നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നവോത്ഥാനത്തിന്റെ കരിമ്പടങ്ങളിൽ അടങ്ങി നിൽക്കുന്നവരാണ് ഇവ. സമയംതന്നെ അതിലേക്കുവന്നു. പാശ്ചാത്യവർത്തികളുടെ അധീനതയിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

[illegible]

കൽ ഏല്പാവരം ഉറക്കരാലിലുണ്ട് അവിടെ ഇടക്കിടക്കു കോലടിശ്ശി അധികമുണ്ടാകുകയും അതുകൊണ്ട് അയാളുടെ ഗതിക്ക് ഇവ വ്യത്യസ്തം വന്നതാണ്. ഇതിനാൽ അയാൾ ഗ്രാമത്തിലെ മരംഗോര ഒരു ഗ്രാമത്തോടു ഏകദേശം വിധത്തിലകിലും സംബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ക്ലോ അംഗുലനം അവിടെ എല്പാവരുടെയും സന്തോഷം സമ്മതം അദ്ദേഹത്തിന് വോക്കറായനംഗുലനം നിശ്ചയിക്കും. അതിനാൽ അയാളെ ക്ലോ അംഗുലനം വരയാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എന്തുകൊണ്ടാണു ഇത്തരക്കാർ ഒരു വിശേഷമുണ്ട്. കറുപ്പായനങ്ങളിൽ അയാൾ പരസ്പരം ഏറ്റുഴന്നു വിചാരിച്ചിടത്തും കൂടിക്കൂടുകിലും സങ്കേതസ്ഥലങ്ങളിലും, അവർ ചിപ്പലി ചിത്തനും കുറുകിട്ടുകയും ചെയ്യുന്നതും ഇത്തരം വ്യവസ്ഥയോടു ഉപേക്ഷിച്ചും അന്ത്യർ അറിയുന്നതും അത്തരം തൃപ്തിയും ആ സങ്കേതസ്ഥലത്തു കൂടിക്കൂടുന്നതും. കൂട്ടം ചേർന്നുവരികയും അനന്യ സമരംഗുലനം പ്രാപ്തമാകുന്നു.

അയാൾ പത്തുക പത്തുക നടന്ന് ചെട്ടിച്ചു കണ്ടിത്ത അലിപ്പൻറെ അടുത്തു. കറുപ്പായനം ചെട്ടി ചെട്ടുതുകയെ നിന്നു. കൈത്ത അകം അനന്യന അങ്ങോട്ടു സംസാരിക്കുന്നതായും അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നില്ല. എല്ലാം നിശ്ശബ്ദം. ഉടനെ അയാൾ ചുറ്റിത്തൻ ചൊത്തിപ്പിടിച്ചു കയറി അന്ത്യന്റെ അടുത്തു പ്രവേശിക്കാൻ തീച്ചപ്പെട്ടതിൽ അന്ത്യനും അയാളുടെ അയാളുടെ ദൈവം കൂടാൻ കിടക്കിയിരുന്നതും.

കരൻ പ്രവൃത്തിയുടെ പരിണാമം ഏതാനിരിക്കെ
 യോഗ്യപ്പെടാൻ അയാൾ സമ്മതിച്ചു. സന്ധികളെ
 പറ്റം തളന്നു. കയ്യിനം കർലനം ബലമില്ലാത്ത
 പേശ്യം തോന്നി. ചരകളിൽക്കൂടി ജനാപന്മാരെ ചെ-
 ല്ലതന്ന കര്യവും ഏകീകൃതവും ഏതാൽ ഇതുകൊണ്ടും
 അയാളുടെ ആശയം നിറയുന്നതിനോ സാരമെന്ന
 തടയുന്നതിനോ മതിയായില്ല. അസഹ്യമായ അനർത്ഥം
 മറ്റു ഏതൊരുവരെയെങ്കിലും ഇവ സമീപിക്കരുതെന്നു
 നോക്കി ആയവനെയും. അയാൾ ചില കയറുവൻ അവി-
 മ്ലം സമീപിച്ചില്ല. യാതൊരുവരും അവില്ലാതെ ചരകി-
 യിൽ കയറുവൻ താഴെത്താഴെത്താഴെ ആയിരിക്ക-
 ണം. അയാൾക്ക് ആ ഒരു വിചാരം. തേ. നിങ്ങളുടെ
 മനസ്സെങ്കിലും ഉറപ്പായിരിക്കട്ടെ. പക്ഷെ അതേ പരമ്പര
 പിന്നീട് ഗ്രാമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ഭാഗം പരിധിയെ
 ന്ന നടത്തുന്നതിന്നു കാര്യം. തളത്തിൽ നിന്ന്
 ഉയർന്നതിലേക്കുള്ള വഴിയിൽ അല്പം തുറന്നു കിടക്കുന്നതു
 കഴി. വയറുവന്നു ഏതാ നിശ്ചയിച്ച് അതിലൂടെ അ-
 കത്തോടെ പ്രവേശിച്ചു. ആ തളത്തിൽ മണിക്കത്തിയി-
 മന്നു മറ്റു ജീവജാലങ്ങൾ വേറെ ആരെ ഉണ്ടായിര-
 ന്തില്ല. തളത്തിന്റെ കിഴക്കു അറ്റത്തായിട്ടുണ്ടു മുക-
 ലിലുള്ള കയറുവനുള്ള കോണി സ്ഥാപിച്ചിരുന്നതു്
 നിശ്ചയമായും നിശ്ചയമായും അയാൾ ആ കോണി ക-
 യറിൽ മുകളിൽചെന്നു. അവിടെയും അയാളുടെ വഴിയിൽ
 അല്പം തുറന്നു കിടന്നിരുന്നു. അതു് ഭാഗ്യംതന്നെ. അ-
 കത്തുള്ളവർ തന്നെ കാണുന്നതെന്നു വിചാരിച്ച് ഒരു

കുറ്റം ചെയ്തവർക്ക് ക്ഷമയുണ്ടോ? അതുകൊണ്ട് എന്തു ചെയ്യണം?

[illegible]

കരണി ഗാഢാഭാചനയിൽ മുഴുകിയിരുന്നതുകൊണ്ട് വാരിൽ തുറന്നു ചെല്ലുകയും ആദ്യം കേട്ടില്ല. സുകുമാരൻ (ജഗദഗുഹൻ) പേർ ഇതായിരുന്നു) മന്ദം മന്ദം ചെയ്ത് ആവളുടെ ശിശുഭാഗത്തായി കറച്ചുനോക്കി നിന്നു. അവൾ ഉറക്കുകയല്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കി. അതുകൊണ്ട് ഇനി പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതു് എന്തെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു സ്വപ്ന സമയം ആഭാചനയിൽ വെച്ചുപോയി. ജഗദഗുഹൻ കണ്ണുണ്ടാകാതെ പോയിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ആകെ, അതു വെച്ചു. അവൾ ആകെത്തന്നെയും പെട്ടെന്നു നിയമിച്ചുകൊടുക്കിൽ കരയും മന്ദപക്ഷത്തിലാവും. വേറെ, പതുക്കെ രണ്ടു കരയും പെട്ടെന്നു കേൾക്കാം. അതുപോലെ ജഗദഗുഹൻ ഇപ്പോഴത്തെ കിടപ്പുകൊണ്ടു മറന്നു് ഭാഗാഭാചനയിൽ മുതിർത്തുപോകു കരണമല്ലെന്നു. ബഹുപ്രശ്നത്താൽ അവൾ ഉച്ചി വെച്ചുനില്ക്കു. ആ സ്ഥിതിക്ക് അതു മേലു നകഭാതിക്കുണ്ടെന്നു തിരികെ. അതുകൊണ്ടു തന്നെ പൂർവ്വകാല സമധാനത്തോളമുള്ള മരണത്തെ വിചാരിച്ചിരിക്കെ, അയാളുകൾക്കു ഒരു ചുരുക്കു പുറപ്പെട്ടുപോയി. ഗാഢാഭാചനയിൽ ലയിച്ചിരുന്ന അവളു ചെന്നതുവരെ ആ ചുരുക്കു ഇത്രയും സാധിച്ചു. അവൾ പെട്ടെന്നു ഉണർന്നുനിന്നു കിടന്ന കിടപ്പിൽ ഉണർവാതെ മന്നുനോക്കി. ആരെയും കണ്ടില്ല. വാതിലടച്ചിരുന്നതു മുൻ സ്ഥിതിയിലല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടു് അവളുടെ പരിഭ്രമം കണ്ടുകിട്ടിയല്ലാത്ത പക്ഷം കിടന്നുറങ്ങുന്നതുകൊണ്ടു അവൾക്കു തന്റെ അലയലയൽ നിൽക്കുന്ന സുകുമാരനെ കണ്ടു.

സുകുമാരനെ കണ്ട അണത്തിൽ മാറതിന്നുടൻ
 മുടിവഴർ കിടക്കിയെ വിറയ്ക്കുകയും പൊട്ടുന്ന സോഖ
 യിൽനിന്നു ഏണിക്കുകയും ചെയ്തു. അമൃതന്റെ കവിർ
 തലത്തോൾ കവഞ്ചത്തോളം പൊലി ഇടുത്തുവശമായി ക
 ണ്ണകളിൽനിന്നു തീപ്പെറ്റാരി പറക്കുന്നുവോ ഏന്നു നോക്കി
 പ്പോകാം. വിറയ്ക്കുന്ന അധരത്തെ മൃതത്തലത്തിൽക്കുറ
 ബു സുകുമാരനെ നിന്ദിക്കുകയും മേലോൾ നോക്കി നിന്നു. സു
 കുമാരനോടുകൂടി മരുഭൂമിയിൽ കൂടെ അമൃതന്റെ ഭർതൃ അമൃത
 മന്ദിരം കൊണ്ടു താഴെക്കുറ ഇളക്കുകയുണ്ടായില്ല. അതോൾ
 മുൻ നിന്നിരുന്ന സ്ത്രീകളിൽത്തന്നെ നിന്നതെന്തുളള കാ
 മത്തിൽ കോവം സമീപവയ്ക്കത്തീട്ട് ഇല്ലകാരം
 വരാത്തു

മാരകി—സുകുമാര! നിങ്ങളുടെയെന്തു പറ്റാൻ പ്രവർത്തി
 യ്ക്കു? ഇതെന്തൊരു സാഹസമാണ്? നിങ്ങൾ ഇ
 വിടെ ഏങ്ങനെ പ്രവേശിച്ചു?

സുകുമാരൻ—മാരോമ്മാ! ഏകീണ് ഇവിടെക്കുള്ള പ്രവേശ
 ന്നോടും അമൃത സുകുമാരി അറവരിച്ചു കുന്നു. താ
 മക്കാരു ബുദ്ധിമുട്ടുകളേയും താഴെക്കുറത്തും കുറ
 ണ്ണാകയും ഇപ്പോൾ ഏതൊരു ഇവിടെക്കു കൊണ്ടു വ
 ന്നു വരിട്ടു. ഇനി അവകൾക്കൊന്നു ഏനിക്കാശ്രയമു
 ന്തിട്ടുള്ളൂ.

മാരകി—ഉന്നത്തോളമെത്തിയെന്തു ഇത്രഗണ്യമായ അ
 ത്തോടേ ബാഹ്യനാണു പരാമർശം? അമൃത കാ
 മത്തോളം

അത്തോളം എന്ന് ഉദ്യമിച്ച മന്ത്രയിൽ അമൃതന്റെ

മുഖപ്പെടുത്തുന്നതും, അതുകൊണ്ട് "എന്നു വരു
കൊണ്ടു മുഖപ്പെടുത്തി."

സമരങ്ങൾ—പ്രിയ! യാതൊരു കാര്യം, യാതൊരു കാര്യം എ
 യാതൊരു കാര്യം ഒരു നിശ്ചിതനാണെന്നു വിചാരിക്കുന്ന
 ഒന്നും

അറുതി - അമൃത. അമ്മയുടെ ഈ അർപ്പിപ്പവകയെ ഈ ലോചിപ്പവകയോ അതിനെ വിചാരിക്കേണ്ടതിരിക്കുന്നു. അമ്മയ്ക്കു പുറത്തു പോകാനുള്ള കഴിവും കൂടി മുട്ടിക്കിട്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നാൽ അതിൽ വിചാരിക്കുന്നത് അമ്മയ്ക്കു എന്തിൽ സ്വയംതന്നെ അതിജീവനകനായിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ കാവലകളും ഉറപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ അമ്മയുടെ ഈ വക അർപ്പിപ്പവകയ്ക്കു അതികൾ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പുറത്തു കയ്ക്കു എന്ന് കട്ടിൽ പരിണമിക്കും എന്നു തോന്നുന്നു. അമ്മയ്ക്കുവേണ്ടി വിത്തു തയ്യാറാക്കി ഇവിടം വിട്ടുപോകവിൽ. നമ്മൾ കണ്ടു പോകുകയും കിടന്നു കൂട്ടിയതാണ്.

സുകുമാരൻ—ചോദ്യം സിസ്റ്ററാകുമ്പോൾ ഇത്ര വലിയ ഒരു സംഭവത്തിനാണ് ജീവമുള്ള മനുഷ്യരെ ചേർത്ത് ഒരു വിട്ടൊഴപ്പ് കാണിക്കുന്നത്. കെ. ഭൂപാലയ്യ ഈ സുകുമാരൻ ഏതാണ് ഉറപ്പായി കരുതിക്കൊള്ളുക.

[illegible]

അ അന്താവിന്റെ പ്രാപ്തമാവയും അകലുള്ള ശക്തയും വിചാരിച്ചാമ്പാൾ സുകമരന്റെ ഈ വാക്ക് ഏറെയും പ്രവൃത്തിമാന്ത്രികാണി കോണിയത് വിശ്വസിച്ചു. ഇങ്ങനെയോട് അൻ ഇ രീതി സംഭവം നടുത്തുത്തക്കുന്ന സുപ്രസംഗമാണെന്നു വിചാരിച്ചു വിഷം പരത്തു.

അന്നി—നിങ്ങൾ ചെയ്യരുത് എന്ന് എന്ന് സമ്മതിക്കും. എങ്കിലും ആ ചെയ്യും പ്രാപ്തികളാണു സ്ഥലം ഇല്ല. അന്നാത്താലുള്ള കോളാട്ട എന്റെ ദാനം നിന്ന നിന്നിയാൽ കൊള്ളാം. നിങ്ങൾ ദയവുമാന്തി ഇതു കാര്യം സാധിച്ചിട്ടുതന്നെ സുകമരൻ— 31൮ വേതി ഇങ്ങനെ പറയുന്നതാണി എന്റെ ജീവൻ. അപ്പോഴകാണു അൻ വിചാരിച്ചു. അന്നെനിന്നു സിദ്ധിച്ചതായ ഒരു ചാമ്പര കർമ്മം ഇതുവരെ അൻ ജീവിച്ചു അകലിൽ എന്റെ കഥ എന്തായിരിക്കാണു പ്രത്യേകം പറയണമിട്ടില്ല.

അന്നി—ഇല്ല. ഇല്ല. അന്നതായ അന്നിങ്ങിട്ട നിങ്ങൾ ചാമ്പിച്ചിട്ടില്ല. അപ്പോഴകാണു എന്റെ കൈ ചാമ്പിക്കുകയല്ല ചെയ്യു? ഈ ചക ഇല്ലനം കൊണ്ടു യാതൊരു പ്രാപ്തിയുമില്ല. അൻ നിങ്ങൾക്കരുതല്ല.

എന്നു പറഞ്ഞ് അൻ വലം പ്രാപ്തിയു സുകമാകൽ നിന്നു തന്നെ അകലുള്ള വിട്ടിട്ടു അകലെക്കുറിന്നു.

സുകമരന്റെ കണ്ണിടത്തു. അൻ സകല അ

[illegible]

സുകരൻ - എന്റെ പ്രാണനാ പ്രാണനായിരിക്കുന്ന
 ഭാര്യ, അവളുടെ പേരിലുള്ള പ്രണയപരവശ്യം
 കൊണ്ടു കുറ്റക്കാരെ അ.ൻ ഇടത്തറകളിലേക്കു ചെ-
 യ്ക്കുത്ത് അതിനു കലിശക. ഈ പ്രയത്നികളെ
 കൈവഴി വെതിന്ന് അപ്രീതിയോടെ വെറുക്കുന്നതും ഉ-
 ദേശയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഇതാ ദീപം താല്പരമായിട്ടും കാ-
 ഇുന്നു. എന്റെ സകല പ്രയത്നികളും പാക്കു-
 യെ ഉദ്യോഗ വെക്കിയതുകൊണ്ടുതന്നെ കുറ്റക്കാരെ
 സ പ്രിയപ്പെട്ടവരേ! അതുകൊണ്ട് അവളെ പൊതുവെല്ലുന്ന
 വിചാരമൊക്കെ അ.ൻ കൃതജ്ഞനായി. ആ കേ-
 സര്യപാതയെക്കൊണ്ടും കിട്ടിയതേ തന്നെ. എന്നാൽ
 അതുകൊണ്ട് ഇല്ലാത്തതെന്നു ഇവിടം വിട്ടുപോകത്തക്ക
 തരത്തിലാണ്

[illegible]

കേരള സർക്കാരിന് താങ്ങു ഏറ്റെടുക്കാനാവാത്ത കര
ണാക്കണമെന്ന് വാസ്തവത്തിൽ എനിക്ക് ബോധ്യപ്പെടുന്നു.

பிரதமர் அவர்கள் தலைமையில் நடைபெற்றிருந்த இரண்டாம் நேரக் கூட்டத்தில் கருத்துரைகள் மூலம் கருத்துக்கள் தெரிவிக்கப்பட்டன.

സുകുമാരൻ : ഇല്ല ആ ഒരു സങ്കല്പാനുകൂല്യം കിട്ടാൻ
 ഒരു ഞാൻ എഴിടുകയല്ല ഭാരതി! ഭവനിയുടെ
 പ്രണയത്തിനുവേണ്ടി ഞാൻ ഏതൊരുതര സങ്കല്പ
 ഈ സ്വപ്നിച്ചു കഴിഞ്ഞു അതുപോലെത്തന്നെ ഈ
 നിലയിൽ നിൽ ഏകദേശ ജീവനെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതി
 നാംകൂടി ഞാൻ കൈയ്യാറായിരിക്കുന്നു. ഭവനിയെ ഏ
 യിൽ കരുണയുണ്ടാവാത്തപക്ഷം ഭരണം എനിക്ക്
 എത്രയും ശ്രേഷ്ഠമായ ഒരു കർമ്മശാലമാണ്. ഭവ
 നിയെ ഏകദേശ ജീവനാകട്ടെ വരുത്താകുന്നു ഭവനിയല്ല
 ഒരു എനിക്ക് ഭാരതീയ സാമ്രാജ്യത്തിൽ ഏകദേശ
 ആശ്വാസം. അതിൽ സാധിക്കാൻ ഞാൻ ഭവനിയെ സൃഷ്ട
 ിക്കുന്നു

[illegible]

[illegible]

മാതാപിതാക്കളുടെയും സുഹൃത്തുക്കളുടെയും പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടി അദ്ദേഹം പൂർണ്ണമായി സുഖപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതത്തിൽ പലതരം പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും സുഖപ്പെട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതത്തിൽ പലതരം പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും സുഖപ്പെട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതത്തിൽ പലതരം പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും സുഖപ്പെട്ടിരുന്നു.

ചാതിവൃന്തം വേണമെന്നുവെല്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഉപരികാ
കളായി ഈ കെ സിദ്ധാന്തവാദിനാ എന്നാണു മറ്റുചട്ടി
വരുന്നതെന്ന് എന്താൻ കലസ്സി പരസ്സി വേൾഡ്സ്
എന്നിങ്ങിനെ പലതും പറയുന്നതിനാൽ ഉദ്ദേശം എന്നാ
തിലൊക്കെ എന്നു ശങ്കിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അതു പ്രവൃത്തിവൃ
ന്താസംകൊണ്ടു സിദ്ധിച്ച നാമഭേദമാണെന്നാണ് എ
ന്റെ അഭിപ്രായം. ഒരു സ്ത്രീക്ക് ഒരു വരൻ എന്ന സ്ത്രീ
സമുദായത്തിന്നു വിധിച്ചിട്ടുള്ള നിരക്കാണ് ഈ നി
തമത്തിന്നു അതിഭേദമോ മതഭേദമോ കല്പിച്ചിട്ടില്ല. എ
ന്താൽ ചിലർ ഒരു അനുവൃത്തിയുടേതല്ലെന്ന് അങ്ങ
നാക്കി ചരിച്ചു വരുന്നതുകൊണ്ട് ഒരു ചിലർ ഒരുവൻ ഉപ
ത്തിയുടേതല്ലെന്ന് അങ്ങനെയെന്നു വരികയാണെന്നു പറയുന്നതി
ലിങ്ങനെ ഈ മറ്റൊരുപക്ഷത്തിലൊക്കെ പരസ്സികൾ എ
ന്നു പറയുക പറയുന്നതും ഒരു രാത്രിക്ക് ഒരു അനു
വൃത്തി എന്നു പറയുന്നതിനാൽ ആചരിച്ചു വരുന്നവർ വേ
ൾഡ്സ്കളായി എന്താൽ ഒരു വക പ്രവൃത്തികളാ
ലൊക്കെയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനാലാണെന്നു വ്യവഹാ
രിച്ചു വരുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങിനെ ഒരു മറ്റൊരു എ
ന്നു ചിലർ പറയാൻ പാടില്ലെന്നല്ല. അവരവർ ആ
ചരിച്ചു വന്നു നടക്കുന്നതും എന്നു അത്രയും പറയാൻ
പാടില്ല.

ബ്രാഹ്മണസ്മൃതികൾക്കു പാതിവ്രത്യം വേണ്ട, ഇത
മണ്ണികൾക്കു പാതവ്രത്യം തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ട ആചാര്യമില്ല,
എന്നും ഇവയൊരു തരമെല്ലാം ബ്രാഹ്മണസ്മൃതികൾക്കു
താഴെത്തന്നെ വരുന്ന സമസ്തപരമാർശവിധിമുഖ്യാനുസൃതം

ചരണമേക മൃണാലിനീയു വാദിക്കുമിവികരം ആ
വർണം ഒരു വാദനാരി സ്വീകരിക്കത്തക്കല്ല. അന്നു
ഒന്നു പ്രമർന്നികൾ മോരാനു നടുപ്പിൽ വരുത്തിയതല്ല
ഒരു മോരാനുക്കല്ലത്താണു വിചാരിക്കേണ്ടത്. ഏകദാ
ത സ്പീയും താൻത മന്താമവാഴിച്ചു അപ്പോൾ മനോവാ
കരതങ്ങളിൽ ഏതുകൊണ്ടെങ്കിലും വ്യതിചരിച്ചാൽ അ
വർണ്ണ പരിതപ്തവന്നതാണു് ഇതുകൊണ്ടു സ്പീകളിൽ
'പരിത്ര' എന്നും 'പരിത' എന്നും ഈ രണ്ടു വകുപ്പു
ഒരു മൂന്നാമതു് ഒന്നാണെന്നു വിചാരിച്ചാൽ അതില്ല
ഇതരഗുണമേകതാ ഈ കലിമുഗത്തിൽ കേവലം
കരതാഴ്ന്നു സാക്ഷിപ്പെട്ടതിനെ പരിതപ്തവന്നതല്ല എ
ന്നാണു് സൂതി പറയുന്നതു് ഈ രണ്ടു പരിത്രമോ
ആകയാൽ അതിനെ മൂന്നാമത്തു സ്പീകളെ കേവലം
ഏകികൾ എന്തല്ല പറയേണ്ടതു്

വെളിച്ചം കണ്ടപ്പോൾ ഇതു് നീയുമാ? കേവലം
നാസകരമായി വാണത്തിനു് ഉപദേശിപറയു ആവ
ശ്യമായിട്ടുള്ളതു്! ആ ദിവം പ്രകാശിപ്പു മൂലകാഴ്ചക്കണ
തു, അതാണു കാലങ്ങളിലെ പ്രമാണികളുടെ മാനുഷ
മല്ലെ കണ്ണു കാണാത്തവൻ കഴിയിൽ മാറ്റത്തു് ഒട്ടാ
അതുമാമല്ലല്ലോ അതുവാകെ ഈ സാധുസ്പീകൾ വാ
തിവൃത്തമേകത്താ എന്തിനെ അറിയു? ആർ ഉപദേശി
ക്കു? ഉപദേശാകൾക്കായി അവരെ തെരയിപ്പിപ്പി
ക്കുകയാല്ല ചെയ്തതെന്നതു്? ഈ ഉപദേശത്താൽ എ
ത്ര സ്പീകനങ്ങളാണു കണ്ണു കാണാതെ നക്കുകഴിച്ചിൽ പ
തിക്കുന്നതു് അവരെ ഉദ്ധരിപ്പിച്ചു സന്തോഷത്തിൽ നടത്തേ

[illegible]

[illegible][illegible]

ശൈലധരൻ കുറുപ്പൻകുട്ടിയുടെ നാമധർമ്മം?

2. അമ്പലമുക്ക് മനസ്സിലായ ശല്യപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. ഏ
 ന്നാൽ അപ്പോൾ അക്കാലത്ത് അവരേയും പുറത്തു കാണി
 ച്ചില്ല. കേരളം ഉപയോഗിക്കാൻ സന്നദ്ധതയിൽ തന്നെ
 തിരിച്ചറിയപ്പെടാത്തതു് അക്കാലത്തു് അക്കാലത്തു്. ചി
 ത്തിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അമ്പലമുക്ക് കേരളംകൊണ്ടു
 ഏകീകരിച്ചു. ദേശത്തിൽ നിന്നും. തന്നെയും നിന്ന
 ഒരു മനുഷ്യൻ ഇടയ്ക്കിടെ നോക്കി. അപ്പോൾ ദേശത്തി
 ലെ വാണിജ്യത്തിനായി അമ്പലമുക്ക് കേരളം പമ്പകൾ. ഏ
 തന്നെയും തന്നെയും നിന്നു കേരളം നിന്നു. അപ്പോൾ
 വിദ്യയും വിദ്യാഭ്യാസവും കേരളത്തിൽ. അക്കാലത്തു് ഇ
 വിദ്യയും സമ്പ്രദായവും കേരളം കേരളത്തിൽ നാൽക്കു
 ലിപിയിലായിത്തീർന്നു. “ഇതേതു പ്രസ്താവിക്കാൻ?”
 എന്നു ചോദിച്ചു.

അക്കരിയുപോലും കേട്ടപ്പോൾ വിദ്യയുണ്ടെന്ന്
ഒരു പ്രേരണയുണ്ടെന്നുവരിക. ഒരു വിരമിതരായ സ
കലപ്രസ്ഥാനികളും ജ്ഞാതാവിനെയും അറിയുന്നതിനും
അറിയുന്നതിനും എന്ന് അവർ വിചാരിച്ചുവെങ്കിലും ഒരു
കൈ പരിഷ്കാരം ഉണ്ടെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. വിദ്യ
പോയ കൈയ്ക്കുള്ള പ്രയത്നമെല്ലാം വീണ്ടും അവർ
വിദ്യ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

[illegible]

മേൽപ്പടി ലേക്കുനടപടം ഇല്ലാത്തവരുമായിത്തന്നെ ചേർന്നുവെക്കാനും പണയപ്പെടാനും പണയപ്പെട്ട ലോക്കുനടപടം ഇല്ലാത്തവർക്ക് തുടർച്ചയായി

ശ്രീനോട്ടം കുറിക്കുകയാണു വാക്കു പറയുന്നതിന്നു സംധി
ക്കാരെ എന്നു സഹജമല്ലേ.

കരുണാകരൻ നായർക്കു ഭാക്കിയുടെ ഈ വാക്ക് ര
ട്ടം തൃപ്തികരമായില്ല. കാര്യം നേരെ നോക്കി മിണ്ടാനു
ന്നിന്നു. പക്ഷിത നാലുപാടം നോക്കി.

കരുണാകരൻ നായർ—എന്തി? ഇവിടെ മിഥ്യ ശബ്ദ
ങ്ങൾ കേട്ടുവെല്ലോ.

പാർതി സഖസഭാവാക്കാരെ “ആപേം” എന്നു പറ
ഞ്ഞു തുറന്നിടുന്നതൊക്കെപ്പോലെയെന്നു കരുതില്ല. അവർ
കിഴക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന നോട്ടത്തിന്നു ഇളക്കം വ
ന്നില്ലെങ്കിലും നോട്ടത്തിന്നു ഇളക്കം തട്ടി അവർക്കു കഴ
ത്തിലെ തെങ്ങുകൾ ഇറുകിയതാവാകെ അന്നി ആ
സമയത്തു തോന്നു വല്ലതും ചോദിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ അ
വർക്കു താക്കോൽ കുറവായും പറയുവാൻ സാധിക്കതി
ല്ലെന്നിരുന്നു. അന്നായിരുന്നു അന്നു എല്ലാ സംഗതികളും
അറിയാനെന്നും ഉപാധത്തിൽ കരുണാകരനായെന്നു
പറയില്ലെങ്കിലും തന്നിരിക്കുന്നതെന്നും അവർക്കു ധരി
ച്ചു. എന്നാലും സ്വകാര്യം മറച്ചുവെക്കുന്നതു സംസാരി
പ്പാൻ പാടില്ലെന്ന് അവർ തീർച്ചപ്പെടുത്തി ഉടനെ
അവർക്കു തലയുയർത്തി അന്വേഷിക്കുന്ന നോക്കി. അ
ദ്ദേഹം നിശ്ചലനായി ഇല്ലെറിയിട്ടുണ്ടെന്നു അവർക്കു
ന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതിന്നു ആ സ്ഥിര
ദൃഷ്ടി അവർക്കു തുടങ്ങുന്നതാണെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന
എല്ലാ സംഗതികളും കണ്ടുപിടിക്കുന്നപോലെ അ
വർക്കു അറിയി. എന്നാലും അവർ കട്ടം പാടില്ലെന്നും ക

[illegible]

காரை: ஈழகிந்த பாடல் தொகுப்பை நூற்றுக்கணக்கான படிப்பவர்கள் பாராட்டுகிறார்கள்.

ഇപ്പോൾ പാലക്കാട് ജയിൽ വിചാര കോടതി ഇങ്ങി-
 ത്തുള്ളതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുകയും,
 അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അറസ്റ്റ് ചെയ്തവരെ വിചാര-
 കോടതിയിൽ വിളിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നാണ് അറി-
 യ്ക്കുന്നത്.

[illegible]

കേരളി—അത്രവിശേഷമാണെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ കാര്യം മുഴുവനും ഇവിടെ—ഇത് അവിളിയിൽ—കഴിഞ്ഞു വന്നതായി വന്നിരിക്കുന്നു.

ഇത്രയും പരാജയപ്പെട്ടപ്പോഴാണ് അവർക്ക് മനസ്സിൽ ദുഃഖവും കോപവും വർദ്ധിച്ചുവന്നു. അവർ വെളിച്ചം കണ്ടു കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്തതായി തോന്നുകയും ചെയ്തു. അവർക്ക് ഇത്രയും പരാജയപ്പെട്ടപ്പോഴാണ് അവർക്ക് മനസ്സിൽ ദുഃഖവും കോപവും വർദ്ധിച്ചുവന്നു.

4. ഇത്രയും പരാജയപ്പെട്ടപ്പോഴാണ് അവർക്ക് മനസ്സിൽ ദുഃഖവും കോപവും വർദ്ധിച്ചുവന്നു. അവർക്ക് ഇത്രയും പരാജയപ്പെട്ടപ്പോഴാണ് അവർക്ക് മനസ്സിൽ ദുഃഖവും കോപവും വർദ്ധിച്ചുവന്നു.

ഇനി എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക? എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക? എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക?

കേരളി—എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക? എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക? എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക?

കേരളി—എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക? എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക? എന്താണ് ഇവർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുക?

[illegible]

അരക്കി - നിങ്ങളുടെ ആ വിചാരം അസ്വസ്ഥതയിലായി പോയി.

കുടുംബകേരളം 1997-98-ൽ—ഇല്ല, ഇല്ല, സ്ത്രീകൾ അഞ്ചുതരം
 1. അദ്ധ്വാനാലക വേലക്കാരായവർ.

[illegible]

കുടുംബകരുണാ പദ്ധതി—എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാമോ?

உதாரணம்: 92-வது பத்திரம் பற்றியே வழங்குகிறது என்று.

കരുണാകരൻനായർ—കയ്യം! മെതിഷ് ഇങ്ങിനെയാ
ണല്ലോ അങ്ങിയത്ത് ഏന്റെ വാക്കുകൾക്ക് ഭര
മ്മവുമിട്ടല്ലേയോ?

ഭരമതി—എന്തു കയ്യം! പിടയ്ക്ക നിങ്ങളുടെ വാക്കിന്
എന്തർത്ഥമെന്നുള്ളത്?

കരുണാകരൻനായർ—എന്തർത്ഥമാണ് ഉണ്ടാവേണ്ടത്?
ഭരമതി—ഇവ പറഞ്ഞതിന് മുമ്പായിട്ടില്ലെന്നാണ് എ
നിക്കു അനുഭവമുണ്ട്

കരുണാകരൻനായർ—അർത്ഥമെല്ലാം അറിയ്ക്ക ഇദ്ദേഹം
അങ്ങനെ വഴിയെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊൾ.

ഇദ്ദേഹം മാക്കിയുടെ സ്ഥിതി ക്രിമകുസാഗ്രഭവം
കൊള്ളുക. ഈ വാക്കുകൾക്കു അർത്ഥം നിങ്ങൾ സ്വകര
യ്ക്കുണ്ടല്ല സൂക്ഷ്മമായി അറിയുന്നിട്ടുണ്ടോ ഇല്ലായ്ക എന്നു
അറിഞ്ഞറിയുന്നതിന്നും നിവൃത്തിയില്ലാതെ അവർ കഴ
യ്ക്കി. സേനാധിപന്മാരുടെയും മറ്റും മേൽപറഞ്ഞ തീർച്ച
കല്പനയനുസരണമുള്ള ജനങ്ങൾ അവരുടെയും പുറത്തു
നില്ക്കുന്നതിനുള്ളതല്ല. മറ്റൊരുപക്ഷം മറ്റൊരുപക്ഷത്തെ
അന്യരല്ല ഏതാണെന്നു ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും ഒരു
പാത്രം പ്രകാശിപ്പിക്കണമെന്നുണ്ട് അതാവശ്യമാണ്
അറിയ്ക്ക പറയുന്ന വാക്കുകൾ തഥാർത്ഥമായിരിക്കുകയും
അതുകൾക്ക് അർത്ഥമുള്ളതിന്റെ ശക്തി അസ്ഥാനപ്രയുക്ത
അർത്ഥം ഇല്ലാത്തതും ആണെന്നു നിശ്ചയിക്കപ്പെടാവുന്നതാ
യിരിക്കുകയും വേണം. ഇതിന് ഏന്തൊരു വാക്കാണ് ഉപ
യോഗിക്കേണ്ടത്? ഇങ്ങിനെ ഭരമതി ഭരമെന്നു വിചാരി
ച്ചിരിക്കുന്നവർ അവർക്ക് മുമ്പാകെ കണക്കിൽത്തര

നി. സ്രീകുമാര സമയോചിതംലോല പ്രവർത്തികൾ
 നിലം പാതാലത്തിലും എഴുതിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. അ
 വളരെ മുമ്പേ പ്രകാശിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ ഇടിയുംകൊണ്ടിരുന്ന
 ഏതൊരു ധീരനെയെ പ്രാപിച്ചു തോന്നാൻ നോക്കി
 മിന്നുന്നതന്നെ വെളിച്ചത്തോടും ധീരസത്യത്തോടുംകൂടി ഇങ്ങി
 ന്നൊരു ചരിത്രമുണ്ട്.

മാതാ—നിങ്ങൾക്കുള്ള സംശയം ഈ മാതൃകയിൽ ആ
 ധീര സംസാരിച്ചിരുന്നപ്പോൾ കേട്ടുവെക്കുന്നല്ലോ.
 ഏതൊരു സംശയം നിന്റെ അസ്ഥാനത്തിലുണ്ടെന്നു ഞാൻ
 ചിന്തിച്ചുവെട്ടുന്നതാണ്. ഞാൻ തന്റെ നവകന്യായായ
 ഒരു കന്യയെ നിങ്ങളിൽ ഏതൊരു വിദ്യാലയ
 ഒരു അദ്ധ്യക്ഷനായിട്ടുണ്ടെന്നും ചെല്ലാത്തതാണ്. ഏതൊരു
 അഭിനയം നിന്നു ചെയ്തതെന്നും ഒരു കന്യയെ—അ
 ന്നൊരു സുന്ദരിയെ—അദ്ദേഹം കണ്ടിരുന്നുവെന്നും
 ഏതൊരു സ്വർഗ്ഗാലയത്തിലായി യാചിക്കുകയും
 കാക്കൽ ചെയ്ത കന്യകയും ചെയ്തതാണ്. ഇന്നു
 നിങ്ങൾ വിദ്യാലയത്തിൽക്കൂടെ പോയി എന്ന് അ
 ദ്ദേഹം എങ്ങനെയോ അറിഞ്ഞു എന്ന് ശയനം
 ഹൃത്തിൽ എത്തി. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ സമ്പന്നനാ
 ണം സ്വീകരിച്ചു. നിങ്ങളുടെ ഈ ആഗ്രഹത്തെ
 ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. വിചാരിച്ചാൽ കണ്ടേ
 ണ്ടല്ലോ. കറുത്തുപോയിട്ട് എന്റെ നിശ്ചിതത്തെ
 അങ്ങനെയൊരു കന്യകയെക്കൂടെ കണ്ടുവെക്കുമ്പോൾ
 ഞാൻ സംസാരിച്ചതാണ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്
 അപ്രതീക്ഷിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയൊരു ആഗ്രഹത്തോടെ

തൊൻ അദ്ദേഹത്തെ കളിപ്പിച്ചു. കളിപ്പിച്ച സ്ഥല
വുമാണെന്നെങ്കിൽ പറഞ്ഞുതരാം. ഈ കട്ടിൽമുവ
ട്ടിൽ ഉള്ള കിടയ്ക്കുക്കളിൽ കിടത്തി കടക്കിവെച്ചിരി
ക്കുന്നു എന്നുവെങ്കിൽ ആ കിടയ്ക്കു നീക്കിപ്പോക്കി
തൊൻ ആളെ കണ്ടുവിടിക്കൊടുത്താൻ. ഫോറേ, ഇനി
എന്നാണു് ധർമിയെന്നതു് ?

കിടക്കയുടെ ഉള്ളിൽ കിടക്കുന്ന സുകാശന്റെ അ
രപ്പുറത്തു സ്ഥിതി എന്നായിരിക്കുമെന്ന് എന്റെ വശ
ത്തുകാർക്കുതന്നെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണു് അധികം സ്ഥൂതന്
ക്കന്റെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സ്ഥലം അദ്ദേഹത്തെയെന്നുള്ളിൽ
അനുഭവിക്കുന്നവരുടെമേൽ സുകാശൻ രീച്ചുപുട്ടത്തി

ലോകിയെപ്പറ്റിയതൊക്കെ ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോഴും
ഇനി വരേണ്ടവരെന്നു പറയുന്ന ചിന്തിയ്ക്കു് അവളുടെ
അംഗസംഗതികൾ തളന്നുവായി.

തോന്നിയുടേ ഈ വാക്കു കേട്ടു കയന്നാകാൻ നായർ
കുറെ മറപ്പുവെപ്പാലെ. റിത്തക്കല്ലാത്ത കിടയ്ക്കു പാലക്കാടി
പ്പുറത്തു മറ്റൊരു അദ്ദേഹം ഇരിക്കുമില്ല. അതെന്നുള്ള
കാരണത്താലുതന്നെ ഉറപ്പായിക്കൊണ്ടു് ഭാരവും വലുതാക്കിത്താ
ക്കെ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ കൗസ്തു ഇരുട്ടത്തക്കുകുന്നു. മൗസ്സാക്കി
എന്നും പ്രകാശമെറിയുകക്കുകുന്നു. മൗസ്സാക്കി നല്ലതി
ന്നേന്നു ചിന്തിയതായോ മറ്റോ വാക്കുണ്ടെന്നും തുടിയു
മെന്നു കേൾക്കുവെപ്പാലെ. ആശ്രയിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യേകസ്വ
ഭാവമുണ്ടു്, മൗസ്സാക്കിത്താക്കട്ടെ എപ്പോഴും നല്ലതിനെ
തക്കയെ ആശ്രയിച്ചു് അതിനെത്തന്നെ അനുവർത്തിച്ചു്

പോത്തനകാഴ്ച. നല്ലവണ്ണ് ഏതപോലെയുണ്ടാകുന്നു
 ക്കും നെസ്സാക്കിയുണ്ടു്. പക്ഷേ ദുർഗ്ഗതന്മാർക്കുണ്ടാവുന്ന
 പാപത്തെ മാത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്ന
 വരുകുന്നു. അതിനാൽ അവരുടെ നെസ്സാക്കി രാത്രി
 കൂലത്തു സൂര്യബിംബംപോലെ മായപ്പെട്ടിരിക്കുകയാകു
 ന്നു. പാപകർമ്മങ്ങളാൽ ദുർഗ്ഗതന്മാരുടെ നെസ്സാക്കി
 അവരെ വിശോധിക്കുന്നുണ്ടെന്നിപ്പോ നെസ്സിന്റെ വാസ
 നാശകരിക്കുകയ്ക്ക് ആ വിശോധം ദുർഗ്ഗതന്മാരിൽനിന്നു
 താലോകുന്നു. അവർ പാപകർമ്മങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധാലുക്കളാ
 യിരുന്നിരുന്നു. നെസ്സിന്റെ വിശുദ്ധിയിൽ നെസ്സാക്കിയെ
 മുൻനിർത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ ഒരിക്കലും പാപകർമ്മ
 ത്തിൽ ആസക്തന്മാരാകുന്നില്ല. നെസ്സാക്കിയെ വല
 ക്കെടുത്തുനന്നു സകലജനങ്ങൾക്കും സുഖമാക്കുന്ന ഒരു പ്ര
 വൃത്തിയല്ലെന്നു നെസ്സാക്കിയിൽപ്പെട്ട ഭക്തന്മാർക്കുണ്ടു്
 നെസ്സിന്റെ ആവേശം—നല്ലകാര്യങ്ങളും ശരി, തി
 ര്യതിലാഭങ്ങളുംശരി—അണികവും ദുഷ്ടതയും ആകു
 ന്നു. കേവലം ശുദ്ധന്മാരെന്നു നാം പറഞ്ഞുവന്നിരുന്ന
 ആശോചനാശക്തിയില്ലാത്ത ചിലർ ഇതിന് ഒരു ഉദാ
 ഫമാണുമാകുന്നു. അവർ അപ്പോൾ നെസ്സിൽ ഭക്ത
 ന്നായെന്നുസരിച്ചു പലതും ചെയ്യും. ആ പ്രവൃത്തികളു
 കെ പഠിക്കാൻ അതിവേഗത്തിൽനിന്നുതന്നെ അറിയാൻ
 (അധികവും അറിഞ്ഞതാണു കണ്ടു വരുന്നത്) അതു
 തെളി്കുന്നു. (2) 'മിഷ്കയും വെയ്ക്കും. ആവർത്തനവും
 നെസ്സാക്കി അപ്പോൾ അവരുടെ സഹായത്തിന്നു വ
 കുന്നു. ചിലർ അപ്പോൾക്കുതന്നെ അറിഞ്ഞ സ്വീകരിക്കും.

മറ്റു ചിലർ ഇങ്ങിനെ പലേ കരകൾ കഴിക്കുന്നതിനാൽ
ജന്മയിരിക്കും അതിനെ സ്വീകരിക്കുക.

ഭാരതി അതുവഴി അങ്ങിനെ ചതിച്ചു. അതുവഴി
മുറ്റത്തിലൊക്കെ അവളെ ഏറ്റവും സ്നേഹിക്കുന്ന അമ്മ
വിമർശനം ചെയ്ത കരകൾ പ്രവർത്തിച്ചു. ആ ബോധമുണ്ടാ
യതോടുകൂടി അവൾ പശ്ചാത്തപിച്ചു തുടങ്ങി. അവൾ
ധർമ്മധർമ്മം, പശ്ചാത്തപവും, അപരാധത്തിന്റെ നി
വാരണത്തിൽ മുഴുകുകയും അപരാധബോധം ഏ
തെങ്കിലുമുണ്ടാകുമ്പോഴും അവളുടെ മുമ്പാകെ ശാപം ചതി
യുണ്ടായി. അതുകൊണ്ട് നോട്ട സംസ്ഥാനത്തിൽ സൂത്ര
ത്തിൽ ഇതും വേണ്ട അമ്മകാരും നശിച്ചു.

കുഞ്ഞുകൾ നാൽപ്പത്. ഭാരതി! എന്തെങ്കിലും പരി
വർത്തിക്കുകയും, മുറിച്ചിട്ടുള്ളതും ചെയ്തതുമായും
വതിൽ എന്തെങ്കിലും സന്തോഷമുണ്ടാകുന്നതും?

ഭാരതി—എന്തെങ്കിലും മറ്റും ബന്ധം അതിലുള്ളതൊ
ക്കെ നിങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും സന്തോഷമുണ്ടാക
ത്തോ?

കുഞ്ഞാ—കുഞ്ഞു അവളെ അമ്മ ബന്ധത്തിലിട്ടിരി
ക്കുകയാണെന്നു കരുതിയിട്ടുള്ളതാണ് എന്തിന് അ
ധികം സങ്കടം കോന്നത്തോ? മറ്റൊരാൾക്കൊക്കെ കല
ത്തിക്കുമ്പോൾ ഇവ പട്ടണത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചും, മനുഷ്യരായ
പേരും, ലോകത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്നവരും അവളെ ചുറ്റ
വിട്ടുകൊണ്ടു വരാതിരിക്കുന്നതിനായി ചില നിര
സനകൾ ചെയ്തതുമായതല്ലാത്ത കേവലം ബന്ധം
മുറിക്കുന്ന വിചാരിച്ചു കേവലമല്ല

ജനകി. - അതിനൊക്കെക്കൽ തുടച്ചു മുട്ടിക്കളക്കുക എന്നൊരു ആശയം എന്ന് കട്ടിക്കാൻ പോകുമ്പോഴും മറ്റും മുമ്പിലും പിന്നിലും ബലമേറേ കരയൽ നാദത്തിലായിട്ടുള്ളതിന്റെ ഉ.പ.ശബ്ദങ്ങളായിരിക്കും?

കുറുപ്പും—ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യം കൂടുതൽ സിംഹാധിപത്യം ഉറപ്പാക്കാനും ഭൂമിയിൽ കൂടുതൽ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവും സാമ്രാജ്യവുമായിരുന്നു.

சென்னை - புதுச்சேரி ரைல்வேய் நகராட்சி ஒன்றியம்

[illegible]

2009-10-04-2010-11-01 : ബാങ്കുവകുപ്പിന്റെ നിയമപരിധിയിൽ
 ഉൾപ്പെട്ടവർക്ക് പ്രത്യേക കരാറുകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ

കരുണാ—അതു ധാരാളം. ആ കേശവപ്പണിക്കർ എല്ലാ ഇടങ്ങളിലും നിത്യമാണ് കരോധസമരത്തിന്തോറും ഇവിടെ ചാരിപ്പാറി സഞ്ചരിക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു വരുന്നു. ഇന്നു സന്ധ്യയ്ക്കു, ഈ പടിപ്പാക്കൽനിന്ന് അതോളം അടുത്തോ സന്ധിക്കത്തു് ഞാൻ കണ്ടു. അവർ ഭവനിയുടെ മൃഗം കണ്ടുവെങ്കിൽ—

ശ്രദ്ധം ധാരാളം അദ്ദേഹം അസന്മാന്യരായിട്ടു് യി. കാരണം ഇക്കാരെ സംശയിച്ചിട്ടുമാൽ അതു് ആരെ സംശയിക്കുകയല്ല. ഭാരതി മേലായിത്തന്നെ എത്തിയതു് പത്തു കടകളുണ്ടെന്നു കണ്ടുവിട്ടു. ഒരു നാളെ

കരുണാ—ഞാൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു് കാല്പനും മനസ്സിലാക്കൂ?

ഭാരതി—ഇല്ല. എനിക്കുണ്ടെന്നു മനസ്സിലായില്ല

കരുണാ—ഒന്നു മനസ്സിലായില്ലെന്നു; ബീരാലക്ഷ്മി കേശവപ്പണിക്കരും ഭവനിയുടെ കണ്ടുവെങ്കിൽ അവർ എല്ലാ പ്രകാരണവും ഭവനിയുടെ ചാരിത്രംഗം വർത്തനത്തിലായില്ല ഭവനിയെ കണ്ടുവെക്കുമോ?

ഭാരതി—അതാലോയെന്നു കണ്ടിട്ടില്ല.

കരുണാ—ഇതു് പരമാർത്ഥമാണോ? കേശവപ്പണിക്കരും യും കണ്ടിട്ടില്ല!

ഭാരതി—പരമാർത്ഥം തന്നെ. കേശവപ്പണിക്കരോ? എന്തു കേശവപ്പണിക്കർ? അമ്മിയെ അറക്കിലും ഇവിടെ ലാഭമെടുത്തു നടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു ഞാൻ

[illegible]

[illegible]

സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു കേട്ടിരുന്നു. കരുണാകരൻ നായരുടെ ധീരോദ്യമങ്ങളായ ഒരേയൊരു വരുകൾ കേൾക്കുന്നതും തന്റെ മാതൃവസ്തുതയെ ചിന്തിച്ച സുകുമാരന്റെ കയ്യെടുത്താസകലം നശിച്ചു തുടങ്ങി. ഹേയ! കഷ്ടം ഏന്റെ അവിചകത്തിന്നു ശരിയായിട്ട് എന്താണു് ഒന്നുള്ളതു്? ഇവൾ ഇത്രയും വലിയൊരു കഷ്ടതയെ ധ്വജിതീയ് ഏന്റെ കഥ അനുസരിക്കുന്നതിന്നു് നല്ലതല്ലെന്നു സംശയമില്ല. ഏതൊരു പാർശ്വതകളിൽ ഉൾപ്പെട്ടു് അനുകരാഭ്യസനിയായിട്ടു് “അല്ലെങ്കൾ” എന്നു് തിരുത്തുവാൻ വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിന്നു് ഉദ്ദേശത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു്. അതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം “അല്ലെങ്കൾ” എന്നു് അദ്ദേഹം തന്നെത്തന്നെ തിരിച്ചറിയുന്നതിന്നു് “ഏന്റെ വാഗ്ദാനം” എന്നു് കരുണാകരൻ നായരുടെ വാഗ്ദാനത്തോടു് സുകുമാരന്റെ വിചിത്രമായവയങ്ങളിലും ഗതിപ്പെട്ടിരുന്നു. വായുക്കളെപ്പോലും എങ്കിലും ഏതെങ്കിലും വന്നു നില്ക്കുന്നു. അവ നിശ്ചിതമായതോടൊന്നായിട്ടു് തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്തു്. “അല്ലെങ്കൾ, അല്ലെങ്കൾ അല്ലെങ്കൾ” എന്നു് തുടങ്ങിയ കരുണാകരൻ നായരുടെ പിൽക്കൂട്ടം വാഗ്ദാനത്തു്. തൽസമയം അയാളുടെ അഭിപ്രായത്തിന്നു് അല്പം ആശങ്കയും വന്നു. പിൽക്കൂട്ടം യാതൊരു ശബ്ദവും കേൾക്കുന്നതിന്നു് കരുണാകരൻ നായർ പോയിരിക്കുന്നതാണു് അയാൾ വിചാരിച്ചു. അല്ലെങ്കൾ സമയം കളിത്തോളം. അയാൾ പോയിട്ടുണ്ടെന്നു് കേൾക്കുന്നതു് എന്നു് ഇതിൽ നിന്നു് വ്യക്തമാക്കുന്നതല്ല? ഇതുവരെ

ഹിന്ദു മതം ചെയ്യുന്ന എതിർപ്പുകളും ഇവക പ്ര
 വൃത്തകളിൽ ബുദ്ധിമുട്ടുകയാലു കരുണാകരൻ നാ
 യർ ചെയ്ത ഉപദേശം കാരാതിട്ടു, ഏതാനും തവണയാ
 ള് രൂപ ഉപദേശംചെയ്ത് ബുദ്ധിമുട്ടുകയാലു കരുണാ
 കരൻ ഹിന്ദു മതം ചെയ്യാൻ കരുണാകരൻ പ്ര
 ത്യാജ്യം ചെയ്തതായിരുന്നു. പക്ഷെ ചിലർ
 കരുണാകരൻ ചെയ്തതെല്ലാം കാരാതിട്ടു ഉപദേശം
 നൽകാൻ ചെയ്തതായിരുന്നു. കരുണാകരൻ
 സത്യത്തിൽ തന്നെ ഉപദേശം ചെയ്തതായിരുന്നു
 ഇതിൽ തന്നെ കരുണാകരൻ ചെയ്തതായിരുന്നു.

പ്രതികരണമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സർക്കാർ പലതരം നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സർക്കാർ പലതരം നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സർക്കാർ പലതരം നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

കി. അമ്പലം കണ്ടുകൊണ്ടും വഴിപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത കണ്ടപ്പോൾ അതാട്ടുളെ മുഖം പ്രകാശംകൊണ്ടു. അതിന്നു കട സ്ഥിരമായതുകൊണ്ടു ദുഃഖാലിപുംകൊണ്ടു പരതിവൃത്തു രണ്ടു പാണകൾ പാശാലായതുകൊൾ മേന്മയോല ജ്ഞാന പ്രാപ്തമെന്ന സർവ്വമിഹൈവ കൊടുത്തു അത്രോടു ചന്ദ്രനായിതീന്നു

അതുകൾ കയ്യാലം അനുഭവിച്ചല്ലാതെ മിഥുന തല്ല അമ്പലം ചെന്നു കർമ്മശിരകൊണ്ടു അമ്പലം സുഖദിഗ്രഹവണ്ണ പാശാലായതുകൊൾ മേ കഴി പെട്ടു തോന്ന പെടുകയാലെ കേ കഷ്ടാചന്ദ്രം അപ്തകിൽ ഗുഹാര സ്ഥ നിന്നുപന്ന വിചാരിപ്പാൻ പാശാലായ കയ്യാലി ഷ്ട വല്ലഭം കിടക്കുന്നതുകിൽ അതു അനുഭവിക്കാതെ തരമില്ല. അതിനുകൊണ്ടാൽ ഈപ്പാൾ മേ അതിരി കഷ്ടാചന്ദ്രം നിവി എന്നാലു വിചാരിക്കേണ്ടതാ? അമ്പൽ സ്ഥിതിച്ചിട്ടുള്ള അമ്പലകാശംകൊണ്ടു ചന്ദ്രന തരണ ന്നം പെടാപ്പാൻ തരമുള്ളതല്ലല്ലോ. എങ്കിലും പരിശി ഷ്ടകർമ്മലക്ഷണ ന്നം കണ്ടാൽ അതിനെ വല്ലഭ മുഖാലിൽ അതു അമ്പൽ അനുഭവയോഗ്യമാകാത്തു തരണല്ലോ.

അതി പാശാലായൽ കൂടി പുറത്തു നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുകയാണെന്ന ഭവ പരഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. അമ്പൽ പരിശിപ്പ് അവിടേനിന്നു മേന്മ വിചാരിക്കം കൊൾ, അത്രോ? എന്നൊരു ശാസ്ത്രം പൂർവ്വോപാധി. അല്ലാതെ സുക മാല പെടുകൾ അടുത്തു ചെന്നു തരണനുള്ള കർമ്മലക്ഷണമെന്നേ പാശാലായ. അതിനെ ഭവദി പാശാ

വരൻ നാവനങ്ങുയില്ല. ഉടനെ സുകദാമൻ ജനാലയ്ക്കൽ
 കൂടി പുറത്തേക്കു നോക്കി. അപ്പോൾ ഉദ്യോഗത്തിൽ അ-
 ഞ്ഞാട്ടം ഇങ്ങോട്ടും മറുവട്ടും ചില ആളുകൾ നടക്കുന്നതായി ക-
 ന്നു. കാര്യമൊന്നും മനസ്സിലായില്ല. അതും ഗമനമു-
 മം മുടങ്ങി എന്ന് അയാൾ കീച്ചപ്പെട്ടതായി. ഇനി പ്രവ-
 ത്തിക്കുണ്ടാകുന്നതാണെന്ന് ഓർമ്മയായ അദ്ദേഹം ഒരു
 ഗ്രന്ഥനായി ചിന്തപോയി.

അതേ ഒരു മറുതിരി കൈയ്യടുത്തുവെച്ചിട്ടു സുകദാ-
 മനെ നോക്കി നോക്കി. രണ്ടു ഭാഗം വലയിൽ പെട്ടു ഇ-
 നി കൈമുട്ടുകൊണ്ടും കാണുന്നില്ല. അതാവു പുറത്തേക്കു
 പോയതു ശക്തി നിന്നിട്ടുപ്രസ്താപിച്ചു വിചാരം നടന്നു. ഇ-
 തര നാലുപാടും കരവെളിച്ചമു കഴിഞ്ഞു. ഇവിട
 ഇത്തരം ഗതി ഏതായിരിക്കും? എന്നു ചിന്ത. സുക-
 ദാമൻ കൈവടി പറയുവാൻ ചുണ്ടുന്നതുമ്പോഴും അദ്ദേ-
 ഹനു ചിന്ത ചില ഗന്ധങ്ങൾ കേൾക്കുകയും, ഉടനെ അ-
 തരം കൊണ്ടുപിടിക്കുകയും വരുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു
 കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യം അയാൾക്കു ചിന്തി-
 ക്കു് കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. സുകദാമൻ! ഏതെങ്കിലും ജീവനായും
 നിങ്ങളുടെ ജീവനായും വ്യഥയിൽ കരുതരുതെ. ഈ വര-
 ന്നതു അതാവു തന്നെയാണു് ഇവിടു എന്തു വഴിയും അങ്ങ-
 ഒരു കളിപ്പിക്കുവാൻ പുറത്തേക്ക് പോയതായാണു് നി-
 വൃത്തിയില്ല. ഈ സ്ഥിതിക്ക് ഞാൻ പറയുന്നതിനെ അ-
 നുസരിച്ചുകൊണ്ടു് ഉത്തരം. ഞാൻ നിങ്ങളെ ഒരു സ്ത്രീ-
 വേഷം ചാലിക്കട്ടെ ഇന്നു സന്ധ്യക്ക് ഇവിടെ വരിവോ-
 കുന്നതി ഒരു സ്ത്രീയും അവളുടെ അതാവു വന്നിട്ടുണ്ടു്.

ബേബർ ഹൃദയകുളിരൂ വരയാളുടെ വരവിനെ നി
 റിക്കിട്ടുംകൊണ്ടുവരാനുകൂിൽക്കരുളിത്തും ലാങ്ങിത്ത
 ദണ്ഡി. ചില കാലകല്പവീണയാർസങ്കേതനിവൃത്തതിന്നു
 വേണ്ടി അയച്ചിരുന്ന ഭൂതന്മാരുടെ വരവിനെ കാത്തും
 കൊണ്ടു കനകപ്പൂന്തി കഴിച്ചു കൂട്ടുന്നു.

മേൽപറഞ്ഞ സന്ധ്യാസങ്കതത്തു നമ്മുടെ മന്ത്രിവു
 ശ്രീനാരായണൻ അധികാരം കൈമാറ്റം ചെയ്തപ്പോൾ തന്റെ
 സ്വന്തം മുറിയിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. ചന്ദ്രികയുടെ ഉ
 പ്ലാസനം നവേണി കറച്ചു ഭട്ടം സേവിച്ചു. മദ്യവര
 നവും അപ്പം സ്ത്രീകൾക്കും അദ്ദേഹത്തിന്നു പ്രധാനമാ
 യിട്ടുള്ളതാണ്. മദ്യത്തിന്റെ ലഹരിയെക്കൂടി കയറിയ
 പ്ലേറ്റം മനസ്സ് അനാദാർശ്യമായി സന്തോഷിച്ചു തുട
 ങ്ങി കിഴക്കേക്കര സുഖഭോഗങ്ങൾ കഴിഞ്ഞായി
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുരണകൾ വീശിയിട്ടുള്ള അമ്പലം
 ദേവനും ഉത്തരോത്തരം വിശ്വനാഥനും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഏ
 ന്ന തോന്നി. അദ്ദേഹത്തിന്നു സ്വാർത്ഥമില്ലാത്ത ഒരു
 യജ്ഞപ്രായം കാണാം. ഏകലോകചര്യയും മുതൽക്കു
 സ്ത്രീകൾക്കുവേണ്ടിയെന്നു അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ള ഏ
 കലാപ്രവൃത്തികൾക്കു വേണ്ടി കൈമാറ്റം ചെയ്താ
 ഡികൾ ശോയിച്ചും കവിളുകൾ ഒളിച്ചുമാണ് ഇപ്പോൾ
 കാണപ്പെടുന്നത്. കീഴ്ന്നിരുന്നതായ പ്രാവീണ്യമെന്ന
 പേരിലും ആ സുരഭിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ പ്ര
 വേശിച്ചാൽ ഉടനെ മരണമുണ്ടാകും. ഏല്പാർന്നു. അ
 ത്യാജ്യം അതും. ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു ഇ
 മ്പോഴും അവിടുത്തെത്തിന്റെ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോ

ദൂര പാർത്തിത്തുടങ്ങി. ഭട്ടന്നേടുകെങ്കിലും ഒരു പുതിയ ഐക്യോടികളകിൽ ബഹുലഭാശം തന്നെ" എന്ന വിചാരിച്ചു. ഈ വിചാരം ഭട്ടാപ്പിള്ളത്തോടുകൂടി അതാളുടെ നാമകവിവരണ കാണാൻ മാറ്റു. > തിട്ടുട്ടിത്തുടങ്ങി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കേൾപ്പണിക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭവനിൽ വന്നു വെച്ചു പുസ്തകങ്ങളിലെ വീതനായി നിന്ന ബിരോധന്റെ ഒരു ഭവനാശയംകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തോടുമുണ്ടായ വന്നുവെന്നു സമീപമെന്ന അഭിപ്രായം. മറ്റൊരുതരം കഴിഞ്ഞു കേൾപ്പണിക്ക് മാറ്റു വിദ്യാഭ്യാസം വരണതു. കേൾപ്പണിക്ക് പത്തുവർഷം ഇന്നു ചില വർഷം സാഹസികരും ചിട്ടിയിരിക്കുന്നു. മ. രാജ് ഇത്രയും താഴെപ്പറഞ്ഞു.

ബിരോധൻ — അദ്ദേഹം ഭൂമിവികാസം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതെന്നതിൽ അതിന്റെ വിചാരിച്ചു കേൾപ്പണി കണ്ടു അദ്ദേഹം സമീപമെന്ന വിചാരിച്ചു. മറ്റൊരുതരം കഴിഞ്ഞു കേൾപ്പണിക്ക് മാറ്റു വിദ്യാഭ്യാസം വരണതു. കേൾപ്പണിക്ക് പത്തുവർഷം ഇന്നു ചില വർഷം സാഹസികരും ചിട്ടിയിരിക്കുന്നു. മ. രാജ് ഇത്രയും താഴെപ്പറഞ്ഞു.

കേൾപ്പണി — (അദ്ദേഹം കേൾപ്പണിക്ക് മാറ്റു വിദ്യാഭ്യാസം വരണതു. കേൾപ്പണിക്ക് പത്തുവർഷം ഇന്നു ചില വർഷം സാഹസികരും ചിട്ടിയിരിക്കുന്നു. മ. രാജ് ഇത്രയും താഴെപ്പറഞ്ഞു.

ബിരോധൻ (അദ്ദേഹം കേൾപ്പണിക്ക് മാറ്റു വിദ്യാഭ്യാസം വരണതു. കേൾപ്പണിക്ക് പത്തുവർഷം ഇന്നു ചില വർഷം സാഹസികരും ചിട്ടിയിരിക്കുന്നു. മ. രാജ് ഇത്രയും താഴെപ്പറഞ്ഞു.

കേശവ - അയ്യോ! അങ്ങിനെ കല്പിക്കരുത് തമ്മിലുള്ള
ശൗകരവം നോക്കൂണ്ടോ?

ബീറം - ആകെതാക്കെ മറ്റുള്ളവരുടെ മുമ്പിൽവെച്ച്
അപ്പോൾ താൻ ചായുന്ന ഇത്തരം വാക്യശൃംഖലകളും
തന്നെ ബാൻ സമ്മിച്ചുകൊള്ളാം. ആകട്ടെ ഇന്നു രാത്രി
കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള മിശ്രമധുസംഗതി ഏതൊക്കെയാ
ണ? താൻ അവിടെ പോയാ, കണ്ടുവോ?

കേശവ - ഉപ്പ് കറി

ബീറം - എന്തു മോന്നാൻ?

കേശവ - ബ്രഹ്മദേവന്റെ പ്രവൃത്തിയെ കുറിച്ച് ആശ്ച
ര്യമുണ്ടല്ലോ അപ്പോൾ മോന്നുന്നു.

ബീറം - (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഉം എന്താണത്?

കേശവ - അദ്ദേഹത്തിന്റെ കരകൗശലത്തിൽ ആശ്ച
ര്യം തന്നെ. ഇതുപോലെ. അവളെ സേവിക്കുന്ന
സ്വരം കേൾക്കുകയാണു് സംസാരിക്കുവാനും തന്നെ
കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടല്ലേ അപ്പോൾ മോന്നുന്നു.

ബീറം - അപ്പോൾ ബാൻ ദുഃഖിച്ചത് കട്ട. ആശ്ചര്യമല്ല.
ല്ല; അല്ല! ബാൻ കേൾക്കുകയല്ല. റിപ്പോർട്ട്
മെന്തു കേട്ടുകൊണ്ടുതന്നെ ഏതാണു നന്നായിരിക്ക
കൊള്ളുമ്പോൾ.

കേശവ - ജ്ഞാപദല മേൽ തന്നെയൊക്കെ അടിയൻ
— അല്ല അതും— ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ല. അവളെപ്പോ
ലെ ഒരു ഉപ്പുശിശുവില്ല, തന്നെയുമില്ല കമനിയമാണ് അ
വളുടെ ആ മൂലം കണ്ടാൽ കാലതേവനും തെക്കിട്ടി

സമാധാനം വരുത്തും സാധ്യമുതരി. ഇനിത്തൊരു ലക്ഷ്യം
യുദ്ധം ആവട്ടെങ്കിലും അതിനുമുമ്പ് തന്നെ കിഴ
വൻ ഇവിടുന്ന് അകറ്റേണ്ടതും കയറാതിരി ആവട്ടെ
പോലെയും ഒരു കരുണ ചെയ്യണമെന്നും

ബീറം ആ കിഴക്കൻ ഏറ്റവും അധികമെന്ന
കരയ്ക്കുകയായിരിക്കുന്നില്ലേ

കേരവ മുമ്പ് എങ്കിലും ഇനി കരയ്ക്കുന്നതിനായി
അത് ആ സാധ്യതയായില്ല.

ബീറം - (അക്ഷരാർത്ഥം) ഏറ്റവും കഠിനം

കേരവ - പ്രഭാതം തൊട്ട് കരയ്ക്കുന്നതിനായി നീക്കം
ക്കി ചുറ്റിയിരിക്കുന്നു. ഇവിടുത്തെ സന്തോഷം കാര്യ
മാണു എന്റെ കരയ്ക്കുന്നത് എനിക്ക് തരം
യുദ്ധം വരുത്തും വരുത്തേണ്ടതും അതിനേ ചു
റ്റി സന്തോഷം അതിനേ വരുത്തേണ്ടതും അതിനേ
പിടിക്കുന്നത് ഇന്നു തന്റെ ഇഷ്ടംപോലും സാധി
പ്പാൻ ഇതും കിട്ടിയുള്ള ഒരു തരത്തിന്റെ അതി
വ് എന്തോ ആവട്ടെ. അതിനേ വരുത്തേണ്ടതും
അതിനേ വരുത്തേണ്ടതും ഇന്നു കരയ്ക്കുന്നതിനായി
കരയ്ക്കുന്നതിനായി ചുറ്റി ഇനി എന്തോ കിഴ
വനത്തോടു കൈയ്ക്കിയില്ല പോൽ

ഇതിനെ തുടർന്നു കരയ്ക്കുന്നതിനായി അതിന്റെ
അതിനേ സാധ്യതയും അതിനേ കരയ്ക്കുന്നതിനായി
വരുത്തിയതിനായി സാധ്യതയെ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നതും
അതിനേ കരയ്ക്കുന്നതിനായി എന്തൊരു അതിനേ ആ

ദുഃഖിയിലെ പടിക്കാറുവശത്തുള്ള ഒരു വീട്ടിനുള്ളിൽ ചിലർ ഇരുന്നു താഴെ വായംപ്രകാരം ഒരു സംഭവത്തെ നോക്കി.

ഒന്നാമൻ—നമ്മൾ ഇവിടെ വന്നിട്ട് ഏകദേശം ഒരു പതുപതിനഞ്ചു ദിവസമായല്ലോ. ഇതുവരെയും നമ്മൾ ഏന്താണു് ഒരു പ്രയത്നിച്ചതു്?

ഒന്നാമൻ—ചതി, മതി, കറുപ്പിൽ കിട്ടിയതു കളഞ്ഞിട്ടല്ലെ പരക്കുന്നതിനെ പിരിച്ചുപുറം പോകത്താണു്? ഏന്തിന്നു കൊള്ളാം?

ഒന്നാമൻ—ഏറിക്ക് ഇരുപതുപാലം (മുന്നഭരണ ചുമതിക്കാരനായ) അവകാശം പറവിട്ടില്ല. ഞാൻ പ്രയത്നിച്ചതൊക്കെ ശരിക്കായിരുന്നു. ഏന്താലൊന്നും, നമ്മുടെ അഗ്രഭാരതംകൊണ്ട് അവൻ അതിർന്നിന്നു കൊള്ളു.

മൂന്നാമൻ—ഇവിടെനിന്നു ഏന്തികിടിയും മനസ്സിലാവുന്നില്ലല്ലോ. അന്നുതാഴെ ഇരിക്കുന്ന ആൾക്കാരും മന്നപാത്രതു്? ഇതിനേക്കാൾ കാരണവും കണ്ടെത്തില്ല.

ഒന്നാമൻ—ഒരു സമയം ൪ മണിനോട്ടം പിഴയ്ക്കു പോയതായിരിക്കാം. ആദ്യം അവിടെ വന്നു വന്നു കൂടെ?

ഒന്നാമൻ—ഏന്തി! അതായിക്കൂടല്ല. ഞാൻ നല്ലവണ്ണം കണ്ടിരുന്നു.

ബോധൻ—എന്താൽ വിഷയം എന്താൽ ഇതിനെ വ
റോത്തുള്ള കാരണം?

മനോഹർ—ജമതെന്താ എന്തിനെക്കുറിച്ചു. അതുകൊണ്ട്
ഒരു പൊതുവായി എഴുതിയിട്ടുള്ളത് കിട്ടിയിട്ടില്ലാ
ഇവിടെ വന്നോക്കുകയാൽ ഞാൻ ചില കാര്യങ്ങൾ ചെ
ച്ചിട്ടുണ്ട്. കണ്ടിട്ടില്ലാത്തവകളെന്ന് എല്ലാം ശരിപ്പെട്ട
കാരണങ്ങൾ അറിയുന്നുണ്ട്.

ഇവിടെയിന്ന് സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ
വെട്ടുന്ന കയ്യട തുറന്ന് രോഗം കൈകൾക്കു ചുറ്റുമായി
മുണ്ടാകുന്നു. മൂന്നാമതും ഇപ്പോൾ നാലാമതും കൈകൾ
കൊണ്ട് അവിടെ സംഭവിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ മനോഹർ ഒരു
ഗുരുവനോടുകൂടി ഒരു കൗസലിൽ ചെല്ലും. ആഗതൻ മ
നോഹർ കൗസലിൽ വിളിച്ചു ചെന്നപ്പോൾ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
പോയി. ചെവിയിൽ ഏതോ കമ്പിളി അയാൾ പറ
യുന്ന കാര്യങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ അതേ ഒരു പ്രവേശിപ്പു
സ്ഥാനത്തു ചെല്ലാൻ കൂടെയെത്തിയവർക്കു കൗസലിൽ
ചിലപ്പോൾ ഒരു നായാട്ടുവണ്ണം. അതിനുള്ളിൽ ഒരു
ജന്മവണ്ണം കത്തിയിട്ടു വെളിച്ചമില്ലാ. ഉന്നതമായ കയ്യ
കൂടി അറിയണം. ഏതാ വരണം അതിനെ ചെവി
യിൽ വിവരം നേരിട്ടു.

ബാക്കി ബേലേയം നന്നായിത്തന്നെ ചേർത്ത്
ഇതുവരെ ഇവിടെ കിടന്നു ചെവിമുട്ടിയിട്ടും ഇന്നെങ്കി
പ്പോൾ ഒരു ലാൽ കിട്ടിയപ്പോൾ ഏതാ വരണം.

“സമയം!”

മോളി ക്രൂരമൃഗമായി കഴിഞ്ഞു¹¹

മോ, കൃപുസമതം കരോതെ നോക്കി ജ്വലിക്കുന്നു¹² എന്നു പറഞ്ഞു് അപ്പർ ഭൂതലത്തു ചുറ്റത്തു പെരുന്തി.

നോക്കൂ മോളി ക്രൂരമൃഗമായിത്തീർന്നു് ജീവിക്കുന്ന ജന്മധർമ്മത്തെ അടിച്ചം എന്നിവിടെ മേഞ്ഞാടികളെപ്പോലെ കഴിച്ചു തിന്നു് അടിച്ചമർത്തുന്ന പശുവിപ്പോലെയായി കമാതിക്കുന്നു എന്നു അന്നത്തെ സമരം നിറുത്തുകയല്ല സൗതര്യം ഭൂതലത്തുപോയിക്കിടന്നുറങ്ങിക്കളയാമെന്നു വിചാരിച്ചു കേൾവെപ്പുണക്കർ ഏറ്റുവിളക്കുവാൻ നിറുത്തില്ല¹³ തുടങ്ങി. പൊതിയിക്കുതിപ്പുണക്കർ അദ്ദേഹത്തിന്നു് പശുവെടുത്താതിരുന്ന കേൾവും അല്ലത്തൊട്ടും സാധിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ ചാക്കുന്ന പാക്കുന്നതും കരകോശത്തെയൊഴിച്ചു അല്പം ആലോചനക്കുറവായി. അന്നു കേൾക്കുന്ന അടിച്ചമർത്തലിനെപ്പോലെ എന്തു് അടിച്ചമർത്തണമെന്നു കേൾപ്പുണക്കർക്കു് പറയാതായിരുന്നു എന്നു സമരം നന്നു കൈ തിരിച്ചു വന്നാൽ മാത്രമായിരുന്നു എന്നായി. എങ്കിലും വെറുപ്പു, ഇന്നു തൊഴിച്ചു കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്ത ഏതൊരു കാര്യം വരിക? ഒരു സമയം കൈപ്പാക്കുകയായില്ലെന്നു ചെന്നുകിട്ടലാ അതുതന്നെ അകത്താൽ ഇന്നുതന്നെ വേണം¹⁴ ഈ വക പല ആലോചനകളും കണ്ണിൽ കടന്നുകൂടിയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു അന്നത്താൽ ഒന്നും കിട്ടുകയുണ്ടാകാൻ സാധിക്കാതെയായി. ഐതന്യവും പണിക്കർ വന്നിട്ടു തീച്ച

[illegible]

ബീറ്റംബരൻ ചങ്ങിപ്പട, താൻ ചേരുന്ന കർമ്മങ്ങളെ
നമുക്കി

കേരളവ്യവസ്ഥാപനം - ഏപ്രിൽ ൨൦൧൪

ഖിരം—ശരി. അപ്പോൾ എല്ലാം നമ്മുടെ മുമ്പം
പോലെ സംവിധാനമാണ് വിചാരിക്കുന്നത്? എ
ന്നാൽ ഇത്ര താഴെത്തന്നെ കാരണമെന്തായി
രികും? കര വ്യക്തികളെപ്പറ്റിയതല്ലേ?

പന്നിക്കർ—ആകാശമാനന്തം പറയുന്നു. അറിവിട്ടനു
പോയ ഉടനെ അവിടേക്കു ചെന്നു അവിടുനിന്നും
വല്ല നെയ്യും കിട്ടുമോ എന്നു ചർച്ചിക്കുമ്പോഴുകി. അതു
നമുക്കുവിളമ്പുന്ന കഷ്ടതയെക്കുറിച്ചു വാതിൽ തുറന്നു കിട്ട

ണമല്ലോ. അതിലക്കവേണ്ടി ഞാൻ ഒരു സ്ത്രീയെ ധരിച്ച് ഒരു വഴിപോക്കത്തിനെന്നു വിചാരിച്ച് അവിടേക്കു കടന്നുവന്നു. ഏതെങ്കിലും സ്ത്രീയിൽ എന്റെ അന്തരവെന്നു നോട്ടത്തിൽ തുടങ്ങിപ്പോന്നതന്നു. അവിടേയുള്ളവർ ലേശം മോശം കൂടിയും അല്പം ഗുഹാജനപ്രിയമായിട്ട് അന്തരവും പററിച്ച് അവർ ഒഴിച്ചു തന്ന ഒരു മുറിയിൽ കിടക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനിടക്ക് അവിടത്തെ ഉഷ്ണകാലം കഴിഞ്ഞു. ധരിച്ചുവെച്ച മാറ്റി പന്തലാണെന്നു തോന്നി. കരണകാലം നന്നായി കടന്നു കഴിഞ്ഞു. ഇതിനിടയിൽ ഞാൻ ഉഷ്ണകാലം കഴിഞ്ഞു. ഇതിനിടയിൽ ഞാൻ ഉഷ്ണകാലം കഴിഞ്ഞു. ഇതിനിടയിൽ ഞാൻ ഉഷ്ണകാലം കഴിഞ്ഞു.

ബീറം — ഹാ! കരണകാലം കഴിഞ്ഞു.

പണിക്കർ — മനസ്സിലാക്കുക, ഇതിനിടയിൽ കരണകാലം കഴിഞ്ഞു.

ബീറം — അതല്ല ഞാൻ സംശയിച്ചത് എന്തിനെന്നു കരണകാലം കഴിഞ്ഞു. ഇതിനിടയിൽ കരണകാലം കഴിഞ്ഞു.

പണിക്കർ — കാര്യം ഇതു അർത്ഥത്തിലാണെന്നു ഉറപ്പാക്കുക.

ബീറം — അതാണെന്നു അറിയുക. പക്ഷെ, എന്തിനെന്നു ഇതിനിടയിൽ കരണകാലം കഴിഞ്ഞു.

പണിക്കർ — അവരോടു കൂടി കരണകാലം കഴിഞ്ഞു. ഇതിനിടയിൽ കരണകാലം കഴിഞ്ഞു.

കെജിൽ ഒരു കപ്പികളുംകൂടി കയ്യിലുയർത്തുകയും ചെയ്യാം. എന്താലതിനെയെന്നുവെട്ടു കയ്യാകുമെന്നുതോന്നിപ്പോയപ്പോൾ നമുക്ക് അറിവുണ്ടല്ലോ ഉപയോഗം എന്തെന്നു വെട്ടു.

മണ്ണിൻ തുരുപ്പം, തുറന്നുവെക്കുന്ന നോക്കുക. കിഴക്കു
കാലത്തു കരണ്ടുന്ന ആ മരപ്പുഴയിൽനിന്നു സമയം
കൂട കരണ്ടുന്ന.

മിഷണറിമാർ തമ്മിൽ കോളാ സംരംഭം സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ കൈകൾ പണിതുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. കോളാ സംരംഭം സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ കൈകൾ പണിതുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

1954-55 ൽ അദ്ദേഹം കേരളത്തിൽ ഏകദേശം 100000 ഓളം അളവിലായിട്ടുള്ള അധികൃതരുടെയും സർവ്വതലത്തിലുള്ള ജനങ്ങളുടെയും അഭിപ്രായം അന്വേഷിച്ചു. അദ്ദേഹം കേരളത്തിൽ അധികൃതരുടെയും ജനങ്ങളുടെയും അഭിപ്രായം അന്വേഷിച്ചു. അദ്ദേഹം കേരളത്തിൽ അധികൃതരുടെയും ജനങ്ങളുടെയും അഭിപ്രായം അന്വേഷിച്ചു.

[illegible][illegible]

ഗോപകളെത്തന്നെ. കേരളി ലക്ഷ്മാവതിയും വിനീതയും മരോവതി ധീരകുമാരനെയും അറക്കുന്നു. ഈ മണ്ടകുസുമം രൂപിഗ്രഹങ്ങളും ഏകകാലത്തിൽ കണ്ടുവാൻ സാധിച്ചു തിന്നാൻ അൻ ഏതയും ഭാഗ്യവാന്തന്നെ. ഹിരണ്യംഖരൻ ആത്മനാ അഭിമാനിച്ചു ഈ ദിവ്യവിഗ്രഹങ്ങളിൽനിന്ന് ഒഴുകിവന്നു നെന്തും മറ്റുംതന്നെ നന്മവേദമോ പരനമെല്ലാ ഹിരണ്യംഖരൻ കടന്നു പോകുന്നു.

ഹിരണ്യംഖരനാശം ചെയ്ത അമ്പലത്തെപ്പറ്റി ജനം കലശൽ കറുപ്പിച്ചതും സൂര്യചരിതത്തിന്നു അർപ്പണമെന്ന സ്വരം അടർത്തിയിട്ടുള്ളതാണെന്ന് എന്താണു് ഈ പ്രവൃത്തിയെന്ന് എന്താണു് അതിലോടിച്ചു.

ഈ ചോദ്യം കേട്ടപ്പോൾ ഭക്തി പാടുകാരെക്കേൾവി എന്ന വിചാരിച്ചു കേൾക്കുവാനിരിക്കെ പുറത്തേക്കു കടന്നു ചെന്നാൽ വകതിലും:

അതിയുടെ പാശാലം ഉണ്ടാക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുവെച്ചു വാക്കു കേൾപ്പിച്ചു. പക്ഷേ കേൾക്കുന്നതു കേൾക്കുന്നതിൽ വെണ്ടാത്തതികളാൽ പലതും പലതും കേൾക്കുന്നതിന്നു മറ്റൊരു തരത്തിന്നു സാധ്യം അതിവിശേഷംതന്നെ സൂര്യചരിത സൂര്യചരിതം ഉണ്ടാക്കുന്നതാണെന്ന് ഇതിനെ മറ്റൊരു വിചാരമുണ്ടെന്നു നോക്കുന്ന ഹിരണ്യംഖരൻ അതി വിരഹം ചോദിച്ചു.

അതി — അല്ലേമോ മറ്റൊന്നാവാ! ഞാൻ ചോദിച്ചതു കേൾപ്പിക്കുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടു് സിങ്കളുടെ മുമ്പിൽ അപ്രകൃതങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്നതു ഉചിതമാണോ? അതിലും മെച്ചം ഏതെങ്കിലും മറ്റൊരു ഇവിടെ ഇല്ലാ

അനന്തരവും—ഈ അനുചിതകർമ്മപ്രവർത്തനങ്ങൾ
യന്ത്രികമായി ആരംഭിക്കുന്ന വിഷയം ചോദിച്ചുകൊ
ള്ളുന്നു.

കേരളീയരുടെ ഈ വാക്കു കേട്ട കേശവപ്പണിക്കർ
തെച്ചിവിട്ടൊഴുത്ത ആ വിരി എഴുതാനാൻ കേൾക്കു
മതകൾ പാടിത്തോറു വർത്തനം വന്നിപ്പൊട്ടു കേട്ടും
ഇങ്ങിനെയും മറ്റുമിഴങ്ങാൻ ഇദ്ദേഹത്തെത്തല്ലാതെ നി
ന്നു വെച്ചു നോക്കത്തക്കവരോണ്ടായി സാധു; ഇവർ ഈ
വകകളിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരിൽപ്പെട്ടവരുടെ തീർപ്പുതന്നെ.”
പണിക്കർ ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ നിറം
പൊൻ ചെന്ന കരകൾ മുഖത്തു കടന്നുവന്നു. ആ
നോട്ടത്തിന്റെ അർത്ഥം കുറച്ചുകൊണ്ട് അതിനെ മ
നസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്ത അയാൾ കഴിഞ്ഞുവന്നതി
ന്നു ഉടനെ കേശവപ്പണിക്കർ അകത്തേക്കു പോവുക
യ്ക്കു മുമ്പെ നോക്കുകയും ചെയ്തു. അയാൾക്കു കൈ
കൾ കോർത്തിണക്കിയവരായിരുന്നു.

“ഹേ! ഹോ! ഹോ! തെച്ചേടേ. ഇദ്ദേഹം ഈ
രാത്രിയേക്കാളികളെ നിവർത്തിക്കാനു പ്രധാനമെന്നി
തേച്ചേർക്കൽ” അവർകളുടെ ഏകപുത്രനായ ബിറാം
ചാൻ അവർകളാകട്ടെ അൻ അഴിയത്തലിന്റെ സ്ത്രീ
ക്കിതന്നെ നമ്മുടെ ചിലവായതുകേശവപ്പണിക്കരാണ്.”
അതിന്നു—അങ്ങിനെയായിരിക്കാം. ഈ അസമയത്തു നി

ന്നാൾ ഇവിടെ വന്നുവന്നിരിക്കുന്നതാണ് അൻ
ചോദിച്ചത്.

അതിന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ട ബിറാംചാൻ മനു കപാ
ളിച്ചിരിച്ചു. അയാൾ, കേൾക്കുക കേൾക്കുകയ്ക്കു് അ

പെരുത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു ഭാരതീയർക്ക് സാധുപണയെ,
തെല്ലുകിൽ പാടവത്തെ വിചരിച്ചു കീഴ്ത്തു നോക്കി
നിന്നു

പണിക്കർ (മുഹമ്മദിന്റെ മരുമകൻ നോക്കി) ഈ
തീർത്ഥം ഒരു പാട്ടുപ്രയുഷണമി ഉദിച്ചു. നിങ്ങൾക്കു
കഷ്ടം നേസ്സിലാക്കില്ലല്ലോ? ഇതാ തുറന്നു പാ-
ഞ്ഞു കട്ടയം. ഇദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ വന്നതു കിരീടമുട
സംഗമത്തെ ഇടിച്ചിട്ടാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രീ-
തി പ്രവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പെ ഇദ്ദേഹത്തിനു എല്ലാ
സ്രീകൃഷ്ണ തലപ്പാലമു വന്നു എന്തെന്നു പറ-
യം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രീതി പ്രവേശിക്കാത്ത ത-
ന്നെക്കൽ സ്രീനാമഭാഗ്യത്തിൽ പെട്ടവർക്കു നന്നായ്
വിചാരിക്കണ്ടു് ആ സ്ഥിതിക്കുണ്ടാകും ഇങ്ങനെയ്
കാലമു വന്നാൽ അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അതിഭാഗ്യ-
ത്തെല്ലു പരത്തേണ്ടതാ?

പരമേശ്വരൻ മുമ്പത്തു മഹാപ്രസാദം തീർത്ത ഇല്ലാ
മതന്മാരി മഹാപ്രസാദം ഒരു വിധമു നിൽക്കുന്നത-
ന്നു മഹാപ്രസാദത്തെ അവർ ചിന്തിച്ചു കിടന്നു വിഴി-
വാൻ ചെയ്തു അപ്പോൾ ചിന്തിൽ നില്ക്കുന്ന സുകമാ-
ന്റെ മകൾക്കു വെളിച്ചം അവർക്കുണ്ടായി കവിപ്പതി-
ന്നാൽ വെളിച്ചം പെട്ടെന്നു് അല്ലാതെ വന്നു. സുക-
മാന്റെ മകൾക്കു നിൽക്കുന്നതായ അവർക്കുണ്ടായ
അനുഭവത്തില്ല ഉടനെ അവർ ചിന്തിക്കുന്ന സുകമാ-
ന്റെ ഒരു നോക്കി ആ നോട്ടത്തിൽ ഇല്ലാതെ നോ-
ക്കിയിട്ടില്ലാത്ത കഷ്ടാവസ്ഥയിൽ നിന്നു തിരികെത്തന്നതോ

ചരം ഉമിക്കുറന്നു കത്താറു പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെ അന്നുവെപ്പും മന്നുചെല്ലാ' എന്നും ഉള്ള വ്യവസ്ഥയെ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഭേദത്തിനെന്നും തയ്യാറുണ്ടെന്നും എന്റെ മീറൻ ഈ ഭേദത്തിലുള്ള കാലാവധി വേതിക്കു യാതൊരു ദോഷവും സംഭവിക്കുകയില്ല" എന്ന് ആശയഗ്രാഹത്തി സുകാമൻ കാരതിയെ പരാക്കി അതിനാൽ അതുകൊണ്ട് കറസ്സു തബത്തു. കണ്ടിട്ടുണ്ടാകാതെ ഭേദംകാലം വെച്ചു തിന്നുമാറുവാനായ പൊതു ഭേദമെല്ലാ തീരാംവാനെ നോക്കി

കാരതി - പ്രാദാ, പുറത്തു നിന്നുവന്ന ഉദ്യോഗമല്ലെന്നു നിന്നു കാണിച്ചാൽ. അതിനുള്ള പലതും ഇതല്ല. നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പൂർണ്ണ പാത്രം വെക്കുന്നതുകൊണ്ട് എന്തെന്നു പ്രതിവർത്തനം നിന്നു ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി

അതിനാൽ ആദ്യമായി ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി

അതിനാൽ ആദ്യമായി ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി നിങ്ങളുടെ പ്രതിഭാശക്തിയും കാര്യം ചിലക്കാലത്തു കല്പി

[illegible]

ബീജാലയം ഏകദി, അതിലു അതാലം ഇതിലു
 പത്തുലി പത്തുലക വരികുയാലം പത്തുലക പം
 പത്തുലി പത്തുലക വരികുയാലം പത്തുലക പം
 പത്തുലി പത്തുലക വരികുയാലം പത്തുലക പം

ഭാരതീ കേരവത്തോടുകൂടി ഒരു പിന്മാറ്റം മറവിനി
ന്ന ചരപ്പുറം സുകദാമന്റെ ഭവം ബീറംമാണു നല്ല
വണ്ണം കാണുമായി. ഇതുവരെയും സുകദാമൻ ഭാക്കി
യുകി വന്നിൽ പരദിയിൽത്തന്നെകൊണ്ടു അതമുണ്ടു
ഭവം ബല്യം മറവിലായിരുന്നു സുകദാമന്റെ കളങ്ക
രം വഴിപ്രകൃ സമഗ്രി സമുദത്തു ബീറംമാണു കേവ
ലവട്ടിയ കറുവിയോഴ്ചപോലെ സുഖ്യനായി നിന്നപ്പോൾ
അയാൾ ആശ്ചര്യത്തോടെ ചിന്തയും ഒരു കമ്പിത്ത
ന്നുണ്ടു. "ഹോ! ഇല്ല സുഖരി" എന്നു അറിയുന്നതെ പ
റത്തു. ഇത്രയും സുഖരിയായ ഇവളെക്കുറിച്ച് ഇതുവ
രെയുംതന്നെ അറിയിക്കുകയിക്കില്ലെന്നുള്ള കാരണമെന്തു?
എന്നു ആശയത്തോടുകൂടി ബീറംമാണു കേരവല്ലണി
കളെ ഒരു നോക്കി. എഴുത്തുമന്ദിരം ആ നോട്ടംകണ്ടു

കേശവപ്പണിക്കർ ഇളിച്ചതായി. ബീരാംചാൻ സകല മനോദ്ദേഹി കാമതിമുക്കെ വാച്ചുകൊണ്ടിരുന്നോ?

സുകമനസ്സൻ—അങ്ങനെ.

ബീരാംചാൻ—നിന്റെ ഭാര്യ?

സുകമനസ്സൻ—(കുറുപ്പായി) ജാനകി.

ബീരാംചാൻ—പോയതോളിച്ചതുതന്നെ—ജാപകി. ജാനകി നിന്റെ ചെറുപ്പത്തെ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?

സുകമനസ്സൻ—ഇല്ല.

ബീരാംചാൻ—അന്ന് അതുതന്നെ നല്ല സമയമായിരുന്നു.

എരുമാനന്റെ നാലു വാച്ചിനാട്ടം കവർ കേശവപ്പണിക്കർ വിളിച്ചതായി നിൽക്കുമ്പോൾ ബീരാംചാൻ തിരിയറു കേശവപ്പണിക്കരെപ്പോയി ഏകദേശം അമ്പലം മിഴിച്ചുനിൽക്കുന്നത് പോലെയോ കണ്ടുവന്ന കളിപ്പറമ്പിന്റെ മേൽ കണ്ടുവന്ന. കളിപ്പറമ്പ് എഴുതിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. കണ്ടു കണ്ടു! ഉം, പോയ, പോയ” എന്നു പറഞ്ഞു കയ്യടക്കി. ഇങ്ങനെ ദിവസം ഇരുന്നേഴുപത്തുപോലും ഇരുമാനകി, നി എവിടുന്നു ചാടി വീണി മരിച്ചു വരിക നാണമെന്നു കഴിച്ചുനാളെയും ഇരുമാനകി ചവിട്ടെ എങ്ങും കാണുകയുണ്ടായില്ലല്ലോ. ഇങ്ങനെ സകലവന പൂജയുണ്ടെന്നു. (പുതിയ എപ്പാടക മിൽ പണിക്കർ പ്രത്യേക സംഭാവന പതിച്ചുകൊണ്ട്) ജാമതിക്കു കയ്യടക്കി വടി ജാമതിയിലായപ്പോൾ ഒരു ഏപ്പാട് എരുമാനന്റെ കണ്ടുപിടിച്ചതാണല്ലോ. അതിനാലാണു പണിക്കർ അമ്പലത്തിൽനിന്നു

വന്നാട്ടു എന്താണു പറഞ്ഞേതു്? വല്ലതും പറഞ്ഞാൽ
ഇതിലൊക്കെയും മരണകാലത്തു മരണം, നാശകാല
ത്തുചരേശവും ഫലിക്കില്ലെന്നുള്ളു. ഫലമെന്താ? ഏ
മനസ്സിലാക്കട്ടെ? ഏതെ വിചാരിച്ചു? അതുകൊണ്ടു നോക്കി
കൊട്ടി? ഏതെ പറഞ്ഞു? നോക്കൂ. മനസ്സിലാക്കൂ. നോക്കൂ.
നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ.
നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ.
നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ. നോക്കൂ.

കേരളപ്പണിക്കർ കൊണ്ടുവന്നുവെച്ചു കല്ലിൽ
നിന്നു കരയുമ്പോൾ കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ
നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ.
കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ
നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ.
കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ
നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ.
കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ
നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ. കേരളപ്പണിക്കർ നോക്കൂ.

പോൽ. വി. നിന്നു കാപ്പു. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ.
മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ.
മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ.
മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ. മനസ്സിൽ.

അതിന്നു—പ്രഭാതം, മിന്നുമിന്നുന്നതാണു ഇതിന്നുതന്നെ വെ

റുതെ ആവത്തിന്നു വഴിമുണ്ടാക്കരുത്! ഇതാ! ഞാൻ
വിണ്ടുൾക്കു അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു. സാധുക്കളായ ഞ
ക്കളെ ഉപേക്ഷിച്ച് ഇവിടം വിട്ടുപോകണം.

മാൻ—എന്താപത്തു! മാ! ശരി. അവൾക്കു കല്യാശ
ന്നു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അല്ലേ! ഇതുകേൾക്കു വിരോധമി
ല്ല. വേണ്ടവന്മാർ ബാക്കനെന്നു കല്യാശന്നു കഴിച്ചു
കൊള്ളൂ.

മാൻ—മാക്കു കേട്ടല്ലേ! ഈ സുകുമാരനെ മിഥി സമ്മിക്ക
വരുമ്പോൾ, മാമരി, നന്നാക്കി അയാൾക്കു ഒരു സന്ദി
ക്കു കൊടുക്കൂ. അറിയാമോ! ഒരു പുസ്തകമുണ്ട്. അതിൽ
അയാൾക്കു വേണ്ടതെല്ലാം ഉണ്ടാകും! എന്നു പറയുകയും കരു
ക്കുന്നവർക്കു കാട്ടുകയും ചെയ്യണം! എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു
അയാൾക്കു കൈകൾ കഴുത്തു വാങ്ങിക്കൊടുത്തു കൊടു
ത്തു.

മാമരി—ഈ പുസ്തകം കഴിഞ്ഞു വാങ്ങിയാൽ
മാനസംഹൃത്തായ നല്ലവരിനകത്തു ചേർന്നു വാങ്ങി
കൊടുക്കു. ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇതാ! വിളി
ക്കൂ. വരാവൂ. വേഗം വരാവൂ.

മാമരി—നീക്കം സഹോദര! പ്രവർത്തിക്കേണ്ട! മിഥിക്ക
കൊള്ളൂ!

മാൻ—മിഥിക്കു അനുജത്തി! അതൊരു ദോഷവും വ
രില്ല. അതെല്ലാം ഞാൻ വേണ്ടതുപോലെ ചെയ്തില്ല
കൊള്ളൂ.

മാമരി—വലിയകാരന്മാരും സാമന്തന്മാരും
കരിക്കുകയാണു അറിയാമോ! നല്ല വാങ്ങുകയാണു.

അതൊന്നുകൊണ്ടും പലിടിക്കില്ലെന്നു കണ്ടതിനാൽ ഹൈ
ശരണി കൗഞ്ചാലപ്പള്ളിക്കടുത്തു സുകുമാരനെ മൺ തോ
ക്കി. 'മേതി പൊയ്ക്കാട്ടു മയപ്പെടേണം' എന്നു സുകുമാ
രൻ ഭൃസലത്തോടുകൂടി അയക്കട്ടെ സദാധരാനുജാപത്തു.
ഗത്യന്തരമില്ലെന്നു കണ്ടു ചാക്കി ചർമ്മിൽ കടന്നു വരുന്ന
പട്ടെ പെരിപാത്തു നിന്നു.

ബി. പാൻ — (സുകുമാരനെ നോക്കി) ഏതൊരു നാണിയെ നിൽ
ക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയൊരു ഇടത്താലോ കഴിക്ക.

എന്നുകൊണ്ട് കൈകൊട്ടു വിരമയ കളി സുകുമാര
ന്റെ മുമ്പിൽ പെട്ടുകൊടുത്തു. അന്നു ഒരു കേൾപ്പു നി
രന്ത അകത്തു കിടന്നുപിട്ടു.

സുകുമാരൻ — പട്ടോ! പട്ടെ അതി പൊയ്ക്കട്ടെ പൊയ്ക്കട്ടെ സദാ
രം പറയുന്നു. നിത്യരും ഇങ്ങനെയൊന്നു പൊയ്ക്കട്ടെ അതി
ഉചിതമായിട്ടുണ്ടല്ല. ഇതിൽ നിന്നു പാൻവാങ്ങു നി
ന്നുകൊണ്ടു പാടേ നാളി പോവുകയാണ്. ഏതൊരു ഉചി
തമായിട്ടുള്ളത്

പാൻ — കരി, കരി അധികമാക്കണം പറയണം വീ
ഇങ്ങനെയൊരു വെള്ളം, അങ്ങനെയൊരു വെള്ളം?

എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു ചെന്നതിൽ നിന്നുനിന്നിട്ടു
സുകുമാരന്റെ അടുത്തുള്ള കോട്ടെല്ലെന്നു ഇതിനിടക്കു
സുകുമാരൻ തന്റെ അടുത്ത് കൈകിടന്നു കൊണ്ടു എ
ടുത്തു വെക്കുകൊണ്ടു മറ്റൊരു വലത്തു കയ്യിൽ ഒറ്റക്കായി
പ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു. കോട്ടെല്ലെന്നു സദാധരാനെന്നു ഇട
ക്കൽ കൈകൊണ്ടു അടക്കു, കൈകൊണ്ടു, അകത്തു എ
ല്ലാമറിഞ്ഞു കേൾക്കുകയുള്ളതു കീഴ്മതാണി ആ കീഴ്മതാ

നിങ്ങൾ ദൃഢം ബലികഴിക്കരുത്” എന്നു പറഞ്ഞു. “നമ്മുടെ കാരുണ്യം നമുക്കുണ്ടു; ജീവനായിത്തന്നെ കാരുണ്യം വിനിയോഗിക്കാം” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ബീദാംബരൻ സുകുമാരനെ ആലിംഗനം ചെയ്യാൻ കൈകൾ നീട്ടി. ഐയാംപക്കിനെക്കുറിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞു സുകുമാരൻ തന്റെ തുടക്കത്തിൽ കൈ ബീദാംബരന്റെ ചുറ്റത്തു വെട്ടു വലഞ്ഞു കൊണ്ടുണ്ടായിട്ടു കരയിട്ട് വന്നു കൊണ്ടുവന്നു.

സുകുമാരന്റെ തുടക്കത്തിൽ കൈ ബീദാംബരന്റെ ചുറ്റത്തു, പല ദിക്കിൽ കൈ കറുത്തു കൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു.

കഥയിൽ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കു കാരണമായിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നതിൽ നിന്നു ഐയാംപക്കിനെക്കുറിച്ചു വ്യക്തമായ സാധനം വരുത്തുന്നതു കേൾക്കുന്നതിൽ നിന്നു വ്യക്തമായതായി. വിന്നാൻ എന്നു വിളിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ നാമം.

കുറുപ്പുകൾ.

കാമതീവിമോഹത്തിൽ വിനോദങ്ങൾ നടക്കുന്ന അനേകങ്ങളുള്ളതെന്നു ലക്ഷ്യം വെക്കുന്നതിനായി പ്രധാന ദൈവമായതായ “ശ്രീകാമം” എന്നതിന്റെ കീഴിൽ വെള്ളത്തിൽ ഒരു ഇടത്തിൽ വെട്ടിയുളള ഒരു വേർ ആണെന്നു കേൾക്കുന്നതിൽ നിന്നു കേൾക്കുന്നതു വെള്ളത്തിൽ വെള്ളം

നിൽക്കുന്നു. അവന്റെ ഗുണസംഭാവങ്ങളെപ്പറ്റം ഇദ്ദേഹി-
ക്കു് അറിയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു് നോട്ടത്തിൽ കണ്ടാൽ അ-
വർ കവചകുറുപ്പായിരിക്കുകയ്ക്കു് അനായാസേന കൗസ്തി-
ലക്കുറുപ്പത്താൽ ഒന്നി രണ്ടാമുപകാരം കാലൻകുറ-
പ്പി മുതലായ ഘോഷപക്ഷികളുടെ കരോമശബ്ദം ശാശ്വത-
മുതലായവയെ മിഥുനീകരിക്കുന്നു. ഇവ സഞ്ചാരശു-
സ്ഥമായ ഈ സമയത്തു ഏതുദൃശ്യത്തിനോടായിരിക്കും
അവർ അവിടെ നിൽക്കുന്നതു് നമുക്കു് അവരെ മറ്റൊരു
ഗതിയ്ക്കു നോക്കുന്നതല്ലാതെ, നമ്മുടെ മുമ്പിലായി
ചിത്രം അവരെ വിത്തുടൻപോകുന്നു. അവർ ആര-
യിരിക്കു് അവർ ആവാദാശ്വകം കറുപ്പുശിഖകളെ കൃ-
തിയിരിക്കുന്നു മുൻപറയപ്പെട്ടിട്ടു് പേർ പതുക്കെ പ-
തുക്കെ വർദ്ധിക്കു് പോകുന്നു. കറുത്ത വേരധാരികളും
അവരെ അനന്തരം ചെയ്യുന്നു. ഏകദേശം മേൽ
വരെ മുറയ്ക്കുന്നതിനാൽ അവർ ഗതിചെയ്യരുത്, മുൻ-
പോകുന്നവർ പിന്മാകും തിരിച്ചുനോക്കുന്നതല്ലാതെ,
പിന്നിൽത്തുടർ വരുന്നവരെ ഒരു സമയത്തേക്കകത്തും അ-
വർ മുട്ടിയിരിക്കുന്ന കറുത്ത വസ്ത്രംകൊണ്ടും മോഡി-
യ്ക്കു വെളുപ്പുകൾ അണക്കുന്നതായതുകൊണ്ടും കാണാൻ
സാധിച്ചിരുന്നില്ല. മുമ്പിൽ പോകുന്ന കൂട്ടർ നാലുപു-
ട്ടിയടങ്ങിയ (അവിടെനിന്നു കാൽ നാഴിക വടക്കുപു-
ലോത്തൽ നാലു മോഡുകൾ കൂടുന്ന സ്ഥലത്താൽ,
ആ പ്രദേശത്തിന്നു നാലുപുട്ടിയടയ്ക്കമെന്നാണു് ഇവ-
ങ്ങൾ ധാരണയെന്നതു്) ചെന്നതിന്നു അവരുടെ
അനന്തരയിടകളും അവരെ ആളക്കൂട്ടാൽ അല്പം

[illegible]

ഒരു വിട്ടുപോയ പ്രകാശിപ്പിച്ചുനോക്കിത്തലോൾ കത്തുകൾ
 അയൽ മരിച്ചുകിടക്കുന്നു. അവർ ഒരു ശവദണ്ഡം വെ
 ത്തുകൊണ്ടും പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ചെന്നു കൊണ്ടുപോയി.

പോലീസ് കോൺസ്റ്റബിൾ ഈ വക കേസുകൾ കിട്ടുന്നത്
 അത്ഭുതസ്വഭാവത്തിനും സന്ദർഭത്തിനും കാരണമായിട്ടു
 ഉണ്ടാണല്ലോ. ഈ വകകൾ കണ്ടുകിട്ടിയ തെളിവു
 ഞാണെന്നത് അത്ഭുതസ്വഭാവവും ചേർന്നുകൊണ്ടിരിക്കു
 ന്നതാണ്. കേസുകൾ കണ്ടുകിട്ടിയതും അവർ കണ്ടുകിട്ടിയ
 വാൻ വഴിയുള്ളതും ആണെന്നുള്ള അറിവാണ്. അതിൽ
 എന്തുപോലും കടികൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്. നമ്മുടെ പോ
 ലീസ് കോൺസ്റ്റബിൾ ഈ കേസ് കിട്ടിയതു ചിത്തമോ
 സങ്കല്പമോ തീർത്തതാണെന്നുപോലെ സന്ദർഭത്തെ ഉള്ളവ
 രാണ്. 'പ്രതി'കളുടെ നേരെ മാത്രം മറ്റു നന്മകൾ പ്ര
 ത്യാഗിയും പ്രണയസികളുള്ളതി ഉണർത്തുന്നവണ്ണം
 മുട്ടി മാത്രം ആഹ്ലാദമറിഞ്ഞതായ വാക്കുകളു വെ
 ന്ന സിദ്ധി ആഹ്ലാദമറിഞ്ഞിട്ടും ഏകദേശം മൂന്നു മണി
 ക്കു പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ചെന്നുവന്നു. കിടന്നുറങ്ങി
 യിരുന്ന ഇൻസ്പെക്ടറെ ഉണർത്തി കാര്യം അറിയിച്ചു. സ്റ്റേ
 ഷനിൽ പാലറു നിൽക്കുന്ന പോലീസ് കോൺസ്റ്റബിൾ
 ഞ്ഞു ഓടി കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ പോലീസ് കോ
 റ്റോട് അന്യതയെന്ന് ഉണ്ടായത്.

ഇൻസ്പെക്ടറും പോലീസ് കോൺസ്റ്റബിൾ ശവദണ്ഡം
 ധന ഇടത്തി. ശവദണ്ഡം കണ്ടപ്പോൾ, "എന്തി എന്തി. ഇ
 മത്തെന്താണുള്ളതാണ്! ഇത്രയും നമ്മുടെ മന്ത്രിപുത്രന്റെ
 പ്രധാനസേവനായ കേശവപ്പണിക്കരല്ലേ!" എന്ന് ഇൻ

കസ്തൂർ വാങ്ങു പോലീസ്സുകാർ കൈയ്ക്കു നടുങ്ങിക്കൊണ്ടു സാഗതി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് വിവരമായി പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു. “ഞാൻ മേവനാട് കസ്തൂർ ഏറ്റക്കുതിക്കൽ ശേഷം ഞാൻ എപ്പോഴൊരിക്കലും” എന്നു പറഞ്ഞു ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് പോലീസ്സുകാരോടുകൂടി വെളികളെ വിട്ടുവിടണമെന്നു ഉത്തരമൊഴി. ഈ വകക്കാരെ വിട്ടുവിടണമെന്നു സ്റ്റേഷനുകളിൽ പ്രത്യേകം ഒരു സ്ഥലമുണ്ട്. അതിൽ മേവനാട് കയറ്റിയിൽ ഉടനെ തിരുവനന്തപുരം കണ്ടു വരികയുണ്ടു്, രണ്ടു കാരന്മാരും സമ്മതിച്ചുകൊള്ളും. കിരീടം മണ്ഡലം നോക്കുന്ന ഒരു കതിയായുത്തമ. സ്റ്റേഷനുകളിൽ വേണ്ടവരും അതിനേയും അതിശയിക്കുന്ന ഒരു ദർപ്പണം ചില യോഗ്യരും ഇല്ലെന്നില്ല.

ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് നാലു പോലീസ്സുകാരോടുകൂടി ഒരു സ്ഥലത്തു പ്രവേശിച്ചു. തടവുകാരിൽ മേവനാട് അവിടെ കിരീടം വന്നു നീക്കി. “മേവനാട് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചതുകൊണ്ട്.

ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്—നിങ്ങളുടെ പേരും അറിയുന്നില്ല.

തടവുകാരൻ—ധർമ്മലിംഗം ചിട്ട.

ഇൻ—നിങ്ങൾ ഏതു നാട്ടുകാരനാണ്?

ധർമ്മലിംഗം—ഞാൻ സേലത്തുകാരനാണ്.

ഇൻ—സേലത്തിൽ ഉദ്യോഗം വല്ലതും ഉണ്ടോ?

ധർമ്മലിംഗം—ഇപ്പോൾ ഒന്നുമില്ല.

ഇൻ—മുമ്പ് ഏതു ഉദ്യോഗമായിരുന്നു?

ധർമ്മലിംഗം—ഈ ഉദ്യോഗത്തിൽ കൈയ്യൊഴിഞ്ഞു വരിക.

ഇൻ—കററു ന്റെ പേരും നിങ്ങളുടെ കൂട്ടാളികൾക്കുതന്നെ
യോ?

ധർമ്മലിംഗം—പിള്ള എന്തു മറുപടിയാണു പറഞ്ഞതെ
ന്ന് എന്തു സംശയിച്ചു നിന്നു. അപ്പോൾ ഒരു കരണ്ടു
ബിൾ “എന്തും; മിഴിച്ചുനില്ക്കുന്നത് എന്തെന്നു ചോ
ദിച്ചതു കേട്ടിട്ടല്ലി” എന്ന് ചോദിച്ചു.

ധർമ്മലിംഗം—അതേ. അവരും പട്ടാളത്തിൽ ഉദ്യോഗം
ക്കിട്ടിറങ്ങുകയെന്നതാണ്.

ഇൻസ്പെക്ടർ. അവരും ഇപ്പോൾ ഉദ്യോഗമില്ല?

ധർമ്മലിംഗം—ഇല്ല

ഇൻ—നിങ്ങൾ മൂന്നു പേരും ഉദ്യോഗം ഉപേക്ഷിച്ചാൽ
മുൻ കാരണം എന്തി?

ധർമ്മലിംഗം—കുറച്ചില്ല. ഞങ്ങൾ മനസ്സാൽ രാജിവെച്ചു
പോയതല്ലേ?

ഇൻ—ഇന്നു നിങ്ങൾ മൂന്നു പേരുംകൂടി നടത്തിയ മകാല
മേസ്സ് എന്തു ഏതെങ്കിലും കാരണം?

ധർമ്മലിംഗം—എന്നു മിണ്ടാതെ നല്കുന്നു.
“എന്താ മിണ്ടാതെ നിൽക്കുന്നത്?” എന്ന് ഇൻസ്പെക്ടർ
ചോദിച്ചു നിന്നു മറുപടി ഉണ്ടായില്ല. ഇതിനേത്തു മറു
പടിയാണ് അവർ പറഞ്ഞതെന്ന് “കാട്ടുകൊല്ലം ചോ
ല്ലീസുകൾ കണ്ടുമാത്രം. ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കാര്യം പിൽക്കി
റ്റു കൊടുക്കുവാനായിട്ടു വേണ്ട കാര്യം കാട്ടുന്നില്ല. അ
തുകൊണ്ടു സമ്മതിക്കുകയെന്നാൽ എന്തും അവസാനിച്ചു.”
എന്തിനാണത്രെ ഓരോന്നു വിചാരിച്ചു. അവർക്കും നിൽക്കു
മ്പോൾ ഇൻസ്പെക്ടറുടെ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടി ഒരു കര

ജാസ്റ്റിസിൻ ധർമ്മിഗംപിള്ളയുടെ മുതുകത്തു നിന്നു ഇ
 തിട്ടു ഒരു ഇടിക്കുറുപ്പ് അയാൾക്കു “അയ്യോ!” എന്നൊരു
 നിലവിട്ടിടത്താട്ടുകി കറുത്തൊക്കി വീണു. “ഏതാ നാ
 മേ! ചോദിച്ചതിന്നു മറുപടി പറഞ്ഞുതരട്ടെ” എന്നു ചോ
 ദിച്ചൊക്കുണ്ട്. ആ കാഴ്ചപ്പതിവു ധർമ്മിഗംപിള്ള
 വീണു വീഴ്ത്തുകയെന്നു ഞായാട്ടുകി പറഞ്ഞു ഒരു ചുവ
 ട്തുകെ നത്തു അയാട്ടുകി ധർമ്മിഗംപിള്ള നിന്നു
 മടങ്ങി.

ജാസ്റ്റിസ്—എന്താ, ഞാൻ ചോദിച്ചതിന്നു മറുപടി പ
 രയ്യ.

ധർമ്മിഗം—അയ്യോ ഏഴുപത്തൊന്നു, എന്നു കൊല്ല
 തക്കതി.

ജാസ്റ്റിസ്—നീക്കുന്ന കൊല്ലാൻ അങ്ങനെയ്ത ചോദിച്ചതിന്നു മ
 റുപടി പറയ.

ധർമ്മിഗം—ഏഴുപത്തൊന്നു സത്യം ചെയ്യാം. അയാൾ
 കൊന്നിട്ടില്ല. ഈ ചോദ്യങ്ങൾ—

എന്നു പറഞ്ഞപ്പോഴാകട്ടെ അയാൾ നിന്നു കയറ്റി.
 ചീറ്റുന്ന നിന്നു കിഴങ്ങുന്ന നിന്നു. ചോദ്യങ്ങൾ ഇ
 ന്നപ്പോഴും അയാൾ ചോദിച്ചുതന്നു. അതിന്നൊക്കും
 തൃപ്തിപ്പെട്ടില്ലാത്ത മറുപടിയോടെ അയാൾ പറഞ്ഞു
 ചോദ്യങ്ങൾക്കുപോലും മറുപടി തന്നു. ധർമ്മിഗംപിള്ള
 ക്ക് ഒരു പൂജ സമ്മിക്കാൻ വന്നുവെന്നതിനാൽ അയാൾ
 ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞു.

ധർമ്മിഗംപിള്ള—ഏഴുപത്തൊന്നു ഞാൻ സത്യം പാ
 താം. ഇപ്പോൾ അതി നല്ലതായിട്ടു കല്പനയുണ്ടാവാ
 ന്നു.

ഇൻ—എന്നാൽ വര കേൾക്കട്ടെ.

ധർമ്മലിംഗം—എന്തൊന്നെ! അയാൾ ഞങ്ങളെ വളരെ
പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങളുടെ ഉദ്യോഗം കളഞ്ഞതും മ
റ്റും അയാളാണോ? ആ കൈവരം പോക്കവേൻ ഇങ്ങി
നെ ചൊല്ലുന്നത്.

ഇൻ—എടോ അയാൾ എന്തെ ചൊല്ലുന്നുവെന്നു കാണൂ. ഇതി
നോമ്പില്ല അയാളുടെ ചെറുപ്പത്തു പറയണം.

ധർമ്മലിംഗം—കരുണാകരൻ നായർ—

ഇൻ—എത്ര കരുണാകരൻ നായർ?

ധർമ്മലിംഗം—വിജയനഗരം ജമീന്ദാരുടെ സ്വത്തുവകാ
ശിമായ കരുണാകരൻ നായർ.

ഇൻ—ഈ അദ്വൈതജ്ഞനായ കന്തിക്കൊന്നു് അ
ല്ലേ?

ധർമ്മലിംഗം—കന്തിക്കൊന്നു് നോമ്പില്ല. ഞാനും അവി
ടെ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു മറുത്തു.

ഇൻ—പിന്നെ കന്തിക്കൊന്നു് എന്താണു്?

ധർമ്മലിംഗം—മുൻസ്ഥാനമായപ്പോൾ.

ഇൻ—നിശ്ചയം കന്തിയുടെ കാൽ വെട്ടിയതു്!

ഈ ചോദ്യത്തിന്നു ധർമ്മലിംഗംപിള്ള മറുപടി പറ
ഞ്ഞില്ല. അവന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടു് ഇൻസ്റ്റിട്യൂഷൻ
പ്രൊഫീസർക്കാരും അത്യാശ്ചര്യം ജനിച്ചു. പിന്നെയും ധ
ർമ്മലിംഗംപിള്ളയോടു് ഓക്കാനം ചൊരിച്ചതുകൂടി. പ
ക്ഷേ അതിനൊക്കെ ധർമ്മലിംഗംപിള്ള അജ്ഞാതനാ
കത്തടങ്ങുന്ന മില മറുപടികളാണു പറഞ്ഞതു്. പിന്നെ

എം പോപ്പീസ്സുകൾ പ്രയത്നിക്കുകയായ്‌ങ്ങിൽ അധ്വാനം
 ഉണ്ടായിട്ട്‌ക്കൊപ്പാടി ചെത്തി അയക്കുക കൊടുത്തു തുട
 രും, ആ കയറും കയറുകൊടുപ്പി അയക്കു ആദ്യം
 അത് അന്നവരെ കയറുകൊൻ നായകിൽ പ്രവർത്തിച്ച
 ത്തി മനം വിട്ടുകയറുക പരന്നു.

ധർമ്മലിംഗംവിളിയുടെ വാക്കുകൊണ്ടു ഇവർ
 ആർക്കൊരും വന്നുപോയതും, വിശ്വസിച്ച ഭവ്യ വ
 അയിൽപെട്ടു പട്ടാള മേലധികാരിയെ കത്തിക്കൊന്നു
 കേസ്സും ചെയ്തിട്ടു ധർമ്മലിംഗംവിളിയുടെ വാക്കുകൊ
 ള്ളെപ്പിടവാങ്ങി അയാളെ ഒരു സ്ഥലത്തുകൊണ്ടിടത്തി
 യാക്കി കണ്ടു പേരിൽ കൊല്ലു വരുത്തി ചോദിച്ചു തുട
 രും, അയാൾ വേണ്ടുഗോപാലംചെയ്തിരുന്നതെന്നു, ഇൻ
 സ്റ്റർ തന്റെ ചോദ്യങ്ങൾക്കു ശരിയായ മറുപടി പറഞ്ഞി
 ല്ലു. ധർമ്മലിംഗംവിളിയുടെ വാക്കുകൊണ്ടു ഇയാളുടെ വാ
 ക്കുകൊണ്ടു പട്ടാളം അയക്കുകയായിരുന്നു. പോപ്പീസ്സുകൾ
 അയാളെയും വഴിപാലേ പൂരിച്ചുതുടങ്ങി. അയാൾ ഉ
 പായപ്പോകൊണ്ടു പ്രസാദിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലുള്ള വലിയ
 പൂക്കളെക്കൊണ്ടു എടുക്കേണ്ടിവന്നു അപ്പോൾ അയാളോടു
 അതിരി വഴിപ്പെട്ടു. ധർമ്മലിംഗംവിളിയുടെ വാക്കുകൊണ്ടു
 അന്നെ പയറും അന്നുസമിച്ചു അയാളുടെ കയ്യിന്നും
 കൊല്ലു വാങ്ങി തന്നാമനേയും വിട്ടുപോയി. അവർക്കു ഭവ്യ
 രാജൻ പൂക്കളെക്കൊണ്ടു ഫലിച്ചില്ല. സമലിവാലെയും ദൂത
 ബലിയും കൂടി ഉപായാഗിക്കേണ്ടിവന്നു. അപ്പോഴെ ഫ
 ലപ്രാപ്തി ഉണ്ടായപ്പോൾ ഇൻസ്റ്റർക്കൾ അവരെ ബാണായ
 സ്സിൽ വെച്ചതിന്റെ ശേഷം കൈകൾ സർട്ടിഫി

സംഭവങ്ങൾക്കു സാക്ഷിഭാവമായി നിൽക്കുന്ന നമ്മു
ത്രവർഗ്ഗങ്ങൾ ഈ പോലീസ്സുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മുമ്പിൽ
നില്ക്കുന്നത് ദോഷകരമാണെന്നു വിചാരിച്ചു കറഞ്ഞു തു
ടിക്കൂടി. പോലീസ്സുകാരും ഇൻസ്പെക്ടറും കമ്പിളിമുട്ട കര
ലടി പതിഞ്ഞൊള്ളതിനെ സ്പഷ്ടിച്ചുനോക്കി പോയിത്തു
ടക്കി. സുമാർ ശരമേയ്ക്ക് ദൂരെ ചെന്നപ്പോൾ നേരെ
നല്ലവസ്ത്രം ധരിച്ചിരുന്നതിന്നാൽ ഇവർ കമലം തമ്മിൽ പ്രദി
ശംകര കച്ചവടാശയങ്ങൾക്കായിരുന്നു. ഇൻസ്പെക്ടർ വി
ശ്രമാന്തരം ഒരു ചാലത്തിലേക്കു ചെന്നു് അല്പനേരം ഇരു
ന്നു പരീക്ഷിക്കാൻ ചുവട്ടിൽനിന്നു ശ്വാക്കുളുടെ മുറുക്കൽ
കേൾക്കുകയാൽ അദ്ദേഹം കീഴോട്ടു നോക്കി ആശ്ചര്യ
ത്തോടെ ഏതോ മുതറയിൽപ്പറ്റത്താൻ, ആ കിടക്കയെ
കുറുത്തുനോക്കുന്ന നോട്ടു് എന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു നിര
ന്താലായിരുന്നു മുമ്പു ഇൻസ്പെക്ടർക്ക് ഉൾക്കൊള്ളുകാർ
യെ അറിയാ. ആ പോലീസ്സുകാരൻ ഉടനെ കീഴോട്ടു ചാ
ലി അടുത്തു ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ട കാര്യം അത്യാ
ശ്ചര്യകരമായിരുന്നു. അതു കണ്ടിപ്പിറ്റന്നാൽ ബാറംചാ
രൻ പ്രേതമായിരുന്നു. പോലീസ്സുകാർ എല്ലാവരും ഇറ
ങ്ങി ചെന്നു് ആ ശവത്തെ എടുത്തു മുകളിലേക്കു കയറ്റി
കൊണ്ടുവന്നു. “ഇതൊന്നൊന്നാശ്ചര്യമാണ്. ഇദ്ദേഹവും ക
ത്തോറിട്ടാണല്ലോ മരിച്ചു കിടക്കുന്നത്.” എന്നു് ഇൻസ്പ
െക്ടർ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ച ശവം ആസ്ത്രകിരീടലകത
മുക്കെടുത്തു. സ്ഥലപരിശോധന മുതലായതു കഴിച്ചു പ്ര
ധാനമന്ത്രിയെ വിവരം അറിയിക്കുവാൻ ഒരു പോലീസ്സു

കരോനയും അതുമ്പ്പ് ഇർപ്പുകൾ സ്തോത്രനിലെ
തിരിച്ചു.

* * * * *

മണി ചാഞ്ഞിപ്പോയപ്പോൾ പേപ്പർ വിട്ടുത്ത പേപ്പർ
നാളെ കോലാഹലം കലശലായി തുടങ്ങി “പേപ്പർ വർ
ണ്ഡ് പേപ്പർ വാങ്ങുക,” “എന്തിനാണു എപ്പോ
തെരവുകുടിയും യോനിച്ചുകൊണ്ട് അയർ പാടി
തുടങ്ങി, പേപ്പറിനെ വെക്കാനും തുടങ്ങിയത് —

അതുകൊണ്ട് തുടർച്ചയായി.

കഴിഞ്ഞ രാത്രിയിലെ ഭാഷണ സംഭവം

“ഈ രാത്രിയെ പ്രധാനമായി ഉൾക്കൊള്ളാൻ അ
വർകളുടെ ഏകദേശ നഗ്നതാ രീതിയും അതുകൊണ്ടി
കൊണ്ടു പ്രധാന സേവനാത്മകമായ പണിയും താഴെ
വളരെ കൂടുതലാണെന്ന് ഈ നാട്ടുകാർ ഭയപ്പെടുന്നു. അ
യവുന്നതാണല്ലോ അയർ വേല എ. പ്രകടം നടത്തി
വരുന്ന കൂട്ടത്തിൽ കഴിഞ്ഞ രാത്രി പത്തു മണിയോടെ
കൂടി അയർ മണലേയും സവാരിയെ ചോർത്തു. എന്ത
മൊന്നും കരിപ്പറത്തും, കിഴുത് നടന്നിട്ടായിരുന്നു. ഉ
ദ്ദേശം മറ്റു മണിക്ക പണിക്കർ സാക്ഷാൽക്കൽ കരി
പ്പറത്തു കയറി നാലും കൂടിയെടുത്തു വന്നു. തത്പരത
ചിലവോളക്കൊണ്ട് അയർ കൊല ചെയ്യപ്പെട്ട നഗ്ന
യെ പോലീസ് സ്റ്റേഷനുമായി ഒരു കേസ് കയ്യാടെ പി
ടിക്കുകയും ചെയ്തതായും അതുകൊണ്ട് ചെറുകുടും ചെ

അനുകൂലങ്ങളു നിലവുമ്പോൾ കേശവപ്പണിക്കർ അതിലാ
ഗം കോണിക്കേറ്റി അറയാൽപ്പൽ വന്നു “പ്രഭോ! അ
താൾ വന്നുതുടങ്ങി. വേഗം പുറത്തു പോകാത്തതാലാപ
ത്തുണ്ടാകും” എന്നു പറഞ്ഞു. അകത്തുനിന്നു അന്തര
ര ദുഃഖനിയം ഉണ്ടായില്ല. കേശവപ്പണിക്കർ പ്രതി
കൂടിത്തുടങ്ങി അയാൾ പല സ്ഥലങ്ങളിലും വിറുത്തീട്ട
ഇവിടെൽ ചേർന്നു വന്നു കണ്ടാകമന്ദനാൽ ദേവിയ
യെന്നതിന്നു സുഷിറ്റിപ്പകരാലാക്കു് പ്രതിപ്രത്യവാണു
കാണുന്നതാണു് നോക്കു പ്രാവശ്യം വിളിച്ചു പറ
ഞ്ഞുനോക്കി. ദുഃഖനി കേൾക്കാത്തതിനാൽ പണിക്കർ
അറയിലേക്കു കടന്നു. ദേവതയിലേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ
എല്ലാമൊന്നു അവിടെക്കണ്ടില്ല. അത്ഭുതം അയാളു
ടെ ദൃഷ്ടി അപ്പത്തു പതിച്ചു. അപ്പോൾ അയാൾക്കുണ്ടാ
യ പരാമർശം ഉത്തപ്രകാരത്തിലാണെന്നു വായനക്കർക്കു
മെന്നു ഉദ്ദേശിക്കുന്നതാണു് അധികം നാളെ. അറത്തു പ
രേതൊരു കെട്ടമണിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന എല്ലാമൊന്നു ക
ണ്ടാൽ ഏതൊരു ചിന്തയിന്നുണ്ടാ അപ്പോൾക്കിടെ
കി ഹൃദയം വെള്ളിപ്പൻ കാരണം മനസ്സിലാവാതെ പ
ണിക്കർ നാലുപാടും നോക്കി അപ്പോൾ മാസ്റ്റിന്റെ
പറത്തുക്കൽ ചാർത്തു യഥാപ്രണിതമായി നൽകുന്നതു ക
ണ്ടു. അനന്തരം അവിടെയെത്തും കാണാതില്ല. കേ
ശവപ്പണിക്കർ കോപത്തോടുകൂടി കന്റെ വാളത്താ
ലിട്ടിട്ടില്ല സുകദേശന്റെ നേക്കു പാഞ്ഞതായി. സുകദ
േശൻ കൂസൽകൂടാതെ മാടിപറന്നു ഭൃത്യനെ നോക്കി “ഏ
താ, മൃഗ! നല്ലവിടെ” എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ വാക്കു കേ

ട്ടു പണിക്കർ സുകുമാരന്റെ മുമ്പത്തു നോക്കി. ഉയർത്തി
 പിടിച്ചിരുന്ന വാൾ പെട്ടെന്നു നില്ക്കുന്ന പതിച്ചു. ദേഹ
 മാസകലം ചിത്തത്തു. അയാൾ അർദ്ധരാത്രിയിലുപാലേ കി
 ടകിടെ വിറച്ചു. സുകുമാരൻ പണിക്കരോടു “നിന്റെ പ്ര
 ുഷ്ണിദോഷംകൊണ്ടു ഏജമെന്നു” ഈ ഗതി സംഭവി
 ച്ചു. നാലാം നീളവേദംകൂടി ഇതയാൽക്കൊള്ളാമെന്നു
 മെങ്കിൽ ചിലർ അധികാരമെന്നല്ലാതെ മടക്കി അയച്ചു.
 ഉടനെ അടുത്തു പോയിക്കൊൾക” എന്നു പറഞ്ഞു. സു
 കുമാരന്റെ രാജ കേട്ടു പണിക്കർ എത്ര ചെറുപ്പമുണ്ടു
 യാതൊരു പൂക്കുന്നതി ചിന്തപോയി. സുകുമാരൻ “വി
 നോടുകൂട്ടി മേലേക്കു വരുന്നതു” എന്നു പറഞ്ഞു പ
 ണിക്കരയുടെ കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു വാളുകൾക്കുമേൽ തള്ളി
 കൊണ്ടുപോയി കോണിപ്പടി ഭാഗായി ഇറക്കി വിട്ടു.

കേശവപ്പണിക്കർ അടുത്തു വന്ന വരളുടക്കാരെ
 യും അറക്കുകയും ചെയ്തു. ചിന്താതയും സുകുമാരനെത്തന്നെ
 നോക്കി ചിട്ടയോടെ സുകുമാരൻ ഈ പ്രകൃത്തി ന
 ടക്കിയതു് ശ്രദ്ധയോടെ എന്നു കോണിപ്പടിയിൽനിന്നു
 അടുത്തു എത്തിക്കൂട്ടുമ്പോൾ കാലിനു മേൽ ഉള്ള പറ്റി
 തരിമ്പയും വകവെക്കുകയും അന്റെ അധികാരമെന്നല്ലാതെ
 ഏതൊരു പരത്തു സമാധാനപ്പെടുത്തി അയച്ചതിന്റെ
 ശേഷം പണിക്കർ ഏജമെന്നു കയറി വന്നിരുന്ന കരുമ
 ്പന്നത്തു കയറി പേരുകമ്പോടൊന്നു മുൻപാണുപ്രകാരം
 ഘോരകന്മാരുടെ കയ്യിൽ പെട്ടു് ഇനി ബിരോധര
 ന്റെ പ്രേമത്തെക്കുറിച്ചും അല്ല വിവരിക്കാം.

കേശവപ്പണിക്കരും തള്ളി അയച്ചതിന്റെശേഷം

സുകുമാരൻ മരതിയെ നോക്കി, “അല്ലയോ സാധുവി!
ഞാൻ ഇവിടുമിടെ നില്ക്കുന്നത് ഉചിതമല്ല. മേതിയുടെ
മൺറവു വരുന്നെന്നല്ലേ കേട്ടത്? ആയതുകൊണ്ടു
ഞാൻ വേഗം പുറത്തു പോയിക്കളയാം. നിങ്ങൾ നിർമ്മി
രസ്യരായാ മിഥ്യഭാസ്യരും അനുവദിച്ചു വളരെക്കാലം സ
മിപ്പിച്ചിരിക്കാമിൻ” എന്ന് ആശിർവാദവചനത്തോടുകൂടി
യന്ത്രപരത്തു വാതുക്കൾക്കൊട്ടും എത്തി. അപ്പോൾ മാമ
തി “സുകുമാര, ഇക്കാര്യമായാണീ അങ്ങു പ്രവർത്തി
ക്കുന്നത്? ഇവ കിടക്കുന്നതിനെ നോക്കുവാ? മൺറവിനേ
മു ഞ്ഞൊന്നൊന്നെ പറയേണ്ടത്? ഇക്കാരണമോടൊക്കെ മ
വൻ പോകുന്നത് ഉചിതമാണോ?” എന്നു ചോദിച്ചു.

വരതിപ്പോളും എത്തിയ സുകുമാരൻ പിന്മാകാതി
ലിങ്ങു മരതിയെ നോക്കി കുറച്ചു നേരം ആശോചനാഭ
ഗ്നാനായി നിന്നു. “എന്തേതി പരാജയം ഗതിയാണു?
മൺറവ് അടുത്തു വന്നതുകൊണ്ട് വേഗം വഴിയൊന്നാം
കുറഞ്ഞിട്ടു. ഭാഗക്കാരെപ്പോലും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരും ഇ
വിടെ ഒരു പൊടിക്കൈ പ്രയാഗിക്കുറേതെ തരമില്ല.
ഞാൻ പറയുന്നതിനെ മൺറവിയെ മേതി പ്രവർത്തിക്ക
ണം” എന്ന് അവളോടു ഉപദേശിച്ചു. അവളെ മര
ത്തിലേക്കു പറഞ്ഞയച്ചു ഉത്തർപ്പിപ്പിച്ചു വാളോടുകൂടി
വാതുക്കൽ ഒരു കെട്ടുകൊണ്ട് നിലയെ അനുസരിച്ചു സുക
ുമാരൻ നിന്നു. അപ്പോഴേക്കും കരണാകുൽനായകം മേര
യുടെ വരവിൽ തുറന്ന് അകത്തേക്കു പ്രവേശിച്ചു.

അൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നതുപോലെ മെമ്പുവർത്തനെ
അറസ്റ്റുളളിൽ കണ്ടപ്പോൾ കരണാകുൽ നായകം കോ

ഓം സരീക്കുവയ്യാനാതി. അലിഖിച്ചിട്ടുണ്ടായ ആ യുവ
 ലിംഗ അദ്ദേഹം ഇടക്കുണ്ണിട്ടുനോക്കി. കരുണാകരൻനാ
 യർ അകത്തു കാലെടുത്തുവെച്ചു കണക്കിൽ സൂക്ഷ
 മന്, നേടിയോർ! യസ്യയെ ശ്രദ്ധയോ ഏന്തരിത
 കത അകത്തുള്ള പ്രവേശം അനുഭവിക്കുന്നതല്ല” എ
 ണ് അധികാരവലിപ്പത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞു.

ഓംകാൽ അറക്കുളിയിൽവെച്ചു കരുണാകരൻനായർ
 ഇതു കേട്ടു വെച്ചു കാലിത്തന്നെകൊണ്ടു നന്നാകൊണ്ടു സൂക്ഷ
 മാക്കുന്ന കണ്ടുകിടന്നാകി തന്റെയും സൂക്ഷമാക്കുന്ന ക
 മത്തു വിളിക്കുകൊണ്ടിരുന്ന ശ്രമം ധീരനായ കരുണാ
 കരൻനായരെ ഉള്ളിനായം എന്ന ഇളിപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ
 ചാത്തുൽനാസ് അതെ കാലിവാൻ അങ്ങയെ” എന്നു പ
 രഞ്ഞു കരുണാകരൻ നായരെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. അതു കണ്ടു
 സൂക്ഷമാൻ ഉത്തരിപ്പിടിച്ചിരുന്നു. ഓം കിട്ടിയോർ അ
 പ്തി കരുണാകരനെ വിടുന്നതിനായി ചാരിനിന്നു. കരുണാ
 കരൻനായർ പ്രകൃതമാണെന്നു ചാത്തുൽനാസ് നിർദ്ദ
 യ സമയത്തു നമുക്കു കിട്ടിയതു ആ പ്രകൃതമാണെന്നു
 അദ്ദേഹം ചാത്തുൽനാസ് അതെ കരുണാകരൻനായർ
 യെപ്പോൾ അതുവരുത്താൻ ചാത്തു, ചാത്തുചാൻ! ക
 ണ്ടിപ്പോൾ” എന്നു പറഞ്ഞു അതെ കരുണാകരൻ
 നായർ. കിട്ടുകക വിട്ടു അതെകരുണാകരൻ ഉള്ളിക്ക
 വാൻ നായരത്താക്കു തന്നെപ്പോൾ “ഇതെങ്ങിനെ സം
 ഭവിച്ചു. ഇദ്ദേഹം ആരാണ്?” എന്നു ചാത്തുയോട് ചേ
 രിയിരുന്നു അതെ സൂക്ഷമാനായ കരുണാകരൻ.

മരകതിയുടെ ആശയത്തെ നോട്ടംകൊണ്ടറിഞ്ഞ സു
 കമാരൻ കരുണാകരൻനായരോട്, “പ്രേമാ! നിങ്ങളുടെ
 ചോദ്യത്തിന്മേലായിട്ടു ഓരോർ പരസ്പരം, അവർ
 യെപ്പറ്റിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ സംസ്കാരവാനുഷ്ടി ഗ
 ക്കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്റെ പേരു കേൾക്കുന്ന പിന്നീ
 ദിയിട്ടുകൊള്ളാം. ഇപ്പോൾ ഇവിടെ നടന്ന സംഭ
 വത്തെപ്പറ്റി എനിക്കറിവുള്ളിടത്തോളം അറിയിച്ചുകൊ
 ള്ളട്ടെ. ഞാൻ ഒരു അന്യരായ കാര്യം ഇടപെടുകൊണ്ടി
 ും നോട്ടം കാണാൻ ഇന്നു വന്നതാണ്. ഈ ചട്ടണ
 ത്തിലേക്കായിപ്പോൾ കെട്ടിപ്പിടന്നു വന്നുവെക്കുകയും.
 ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ എന്റെ വശത്തുനിന്നും “ഇതിലെ
 കിഴക്കോട്ടു പോയാൽ നിങ്ങൾക്കു കാര്യംവെറും സൗ
 കര്യമല്ല. സ്ഥലം കിട്ടി” എന്നുവെക്കുന്ന വെളിച്ചംകൊണ്ടു
 വൻ പേരായി. അതിനാൽ, രാത്രിയുടെ അവസാനത്തിൽ
 ഒരു സ്ഥലം! അതാൽ കാണിച്ചുവന്നു വെളിച്ചത്തിൽ ക
 ലർ ചെയ്ത നോക്കി. എല്ലാ ഇടങ്ങളിലും വാതിൽ തുറന്നി
 കെട്ടിയിട്ടു. ചില ദിക്കുകളിൽ മുറിച്ചിട്ടുവെക്കുക.
 എല്ലാം പൂർണ്ണം. ഇവിടെ അങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ടത് എ
 വർത്തിക്കുന്ന പേരുകൊണ്ട് ഈ രാത്രിയുടെ എങ്ങി
 നെ കഴിച്ചു. ഇങ്ങനെ അങ്ങനെ വിചാരിച്ചു വി
 ന്നെയും കരം നടന്നുവെക്കുക. അപ്പോൾ ഒരു തരത്തി
 യുടെ ആത്മസംഭവം. എന്റെ ശ്രദ്ധയോടെയായിട്ടു ക
 ള്ളിയിട്ടു. ഈ അന്യരായ ഇങ്ങനെ ഒരു മോഹം
 കേൾപ്പാൻ കാരണമെന്തെന്നു വിചാരിച്ചു നല്ല പാടും
 നോക്കി. അപ്പോൾ ഈ രാത്രിയുടെ അന്ത്യത്തിൽ

ദി കരള ഭീഷ്മപ്രഭു പുറത്തേക്കു പ്രകാശംകുന്നതായി കണ്ടു
 തുടങ്ങത്തുടങ്ങിയ ജീവനുള്ളവരിൽ ഒന്നായി കേട്ടതുടങ്ങി
 അതു ഈ ബാഹ്യയിൽ നിന്നാണു പുറപ്പെട്ടതെന്നു തോ
 ന്നി. അയാൾ കരച്ചു കേൾക്കുവാൻ കഴിയാത്തതായി നിന്നു.
 മേൽപ്രകാരം ചിലപ്പോൾ ചെന്നുവന്നിട്ടുള്ളവർക്കുള്ള ഈ ചെ
 സമയത്തു് എന്തു ഇവർ ബലാൽക്കാരംചെയ്യാൻ തു
 നിയന്നുവെല്ലാ ഓ! കേൾക്കേ! എന്നിങ്ങനെയൊരു കരു
 ഗതി. ഇവർക്കുള്ള കഷ്ടത കാരണമായി ചെന്നുവെക്കേണ്ടത്
 എന്തു ശബ്ദം വരിച്ചേക്കാം? കേട്ടപ്പോൾ ആരു ചെന്നുവെ
 ക്ക് നോക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അപ്പോഴായി അങ്ങനെയൊ
 ളും ഇങ്ങനെയൊരു ഒരു ശബ്ദം കേൾക്കുവാൻ വരുമ്പോൾ കാ
 ളിക്കുന്നതായി കണ്ടു. "വിട്ടു ഏതാരുമെ ബലാൽക്കാരം
 വരുത്താൻ ചെയ്യാനോ: ഇതിനെ കണ്ടു് മൂലമായിട്ടുവെ
 കുന്നതു ഇവിടെയല്ല. എന്നു വിചാരിച്ചു് അവിടെനിന്നു്
 അങ്ങനെയൊരു ശബ്ദം വരികയും ചെയ്തു. ഈ മേൽകരു
 മെ വീർത്തതാണു് എന്നു ചെന്നുവന്നവർക്കുണ്ടെന്നു വാ
 തിൽ തുടങ്ങിയെന്നു ചെന്നുവന്നവർക്കു് മുമ്പായിത്തന്നെ
 വിശ്വസം ഇവിടെ എത്തി. ഈ സമയത്തു വന്നപ്പോൾ
 ഒരു ചെന്നുവന്ന എന്നുണ്ടാകയാൽ ഈ നാലുപേർ ഈ വാ
 തിയുടെ അടുത്തു ചെന്നിട്ടുള്ളവരിൽ ഒന്നായിത്തന്നെ
 "എന്റെ ഉത്തരം വിശ്വസിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഇല്ലാതെ? ഇതു്
 മേൽക്കരു വരുത്തു് അപ്പോഴായി ഇതു് ഈ വാട്ടു്" എന്നു്
 പറയുന്ന വാക്കു കേട്ടു് ഇവർക്കു് അങ്ങനെയൊരു വാക്കു്
 ഇതുസംഭവിച്ചതല്ല" എന്നു ചെന്നുവന്നവർക്കു് ഇ
 വർക്കു കിട്ടുന്ന വാക്കുതന്നെ ഇവർക്കു വേണ്ടാകാൻ തുടർ

ഞയ്ക്കു തത്സമയം ഞാൻ ചെട്ടെന്ന് ഈ അറയ്ക്കുള്ളിൽ കടന്ന് ഏതന്റെ കരാരികൾ, ഇവയെ ഒരു കൂട്ടത്തു കത്തി ആവർത്തിക്കുന്നവിധം ഇവരെ ബോധമരദ്യ വീഴ്ത്ത. ഞാൻ ഇവയെ ബോധമുദ്രയെടുക്കുന്നതിലേക്കു ചില ശിക്ഷേപചരകൾ ചെയ്തു അല്പപ്പോൾ കോണിപ്പടി കയറിയെന്ന ശബ്ദം കേട്ടു ഇവരുടെ കൂട്ടക്കൂടെ വരവാതിലൊക്കെ ശങ്കിച്ച് മാതൃകത്തിപ്പിടിച്ചു നിൽക്കുവാൻ ഒരു പ്രകൃതം വരാൻറെ ആനുകൂല്യം എന്റെ ചെറു വയസ്സാൽ തീർന്നു. ഇതാണ് ഇവിടെ നടന്ന സംഭവം മുൻപു വരുക്കം” എന്തറിയിച്ചു.

സുകുമാരന്റെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു കരുണാകരൻ നായർ ഒരു ചെട്ടു വാഗ്ദായം നിശ്ചയിച്ചു. അതിനിന്നുപോയി അതിലൊട്ടു മരണമെഴുതിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് അത്ര സമയത്തു ഈ കഥാകാരൻ വാണത്തിരിപ്പെട്ടിൽ ഏതന്റെ ചെറു ഏതന്റെ അടിയിൽ നിൽക്കുവാൻ എന്തറിയിച്ചു കഴിയാത്തവർക്കും ഈ ദൃഷ്ടൻ ഒരു വാഗ്ദായം വരുത്തിയും ഏതെന്ന സാധനം ഉത്തുമാൻ തന്നിട്ടു. ഞാൻ സമ്മതിക്കി എന്നു കണ്ട് അച്ഛൻ ഏതെന്ന ചെട്ടിക്കൊല്ലുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ആ സമയത്തു് ഇവർക്കുണ്ടെന്ന ഈ നീൽക്കുന്ന മനുഷ്യവേഷംകൊണ്ടിച്ച് അരക്കുന്നായ ഏതെന്ന കെട്ടിച്ചൊരും” എന്നു വിനീതമായി പറഞ്ഞു.

കരുണാകരനായർ ഒരു ദീർഘം സംഭാഷിച്ചു. “ഏതുപോലെ മരണമെഴുതിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടെന്നു കണ്ടു?” എന്നു ചോദിച്ചു. സാധനം ഉത്തുമാൻ സുകുമാരനെ അറക്കി.

[illegible][illegible]

ഭാരതി താരതോരണവും മിഥാദത കീഴ്ചട്ടു വേദ
കി നിന്നതെഴുത്ത.

കിരണാകരൻ നാമർ—അറിവ്, ബുദ്ധിമുഖം കഴിഞ്ഞു
 വോതാൻ കൽ ഉൾപ്പാർ വെട്ടെന്ന് വിരുദ്ധം പോക
 ന്നത് എനിക്ക് എന്തും സന്തോഷകരമാണ്

സകലം ജമതു സാക്ഷിപ്പു അന്തർ ഇഖ്വാനെ ഇഷ്ടേഫ്താ

അമസിപ്പാൽ ഇതിലധികം തൊൽ സന്തോഷപ്പെട്ടേ
ജീവിക്കും.

കരുണാ ഇന്നല്ലെങ്കിൽ ഇനിതാരികളെങ്കിലും നി
ങ്ങൾ ഇവിടെ വന്ന് ഏകദേശം ചുരുക്കം രോഗിയെ
മൺ സ്വീകരിച്ചാൽക്കൊള്ളാമെന്ന് അപേക്ഷിക്കുന്നു.

അങ്ങിനെ ആലോചന ചെയ്തപ്പോൾ സുകുമാരൻ വാതി
ൽക്കുളുക്കം വെന്ന് അപ്പോൾ അതരൂടെ നെസ്സിൽ
ഏറ്റേതാ ഒരു വിചാരം ജനിച്ചു പെട്ടെന്നു പിന്നിടി
ത്തുനിന്ന്, “പ്രഭോ! തോന്നാൻ അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളു
ന്നു. ആ അപേക്ഷ നിങ്ങൾക്കും ഏനിക്കും ഗുണകരമാ
യിരിക്കുകൊണ്ട് അതു സാധിച്ചിട്ടുതന്നാൽക്കൊള്ളാം.”
എന്നു സുകുമാരന്റെ വാക്കു കേട്ട് കരുണാകരൻ നായർ
“നിങ്ങളുടെ അപേക്ഷ ഏതായാലും സാധിച്ചിട്ടുതന്നു
വരൻ ഞാനെന്നുതന്നെ” എന്നു മറുവടി പറഞ്ഞു. ഇ
തു കേട്ടു സുകുമാരൻ “എന്തെന്നു പ്രേതാ ഇവിടെ കി
ട്ടുന്നാൽ നമുക്കു കഷ്ടപേടും മോക്ഷം സംഭവിക്കുവാനിട
യുണ്ട്. ആയതു കൊണ്ട് ഇതിനെ തെൻ കൈയ്ക്കുവോ
കുന്നു” എന്നു ദൈവോപദേശത്തോടു കൂടി കരുണാകരൻ നാ
യർ തോന്നിച്ചു. സുകുമാരൻ ആ പ്രേതത്തെ ഒരു പതു
പേരെയെ നിശ്ചിതാസം ഏറ്റത്തുകൊണ്ടു കരുണാകരൻ നാ
യരോടു താമ്രപാത്രത്തു പോയി. അതാൻ അതിനെ മുൻ
വിചരിച്ചു പാലത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഇട്ടതാണെന്നു പ്ര
ത്യേകം പറയുന്നതില്ലല്ലോ. ഏതായാലും ആ കെട്ടു
അങ്ങിനെ തള്ളിപ്പോയി.

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം.

സമാപ്തി

[illegible]

കാരണ ഇതിന്നു മുമ്പു ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഏതൊരു ശൂരൻ! ഏതൊരു വിനയം! അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ടു ഒരു വാങ്ങ സമ്പ്രദിക്കാതിരിപ്പാൻ ഏതൊരു നെസ്സു സമ്മതി ചെയ്തില്ല. അദ്ദേഹമെങ്കിലും ഇങ്ങനെ എങ്കിൽ ഇത്തരക്കെ കഥ ഏതായിരിക്കും!” ഇങ്ങനെ രണ്ടോന്നു വിചാരിച്ചു കരണാകരൻ നായർ ദൈവശുദ്ധിയെപ്പറ്റിയൊരു കവിത കവിതകളിൽ വായിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഒന്നി ഏഴായിരുന്നു. ഒരു വാലിയകാരൻ മുകളിൽ ചെന്നു ഏതൊരു നെസ്സു ഞാൻ അതൊരു ദൈവ ചോട്ടിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്” എന്നു പറഞ്ഞു. “ചായ വേഗം അയ്യോ!” എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ വന്നപ്പോൾ വോലിയകാരൻ കരണാകരൻ നായർ കണ്ടു. “ഇത്രയും എന്താണ് ഇപ്പോൾ വന്നവനെക്കുറിച്ചു പറയണം! എന്തെങ്കിലും പറയൂ” എന്നു വിചാരിച്ചു കരണാകരൻ നായർ ഇൻസ്പെക്ടർ ജെ.ജെ.പോലീസ് വന്നു ചെന്നു സ്പീക്കു” കൊടുത്തു ഇരിക്കുന്നു പറഞ്ഞു. ഇൻസ്പെക്ടർ പ്രതിവർത്തനം ചെയ്തു ഇങ്ങനെ കരണാകരൻ നായർ അടുത്തു നിൽക്കുന്ന വാലിയകാരനെ നോക്കി. ഇംഗിതമെന്നായ മൃത്യുൻ അകത്തു ചെന്നു ചായ വെള്ളം മുകളിൽ ഒരു വാലിയകാരനെക്കുറിച്ചു പറയണം മേൽമേൽ ചെയ്തു കരണാകരൻ നായർ ഇൻസ്പെക്ടർക്കു നോക്കി “ചായ കഴിക്കും” എന്നു പറഞ്ഞു. ഇൻസ്പെക്ടർ ചായ കഴിച്ചു. കരണാകരൻ നായർ ഇങ്ങനെ ചായ കഴിച്ചു. ഒരുപേരും ചായ കഴിച്ചതിന്റെശേഷം രണ്ടാമതും പറഞ്ഞു.

കരുണം—ഇക്കാരണത്തുകൊണ്ടാണു്? ഇക്കാരണ കണ്ടിട്ടി

ല്ലല്ലോ. എന്താ, ഇന്നു വഴി വിടേച്ചേ.യല്ലു്?

ഇൻസ്റ്റ—ഞാൻ ഒരു കാച്ചം കൂടക്കേ ഒരു ദിക്കിലേക്കു പോകുമു പതിവില്ല. ഇന്നു നിങ്ങളു കണ്ടിട്ടു് ഒരു കരയ്ക്കുവേണ്ടതു് അതുകൊണ്ടിങ്ങാട്ടുവെച്ചു.

ഇൻസ്റ്റകൂടക്കേ വാക്കുകൊണ്ടു കരുണാകരൻ നാ തക്കു് ഒരു ശക കോണി ചേടിയിൽ കനമെന്നെങ്കിൽ വഴിയിൽ അരുമു് ” സാധിക്കുവെച്ചു മാത്രം ഒരു സംഭവം നടന്നിരില്ല. — വെളിച്ചമു വന്നുവോഴോ. ഇൻസ്റ്റകൂടക്കേ വെച്ചു്—അതിലും വെച്ചു തന്നെകണ്ടു് അറിയേണ്ടതായ കാര്യമുണ്ടെന്നു് അദ്ദേഹം ഇന്നു വാക്കും കൂടി ചെല്ലു പ്പോൾ എല്ലാം കിടന്നു സാധാരണ കേവലങ്ങളാ കിൽ ഇത്രയും സംഗതികളെക്കൊണ്ടു കല ചുറ്റി വി അപരകാതിരിക്കതില്ല ധീരചിത്തനായ നമ്മുടെ കഥനനായകനു് ഇതുകൊണ്ടൊന്നും പരിഭവമുണ്ടായില്ല ഉള്ളിലേക്കു ശങ്കയുണ്ടായി എന്നല്ലാതെ അതിനെ മുഖത്തു പ്രകാശിപ്പിച്ചില്ല അദ്ദേഹം സുധീരവകാവണു കാണു് ഇൻസ്റ്റകൂടക്കോട്ടു് സംഭവിച്ചിരുന്നു.

കരുണം—എന്തെങ്കിലും വളരെ സന്തോഷമായി. എന്തെങ്കിലും എന്തെന്നു സാധിക്കുന്നുതു് എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിന്നു ഞാൻ തയ്യാറാണു്

ഇൻ—അതിലകപ്പെട്ടു, നിങ്ങൾ ഇന്നലെ മാത്രം വണ്ടിക്കു വിജയനഗരത്തുവെക്കു പോകുന്നുവെന്നു കേട്ടുവല്ലോ. കരുണം—കേട്ടതു ശരിയാണു് ചുറ്റുമ്പറ്റുകയുണ്ടായി. പക്ഷേ വാഴി തെറ്റിപ്പോയി

അ തരമൊരു ബന്ധവുമില്ലകിലും മേലധികാരിയും അദ്ദേഹം തമ്മിൽ സൗജന്യമായിത്തന്നെയെന്നും അറിയിക്കത്തക്ക സന്ദർഭം ഉണ്ടായിട്ടു പോന്നതുകൊണ്ടും മറ്റും ഇദ്ദേഹം ഏതെങ്കിലും ഒരു പാർട്ടിയിലാണ്, ആ സ്ഥിതിക്കു വഴിയെ പോകുന്ന ഏഴാമത്ത് നീ ഏറ്റവും വലിയ തുടങ്ങിയതിന്റെ മേൽ ആ കേസ്സ് ഇനിയും തെളിയിച്ചിട്ടില്ല. ആകട്ടെ കട കയ്യെടുത്തും തെളിയിച്ചിട്ടില്ല" ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചിട്ടുപോയ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് "സോർ നീക്കം ഇതിനെപ്പറ്റി ഇനി മനസ്സിലാക്കേണ്ടതില്ല. ഇന്നു വെറും ഒരു ഇവിടെ നടത്ത സംഭവംകൊണ്ട് ആ കേസ്സ് തെളിയിക്കപ്പെടും" എന്നു പറഞ്ഞു.

കരുണാകരൻനായരുടെ പരിഭവം വെളിപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ ആലോചനാ പരമ്പരിൽ തിരിഞ്ഞു. ഇവിടെ നടത്ത കേസ്സുകൾക്ക് ആ കേസ്സും തെളിഞ്ഞു എന്നല്ല ഇദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്. ഇവിടെ കേസ്സ് നടത്തിയത് സുകരം നാണല്ലോ. വെളിയിലെ കേസ്സ് കാരണം അതേയൊരുതന്നെ തരത്തിലുള്ള അതുതന്നെയാണ് ഇദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറയുന്നതല്ല കാരണം അപ്പോൾ സുകരമാണെന്നു വിചിന്തിച്ചിരിക്കണം. ശവശതാഭ്യർത്ഥന പോലെയോ കണ്ടുമുട്ടിയതായിരിക്കാം അതോ ഇതല്ലോ. തകിടംകൊണ്ടു 1. മൂടെ നേർ തിരിഞ്ഞിരിക്കാം. ആയോ ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചു കരുണാകരൻ നായർ ഇടിയുപോയി, ഇൻ സോർ അദ്ദേഹം കൈ അപ്പോൾ തന്നെ പിടി

ച്ചു അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ കയ്യിൽനിന്നും എടുത്തു

കടന്നു—സാർ! നിങ്ങൾ ഏതൊരു ചോദിച്ചിട്ടുള്ള
ചോദ്യങ്ങളുടേയും, ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞ വാക്കുകളുടേ
യും അർത്ഥമെന്തെന്നു എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

ഇൻ—സാർ, നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാവാൻ കഴിവില്ല. ഇ
ത്തരം ഒരു ത്രി ഇവിടെ നാലു കൂടിയതെത്തുടർച്ചയ്ക്ക് ഒരു
സംഭവം നടന്നു.

കടന്നു—(അത്ഭുതത്തോടെ) എന്തു സംഭവമാണിത്?

ഇൻ—ഒന്ന് കടന്നുകൊൽനായർ ആദ്യം തന്റെ
അവസാനം വരെയുള്ള സകല വഴികൾക്കുമുമ്പും പറ
ഞ്ഞുകൊടുത്തില്ല. കടന്നുകൊൽനായരുടെ ഉള്ളിൽ കൂടി
കൊല്ലിയെന്നു ചില വിചാരങ്ങളും തീർന്നു എന്നു മന്ത്രാ
ല്ലാ മന്ത്രിമാരുമെല്ലാം കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇതിൽ
ഒരു ആവർത്തനം കൂടി. അതിനുള്ള കാരണമെന്തെന്നു എനി
ക്ക് ഇതവരെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതിനാലാണ്. ഇപ്പോഴും
മനസ്സിലാക്കി. ആ കാര്യം മുമ്പ് അന്നുവെ
ലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നു കടന്നുകൊൽനായർ പറഞ്ഞു.

ഇൻ—സാർ, നിങ്ങളെന്നു വിചാരിക്കുന്നു സത്യം വി
ശ്വസിച്ചിട്ടില്ല. അവർ പലതവണയും ലാഭമെടു
ന്നൊക്കിട്ടും സത്യം നിങ്ങളെ കെട്ടിയില്ല. അവർ കടലിൽ
പെടുകയുണ്ടായു.

കടന്നു—എല്ലാം കൈമാറുകയും.

ഇൻ—ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടു ചെന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം മന്ത്രാ
ല്ലാ ഉള്ള അവർ പാഞ്ഞിട്ടുള്ള ശരിയെന്നോ
എന്തിനെന്നു. വിചാരം വേണ്ടിയാണെങ്കിൽ നി
ങ്ങൾ—

കുറന്നു—നഗ്നാഭിജി വിരോധിച്ചാൽ മതിൽ എ
 ഈ വേണമെങ്കിലും ചെങ്കുറൻ അടർ അമ്പലം
 ന്നൻ അതുപോലെ എന്ന് അറിഞ്ഞുപോയെ
 എന്ന് മറ്റും പറഞ്ഞു ചോദിച്ചു.

കുഞ്ഞാകുമ്പോൾ ഒരു ചിത്രം സ്മരണയ്ക്കു
 ടിങ്ങുവെക്കുകയുണ്ടാകും. തിന്നുപോയതല്ലെങ്കിൽ
 നല്ലതല്ലെന്ന് അറിയിച്ചിരുന്നു. ചിത്രം സ്മരണയ്ക്കു
 കളിക്കാൻ കൂടെ കിട്ടാൻ എന്തിനാവണമെന്നോ
 ചിന്തിക്കാൻ തന്നിട്ടു. മറ്റൊരു കാര്യം കൂടെയുണ്ടാകും.
 അതുകൊണ്ട് കൂടെയുണ്ടാകും. അതുകൊണ്ട്
 “സ്മരണയ്ക്കു കൂടെയുണ്ടാകും. അതുകൊണ്ട്
 “സ്മരണയ്ക്കു കൂടെയുണ്ടാകും. അതുകൊണ്ട്
 “സ്മരണയ്ക്കു കൂടെയുണ്ടാകും. അതുകൊണ്ട്

[illegible]

ഡാക്ടർമാരും ചികിത്സ കേന്ദ്രവിടിച്ചു നൽകുന്നുണ്ട്. പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ഉദ്യോഗാർത്ഥി ആയിരും വൃദ്ധിയും ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമതു പുത്രശാകം, രണ്ടാമതു തോക്കാലാവിനൻ ദേവിനെ ആലോചിച്ചു. ആയിരം ടത്താക്കാടുകുടിയായ്ക്കു വൃദ്ധിയും കാരണമായത് ഉദ്യോഗാർത്ഥനും വീനകുടകതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നു. കാര്യം കാര്യമെല്ലാം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഡാക്ടർമാരും വെളിച്ചപ്പാട് എന്ന കളിയാക്കി. അവരോട് എല്ലാ ജ്യോഷം കേന്ദ്രം സങ്കീർണ്ണമായതായ്ക്കു സമയം കഴിച്ചുവെന്നത്.

[illegible][illegible]

കരുണാ — ഉം, അതുകൊണ്ട് ?

മാതാ — വിശേഷിച്ചാണ് അല്ല. പാട്ടിലെല്ലാം ആരും
അതേ പക്ഷിച്ച് ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടല്ലോ.

കരുണാ — ബുദ്ധിമുട്ടിയാലും വേണ്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തെ ക
ന്നു കരണമെന്ന് ഏകദേശം പറയു ചതിക്കുന്നു.

ഇവർ ഇങ്ങനെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടി
രിക്കുമ്പോൾ ഒരു വാല്യക്കാരൻ പടികയറിയ വരുന്നതു ക
ണ്ടു മാത്രം അകത്തേക്കു വേഗം വില്ലക്കാരൻ അടു
ത്തുവന്നു കരുണാകരൻ അടുത്തു, നീക്കമില്ല കേൾക്കുക
അയക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെല്ലുക. മാത്രമാണു തിരു
സ്തോത്രം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു. വേദം
പിടിച്ചു. "എന്നു കരുണാകരൻ പാട്ടിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു"
അയക്കു "അയക്കു നിന്നിരിക്കുകയും. നിന്നെ കൂട്ടിക്കൊ
ണ്ടു വരുക എന്നു മാത്രം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നു മാ
ത്രം കേൾക്കുക.

കരുണാകരൻ നാമർ ചിന്തയിൽപ്പെട്ടു "മഹാ
മാണു അയക്കുകയായിരിക്കുമ്പോൾ അയക്കു അയക്കു
യെക്കു കല്പിച്ചു അയാളെക്കൂടി യെക്കു പരിചയ
ത്തിന്നു കാരണമുണ്ടായിട്ടില്ല. അയക്കു ഇരിക്കു ഇ
ല്ലാത്ത വില്ലക്കാരനെ അയക്കുന്നതു കരണമെന്തെ
രിക്കും. ക' രാമ. അന്നു കിരീടധാരണവിധാനം അന്നി
വിട്ടു ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ നാട്ടുകാർ ഏതായും 1.0
3.12 പ്രകാരം കൂട്ടത്തിൽ ഗണിച്ചിട്ടുണ്ടായിരി
ക്കും. എന്നിരിക്കെ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ടു ചെല്ല
വരും തരമായിട്ടില്ല. വാസ്തവം ചതുരവരേണമി

[illegible]

കമ്മണാകൾ വായ്പ വളരെ തുടങ്ങാൻ കഴി
 തോട്ടം വളരെക്കൂടുതൽ കെ-ണികളാകുന്നു. മറ്റൊ
 രാരുവു് അതിൽ ചെലവായവകിടക്കപ്പെട്ട തളത്തിൽ
 മണ്ണ് ഇട്ടിട്ടുണ്ടു് കര സുരക്ഷാസനത്തിന്മേൽ ഏതെന്നുള്ളി
 തളിക്കുകയായതോ വരുന്നതിൽ നിന്നിരുന്ന കവണക്ക
 രൽ കമ്മണാകൾ നായകരെക്കൂട്ടി തളത്തിലുള്ള മൂണി
 കാണ്ണിച്ചു തളത്തിലുള്ള കടന്ന വിശിഷ്ടവസ്തുക്കളെ
 തളത്തിലേക്കു് അലക്ഷ്യമായ മറ്റൊരുമറ്റ സിരോസ
 നത്തിന്മേൽ ഏതെന്നുള്ളി ഉദിക്കുന്നതു കണ്ടു കമ്മണാക
 രൽനായകർ അതിനെക്കുറിച്ചു് അങ്ങനെയൊരു കൂട്ടം
 വൃം കിരളമ്പിൽ വെട്ടു മണലി നിന്നുകൊണ്ടു് മാറി മാറ്റം
 വരുത്തി

[illegible]

മുഖത്തുകൊണ്ടു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. എന്നോട് ശക്തി
യോലോ ഏന്തിറങ്ങുകയും, ഉയർന്നിരുന്ന മുഖം ഉടനെ താ
ഴ്ന്നപ്പോൾ മേൽ, കൈ, ഇമ്മാനുവേൽ, ആനന്ദം, സ്നേ
ഹം മുതലായവകളെക്കൊണ്ടു കവിതകളെഴുതുന്നതായ കരു
ണാകരൻ നായർ തൊഴുത്തുകൊടുത്തു, “എന്താണ് അതി
യൻ മിഥിയാനന്ദം കാര്യങ്ങൾ വിടുകൊണ്ടു” എ
ന്തിനായി.

മഹാരാജാവ്—കരുണാകരൻ നായർ കീഴടക്കുന്ന
ദിവസം ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല!

കരുണാ—ഇല്ല, അതിനാൽ അതിനന്തിരമായി വിജയ
നഗരത്തിലുള്ള വിടുകൊണ്ടുനീക്കം. ഇന്നു ദിവസ
മാണു കീഴടക്കുന്നതെന്നും കൂടി അതിയൻ അറിഞ്ഞി
ല്ല. മഹാരാജാവ് എന്തിനായിത്തന്നെയാണു വിജയം നേടിയെ
ടുത്തത്.

മഹാരാജാവ് കരുണാകരൻ നായർ തമ്മിൽ ക
രുന്നേകം കാര്യം വർത്തമാനങ്ങൾ പറഞ്ഞതിന്റെ ശേ
ഷം കരുണാകരൻ നായർ തന്റെ പരമ്പര പുറപ്പെട്ട
പ്പോൾ മഹാരാജാവ് കരുണാകരൻ നായർ കയ്യിൽ
ഒരു കടലാസ്സു കൊടുത്തു. കരുണാകരൻ നായർ അതു
വായിച്ചുനോക്കി വിസ്മിതനായി നിന്നുപോയി. അതു ക
ണ്ടു മഹാരാജാവ് “ഉം-എന്താ, ആലോചിക്കേണ്ടത്?”
എന്നു കരുണാകരൻനായർക്കു ചോദിച്ചു. “ഈ പ്രധാന
മന്ത്രിപദം വഹിക്കത്തക്കവണ്ണം അതിയൻ പഠിപ്പം പ
ഠിച്ചിട്ടുണ്ടല്ല. അതിനാൽ അതിയന്റെ കയ്യിൽ കയ്യെടു
ത്തു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടാതിയൻ അതു

യുക്തപുത്രനാണ്” എന്ന കരുണാകരൻ നായർ പറഞ്ഞു. “നേത്രങ്ങളു വരിപ്പും പരിചരവും മതി. നാം ഈ സ്ഥാനത്തേക്കു നില്പതിപ്പിട്ടുള്ള കരുണാകരനെത്തന്നെയാണ്. ഇതിനിടക്കു പാല അപരക്കളും സുപാർശ്വകളും നമ്മുടെ അടുക്കൽ വരുന്നതു. ഈ രാജ്യമൊന്നു നന്നാക്കുൻ നാം ശ്രമിച്ചുവന്നുവന്നു.” എന്നു കരുണാകരൻ പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ അവിടുത്തെ കല്പന എന്തായിരുന്നെങ്കിലും ചെയ്തുവെന്ന് അറിയാൻ തക്കതാണ്. അതിന്നു കരപ്പെട്ടവനുമാണ്. എന്താലടിമൻ ഇപ്പോൾ വിടുകൊള്ളട്ടെ.” എന്നു തിരുക്കണ്ഠനാണിപ്പി അനുവാദം വാണി കരുണാകരൻ നായർ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

കരുണാകരൻ നായർ കന്ത്രിപരം ലഭിച്ചുവെന്ന് അതപ്പോൾ സകല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും കിടകിടെ വിറച്ചുതുടങ്ങി. അറിയിക്കാതി നടുയിരുന്ന ഗുണനാഥൻ സംഭവം കേൾക്കുകയും കപ്പലും പൊലും നാശാവശ്യമായിത്തീർന്നു കരുണാകരൻ നായർക്ക് അശ്രാന്തപരിശ്രമംകൊണ്ടു കലിക്കിരുപ്പിടമായ സ്ഥാനത്തും (വൃദ്ധിവാദം - ഭൃതം - ഭൃപാനം) ആ രാജ്യം വിടുവാങ്ങിയിരുന്നു. രാജ്യവാസികളായ എല്ലാവരും അമ്മൻ അമ്മളുടെ നീട്ടുമതിയിന്നു വൃതിചലിക്കാതെ വെട്ടിച്ചവന്നു. കലശിയ ചെയ്തും കെട്ടിത്താങ്ങുന്നപോലെ ആ രാജ്യം സകലലോകത്തുത്താഴും സമുൽത്താഴും സദാചാരത്താഴും കൂടി ശോഭിച്ചു.

കുരുണാകരൻ നായരുടെ പ്രതിജ്ഞയായി മ. തിയിൽ ഒരു സന്താനം ജനിച്ചു. ആ ശിശുവിന് ജ്യോതിർ രണ്ടു വയസ്സുപ്രായം. ആ കോമളസ്വാലകുരുണാകരൻ നായർ ചാത്തുവെച്ചു കളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആ ബാലൻ ദാദാ വിശ്വനാഥൻ കാട്ടുകണ്ട് “ഇവനില്ലാത്തതെന്തെ എന്നൊരു വിശ്വനാഥൻ” എന്നു പറഞ്ഞു. “ഇവൻ ഇപ്പോഴേങ്ങനെ മന്ത്രിപ്പനല്ലേ” എന്നു പറഞ്ഞു ഭാരതി ഭർത്താവിനെയും കുരുണാകരൻ നായർ ഭാരതിയെയും അമ്പൊമ്പും പൊക്കി മന്ത്രിക്കുകയുണ്ടു്.

